

Język polski

Katarzyna Kijana.....	2
Klasa II – część 1	5
Klasa II - część 2	25
Izabela Koladyńska.....	41
Klasa I - część 1	41
Klasa I - część 2	57
KlasaII - część 1	73
Klasa II - część 2	93
Klasa III – część 1	110
Klasa III - część 2.....	127
Klasa 4	154
Anna Nowosielska	181
Klasa IA, IC, ID	184
Klasa IIA, IIB.....	194
Małgorzata Wojtyniak.....	203
Klasa IIIA.....	206
Klasa IVA	229

**PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W II LO W NOWOGARDZIE**

1. Nazwa zajęć edukacyjnych i klasa: **JĘZYK POLSKI, KLASA 1 i 2**

2. **Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów** (uwzględniające specyfikę danych zajęć edukacyjnych).

Forma:
prace klasowe sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem i analizowania tekstu literackiego i nieliterackiego
prace klasowe sprawdzające umiejętność redagowania dłuższej formy wypowiedzi, w tym tzw. wypracowanie maturalne, prace stanowiące analizę i interpretację tekstu literackiego
sprawdziany wiedzy przeprowadzane po omówieniu tematycznych partii materiału
różne formy pisemne sprawdzające znajomość lektur (także kartkówki)
praca z zadaniami arkusza maturalnego i zestawami zadań matury ustnej (na lekcji)
kartkówki (przeprowadzane wg potrzeb)
prace kształcące umiejętność pisania, doskonalące styl, bogacące słownictwo
dyktanda tematyczne
recytacja, elementy przedstawień teatralnych, projekt, prezentacja, praca plastyczna
wypowiedzi ustne na lekcji, w tym udział w dyskusji, wypowiedzi związane z omawianą lekturą, aktywność
zadania domowe (wypracowania, notatki, prezentacje, prace kształtujące umiejętność czytania ze zrozumieniem itp.)
dodatkowo oceniany i punktowany jest udział w konkursach literackich, artystycznych i olimpiadach przedmiotowych oraz aktywność pozaszkolna (działalność artystyczna)

3. Przyjęta punktacja i odpowiadające liczbie punktów oceny:

90% - 99% - ocena: bardzo dobry
75% - 89% - ocena: dobry
60% - 74% - ocena: dostateczny
40% - 59% - ocena: dopuszczający
0% - 39% - ocena: niedostateczny

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który w 100% opanował wiedzę i umiejętności z danego przedmiotu określone programem nauczania.

4. Wagi ocen do poszczególnych form oceniania.

Forma:	Waga:
prace klasowe sprawdzające umiejętność czytania ze zrozumieniem i analizowania tekstu literackiego i nieliterackiego	4
prace klasowe sprawdzające umiejętność redagowania dłuższej formy wypowiedzi, w tym tzw. wypracowanie maturalne, prace stanowiące analizę i interpretację tekstu literackiego	4
sprawdziany wiedzy przeprowadzane po omówieniu tematycznych partii materiału	4
różne formy pisemne sprawdzające znajomość lektur (także kartkówki)	3
praca z zadaniami arkusza maturalnego i zestawami zadań matury ustnej (na lekcji)	3
kartkówki (przeprowadzane wg potrzeb)	2
prace kształcące umiejętność pisania, doskonalące styl, bogacące słownictwo	2
dyktanda tematyczne	2
recytacja, elementy przedstawień teatralnych, projekt, prezentacja, praca plastyczna	2
wypowiedzi ustne na lekcji, w tym udział w dyskusji, wypowiedzi związane z omawianą lekturą, aktywność	1
zadania domowe (wypracowania, notatki, prezentacje, prace kształtujące umiejętność czytania ze zrozumieniem itp.)	2
aktywność pozalekcyjna: działalność artystyczna	3
dodatkowo oceniany i punktowany jest udział w konkursach:	

• Olimpiada Literatury i Języka Polskiego, Olimpiada Filozoficzna	4
• konkursy literackie, teatralne, recytatorskie	3

Przedziały średnich ważonych stosowanych przy wyznaczaniu oceny śródrocznej i rocznej:

Średnia ważona:	Ocena:
0,00 – 1,59	<i>niedostateczny</i>
1,60 – 2,59	<i>dopuszczający</i>
2,60 – 3,59	<i>dostateczny</i>
3,60 – 4,59	<i>dobry</i>
4,60 – 5,19	<i>bardzo dobry</i>
5,20 – 6,00	<i>celujący</i>

6. Prawa ucznia, w tym warunki i tryb poprawy ocen:

- uczeń, który nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu w pierwszym terminie, ma obowiązek wykonać to zadanie w innym czasie, ale nie później niż 2 tygodnie od momentu powrotu do szkoły – w terminie wyznaczonym przez nauczyciela.
- uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej lub sprawdzianu powinien poprawić ocenę w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie od otrzymania oceny – termin wyznacza nauczyciel. Przy ocenianiu poprawy stosuje się pełną skalę ocen.
- jeśli uczeń był nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie i nie pisał ich w wyznaczonym terminie 2 tygodni, to w dzienniku zapisuje się znak 0, co stanowi informację dla ucznia i jego rodziców o niezaliczonej pracy klasowej/sprawdzianie.
- uczeń klasy humanistycznej dwukrotnie w półroczu / uczeń klasy niehumanistycznej raz w półroczu ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji (przed jej rozpoczęciem, w trakcie sprawdzania obecności). Nieprzygotowanie nie obejmuje nieprzeczytania lektury, kartkówki z jej treści, zadań zadawanych z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem, prac klasowych, testów i sprawdzianów. Nieprzygotowanie obejmuje bieżące zadania domowe, odpowiedzi ustne, niezapowiedziane kartkówki (poza lekturowymi). Nieodrobione zadania należy nadrobić na kolejną lekcję;
- wypowiedzi na zajęciach (np. udział w dyskusji, wypowiedzi związane z omawianą lekturą tzw. aktywność na lekcji) mogą podlegać ocenianiu:
-5 rzeczowych wypowiedzi (oznaczonych w dzienniku „+”) – ocena *bardzo dobra*
- trzykrotny brak odpowiedzi wynikający z niezajomości omawianych wcześniej zagadnień i brakiem kształconych umiejętności (oznaczony w dzienniku „-”) – ocena *niedostateczna*
- każda zadana **praca domowa** zamieszczona w zeszyte do języka polskiego może być sprawdzona w ciągu całego semestru;
- brak podręcznika, lektury lub innych potrzebnych na lekcji źródeł jest traktowany jako **nieprzygotowanie do lekcji**;

7. Sposób informowania uczniów i rodziców o efektach procesu oceniania:

- oceny z odpowiedzi ustnych i prac pisemnych są jawne zarówno dla ucznia jak i jego rodziców;
- sprawdzone i ocenione prace uczeń otrzymuje do wglądu na lekcji, na której są wpisywane oceny;
- rodzicom i uczniom nieobecny na lekcji prace udostępnia się na zebraniu z rodzicami lub po uprzednim umówieniu się z nauczycielem;
- sprawdzone i ocenione prace pisemne nauczyciel przechowuje do końca roku szkolnego.

8. Inne elementy, zgodne z przyjętymi zasadami oceniania wewnątrzszkolnego, wspomagające jego cele (w tym związane z indywidualizacją procesu oceniania):

- przy ustalaniu oceny klasyfikacyjnej śródrocznej i rocznej bierze pod uwagę wszystkie oceny zapisane w dzienniku z zastosowaniem średniej ważonej;
- uczeń otrzymuje pozytywną ocenę klasyfikacyjną, jeśli, poza uzyskaniem średniej ważonej ocen powyżej 1,59, otrzymał ze sprawdzianów (prac klasowych) co najmniej połowę ocen pozytywnych. Przy nieparzystej liczbie sprawdzianów (prac klasowych) ich połowę zaokrąglamy do całości w górę.

Klasa II – część 1

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
ROMANTYZM – O EPOCE					
2. i 3. Romantyzm – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnić etymologię nazwy epoki• przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego	<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego• przedstawić wydarzenia historyczne, które miały	<ul style="list-style-type: none">• przedstawić rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki	<ul style="list-style-type: none">• przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej	<ul style="list-style-type: none">• wyjaśnić, na czym polegał wpływ wydarzeń historycznych w Europie i na świecie na proces

		wpływ na kształtowanie się nowej epoki			kształtowania się nowej epoki <ul style="list-style-type: none"> • opisać specyfikę życia codziennego w romantyzmie • omówić obrazy Thomasa Cole'a i Johana Christiana Dahla w kontekście epoki
4. i 5. Sztuka romantyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnić je na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wpływu gotyku na sztukę romantyczną • dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy romantycznego pejzażu • omówić zagadnienie polskiego malarstwa romantycznego • wypowiedzieć się na temat muzyki romantycznej
ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wprowadzenie do literatury romantycznej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić motywy i tematy charakterystyczne dla literatury romantycznej • wymienić gatunki realizowane w literaturze romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić cechy bohatera romantycznego • wymienić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków • określić rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać specyfikę literatury polskiej i wyjaśnić jej genezę 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować specyfikę romantycznych gatunków literackich
7. Konteksty i nawiązania – Sándor Márai, <i>Zadanie</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji • wskazać bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję opowiadania • scharakteryzować postać głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat postawy głównego bohatera w kontekście definicji bohatera romantycznego • zinterpretować tytuł opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnie zdanie utworu • wskazać elementy romantycznej wizji świata i wypowiedzieć się na temat jej konfrontacji z rzeczywistością 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przyczyn samotności bohaterów romantycznych
8. Zacieranie granic między fikcją a rzeczywistością –	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić punkty widzenia ojca i syna 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat emocji 	<ul style="list-style-type: none"> • określić nastrój wiersza i to, w jaki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia

<i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać narratora i bohaterów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować króla olch omówić cechy gatunkowe utworu 	towarzyszących bohaterom <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego tylko dziecko widzi króla 	sposób został on zbudowany <ul style="list-style-type: none"> określić konwencję literacką dominującą w utworze 	romantycznego nastroju ballady w utworze <i>Król olch</i> Franciszka Schuberta
9. Konteksty i nawiązania – Andrzej Sapkowski, <i>Pani Jeziora</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu omówić świat przedstawiony określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy literatury <i>fantasy</i> we fragmentach tekstu scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje między bohaterami dokonać analizy nawiązań do literatury romantycznej – zarówno w treści, jak i w formie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady archaizacji języka i określić funkcję tego zabiegu dokonać analizy sposobu budowania nastroju grozy i dynamizowania akcji 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się w odniesieniu do fragmentu artykułu Franka Furediego na temat ewoluowania motywu strachu w literaturze i sztuce na przestrzeni epok podjąć dyskusję na temat przyczyn popularności fantastyki
10. <i>Cierpienia młodego Wertera</i> Johanna Wolfganga Goethego – bestseller swoich czasów (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentu tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować tytułowego bohatera zaprezentować obraz uczucia Wertera do Lotty wyłaniający się z tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować miłość romantyczną w kontekście przeczytanych fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczynę wyboru powieści epistolarniej wskazać przykłady funkcji ekspresywnej i wyjaśnić znaczenie jej dominacji w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat aktualności romantycznego sposobu przeżywania miłości we współczesnym świecie
11. i 12. Johann Wolfgang Goethe, <i>Faust. Tragedia</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu na podstawie streszczenia zrelacjonować treść fragmentów tekstu określić przynależność rodzajową i gatunkową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównych bohaterów zdefiniować bohatera faustowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję dobra i zła w dziele dostrzec i przedstawić uniwersalną wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować słowa Mefistofelesa: <i>Cząstka siły mała, / Co złego pragnąc zawsze dobro działa</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat możliwości osiągnięcia przez człowieka szczęścia przedstawić utwory zawierające topos Fausta

<p>13. Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Prospekt</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować adresata lirycznego • wskazać środki retoryczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zinterpretować nawiązanie do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego • porównać dwa rodzaje kuszenia: w dramacie Goethego i w wierszu Szymborskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat „kusicieli” XXI wieku
<p>*14. Fryderyk Schiller, <i>Do Radości</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zaprezentowania radości w utworze • przedstawić obraz świata wyłaniający się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy klasycystyczne • wskazać w wierszu motywy należące do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy radością a miłością w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat przyczyn wyboru utworu na hymn Unii Europejskiej
<p>*15. Fryderyk Schiller, <i>Rękawiczka. Powiastka</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • przedstawić sposób ukazania motywu rycerza 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kostiumu historycznego w utworze
<p>*16. Poeci jezior – William Wordsworth, <i>Wiersze</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki stylistyczne w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych użytych w wierszu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i> • wskazać w utworze wyrażenia o charakterze wartościującym i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezy interpretacyjne wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli natury w XIX wieku w kontekście utworu <i>Żonkile</i> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy człowiekiem a przyrodą w kontekście utworu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i>

<p>*17. Poeci jezior – Samuel Taylor Coleridge, <i>Loch</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych użytych w wierszu • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować w kontekście wiersza fotografie zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy naturą a cywilizacją
<p>18. i 19. George Gordon Byron, <i>Giaur</i> (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu na podstawie streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie fragmentów tekstu • wskazać cechy gatunkowe we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować miłość romantyczną w kontekście fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat tragizmu w odniesieniu do bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybranego bohatera kultury współczesnej, którego można określić mianem bohatera bajronicznego
<p>*20. Edgar Allan Poe, <i>Berenice</i> (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przez narratora samego siebie oraz tytułowej bohaterki • scharakteryzować bohatera / narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę biblioteki jako miejsca akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój grozy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolu zębów w kulturze
<p>21. Carlos Ruiz Zafón, <i>Marina</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję miejsca akcji, okoliczności i przywołanych zjawisk atmosferycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy egotyzmu romantycznego we fragmentach tekstu • omówić środki językowe tworzące nastrój horroru 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie portretu Mariny 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób kreowania koszmaru we fragmentach tekstu oraz na obrazie Johna Henry'ego Fuseliego <i>Nocna mara (Koszmar)</i> • podjąć dyskusję na temat motywów najczęściej pojawiających się we współczesnych horrorach
<p>22. Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać funkcję językową dominującą w wierszu i uzasadnić swoje stanowisko • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nastrój utworu i wskazać środki językowe, które go tworzą • wskazać elementy klasycyzmu i romantyzmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować program przedstawiony w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury prezentujący ideały młodości i przyjaźni

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze postawę podlegającą krytyce oraz przeciwstawione jej cechy młodości 			
<p>23., 24. i 25. Adam Mickiewicz, <i>Ballady i romanse</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • opisać różne reakcje osób zgromadzonych wokół Karusi: ludu, Starca i narratora <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • określić rodzaj narracji i wskazać narratora <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • omówić świat przedstawiony 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić życie wewnętrzne bohaterki wiersza • omówić sposób przedstawienia Starca • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję ballady • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę utworu <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworach 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać objawy świadczące o obłądnie bohaterki • wskazać środki językowe, za pomocą których jest prezentowana Karusia, i określić ich funkcję <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury i Boga w balladzie • wskazać elementy światopoglądu romantycznego w utworze <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterki • określić rolę pustelnika • przedstawić rolę natury w balladzie <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów fantastycznych w utworach 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić punkty widzenia Starca i narratora oraz odnieść je do światopoglądów: oświeceniowego i romantycznego • wyjaśnić, dlaczego wiersz został okrzyknięty manifestem romantyzmu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia Świtezi w dzień i w nocy <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegów artystycznych, dzięki którym został uzyskany nastrój grozy • porównać główną bohaterkę z lady Makbet <p>wszystkie ballady:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat sporu pomiędzy narratorem a Starcem w balladzie <i>Romantyczność</i> • wskazać elementy konwencji baśniowej w balladach • wypowiedzieć się na temat filmu Kamila Polaka pt. <i>Świtez</i> • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy romantyczną a współczesną

				<ul style="list-style-type: none"> • omówić romantyczną koncepcję świata zaprezentowaną w utworach 	
<p>26., 27. i 28. Adam Mickiewicz, <i>Sonety krymskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki • opisać zachowania pasażerów statku z sonetu <i>Burza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję sonetów w odniesieniu do definicji gatunku • przedstawić postawy wobec życia bohaterów lirycznych sonetu <i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale</i> • omówić sposób przedstawienia podróży w utworach 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne budujące atmosferę zagrożenia • omówić sposób przedstawienia wyróżniającego się pasażera <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego • zinterpretować funkcję rozbudowanego porównania użytego w wierszu <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję orientalizmów 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie sonetu w kontekście biografii autora <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega orientalizm utworu <p><i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symboliki przepaści <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić wiersz jako manifest poezji romantycznej <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu uzyskania określonego nastroju w poszczególnych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Ajudah</i> ze sposobem przedstawienia Adama Mickiewicza na obrazie Walentego Wańkowicza <i>Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale</i> • omówić sposoby przedstawienia motywu <i>homo viator</i> w wybranych tekstach kultury
<p>29. i 30. Adam Mickiewicz – wiersze miłosne (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję <p><i>Do M***:</i></p>	<p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz miłości przedstawiony w wierszu do przeżyć tytułowego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu kobiety w utworach i porównać go ze współczesną obyczajowością

		<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję erotyków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę natury przywołanej w wierszu <p><i>Niepewność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia relacji pomiędzy podmiotem lirycznym a bohaterką wiersza • zinterpretować funkcję stylistyczną pytań umieszczonych na końcu każdej strofy <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kreację bohaterki lirycznej • omówić postawę podmiotu lirycznego wobec doświadczenia niespełnionej miłości 	<p>utworu Johanna Wolfganga Goethego <i>Cierpienia młodego Wertera</i></p> <p><i>Niepewność i Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu ukazania w wierszu różnych odcieni uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji damsko-męskich w utworach • wypowiedzieć się na temat roli miłości w życiu romantyka • porównać romantyczną koncepcję miłości z barokową i sentymentalną
<p>31. Konteksty i nawiązania – Konstanty Ildefons Gałczyński, <i>Teatrzyk Zielona Gęś</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy aluzji literackiej w utworach 	<p><i>Oda do młodości:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy ody i odnieść jej definicję do utworu Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego <p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy konwencji 	<p><i>Oda do młodości:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega i z czego wynika efekt komiczny uzyskany w utworze <p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega parodia w utworze 	<p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy reakcji bohatera romantycznego utworu i wyjaśnić przyczynę ich prześmiewczego potraktowania • dokonać analizy wypowiedzi bohaterów utworu i 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Ode do młodości</i> Adama Mickiewicza z jej parodią w kontekstach historycznych, w których powstały oba utwory • podjąć dyskusję na temat współczesnego odbioru romantyzmu

		romantycznej w utworze <i>Straszna rozmowa Gzegżółki z duchem:</i> • omówić efekt humorystyczny utworu w kontekście romantycznej roli świata nadprzyrodzonego	• zinterpretować funkcję didaskaliów <i>Straszna rozmowa Gzegżółki z duchem:</i> • omówić funkcję występowania świata nadprzyrodzonego w utworach romantycznych • zinterpretować tytuł utworu w kontekście atmosfery grozy	omówić funkcję kontrastu	
32., 33., 34. i 35. Adam Mickiewicz, <i>Konrad Wallenrod</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • zrekonstruować biografię tytułowego bohatera • określić sposób relacjonowania wydarzeń	• wskazać momenty przełomowe w życiu głównego bohatera • omówić kompozycję utworu • przedstawić Konrada Wallenroda jako bohatera bajronicznego • wymienić funkcje poezji wskazane w <i>Pieśni wajdeloty</i> • scharakteryzować Aldonę i omówić jej funkcję w utworze	• wskazać i omówić zabiegi literackie podkreślające atmosferę tajemnicy wokół głównego bohatera • omówić funkcję Halbana w utworze • wymienić fragmenty liryczne utworu i określić ich funkcję • zinterpretować zakończenie utworu • wyjaśnić znaczenie <i>Ballady Alpuhara</i>	• zinterpretować rolę kostiumu historycznego w utworze • dokonać analizy stylu utworu • wypowiedzieć się w kontekście fragmentów artykułu Stefana Chwina na temat tragizmu tytułowego bohatera utworu Adama Mickiewicza	• podjąć dyskusję na temat problemów etycznych, z którymi mierzył się Konrad Wallenrod • podjąć dyskusję na temat prawdopodobieństwa psychologicznego Konrada Wallenroda • wypowiedzieć się na temat roli, jaką literatura odgrywa współcześnie
36., 37. i 38. Adam Mickiewicz, <i>Dziady cz. IV</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść dramatu • wymienić cechy miłości romantycznej	• scharakteryzować Gustawa jako bohatera werterowskiego • omówić kompozycję utworu • opisać miłość romantyczną jako religię przeznaczeń	• omówić funkcję literatury w kształtowaniu wyobrażenia o miłości • porównać Księdza jako antagonistę Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> • porównać sposób ukazania obłędu i miłości	• dokonać analizy środków, za pomocą których został wykreowany bohater • dokonać analizy ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa i omówić jej funkcję	• przedstawić różne sposoby prezentowania miłości w wybranych tekstach kultury • podjąć dyskusję na temat różnych sposobów

		<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze cechy dramatu romantycznego 	<p>w <i>Dziadach</i> cz. IV i <i>Romantyczności</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sensu przestrogi wygłoszonej przez Gustawa 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega tragizm głównego bohatera 	<p>pojmowania szczęścia w kontekście sporu pomiędzy Gustawem a Księdzem</p>
<p>39., 40., 41., 42. i 43. Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. III (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść <i>Dziadów</i> cz. III • przedstawić okoliczności powstania <i>Dziadów</i> cz. III 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu • odnieść treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza • przedstawić romantyczną koncepcję poety i poezji • przedstawić wątki biblijne obecne w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra • przedstawić obraz społeczeństwa polskiego na podstawie scen: <i>Salon warszawski</i> i <i>Pan Senator</i> • przedstawić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Dziadów</i> cz. III • scharakteryzować Konrada jako bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przemianę Gustawa w Konrada • omówić problem teodycei obecny w <i>Wielkiej Improwizacji</i> • omówić prometeizm i psychomachię na podstawie <i>Wielkiej Improwizacji</i> • omówić mesjanizm na podstawie <i>Widzenia</i> Księdza Piotra • dostrzec stylizację apokaliptyczną w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra • zinterpretować słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kreacji Konrada w <i>Wielkiej Improwizacji</i> • wyjaśnić symbolikę bajki Żegoty • zinterpretować <i>Ustęp</i> oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> pod kątem obrazu społeczeństwa rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy „pieśni wampirycznej” Konrada i omówić ją • opisać funkcję <i>Malej Improwizacji</i> • omówić funkcję epizodu przedstawiającego historię Pani Rollisonowej • dokonać analizy scen onirycznych w <i>Dziadach</i> cz. III i porównać je • podjąć dyskusję na temat dwóch postaw wobec Boga: Konrada i Księdza Piotra
<p>44. Adam Mickiewicz, <i>Liryki lozańskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreacje podmiotów mówiących w wierszach • omówić kompozycję wierszy 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • omówić funkcję paralelizmu w wierszu <p><i>Polaty się lzy me czyste...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję klamry kompozycyjnej w wierszu 	<p><i>Nad wodą wielką i czystą...:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wiersza pod kątem sposobu ukazania przemijania <p>oba wiersze:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobów uzyskania nastroju w wierszach • omówić związki utworów ze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza <i>Polaty się lzy me czyste...</i> w kontekście biografii Adama Mickiewicza • dostrzec i omówić odmienną <i>Liryków lozańskich</i> od dotychczasowej twórczości poety

			<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu mówiącego 	światopoglądem romantycznym i z romantyczną metodą twórczą	
45. Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Adama Mickiewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić biografię Adama Mickiewicza • wypowiedzieć się na temat twórczości Mickiewicza w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej
46. Tomasz Różycki, <i>Dwanaście stacji</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów utworu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać początkowy fragment utworu z inwokacją z <i>Pana Tadeusza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy języka opisów w kontekście prezentowanej rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy parodii we fragmentach tekstu • omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Autobus</i> w kontekście omawianych fragmentów tekstu
47. i 48. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
49. i 50. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
*51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

				<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	
52. Juliusz Słowacki, <i>Rozłączenie</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną opisaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać uczucia podmiotu lirycznego • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję kompozycji wiersza • wskazać elementy charakterystyczne dla romantycznego sposobu obrazowania 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać opisy dwóch światów: obserwowanego przez podmiot liryczny i znanego adresatce lirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat rozłączenia dwójki ludzi
53. i 54. Juliusz Słowacki, <i>Grób Agamemnona</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać motywy mitologiczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w kontekście wiersza • zinterpretować symbolikę „duszy anielskiej” i „czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść się do zawartej w utworze opinii podmiotu lirycznego o Polakach • omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do współczesnej Juliuszowi Słowackiemu historii Polski 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków oraz jej aktualności w świecie współczesnym • opisać grobowiec szybowy, z którego przemawia podmiot liryczny
55. Juliusz Słowacki, <i>Testament mój</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego • przedstawić kompozycję wiersza i omówić jej funkcję • wymienić grupy adresatów pojawiające się w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść wiersza do potocznego rozumienia słowa „testament” • wyjaśnić w kontekście wiersza, czym jest testament poetycki • określić funkcję wyrażen o charakterze impresywnym • wskazać wartości istotne dla podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić realizację motywu <i>exegi monumentum</i> w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać motyw <i>exegi monumentum</i> w znanych sobie tekstach literackich
56. Juliusz Słowacki – liryka patriotyczna	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworów • określić rodzaj liryki i wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych wierszy 	<i>Sowiński w okopach Woli:</i> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera oraz określić znaczenie jego wieku i kalectwa dla wymowy utworu • wskazać, które elementy postawy generała Sowińskiego tworzą 	<i>Sowiński w okopach Woli:</i> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze <i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze 	<i>Sowiński w okopach Woli:</i> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wypowiedzi generała i określić ich funkcję w kreacji bohatera <i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i>	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia ostatnich chwil generała Sowińskiego i rycerza Rolanda • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania patriotyzmu w utworach romantycznych

		<p>wzorzec osobowy patrioty</p> <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki została dokonana heroizacja bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • dokonać analizy ostatniej zwrotki wiersza i określić jej funkcję 	
<p>57., 58., 59., 60. i 61. Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • zrelacjonować przemianę tytułowego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu i określić problematykę jego poszczególnych części • scharakteryzować Kordiana w akcie I • zinterpretować imię tytułowego bohatera • wskazać w kreacji Kordiana cechy bohatera werterowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję <i>Przygotowania</i> • omówić kreację postaci demonicznych w <i>Przygotowaniu</i> • omówić funkcję opowieści Grzegorza • omówić funkcję podróży Kordiana po Europie • zinterpretować metaforyczne znaczenie Winkelrieda • zinterpretować pieśń Nieznajomego • zinterpretować funkcję miejsca spotkania spiskowych • omówić funkcję Strachu i Imaginacji w drodze Kordiana do komnaty cara • wskazać ironię romantyczną w utworze i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Papieżem • omówić próbę autokreacji bohatera w monologu na szczycie Mont Blanc • wskazać zabiegi manipulacyjne w przemowie Kordiana do spiskowych • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Doktorem w zakładzie dla obłąkanych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny <i>Przygotowania</i> • porównać różne realizacje motywu wędrówki w wybranych tekstach kultury
<p>*62., 63., 64. i 65. Juliusz Słowacki, <i>Lilla Weneda</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić bohaterów dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dwa walczące ze sobą plemiona • wskazać analogie pomiędzy sytuacją i postaciami przedstawionymi w dramacie a sytuacją i postaciami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy tragizmu w utworze • zinterpretować symboliczne znaczenie harfy • zinterpretować symboliczne znaczenie przestrzeni, w której rozgrywa się akcja 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega fatalizm dziejów w utworze • omówić tragizm utworu • omówić sposób budowania atmosfery grozy • zinterpretować funkcję połączenia w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać tragizm <i>Antygony</i> Sofoklesa z tragizmem <i>Lilli Wenedy</i> • omówić problematykę historiozoficzną utworu

		współczesnymi Juliuszowi Słowackiemu • wskazać elementy baśniowe i określić ich funkcję		różnych konwencji literackich	
66. Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Juliusza Słowackiego	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Juliusza Słowackiego	• wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Juliusza Słowackiego	• przedstawić znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej	• zaprezentować biografię Juliusza Słowackiego • wypowiedzieć się na temat twórczości Słowackiego w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej
67. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
68. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
69. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
70., 71., 72., 73. i 74. Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • opisać obóz rewolucji	• omówić kompozycję utworu i wskazać problematykę jego każdej części	• zinterpretować pogoń Męża za Dziewicą	• dokonać analizy przyczyn klęski małżeństwa hrabiego Henryka	• przedstawić obrazy rewolucji w wybranych tekstach kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, co jest przyczyną klęski Męża jako poety • omówić rozważania dotyczące poety i poezji • omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie dramatu • zinterpretować tytuł dramatu • scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego 	
75. Jan Lechoń, <i>Nie-Boska komedia</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do biografii i twórczości Zygmunta Krasińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu metafory i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować utwór w kontekście czasu jego powstania • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli sztuki w trudnych czasach
76. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
77. Ciężące nad życiem przeznaczenie – <i>Moja piosnka (I)</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • omówić kompozycję i budowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę nici • omówić funkcję motta • zinterpretować metafory występujące w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konteksty kulturowe pojawiające się w wierszu
78. Siła prostoty i milczenia w wierszu Cypriana Norwida <i>W Weronie</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać nastrój wiersza • rozpoznać aluzję literacką w wierszu • wskazać w wierszu ironię i kontrasty 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję aluzji literackiej w wierszu • określić funkcję kontrastów w wierszu • określić funkcję ironii w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare’a, i poddać je interpretacji
79. Wybitna jednostka i społeczeństwo – [<i>Coś ty Atenom zrobił,</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresatów lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adresatów utworu • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady pośmiertnych losów innych wybitnych postaci

Sokratesie...] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)			<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie trzech ostatnich wersów utworu 		
80. Poetycki hołd dla abolicjonisty – <i>Do obywatela Johna Brown</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać adresata wiersza • odnaleźć w wierszu opinię podmiotu lirycznego na temat Ameryki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie motywu mewy użytego w wierszu • omówić funkcję środków stylistycznych użytych do opisu bohatera wiersza • wyjaśnić funkcję zróżnicowanej interpunkcji w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób zaprezentowania problemu niewolnictwa w wybranych tekstach kultury, np. w <i>Amistad</i> Stevena Spielberga czy <i>Django</i> Quentina Tarantino
81. Duchowa i poetycka biografia poety – [Klaskaniem mając obrzękle prawice...] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję wiersza i określić temat jego każdej części • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków • omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość • zinterpretować ostatnią strofę utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić horacjański motyw <i>exegi monumentum</i> w wierszu Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury
*82. Poetycki pogrzeb bohatera – <i>Bema pamięci żałobny-rapsod</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać elementy obrzędów pogrzebowych przedstawione w wierszu • wskazać fragmenty tekstu oddziałujące na zmysły wzroku i słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję fragmentów tekstu oddziałujących na zmysły wzroku i słuchu • omówić sposób przedstawienia obrazu nieskończoności • zinterpretować funkcję wyróżnień graficznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję motto w kontekście biografii Józefa Bema
*83. Hołd złożony zmarłym – <i>Czarne kwiaty</i> (fragmenty) Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty o szczególnie osobistym charakterze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję detali przywołanych w toku opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega przyjęta przez Cypriana Norwida koncepcja przedstawiania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy kontrastujące ze sobą i określić funkcję zastosowania tego zabiegu

<p>*84. Sztuka a rzeczywistość – <i>Fortepian Szopena</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • wymienić adresatów apostrof 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję wiersza • omówić sposób przedstawienia Fryderyka Chopina w wierszu • wskazać nawiązania do antyku i Biblii • odnaleźć elementy symbolizujące rodzimość twórczości Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję nawiązań do antyku i Biblii • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia powstania styczniowego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić Norwidowską koncepcję sztuki zaprezentowaną w wierszu
<p>*85. Poetyckie podsumowanie poglądów estetycznych Cypriana Norwida – <i>Promethidion</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić antyczną triadę przywołaną w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do koncepcji etycznych i estetycznych Platona • omówić rolę ludu w poemacie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować połączenie w jedną symboliczną postać mitologicznego Prometeusza i biblijnego Adama • omówić ukazane w poemacie relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę piękna i pracy w poglądach estetycznych Cypriana Norwida • porównać rozważania o sztuce i pięknie w <i>Fortepianie Szopena</i> i <i>Promethidionie</i>
<p>86. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>87. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>*88. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę

89., 90., 91. i 92. Aleksander Fredro, <i>Śluby panięskie</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść komedii • wymienić bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów utworu • wskazać elementy komizmu: postaci, sytuacyjnego i języka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu kreacji bohaterów • omówić sposoby postrzegania miłości przez Gustawa i Albina • dokonać analizy wszystkich rodzajów komizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie podtytułu <i>Magnetyzm serca</i> • omówić funkcję obyczajowości oraz wpływ stereotypów kulturowych na poglądy i postępowanie bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy parodii dzieł romantycznych w komedii • omówić na podstawie komedii i dostępnych źródeł sytuację społeczną kobiet w pierwszej połowie XIX wieku
93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
94. Henryk Rzewuski, <i>Pamiętki Soplicy</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu tekstu • wymienić przejawy obyczajowości szlacheckiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze cechy gatunkowe gawędy • wskazać fragmenty humorystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję fragmentów humorystycznych • wskazać cechy romantyczne utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek bohaterów fragmentu tekstu do francuskiej kultury i literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz szlachty przedstawiony w <i>Pamiętkach Soplicy</i> i <i>Pamiętnikach</i> Jana Chryzostoma Paska
ROMANTYZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
95. Zapożyczenia	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić typy i grupy zapożyczeń • sklasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup • odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych
96. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
97. i 98. Odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różne odmiany polszczyzny • wymienić dialekty języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisanym 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat podatności gwar środowiskowych na ewolucję

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różnice pomiędzy językiem oficjalnym a nieoficjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka nieoficjalnego 		
99. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
100. Style funkcjonalne	<ul style="list-style-type: none"> wymienić style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst w określonym stylu przekształcić tekst, nadając mu cechy innego stylu 	
101. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
*102. Styl indywidualny a styl typowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje stylu indywidualnego i stylu typowego wymienić cechy stylu indywidualnego i stylu typowego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić styl indywidualny od stylu typowego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy stylu indywidualnego podanego twórcy wskazać cechy stylu typowego w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst, nadając mu cechy stylu indywidualnego określonego twórcy 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady stylu indywidualnego i stylu typowego w tekstach kultury
*103. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
104. Niejednoznaczność wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady homonimów, anakolutów, elips i paradoksów wyjaśnić sposób wykorzystania 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję zjawisk językowych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst, aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem niejasności

			zjawisk językowych w podanych tekstach		
105. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię d rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
ROMANTYZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
106. Perswazja w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej	• wymienić cele wypowiedzi perswazyjnej • wymienić cechy dobrze przygotowanej wypowiedzi perswazyjnej • wymienić rodzaje argumentów • wymienić zabiegi językowe i środki stylistyczne wzmagające perswazyjność • wymienić środki pozajęzykowe wzmagające perswazyjność	• wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich • nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach	• określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach	• stworzyć i wygłosić tekst perswazyjny zawierający różne rodzaje argumentów	
107. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
108. Jak napisać opinię w formie pisma użytkowego?	• zreferować zasady tworzenia opinii – pisma użytkowego	• wskazać cechy opinii – pisma użytkowego w podanym tekście	• przeredagować podany tekst, aby nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego	• stworzyć opinię – pismo użytkowe	
109. Szkic interpretacyjny	• wymienić cechy szkicu interpretacyjnego	• dokonać analizy przykładowego szkicu interpretacyjnego	• przeredagować błędnie skomponowany	• stworzyć szkic interpretacyjny	

		pod kątem środków językowych • stworzyć szczegółowy plan dekompozycyjny przykładowego szkicu interpretacyjnego	fragment szkicu interpretacyjnego • stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek		
ROMANTYZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
110. i 111. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Klasa II - część 2

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEZANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	• wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie • wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce	• objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny • opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoki	• wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu • wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w	• analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki	• wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce • objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki • wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra • dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem • wymienić wyznania protestanckie • wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<p>kształtowaniu nowej epoki</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 		<p>Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu</p>
3. i 4. Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać dzieła sztuki renesansowej • wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach • zaprezentować dzieła polskiego renesansu • wyjaśnić pojęcia: <i>akt</i>, <i>portret</i>, <i>perspektywa</i>, <i>scenka rodzajowa</i>, <i>krużganki</i>, <i>miasto idealne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej • opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować renesansowe dzieło sztuki • analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać twórczość renesansowych artystów północnych • analizować i oceniać dzieła renesansowe • wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej
5. <i>Mona Lisa</i> a sztuka ulicy	<ul style="list-style-type: none"> • opisać obraz • wskazać pierwowzór obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję obrazu • porównać z obrazem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci
RENEANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać adresata utworu • wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> • scharakteryzować tytułową postać • wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie • wymienić i omówić cechy idealnego szlacheca 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie • wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego
7. Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie • omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji wiersza • zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych • rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego

	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 				<ul style="list-style-type: none"> skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
8. i 9. Świat myśli Jana Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego omówić kompozycję wierszy wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Pieśń XXIV</i> z <i>Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego
10. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
11., 12. i 13. „Żaden ojciec podobno barziej nie miłował. Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii zrelacjonować treść podanych trenów zdefiniować tren 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna, liryka żałobna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji trenów określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury

14. O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego
15. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
*16. <i>Treny</i> jako cykl poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>
17. Artystyczna parafraza psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: <i>translatoryka, humanizm chrześcijański, poeta doctus</i> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i człowieka wylaniający się z psalmów • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	
18., 19. i 20. Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sztukę poetycką pieśni chóru • opisać aluzje do realiów XVI-wiecznej Polski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>

21. Podsumowanie wiadomości na temat Jana	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
22. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
23. <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym wskazać w tekście wątki biblijne wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> zanalizować obraz Jana Matejki
24. Ironicznie o miłości ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
*25. <i>Żywoty świętych</i> Piotra Skargi Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 pozycja <i>Żywoty świętych</i> Piotra Skargi została usunięta z listy lektur.	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję <i>Żywotów świętych</i> wyjaśnić pojęcie: <i>hagiografia</i> scharakteryzować bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty i nawiązania

*26. i 27. Świat na opak – <i>Gargantua i Pantagruel</i> François Rabelais’ego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić genezę utworu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>parodia</i> • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić alegoryczny sens fragmentów • przedstawić problematykę fragmentów • omówić elementy parodii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli śmiechu w życiu człowieka
*28. W idealnym państwie – <i>Utopia</i> Tomasa Morusa	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wskazać prawa i obowiązki mieszkańców Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy idealnego państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw utopii dawniej i dziś • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa
*29. Antyutopijna wizja przyszłości – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasa Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność
*30. <i>Próby</i> Michela de Montaigne’a	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję <i>Prób</i> • wskazać problemy poruszone w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Próby</i> jako przykład eseistyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty świadczące o subiektywnym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady sentencji we fragmencie i rozwinąć zawarte w niej myśli
31. Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – <i>Królowa Margot</i> Patrice’a Chéreau	<ul style="list-style-type: none"> • opisać relacje przedstawione w filmie panujące na dworze francuskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wycinek historii Francji stanowiący tło wydarzeń rozgrywających się w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć problem zła w człowieku na podstawie fabuły filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
RENEANS – NAUKA O JEZYKU					
*32. Podstawowe zasady polskiej pisowni: fonetyczna, morfologiczna, historyczna i konwencjonalna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>ortografia</i> • wymienić zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasady pisowni regulujące zapis podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel stworzenia zasad ortograficznych 	
33. Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić powody stosowania wielkiej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić reguły pisowni wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim 	

34. Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	• wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie	• wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i>	• uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach	• uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim	
35. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
RENEANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
36. Streszczenie a parafraza	• zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i>	• przedstawić proces tworzenia streszczeń	• wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą	• dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów	
RENEANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
37. i 38. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BAROK – O EPOCE					
39. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	• wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku	• scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i> , <i>kontrreformacja</i>	• zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i>	• wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku	• analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
40. i 41. Sztuka baroku	• rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach	• zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej	• scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku	• opisać rolę Kościoła jako mecenasa sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów	• stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych twórców okresu baroku wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 		
42. Konteksty i nawiązania: <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu opisać proces powstawania dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować postać służącej Griet 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
43. i 44. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę utworów określić funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji utworów porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In actu oculi</i>
45. Poezja Daniela Naborowskiego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować wiersze przedstawić genezę utworów wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków stylistycznych w wierszach omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>
46. Barok w poezji współczesnej – Jarosław	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> określić zasadę kompozycyjną, według 	<ul style="list-style-type: none"> wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować prezentację, dotyczącą

Marek Rymkiewicz, Róża oddana Danielowi Naborowskiemu	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i> 	<p>której zbudowany jest wiersz</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego 	<p>które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę róży w naszej kulturze • omówić funkcję anafory 	<p>barokowym o podobnej konstrukcji</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	<p>obecności toposu róży w literaturze i sztuce</p>
47. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci
48. Barok w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>erotyk</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe • wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić podobieństwa pomiędzy wierszem Grochowiaka a utworami Morsztyna 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	
49. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
50. Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować styl i język <i>Pamiętników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków

51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
52. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
53. William Szekspir i jego czasy	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira 	
54., 55., 56., 57. i 58. <i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania do reguł starożytnych • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów • wskazać cechy dramatu szekspirowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira
59., 60., 61., 62. i 63. <i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów • określić rolę czarownicy w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów humorystycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu
64. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
65. <i>Makbet</i> wspólnie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wyjaśnić, czym jest <i>Projekt Szekspir</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać elementy fabuły <i>Makbeta</i> Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragmenty powieści z dramatem Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira 	

*66., 67., 68., 69. i 70. <i>Hamlet</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tragedii • omówić relacje między bohaterami • przedstawić różne sposoby sprawowania władzy w <i>Hamlecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wątki wanitatywne w <i>Hamlecie</i> • omówić różne sposoby realizacji nakazu zemsty w <i>Hamlecie</i> • omówić przyczyny obłądzenia Ofelii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny zachowań Hamleta • dokonać analizy i interpretacji monologów Hamleta 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację filmową <i>Hamleta</i>
*71. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
*72. <i>Tren Fortynbrasa</i> Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • scharakteryzować Hamleta i Fortynbrasa • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw
73. William Szekspir – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira • wymienić omawiane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira
74., 75. i 76. <i>Skapiec</i> Moliera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • wymienić bohaterów dzieła • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje komizmu • omówić <i>Skapca</i> jako komedię charakterów • omówić obyczajowość przestawioną w dramacie • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
77.	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni <i>-ji</i>, <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni <i>-ji</i>, <i>-ii</i> oraz <i>-i</i> w 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	

Pisownia <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	zakończeniach niektórych rzeczowników	zakończeniach niektórych rzeczowników			
78. Kiedy piszemy <i>q</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om, on, em, en</i> ?	• wymienić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę, om, on, em, en</i>	• omówić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę, om, on, em, en</i>	• wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa	• zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu	
79. Pisownia przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	• wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	• omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	• wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa	• zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
80. Interpretacja tekstu literackiego	• wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> • wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej	• przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej • omówić budowę akapitów	• formułować tezę interpretacyjną • wskazać konteksty interpretacyjne	• stworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną	
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
81. i 82. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
83. Oświecenie w Europie i Polsce	• objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia	• opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia	• opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke’a, Immanuela	• zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę	• analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<p>Kanta, Jana Jakuba Rousseau</p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 		
84. i 85. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie • wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy stylu klasycystycznego • wymienić cechy stylu rokoko • omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia
86. Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
87. Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	
88. Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wzór patrioty ukazany w utworze • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu
89. i 90. Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję satyr • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> • wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu • omówić sposób piętnowania wad w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrzyć satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworach cechy satyry 	satyrach Ignacego Krasickiego <ul style="list-style-type: none"> • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 		
91. Współczesna satyra	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wyjaśnić terminy: <i>ironia, stereotyp, PRL</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy satyry w utworze • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem poruszony w satyrze • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego • omówić kontekst społeczno-polityczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie
92. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
94. Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego • utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>
95. Piewca miłości tklivej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> • wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
96. Miłość w przyziemnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać kontrast w sposobie przedstawienia dwóch światów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kontrastu zawartego we fragmencie • wskazać elementy sielanki we fragmencie 	<p>się na temat ich motywacji</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić język fragmentu 	
97. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
98. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
99. <i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • opisać sytuację liryczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów • wskazać treści symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie Jana Kochanowskiego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
*100., 101. i 102. <i>Kandyda</i> Woltera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić utwór • omówić świat przedstawiony • nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię dojrzewania bohatera • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>Eldorado</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Kandyda</i> jako satyryczną i krytyczną wizję cywilizacji europejskiej • wskazać elementy parodii w utworze • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić językowe sposoby uzyskiwania efektu komicznego • omówić kontekst filozoficzny utworu • interpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przesłania zawartego w zakończeniu utworu
*103. Człowiek naiwny wobec absurdu świata – <i>Forrest Gump</i> Winstona Grooma	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu • omówić świat przedstawiony filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera • wskazać, na czym polega naiwność głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • scharakteryzować język głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać film <i>Forrest Gump</i> z <i>Kandydem</i> Woltera • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania

				• omówić kreację Toma Hanksa	
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					
104. Pisownia skrótów i skrótowców	• wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowce</i> • wymienić typy skrótowców	• omówić pisownię skrótowców	• stworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców	• posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu	
*105. Rola języka w budowaniu obrazu świata	• wyjaśnić pojęcie: <i>językowy obraz świata</i>	• wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata	• omówić językowy obraz świata wynikający z podanych wyrażen	• przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata	
106. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
*107. Różne typy dowodzenia	• wymienić typy dowodzenia	• omówić poszczególne typy dowodzenia	• wyjaśnić na przykładach poszczególne typy dowodzenia • rozpoznać poszczególne typy dowodzenia	• stworzyć tekst stosując różne typy dowodzenia • przeanalizować podany przykład dowodzenia	
*108. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
109. i 110. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Klasa I - część 1

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoce wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem wymienić wyznania protestanckie wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu
3. i 4. Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać dzieła sztuki renesansowej wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach zaprezentować dzieła polskiego renesansu wyjaśnić pojęcia: <i>akt</i>, <i>portret</i>, <i>perspektywa</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da 	<ul style="list-style-type: none"> analizować renesansowe dzieło sztuki analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać twórczość renesansowych artystów północnych analizować i oceniać dzieła renesansowe wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej

		scenka rodzajowa, kruźganki, miasto idealne	Vinci, Michał Anioł, Rafaël, Sandro Botticelli)		
5. <i>Mona Lisa</i> a sztuka ulicy	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz wskazać pierwowzór obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję obrazu porównać z obrazem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci
RENEZANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów wskazać adresata utworu wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> scharakteryzować tytułową postać wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie wymienić i omówić cechy idealnego szlachezca 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego
7. Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza określić rodzaj liryki wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji wiersza zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
8. i 9. Świat myśli Jana Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego omówić kompozycję wierszy wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Pieśń XXIV</i> z <i>Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego

		<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm</i> 			
10. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
11., 12. i 13. „Żaden ojciec podobno bardziej nie miłował Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów • zdefiniować tren 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna, liryka żałobna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury
14. O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [Anka! to już trzy i pół roku] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego
15. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
*16. <i>Treny</i> jako cykl poetycki	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję cyklu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy renesansowe w cyklu 		
17. Artystyczna parafraza psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: <i>translatoryka, humanizm chrześcijański, poeta doctus</i> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i człowieka wylaniający się z psalmów • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	
18., 19. i 20. Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sztukę poetycki pieśni chóru • opisać aluzje do realiów XVI-wiecznej Polski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>
21. Podsumowanie wiadomości na temat Jana	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego • wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
22. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
23. <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym • wskazać w tekście wątki biblijne • wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję • scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim • skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Jana Matejki

				temat ideologicznej funkcji obrazu	
24. Ironicznie o miłości ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
*25. <i>Żywoty świętych</i> Piotra Skargi Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 pozycja <i>Żywoty świętych</i> Piotra Skargi została usunięta z listy lektur.	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywotów świętych</i> • wyjaśnić pojęcie: <i>hagiografia</i> • scharakteryzować bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
*26. i 27. Świat na opak – <i>Gargantua i Pantagruel</i> François Rabelais'ego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić genezę utworu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>parodia</i> • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić alegoryczny sens fragmentów • przedstawić problematykę fragmentów • omówić elementy parodii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli śmiechu w życiu człowieka
*28. W idealnym państwie – <i>Utopia</i> Tomasa Morusa	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wskazać prawa i obowiązki mieszkańców Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy idealnego państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw utopii dawniej i dziś • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa
*29. Antyutopijna wizja przyszłości – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasa Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność
*30. <i>Próby</i> Michela de Montaigne'a	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję <i>Prób</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Próby</i> jako przykład eseistyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty świadczące o 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady sentencji we fragmencie i

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać problemy poruszone w tekście 		subiektywnym charakterze tekstu	rozwinąć zawarte w niej myśli
31. Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – <i>Królowa Margot</i> Patrice’a Chéreau	<ul style="list-style-type: none"> • opisać relacje przedstawione w filmie panujące na dworze francuskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wycinek historii Francji stanowiący tło wydarzeń rozgrywających się w filmie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważać problem zła w człowieku na podstawie fabuły filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
RENESANS – NAUKA O JEZYKU					
*32. Podstawowe zasady polskiej pisowni: fonetyczna, morfologiczna, historyczna i konwencjonalna	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>ortografia</i> • wymienić zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować zasady rządzące ortografią 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasady pisowni regulujące zapis podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel stworzenia zasad ortograficznych 	
33. Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić powody stosowania wielkiej litery 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić reguły pisowni wielką literą 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim 	
34. Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim 	
35. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
RENESANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
36. Streszczenie a parafraza	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić proces tworzenia streszczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów 	
RENESANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
37. i 38. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty

				• uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
BAROK – O EPOCE					
39. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	• wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku	• scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i> , <i>kontrreformacja</i>	• zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i>	• wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku	• analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
40. i 41. Sztuka baroku	• rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu baroku • wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego	• zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami • przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie	• scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej	• opisać rolę Kościoła jako mecenasa sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów	• stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej
42. Konteksty i nawiązania: <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera	• zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu • opisać proces powstawania dzieła sztuki	• scharakteryzować postać służącej Griet	• porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera	• analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson	• stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
43. i 44. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	• odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	• odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	• określić problematykę utworów • określić funkcję środków stylistycznych w wierszu	• dokonać analizy i interpretacji utworów • porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa	• analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia

	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach wskazać środki stylistyczne 		<p>Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In ictu oculi</i>
<p>45. Poezja Daniela Naborowskiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować wiersze przedstawić genezę utworów wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> odeczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków stylistycznych w wierszach omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>
<p>46. Barok w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, Róża oddana Danielowi Naborowskiemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza omówić symbolikę róży w naszej kulturze omówić funkcję anafory 	<ul style="list-style-type: none"> porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji dokonać analizy i interpretacji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować prezentację, dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce
<p>47. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna</p>	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach wskazać środki stylistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji wierszy podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci
<p>48. Barok w poezji współczesnej – Stanisław</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>erotyk</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> określić problematykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy i interpretacji wiersza 	

Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić podobieństwa pomiędzy wierszem Grochowiaka a utworami Morsztyna 		
49. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
50. Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować styl i język <i>Pamiętników</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współczesnie żyjących Polaków
51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
52. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
53. William Szekspir i jego czasy	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira 	
54., 55., 56., 57. i 58. <i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania do reguł starożytnych • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów • wskazać cechy dramatu szekspirowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira

59., 60., 61., 62. i 63. <i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów • określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów humorystycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu
64. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
65. <i>Makbet</i> współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wyjaśnić, czym jest <i>Projekt Szekspir</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać elementy fabuły <i>Makbeta</i> Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragmenty powieści z dramatem Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira 	
*66., 67., 68., 69. i 70. <i>Hamlet</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tragedii • omówić relacje między bohaterami • przedstawić różne sposoby sprawowania władzy w <i>Hamlecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wątki wanitatywne w <i>Hamlecie</i> • omówić różne sposoby realizacji nakazu zemsty w <i>Hamlecie</i> • omówić przyczyny obłędu Ofelii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny zachowań Hamleta • dokonać analizy i interpretacji monologów Hamleta 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację filmową <i>Hamleta</i>
*71. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

*72. <i>Tren Fortynbrasa</i> Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • scharakteryzować <i>Hamleta</i> i <i>Fortynbrasa</i> • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw
73. William Szekspir – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira • wymienić omawiane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira
74., 75. i 76. <i>Skapiec</i> Moliera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • wymienić bohaterów dzieła • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje komizmu • omówić <i>Skapca</i> jako komedię charakterów • omówić obyczajowość przestawioną w dramacie • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
77. Pisownia <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
78. Kiedy piszemy <i>q</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om, on, em, en</i> ?	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i>, <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i>, <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
79. Pisownia przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
80. Interpretacja tekstu literackiego	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • formułować tezę interpretacyjną • wskazać konteksty interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną 	

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić budowę akapitów 			
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
81. i 82. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
83. Oświecenie w Europie i Polsce	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić etymologię nazwy epoki podać daty graniczne oświecenia w Europie przedstawić periodyzację polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> opisać światopogląd ludzi oświecenia przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisać przemiany społeczne doby oświecenia wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę 	<ul style="list-style-type: none"> analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie
84. i 85. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy stylu klasycystycznego wymienić cechy stylu rokoko omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia

86. Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
87. Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	
88. Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> • zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać wzór patrioty ukazany w utworze • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu
89. i 90. Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować satyrę • zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję satyr • scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> • wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach • wskazać w utworach cechy satyry 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę satyr • wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu • omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrzyć satyry w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie
91. Współczesna satyra	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wyjaśnić terminy: <i>ironia</i>, <i>stereotyp</i>, <i>PRL</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy satyry w utworze • wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problem poruszony w satyrze • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego • omówić kontekst społeczno-polityczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie

92. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
94. Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego • utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>
95. Piewca miłości tkliwej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> • wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
96. Miłość w przyziemnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać kontrast w sposobie przedstawienia dwóch światów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę fragmentu • omówić funkcję kontrastu zawartego we fragmencie • wskazać elementy sielanki we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć się na temat ich motywacji • omówić język fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
97. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

98. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
99. <i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego • opisać sytuację liryczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego • omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów • wskazać treści symboliczne 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
*100., 101. i 102. <i>Kandyd</i> Woltera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • streścić utwór • omówić świat przedstawiony • nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić historię dojrzewania bohatera • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>Eldorado</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Kandyda</i> jako satyryczną i krytyczną wizję cywilizacji europejskiej • wskazać elementy parodii w utworze • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić językowe sposoby uzyskiwania efektu komicznego • omówić kontekst filozoficzny utworu • interpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat przesłania zawartego w zakończeniu utworu
*103. Człowiek naiwny wobec absurdu świata – <i>Forrest Gump</i> Winstona Grooma	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu • omówić świat przedstawiony filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera • wskazać, na czym polega naiwność głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • scharakteryzować język głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać film <i>Forrest Gump</i> z <i>Kandydem</i> Woltera • omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie • omówić kreację Toma Hanksa 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					
104. Pisownia skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowce</i> • wymienić typy skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pisownię skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu 	
*105. Rola języka w budowaniu obrazu świata	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>językowy obraz świata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić językowy obraz świata wynikający z podanych wyrażań 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata 	

106. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
*107. Różne typy dowodzenia	• wymienić typy dowodzenia	• omówić poszczególne typy dowodzenia	• wyjaśnić na przykładach poszczególne typy dowodzenia • rozpoznać poszczególne typy dowodzenia	• stworzyć tekst stosując różne typy dowodzenia • przeanalizować podany przykład dowodzenia	
*108. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
109. i 110. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Klasa I - część 2

* zakres rozszerzony

	materiał obowiązkowy
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
RENEZANS – O EPOCE					
1. i 2. U progu czasów nowożytnych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić umowne daty wskazujące na początek renesansu w Europie wymienić umowną datę początku renesansu w Polsce wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki wyjaśnić pojęcie <i>reformacji</i> i opisać rolę Marcina Lutra dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnić, na czym polegała reformacja oraz podać jej przyczyny opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoki wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem wymienić wyznania protestanckie wyjaśnić pojęcia: <i>humanizm</i> i <i>antropocentryzm</i> w kontekście epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu wyjaśnić rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki wyjaśnić pojęcie: <i>ad fontes</i> 	<ul style="list-style-type: none"> analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynaleźnia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu
3. i 4. Sztuka renesansu	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać dzieła sztuki renesansowej wymienić najważniejszych twórców renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach zaprezentować dzieła polskiego renesansu wyjaśnić pojęcia: <i>akt</i>, <i>portret</i>, <i>perspektywa</i>, <i>scenka rodzajowa</i>, <i>krużganki</i>, <i>miasto idealne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki renesansowej opisać twórczość najważniejszych artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli) 	<ul style="list-style-type: none"> analizować renesansowe dzieło sztuki analizować wpływ antyku na sztukę renesansu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać twórczość renesansowych artystów północnych analizować i oceniać dzieła renesansowe wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej

5. <i>Mona Lisa</i> a sztuka ulicy	<ul style="list-style-type: none"> opisać obraz wskazać pierwowzór obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję obrazu porównać z obrazem Leonarda da Vinci 	<ul style="list-style-type: none"> opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego 	<ul style="list-style-type: none"> interpretować wymowę dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci
RENESANS – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wzorcowy obraz szlacheckiego życia – <i>Żywot człowieka poczciwego</i> Mikołaja Reja	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów wskazać adresata utworu wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję <i>Żywota człowieka poczciwego</i> scharakteryzować tytułową postać wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie wymienić i omówić cechy idealnego szlachcica 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz świata przedstawiony we fragmencie wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat kontekstu społecznego
7. Poezja religijna Jana Kochanowskiego	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza określić rodzaj liryki wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> określić gatunek utworu i wskazać na jego pochodzenie omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać interpretacji wiersza zanalizować renesansowy charakter wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych rozpoznać rodzaj wersyfikacji 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie indywidualnych poszukiwań, wyjaśnić pojęcie <i>deus artifex</i> i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela
8. i 9. Świat myśli Jana Kochanowskiego, utrwalony w <i>Pieśniach</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Pieśni: IX, XXIV, V</i> zdefiniować gatunek: <i>pieśń</i> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego omawianych pieśniach 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy światopoglądu renesansowego w podanych pieśniach Jana Kochanowskiego omówić kompozycję wierszy wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego na podstawie wierszy, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego wyjaśnić pojęcia: <i>horacjanizm, cnota</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć i omówić wątki horacjańskie w utworach Jana Kochanowskiego zanalizować wiersze pod kątem obecności elementów stoicyzmu i epikureizmu zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać wnikliwej analizy i interpretacji utworów wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Pieśń XXIV</i> z <i>Ksiąg wtórych</i> z wierszami Horacego

		<i>fortuna, stoicyzm, epikureizm</i>			
10. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
11., 12. i 13. „Żaden ojciec podobno bardziej nie miłował. Dziecięcia” – o Trenach Jana Kochanowskiego	• odnieść <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego do jego biografii • zrelacjonować treść podanych trenów • zdefiniować tren	• wskazać elementy filozofii stoickiej w <i>Trenach</i> • rozpoznać w <i>Trenie IX</i> pozorny panegiryk • odczytać odbudowę światopoglądu poety w <i>Trenie XIX</i> • wyjaśnić pojęcia: <i>poezja funeralna, liryka żałobna</i>	• przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w <i>Trenach</i>	• dokonać analizy i interpretacji trenów • określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim	• omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury
14. O śmierci ponad epokami – ***[<i>Anka! to już trzy i pół roku</i>] Władysława Broniewskiego	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego	• odnaleźć nawiązania do <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego • w kontekście wiersza wyjaśnić etymologię imienia <i>Zofia</i>	• dokonać analizy stylistycznej wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście <i>Trenów</i> Jana Kochanowskiego	• podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich	• stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: [Anka! to już trzy i pół roku] Władysława Broniewskiego i <i>Trenu XIX</i> Jana Kochanowskiego
15. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
*16. <i>Treny</i> jako cykl poetycki	• przedstawić kompozycję cyklu	• omówić sposób przedstawienia Urszulki w <i>Trenach</i> • wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne	• omówić <i>Treny</i> jako świadomą kreację artystyczną • wskazać elementy renesansowe w cyklu	• omówić cykl jako świadectwo kryzysu światopoglądowego	• podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Trenów</i>

17. Artystyczna parafraza psalmów	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść psalmów • zdefiniować psalm • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść <i>Psalterz Dawidów</i> do tradycji biblijnej • wyjaśnić pojęcia: <i>translatoryka, humanizm chrześcijański, poeta doctus</i> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia • omówić obraz Boga i człowieka wylaniający się z psalmów • porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w Biblii Tysiąclecia 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić uniwersalny charakter tłumaczenia • podjąć dyskusję na temat granic wolności tłumacza 	
18., 19. i 20. Jan Kochanowski, <i>Odprawa posłów greckich</i> (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do budowy tragedii antycznej • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i omówić problematykę utworu • przedstawić konflikt postaw 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sztukę poetycki pieśni chóru • opisać aluzje do realiów XVI-wiecznej Polski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Odprawy posłów greckich</i>
21. Podsumowanie wiadomości na temat Jana	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Jana Kochanowskiego • wymienić omawiane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości
22. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
23. <i>Kazania sejmowe</i> Piotra Skargi	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę • wyjaśnić pojęcie: <i>retoryka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • umieścić <i>Kazania sejmowe</i> w kontekście historycznym • wskazać w tekście wątki biblijne • wyjaśnić pojęcia: <i>anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście środki retoryczne i omówić ich funkcję • scharakteryzować stylizację proroczej groźby w <i>Kazaniach sejmowych</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności <i>Kazań sejmowych</i> we współczesnym społeczeństwie polskim • skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • zanalizować obraz Jana Matejki

24. Ironicznie o miłości ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata • określić nastrój utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli miłości do ojczyzny w procesie wychowawczym
*25. <i>Żywoty świętych Piotra Skargi</i> Zgodnie z rozporządzeniem MEiN w sprawie zmian w liście lektur obowiązującego od 1.09.2021 pozycja <i>Żywoty świętych Piotra Skargi</i> została usunięta z listy lektur.	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • wskazać podmiot liryczny i adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję <i>Żywotów świętych</i> • wyjaśnić pojęcie: <i>hagiografia</i> • scharakteryzować bohatera fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
*26. i 27. Świat na opak – <i>Gargantua i Pantagruel</i> François Rabelais’ego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • omówić genezę utworu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • wyjaśnić pojęcie: <i>parodia</i> • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić alegoryczny sens fragmentów • przedstawić problematykę fragmentów • omówić elementy parodii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli śmiechu w życiu człowieka
*28. W idealnym państwie – <i>Utopia</i> Tomasa Morusa	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dzieła • wskazać prawa i obowiązki mieszkańców Utopii 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy idealnego państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw utopii dawniej i dziś • wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa
*29. Antyutopijna wizja przyszłości – <i>Nowy wspaniały świat</i> Aldousa Huxleya	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wyjaśnić pojęcie: <i>antyutopia</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić cel działań przedstawionych we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie <i>Utopii</i> Tomasa Morusa i <i>Nowego wspaniałego świata</i> Aldousa Huxleya 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność
*30. <i>Próby</i> Michela de Montaigne’a	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję <i>Prób</i> • wskazać problemy poruszone w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić <i>Próby</i> jako przykład eseistyki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty świadczące o subiektywnym charakterze tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przykłady sentencji we fragmencie i rozwinąć zawarte w niej myśli

31. Filmowy obraz nocy św. Bartłomieja – <i>Królowa Margot</i> Patrice'a Chéreau	• opisać relacje przedstawione w filmie panujące na dworze francuskim	• omówić wycinek historii Francji stanowiący tło wydarzeń rozgrywających się w filmie	• analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu	• rozważyć problem zła w człowieku na podstawie fabuły filmu	• przywołać szerokie konteksty i nawiązania
RENESANS – NAUKA O JĘZYKU					
*32. Podstawowe zasady polskiej pisowni: fonetyczna, morfologiczna, historyczna i konwencjonalna	• wyjaśnić pojęcie: <i>ortografia</i> • wymienić zasady rządzące ortografią	• scharakteryzować zasady rządzące ortografią	• wskazać zasady pisowni regulujące zapis podanych wyrazów	• wyjaśnić cel stworzenia zasad ortograficznych	
33. Kiedy używamy wielkich, a kiedy – małych liter?	• wymienić powody stosowania wielkiej litery	• przedstawić reguły pisowni wielką literą	• uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach • podać przykłady wyjątków	• omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim	
34. Łącznie czy rozdzielnie? Pisownia partykuł <i>nie</i> i <i>by</i>	• wymienić części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę <i>nie</i> piszemy rozdzielnie	• wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły <i>by</i>	• uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w podanych przykładach	• uzasadnić pisownię <i>nie</i> oraz <i>by</i> w tekście poetyckim	
35. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
RENESANS – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
36. Streszczenie a parafraza	• zdefiniować pojęcia: <i>streszczenie</i> i <i>parafraza</i>	• przedstawić proces tworzenia streszczeń	• wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą	• dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów	
RENESANS – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
37. i 38. Powtórzenie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągać wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać	• wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

BAROK – O EPOCE					
39. Barok – świat wewnętrznych sprzeczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu <i>barok</i> • określić ramy czasowe epoki • określić ramy czasowe polskiego baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem • wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen • wyjaśnić pojęcia: <i>monarchia absolutna</i>, <i>kontrreformacja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego • omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego • scharakteryzować specyfikę baroku polskiego • wyjaśnić pojęcie: <i>sarmatyzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku • omówić filozofię baroku 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki • podać przykłady teatralizacji życia w baroku • scharakteryzować tło historyczne epoki
40. i 41. Sztuka baroku	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach • wymienić najważniejszych twórców okresu baroku • wymienić najważniejsze cechy stylu barokowego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej • scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami • przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku • wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać rolę Kościoła jako mecenas sztuki • dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej
42. Konteksty i nawiązania: <i>Dziewczyna z perłą</i> Petera Webbera	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować życie codzienne w baroku na podstawie filmu • opisać proces powstawania dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować postać służącej Griet 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kadry z filmu z obrazami Jana Vermeera 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i ocenić kreację Scarlett Johanson 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć prezentację na temat obrazu artysty w filmie
BAROK – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
43. i 44. Poezja metafizyczna Mikołaja Sępa Szarzyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w analizowanych sonetach 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworów • określić funkcję środków stylistycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworów • porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w <i>Hymnie</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia • skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem <i>In ictu oculi</i>

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne 			
45. Poezja Daniela Naborowskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować wiersze • przedstawić genezę utworów • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wiersz <i>Krótkość żywota</i> jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę • odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej • odnaleźć w wierszach cechy literatury dworskiej i je scharakteryzować • wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków stylistycznych w wierszach • omówić koncept w wierszu <i>Na oczy królowny angielskiej</i> • wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu <i>Krótkość żywota</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz • dokonać analizy i interpretacji utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać interpretacji obrazu <i>Maria Magdalena</i>
46. Barok w poezji współczesnej – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Róża oddana Danielowi Naborowskiemu</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wyjaśnić pojęcie: <i>anafora</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz • wskazać podobieństwa pomiędzy wierszem Rymkiewicza a poezją Naborowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wykazać się znajomością topiki barokowej i wskazać, które toposy zostały wykorzystane w wierszu Rymkiewicza • omówić symbolikę róży w naszej kulturze • omówić funkcję anafory 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Rymkiewicza z wierszem barokowym o podobnej konstrukcji • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować prezentację, dotyczącą obecności toposu róży w literaturze i sztuce
47. Poezja dworska Jana Andrzeja Morsztyna	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza <i>Do trupa</i> zdefiniować sonet • zdefiniować pojęcie paradoksu i wyjaśnić je na przykładzie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: <i>Niestatek</i> i <i>Do trupa</i> • wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach • wskazać środki stylistyczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie marinizmu po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna • omówić funkcję środków stylistycznych zastosowanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wierszy • podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu <i>Niestatek</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • skonfrontować wiersz <i>Do trupa</i> z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci
48. Barok w poezji współczesnej – Stanisław Grochowiak, ***[<i>Dla zakochanych to samo staranie...</i>]	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>erotyka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki językowe • wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę wiersza • omówić funkcję środków stylistycznych • omówić podobieństwa pomiędzy wierszem 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji wiersza 	

			Grochowiaka a utworami Morsztyna		
49. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
50. Sarmaty portret własny – <i>Pamiętniki</i> Jana Chryzostoma Paska	• zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety • zrelacjonować treść fragmentów • wymienić kluczowe fakty biografii Jana Chryzostoma Paska	• scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty • na podstawie utworu Jana Chryzostoma Paska zdefiniować pamiętnik	• omówić kompozycję <i>Pamiętników</i> • wskazać w tekście <i>Pamiętników</i> elementy mentalności sarmackiej i je omówić	• analizować styl i język <i>Pamiętników</i>	• podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współczesnie żyjących Polaków
51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora	• zaprezentować i uzasadniać własne sądy	• podjąć polemikę
52. Kompetencje językowe i komunikacyjne	• posługiwać się nowo poznany słownictwo	• wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań	• poszerzyć świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	• sprawnie posługiwać się językiem
53. William Szekspir i jego czasy	• zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira	• wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira • przedstawić specyfikę teatru elżbietńskiego	• przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii	• omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira	
54., 55., 56., 57. i 58. <i>Romeo i Julia</i> Williama Szekspira (lektura)	• streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu	• scharakteryzować bohaterów dzieła • wskazać nawiązania do reguł starożytnych • omówić kompozycję utworu	• omówić sposób postrzegania miłości przez poszczególnych bohaterów • wskazać cechy dramatu szekspirowskiego	• analizować język utworu • podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła	• omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira
59., 60., 61., 62. i 63. <i>Makbet</i> Williama Szekspira (lektura)	• streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu	• scharakteryzować głównych bohaterów tragedii • wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta	• analizować pod względem psychologicznym motywację działań głównych bohaterów	• analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira • wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira	• omówić wybraną adaptację <i>Makbeta</i> bądź <i>Hamleta</i> i skonfrontować ją z tekstem dramatu

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie • określić funkcję fantastyki w utworze • określić funkcję elementów humorystycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować tragizm w utworze • analizować kreację Lady Makbet 	
64. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
65. <i>Makbet</i> współcześnie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony • wyjaśnić, czym jest <i>Projekt Szekspir</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać elementy fabuły <i>Makbeta</i> Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać fragmenty powieści z dramatem Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira 	
*66., 67., 68., 69. i 70. <i>Hamlet</i> Williama Szekspira	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę dramatu • wymienić bohaterów dzieła • przedstawić genezę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów tragedii • omówić relacje między bohaterami • przedstawić różne sposoby sprawowania władzy w <i>Hamlecie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wątki wanitatywne w <i>Hamlecie</i> • omówić różne sposoby realizacji nakazu zemsty w <i>Hamlecie</i> • omówić przyczyny obłędu Ofelii 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przyczyny zachowań Hamleta • dokonać analizy i interpretacji monologów Hamleta 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić i omówić wybraną adaptację filmową <i>Hamleta</i>
*71. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
*72. <i>Tren Fortynbrasa</i> Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • scharakteryzować Hamleta i Fortynbrasa • wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę utworu • omówić funkcję środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy i interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat prezentowanych postaw

73. William Szekspir – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Williama Szekspira wymienić omawiane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira 	<ul style="list-style-type: none"> omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira
74., 75. i 76. <i>Skapiec</i> Moliera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu wymienić bohaterów dzieła wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje komizmu omówić <i>Skapca</i> jako komedię charakterów omówić obyczajowość przestawioną w dramacie omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę utworu omówić rolę didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> analizować język utworu podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu
BAROK – NAUKA O JĘZYKU					
77. Pisownia <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni <i>-ji, -ii</i> oraz <i>-i</i> w zakończeniach niektórych rzeczowników 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
78. Kiedy piszemy <i>q</i> i <i>ę</i> , a kiedy – <i>om, on, em, en</i> ?	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i>, <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady zapisu <i>q</i> i <i>ę</i>, <i>om, on, em, en</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
79. Pisownia przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zasady pisowni przedrostków <i>roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws-</i> oraz przyimków złożonych 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać zasadę, według której zapisuje się podane słowa 	<ul style="list-style-type: none"> zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu 	
BAROK – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
80. Interpretacja tekstu literackiego	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>interpretacja</i> wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej omówić budowę akapitów 	<ul style="list-style-type: none"> formułować tezę interpretacyjną wskazać konteksty interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną 	
BAROK – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
81. i 82. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągać wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie interpretować wymagany materiał właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać bogate konteksty

				• uogólnić, podsumować i porównać	• formułować i rozwiązywać problemy badawcze
OŚWIECENIE – O EPOCE					
83. Oświecenie w Europie i Polsce	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić etymologię nazwy epoki • podać daty graniczne oświecenia w Europie • przedstawić periodyzację polskiego oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać światopogląd ludzi oświecenia • przedstawić najważniejsze osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki • wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich • wymienić najważniejszych myślicieli epoki oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przemiany społeczne doby oświecenia • wyjaśnić pojęcia: <i>umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy</i> • wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu • wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau • scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne • analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie
84. i 85. Sztuka oświecenia	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze • wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w malarstwie i rzeźbie • wskazać na przykładach cechy stylu rokoko 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy stylu klasycystycznego • wymienić cechy stylu rokoko • omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego • opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów • analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia
86. Opowieść o genialnym muzyku – <i>Amadeusz</i> Miloša Formana	<ul style="list-style-type: none"> • streścić fabułę filmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Salieriego oraz Mozarta jako dwie kontrastujące ze sobą postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać chwyt narracyjny zastosowany w filmie i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • oceniać zachowanie Mozarta oraz w tym kontekście wypowiadać się na temat praw artysty do niekonwencjonalnego zachowania 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać kondycję artysty w XVIII wieku
OŚWIECENIE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					

87. Ignacy Krasicki – sylwetka twórcy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia 	
88. Poetycki opis miłości do ojczyzny	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić genezę <i>Hymnu do miłości ojczyzny</i> zdefiniować hymn 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wzór patrioty ukazany w utworze wskazać środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję środków stylistycznych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Hymn do miłości ojczyzny</i> Ignacego Krasickiego z <i>Pieśnią V</i> Jana Kochanowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu
89. i 90. Satyryczny komentarz rzeczywistości	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować satyrę zrelacjonować treść satyr <i>Świat zepsuty</i> i <i>Pijaństwo</i> Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję satyr scharakteryzować głównych bohaterów satyry <i>Pijaństwo</i> wymienić wady ganione przez autora w obu satyrach wskazać w utworach cechy satyry 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić problematykę satyr wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> rozpatrzyć satyry w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie
91. Współczesna satyra	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wyjaśnić terminy: <i>ironia</i>, <i>stereotyp</i>, <i>PRL</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy satyry w utworze wskazać sposoby uzyskania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić problem poruszony w satyrze omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Mistrzostwa w narzekaniu</i> Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego omówić kontekst społeczno-polityczny utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie
92. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> odeczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst

93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać i porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i uzasadniać własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
94. Ignacy Krasicki – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami 	<ul style="list-style-type: none"> • relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego • utwory autorstwa Ignacego Krasickiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyliczyć tematy i motywy, którymi w swojej twórczości zajmował się Ignacy Krasicki oraz odnieść je do konkretnych dzieł 	<ul style="list-style-type: none"> • rozważyć znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować tematykę powieści <i>Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki</i>
95. Piewca miłości tkliwej	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować sielankę • streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w świecie przedstawionym <i>Laury i Filona</i> elementy o charakterze konwencjonalnym • scharakteryzować bohaterów sielanki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcie: <i>sentymalizm</i> • wskazać elementy sentymalizmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszą dzisiejszego czytelnika 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać świat sielankowej Arkadii do utopii
96. Miłość w przyziemnym świecie	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów fragmentu • wskazać kontrast w sposobie przedstawienia dwóch światów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić problematykę fragmentu • omówić funkcję kontrastu zawartego we fragmencie • wskazać elementy sielanki we fragmencie 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować rozmowę trzech mężczyzn i wypowiedzieć się na temat ich motywacji • omówić język fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania
97. Ćwiczenie umiejętności – interpretacja tekstu	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
98. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • porządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • prezentować i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
99. <i>Pieśni nabożne</i> Franciszka Karpińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy modlitwy w utworach • formułować przesłanie utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować i interpretować utwory • porównać utwory Franciszka Karpińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania

	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego opisać sytuację liryczną utworów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać treści symboliczne 	z pieśnią <i>Czego chcesz od nas, Panie Jana Kochanowskiego</i>	
*100., 101. i 102. <i>Kandyd</i> Woltera (lektura)	<ul style="list-style-type: none"> streścić utwór omówić świat przedstawiony nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić historię dojrzewania bohatera omówić kompozycję utworu wyjaśnić pojęcie: <i>Eldorado</i> 	<ul style="list-style-type: none"> omówić <i>Kandyda</i> jako satyryczną i krytyczną wizję cywilizacji europejskiej wskazać elementy parodii w utworze wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić językowe sposoby uzyskiwania efektu komicznego omówić kontekst filozoficzny utworu interpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat przesłania zawartego w zakończeniu utworu
*103. Człowiek naiwny wobec absurdu świata – <i>Forrest Gump</i> Winstona Grooma	<ul style="list-style-type: none"> streścić fabułę filmu omówić świat przedstawiony filmu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównego bohatera wskazać, na czym polega naiwność głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie scharakteryzować język głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> porównać film <i>Forrest Gump</i> z <i>Kandydem</i> Woltera omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w filmie omówić kreację Toma Hanksa 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty i nawiązania
OŚWIECENIE – NAUKA O JĘZYKU					
104. Pisownia skrótów i skrótowców	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcia: <i>skrót</i> i <i>skrótowce</i> wymienić typy skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> omówić pisownię skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców 	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu 	
*105. Rola języka w budowaniu obrazu świata	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić pojęcie: <i>językowy obraz świata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata 	<ul style="list-style-type: none"> omówić językowy obraz świata wynikający z podanych wyrażen 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata 	
106. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – TWORZENIE WYPOWIEDZI					
*107. Różne typy dowodzenia	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> omówić poszczególne typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić na przykładach poszczególne typy dowodzenia 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst stosując różne typy dowodzenia przeanalizować podany przykład dowodzenia 	

			<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać poszczególne typy dowodzenia 		
*108. Kompetencje językowe i komunikacyjne	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznany słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzyć świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	<ul style="list-style-type: none"> • sprawnie posługiwać się językiem
OŚWIECENIE – PODSUMOWANIE I POWTÓRZENIE					
109. i 110. Powtórzenie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągać wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie interpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólnić, podsumować i porównać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Klasall - część 1

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
ROMANTYZM – O EPOCE					
2. i 3. Romantyzm – wprowadzenie do epoki	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię nazwy epoki • przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego • przedstawić wydarzenia historyczne, które miały wpływ na kształtowanie się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegał wpływ wydarzeń historycznych w Europie i na świecie na proces kształtowania się nowej epoki • opisać specyfikę życia codziennego w romantyzmie • omówić obrazy Thomasa Cole’a i Johana Christiana Dahla w kontekście epoki
4. i 5. Sztuka romantyczna	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnić je na przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich dzieła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wpływu gotyku na sztukę romantyczną • dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy romantycznego pejzażu • omówić zagadnienie polskiego malarstwa romantycznego • wypowiedzieć się na temat muzyki romantycznej
ROMANTYZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
6. Wprowadzenie do literatury romantycznej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić motywy i tematy charakterystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać specyfikę literatury polskiej i wyjaśnić jej genezę 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować specyfikę

	dla literatury romantycznej • wymienić gatunki realizowane w literaturze romantycznej	• wymienić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody	• określić rolę wątków irracjonalnych w twórczości romantyków		romantycznych gatunków literackich
7. Konteksty i nawiązania – Sándor Márai, <i>Zadanie</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji • wskazać bohatera romantycznego	• omówić kompozycję opowiadania • scharakteryzować postać głównego bohatera	• wypowiedzieć się na temat postawy głównego bohatera w kontekście definicji bohatera romantycznego • zinterpretować tytuł opowiadania	• zinterpretować ostatnie zdanie utworu • wskazać elementy romantycznej wizji świata i wypowiedzieć się na temat jej konfrontacji z rzeczywistością	• podjąć dyskusję na temat przyczyn samotności bohaterów romantycznych
8. Zacieranie granic między fikcją a rzeczywistością – <i>Król olch</i> Johanna Wolfganga Goethego	• zrelacjonować treść ballady • wskazać narratora i bohaterów tekstu	• omówić punkty widzenia ojca i syna • scharakteryzować króla olch • omówić cechy gatunkowe utworu	• wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterom • wyjaśnić, dlaczego tylko dziecko widzi króla	• określić nastrój wiersza i to, w jaki sposób został on zbudowany • określić konwencję literacką dominującą w utworze	• wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia romantycznego nastroju ballady w utworze <i>Król olch</i> Franciszka Schuberta
9. Konteksty i nawiązania – Andrzej Sapkowski, <i>Pani Jeziora</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu • omówić świat przedstawiony • określić rodzaj narracji	• wskazać cechy literatury <i>fantasy</i> we fragmentach tekstu • scharakteryzować bohaterów fragmentów tekstu	• omówić relacje między bohaterami • dokonać analizy nawiązań do literatury romantycznej – zarówno w treści, jak i w formie tekstu	• podać przykłady archaizacji języka i określić funkcję tego zabiegu • dokonać analizy sposobu budowania nastroju grozy i dynamizowania akcji	• wypowiedzieć się w odniesieniu do fragmentu artykułu Franka Furediego na temat ewoluowania motywu strachu w literaturze i sztuce na przestrzeni epok • podjąć dyskusję na temat przyczyn popularności fantastyki
10. <i>Cierpienia młodego Wertera</i> Johanna	• zrelacjonować treść fragmentu tekstu	• scharakteryzować tytułowego bohatera • zaprezentować obraz uczucia	• scharakteryzować miłość romantyczną w kontekście	• wyjaśnić przyczynę wyboru powieści epistolarnej	• podjąć dyskusję na temat aktualności romantycznego sposobu

Wolfganga Goethego – bestseller swoich czasów (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj narracji 	Wertera do Lotty wyłaniający się z tekstu	prze czytanych fragmentów tekstu	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przykłady funkcji ekspresywnej i wyjaśnić znaczenie jej dominacji w tekście 	przeżywania miłości we współczesnym świecie
11. i 12. Johann Wolfgang Goethe, <i>Faust. Tragedia</i> (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu na podstawie streszczenia zrelacjonować treść fragmentów tekstu określić przynależność rodzajową i gatunkową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować głównych bohaterów zdefiniować bohatera faustowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję dobra i zła w dziele dostrzec i przedstawić uniwersalną wymowę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować słowa Mefistofelesa: <i>Cząstka siły mała, / Co złego pragnąc zawsze dobro zdziała</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat możliwości osiągnięcia przez człowieka szczęścia przedstawić utwory zawierające topos Fausta
13. Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Prospekt</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować adresata lirycznego wskazać środki retoryczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i zinterpretować nawiązanie do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego porównać dwa rodzaje kuszenia: w dramacie Goethego i w wierszu Szymborskiej 	<ul style="list-style-type: none"> postawić tezę interpretacyjną zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat „kusieli” XXI wieku
*14. Fryderyk Schiller, <i>Do Radości</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu wskazać podmiot liryczny i adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób zaprezentowania radości w utworze przedstawić obraz świata wyłaniający się z utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy klasycystyczne wskazać w wierszu motywy należące do światopoglądu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje pomiędzy radością a miłością w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić swoje zdanie na temat przyczyn wyboru utworu na hymn Unii Europejskiej
*15. Fryderyk Schiller, <i>Rękawiczka. Powiastka</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy ballady przedstawić sposób ukazania motywu rycerza 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować przesłanie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy środków językowych budujących nastrój wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję kostiumu historycznego w utworze

<p>*16. Poeci jezior – William Wordsworth, <i>Wiersze</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki stylistyczne w wierszach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję środków językowych użytych w wierszu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i> • wskazać w utworze wyrażenia o charakterze wartościującym i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezy interpretacyjne wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli natury w XIX wieku w kontekście utworu <i>Zonkile</i> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy człowiekiem a przyrodą w kontekście utworu <i>Świat ludzkich spraw zbyt wiele dla nas znaczy</i>
<p>*17. Poeci jezior – Samuel Taylor Coleridge, <i>Loch</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych użytych w wierszu • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować w kontekście wiersza fotografie zamieszczone w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy naturą a cywilizacją
<p>18. i 19. George Gordon Byron, <i>Giaur</i> (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu na podstawie streszczenia • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera na podstawie fragmentów tekstu • wskazać cechy gatunkowe we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować miłość romantyczną w kontekście fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat tragizmu w odniesieniu do bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wybranego bohatera kultury współczesnej, którego można określić mianem bohatera bajronicznego
<p>*20. Edgar Allan Poe, <i>Berenice</i> (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia przez narratora samego siebie oraz tytułowej bohaterki • scharakteryzować bohatera / narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę biblioteki jako miejsca akcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy środków językowych budujących nastrój grozy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolu zębów w kulturze
<p>21. Carlos Ruiz Zafón, <i>Marina</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję miejsca akcji, okoliczności i przywołanych 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy egotyizmu romantycznego we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie portretu Mariny 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób kreowania koszmaru we fragmentach tekstu oraz na obrazie Johna

	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj narracji 	zjawisk atmosferycznych	<ul style="list-style-type: none"> • omówić środki językowe tworzące nastrój horroru 		Henry'ego Fuseliego <i>Nocna mara (Koszmar)</i> <ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat motywów najczęściej pojawiających się we współczesnych horrorach
22. Adam Mickiewicz, <i>Oda do młodości</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać funkcję językową dominującą w wierszu i uzasadnić swoje stanowisko • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać w utworze postawę podlegającą krytyce oraz przeciwstawione jej cechy młodości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić nastrój utworu i wskazać środki językowe, które go tworzą • wskazać elementy klasycyzmu i romantyzmu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować program przedstawiony w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrany tekst kultury prezentujący ideały młodości i przyjaźni
23., 24. i 25. Adam Mickiewicz, <i>Ballady i romanse</i> (lektura obowiązkowa)	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • opisać różne reakcje osób zgromadzonych wokół Karusi: ludu, Starca i narratora <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady • określić rodzaj narracji i wskazać narratora <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść ballady 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić życie wewnętrzne bohaterki wiersza • omówić sposób przedstawienia Starca • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję ballady • wskazać cechy gatunkowe utworu <p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę utworu 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać objawy świadczące o obłędzie bohaterki • wskazać środki językowe, za pomocą których jest prezentowana Karusia, i określić ich funkcję <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia natury i Boga w balladzie • wskazać elementy światopoglądu romantycznego w utworze 	<p><i>Romantyczność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić punkty widzenia Starca i narratora oraz odnieść je do światopoglądów: oświeceniowego i romantycznego • wyjaśnić, dlaczego wiersz został okrzyknięty manifestem romantyzmu <p><i>Świtez:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia Świtezi w dzień i w nocy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić swoje zdanie na temat sporu pomiędzy narratorem a Starcem w balladzie <i>Romantyczność</i> • wskazać elementy konwencji baśniowej w balladach • wypowiedzieć się na temat filmu Kamila Polaka pt. <i>Świtez</i> • wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy fantastyką romantyczną a współczesną

	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony 	<p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworach 	<p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji bohaterki • określić rolę pustelnika • przedstawić rolę natury w balladzie <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów fantastycznych w utworach 	<p><i>Lilije:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegów artystycznych, dzięki którym został uzyskany nastrój grozy • porównać główną bohaterkę z lady Makbet <p>wszystkie ballady:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić romantyczną koncepcję świata zaprezentowaną w utworach 	
<p>26., 27. i 28. Adam Mickiewicz, <i>Sonety krymskie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki • opisać zachowania pasażerów statku z sonetu <i>Burza</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję sonetów w odniesieniu do definicji gatunku • przedstawić postawy wobec życia bohaterów lirycznych sonetu <i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale</i> • omówić sposób przedstawienia podróży w utworach 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne budujące atmosferę zagrożenia • omówić sposób przedstawienia wyróżniającego się pasażera <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję <p><i>Ajudah:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego • zinterpretować funkcję rozbudowanego 	<p><i>Burza:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie sonetu w kontekście biografii autora <p><i>Bakczysaraj w nocy:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega orientalizm utworu <p><i>Droga nad przepaścią w Czufut-Kale:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symboliki przepaści <p><i>Ajudah:</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreację podmiotu lirycznego w wierszu <i>Ajudah</i> ze sposobem przedstawienia Adama Mickiewicza na obrazie Walentego Wańkowicza <i>Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale</i> • omówić sposoby przedstawienia motywu <i>homo viator</i> w wybranych tekstach kultury

			<p>porównania użytego w wierszu</p> <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawić funkcję orientalizmów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wiersz jako manifest poezji romantycznej <p>wszystkie sonety:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu uzyskania określonego nastroju w poszczególnych utworach 	
<p>29. i 30. Adam Mickiewicz – wiersze miłosne (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w utworach • omówić kompozycję erotyków 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcję <p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę natury przywołanej w wierszu <p><i>Niepewność:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia relacji pomiędzy podmiotem lirycznym a bohaterką wiersza • zinterpretować funkcję stylistyczną pytań umieszczonych na końcu każdej strofy <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować kreację bohaterki lirycznej • omówić postawę podmiotu lirycznego 	<p><i>Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz miłości przedstawiony w wierszu do przeżyć tytułowego bohatera utworu Johanna Wolfganga Goethego <i>Cierpienia młodego Wertera</i> <p><i>Niepewność i Do M***:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <p><i>Do*** Na Alpach w Splügen 1829:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu ukazania w wierszu różnych odcieni uczuć 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat obrazu kobiety w utworach i porównać go ze współczesną obyczajowością • podjąć dyskusję na temat relacji damsko-męskich w utworach • wypowiedzieć się na temat roli miłości w życiu romantyka • porównać romantyczną koncepcję miłości z barokową i sentymentalną

			wobec doświadczenia niespełnionej miłości		
<p>31. Konteksty i nawiązania – Konstanty Idefons Gałczyński, <i>Teatrzyk Zielona Gęś</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy aluzji literackiej w utworach 	<p><i>Oda do młodości:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy ody i odnieść jej definicję do utworu Konstantego Idefonsa Gałczyńskiego <p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy konwencji romantycznej w utworze <p><i>Straszna rozmowa Gzegzółki z duchem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić efekt humorystyczny utworu w kontekście romantycznej roli świata nadprzyrodzonego 	<p><i>Oda do młodości:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega i z czego wynika efekt komiczny uzyskany w utworze <p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega parodia w utworze zinterpretować funkcję didaskaliów <p><i>Straszna rozmowa Gzegzółki z duchem:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję występowania świata nadprzyrodzonego w utworach romantycznych zinterpretować tytuł utworu w kontekście atmosfery grozy 	<p><i>On nie doczekał się:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy reakcji bohatera romantycznego utworu i wyjaśnić przyczynę ich prześmiewczego potraktowania dokonać analizy wypowiedzi bohaterów utworu i omówić funkcję kontrastu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać <i>Odę do młodości</i> Adama Mickiewicza z jej parodią w kontekstach historycznych, w których powstały oba utwory podjąć dyskusję na temat współczesnego odbioru romantyzmu
<p>32., 33., 34. i 35. Adam Mickiewicz, <i>Konrad Wallenrod</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu zrekonstruować biografię tytułowego bohatera określić sposób relacjonowania wydarzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać momenty przełomowe w życiu głównego bohatera omówić kompozycję utworu przedstawić Konrada Wallenroda jako bohatera bajronicznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić zabiegi literackie podkreślające atmosferę tajemnicy wokół głównego bohatera omówić funkcję Halbana w utworze wymienić fragmenty liryczne 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować rolę kostiumu historycznego w utworze dokonać analizy stylu utworu wypowiedzieć się w kontekście fragmentów artykułu Stefana Chwina na temat tragizmu tytułowego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat problemów etycznych, z którymi mierzył się Konrad Wallenrod podjąć dyskusję na temat prawdopodobieństwa psychologicznego Konrada Wallenroda

		<ul style="list-style-type: none"> wymienić funkcje poezji wskazane w <i>Pieśni wajdeloty</i> scharakteryzować Aldonę i omówić jej funkcję w utworze 	<p>utworu i określić ich funkcję</p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie utworu wyjaśnić znaczenie <i>Ballady Alpuhara</i> 	<p>utworu Adama Mickiewicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat roli, jaką literatura odgrywa współcześnie
<p>36., 37. i 38. Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. IV (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść dramatu wymienić cechy miłości romantycznej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Gustawa jako bohatera werterowskiego omówić kompozycję utworu opisać miłość romantyczną jako religię przeznaczeń odnaleźć w utworze cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję literatury w kształtowaniu wyobrażenia o miłości porównać Księdza jako antagonistę Gustawa ze Starcem z <i>Romantyczności</i> porównać sposób ukazania obłędu i miłości w <i>Dziadach</i> cz. IV i <i>Romantyczności</i> dokonać analizy sensu przestrogi wygłoszonej przez Gustawa 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy środków, za pomocą których został wykreowany bohater dokonać analizy ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa i omówić jej funkcję wyjaśnić, na czym polega tragizm głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne sposoby prezentowania miłości w wybranych tekstach kultury podjąć dyskusję na temat różnych sposobów pojmowania szczęścia w kontekście sporu pomiędzy Gustawem a Księdzem
<p>39., 40., 41., 42. i 43. Adam Mickiewicz, <i>Dziady</i> cz. III (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Dziadów</i> cz. III przedstawić okoliczności powstania <i>Dziadów</i> cz. III 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję dramatu odnieść treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza przedstawić romantyczną koncepcję poety i poezji przedstawić wątki biblijne obecne w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra przedstawić obraz społeczeństwa polskiego na podstawie scen: <i>Salon warszawski</i> i <i>Pan Senator</i> przedstawić cechy dramatu romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować przemianę Gustawa w Konrada omówić problem teodycei obecny w <i>Wielkiej Improwizacji</i> omówić prometeizm i psychomachię na podstawie <i>Wielkiej Improwizacji</i> omówić mesjanizm na podstawie <i>Widzenia</i> Księdza Piotra dostrzec stylizację apokaliptyczną w <i>Widzeniu</i> Księdza Piotra 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy kreacji Konrada w <i>Wielkiej Improwizacji</i> wyjaśnić symbolikę bajki <i>Żegoty</i> zinterpretować <i>Ustęp</i> oraz <i>Do przyjaciół Moskali</i> pod kątem obrazu społeczeństwa rosyjskiego 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy „pieśni wampirycznej” Konrada i omówić ją opisać funkcję <i>Malej Improwizacji</i> omówić funkcję epizodu przedstawiającego historię Pani Rollisonowej dokonać analizy scen onirycznych w <i>Dziadach</i> cz. III i porównać je podjąć dyskusję na temat dwóch postaw wobec Boga: Konrada i Księdza Piotra

		na podstawie <i>Dziadów cz. III</i> • scharakteryzować Konrada jako bohatera romantycznego	• zinterpretować słowa Wysockiego: <i>Nasz naród jak lawa...</i>		
44. Adam Mickiewicz, <i>Liryki lozańskie</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wierszy • określić sposób relacjonowania wydarzeń	• omówić kreacje podmiotów mówiących w wierszach • omówić kompozycję wierszy	<i>Nad wodą wielką i czystą...:</i> • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • omówić funkcję paralelizmu w wierszu <i>Polaty się lzy me czyste...:</i> • omówić funkcję klamry kompozycyjnej w wierszu • omówić sposób przedstawienia każdego z etapów życia podmiotu mówiącego	<i>Nad wodą wielką i czystą...:</i> • dokonać analizy wiersza pod kątem sposobu ukazania przemijania oba wiersze: • dokonać analizy sposobów uzyskania nastroju w wierszach • omówić związki utworów ze światopoglądem romantycznym i z romantyczną metodą twórczą	• wypowiedzieć się na temat wiersza <i>Polaty się lzy me czyste...</i> w kontekście biografii Adama Mickiewicza • dostrzec i omówić odmienną <i>Liryków lozańskich</i> od dotychczasowej twórczości poety
45. Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Adama Mickiewicza	• wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza	• wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Adama Mickiewicza	• wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Adama Mickiewicza	• przedstawić znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej	• przedstawić biografię Adama Mickiewicza • wypowiedzieć się na temat twórczości Mickiewicza w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej
46. Tomasz Różycki, <i>Dwanaście stacji</i>	• zrelacjonować treść fragmentów utworu • określić rodzaj narracji	• wypowiedzieć się na temat narratora	• porównać początkowy fragment utworu z inwokacją z <i>Pana Tadeusza</i>	• dokonać analizy języka opisów w kontekście prezentowanej rzeczywistości	• wskazać elementy parodii we fragmentach tekstu • omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>Autobus</i> w

					kontekście omawianych fragmentów tekstu
47. i 48. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować teksty
49. i 50. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
*51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
52. Juliusz Słowacki, <i>Rozłączenie</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną opisaną w wierszu	• nazwać uczucia podmiotu lirycznego • omówić kompozycję wiersza	• zinterpretować funkcję kompozycji wiersza • wskazać elementy charakterystyczne dla romantycznego sposobu obrazowania	• porównać opisy dwóch światów: obserwowanego przez podmiot liryczny i znanego adresatce lirycznej	• omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat rozłączenia dwójki ludzi
53. i 54. Juliusz Słowacki, <i>Grób Agamemnona</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • określić rodzaj liryki	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać motywy mitologiczne w wierszu	• zinterpretować metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w kontekście wiersza • zinterpretować symbolikę „duży anielskiej” i „czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze	• odnieść się do zawartej w utworze opinii podmiotu lirycznego o Polakach • omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do współczesnej Juliuszowi Słowackiemu historii Polski	• podjąć dyskusję na temat diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków oraz jej aktualności w świecie współczesnym • opisać grobowiec szybowy, z którego przemawia podmiot liryczny
55. Juliusz Słowacki, <i>Testament mój</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić kreację podmiotu lirycznego	• odnieść treść wiersza do potocznego rozumienia słowa „testament”	• omówić realizację motywu <i>exegi monumentum</i> w wierszu	• porównać motyw <i>exegi monumentum</i> w znanych sobie tekstach literackich

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję wiersza i omówić jej funkcję • wymienić grupy adresatów pojawiające się w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić w kontekście wiersza, czym jest testament poetycki • określić funkcję wyrażen o charakterze impresywnym • wskazać wartości istotne dla podmiotu lirycznego 		
<p>56. Juliusz Słowacki – liryka patriotyczna</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworów • określić rodzaj liryki i wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych wierszy 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować tytułowego bohatera oraz określić znaczenie jego wieku i kalectwa dla wymowy utworu • wskazać, które elementy postawy generała Sowińskiego tworzą wzorzec osobowy patrioty <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy synkretyczne w utworze 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję motywów religijnych w utworze • omówić sposób, w jaki została dokonana heroizacja bohatera 	<p><i>Sowiński w okopach Woli:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy stylistycznej wypowiedzi generała i określić ich funkcję w kreacji bohatera <p><i>Pogrzeb kapitana Meyznera:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • dokonać analizy ostatniej zwrotki wiersza i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia ostatnich chwil generała Sowińskiego i rycerza Rolanda • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania patriotyzmu w utworach romantycznych
<p>57., 58., 59., 60. i 61. Juliusz Słowacki, <i>Kordian</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • zrelacjonować przemianę tytułowego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję dramatu i określić problematykę jego poszczególnych części • scharakteryzować Kordiana w akcie I • zinterpretować imię tytułowego bohatera • wskazać w kreacji Kordiana cechy bohatera werterowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję <i>Przygotowania</i> • omówić kreację postaci demonicznych w <i>Przygotowaniu</i> • omówić funkcję opowieści Grzegorza • omówić funkcję podróży Kordiana po Europie • zinterpretować metaforyczne znaczenie Winkelrieda 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy rozmowy Kordiana z Papieżem • omówić próbę autokreacji bohatera w monologu na szczycie Mont Blanc • wskazać zabiegi manipulacyjne w przemowie Kordiana do spiskowych • dokonać analizy rozmowy Kordiana z 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny <i>Przygotowania</i> • porównać różne realizacje motywu wędrowki w wybranych tekstach kultury

			<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować pieśń Nieznajomego • zinterpretować funkcję miejsca spotkania spiskowych • omówić funkcję Strachu i Imaginacji w drodze Kordiana do komnaty cara • wskazać ironię romantyczną w utworze i określić jej funkcję 	Doktorem w zakładzie dla obłąkanych	
*62., 63., 64. i 65. Juliusz Słowacki, <i>Lilla Weneda</i> (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • przedstawić bohaterów dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dwa walczące ze sobą plemiona • wskazać analogie pomiędzy sytuacją i postaciami przedstawionymi w dramacie a sytuacją i postaciami współczesnymi Juliuszowi Słowackiemu • wskazać elementy baśniowe i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy tragizmu w utworze • zinterpretować symboliczne znaczenie harfy • zinterpretować symboliczne znaczenie przestrzeni, w której rozgrywa się akcja 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega fatalizm dziejów w utworze • omówić tragizm utworu • omówić sposób budowania atmosfery grozy • zinterpretować funkcję połączenia w utworze różnych konwencji literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać tragizm <i>Antygony</i> Sofoklesa z tragizmem <i>Lilli Wenedy</i> • omówić problematykę historiozoficzną utworu
66. Podsumowanie wiadomości na temat twórczości Juliusza Słowackiego	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Juliusza Słowackiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować biografię Juliusza Słowackiego • wypowiedzieć się na temat twórczości Słowackiego w kontekście jego biografii • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej
67. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst

			historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny		
68. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
69. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
70., 71., 72., 73. i 74. Zygmunt Krasiński, <i>Nie-Boska komedia</i> (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować treść utworu • opisać obóz rewolucji	• omówić kompozycję utworu i wskazać problematykę jego każdej części • przedstawić argumenty hrabiego Henryka i Pankracego • omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie <i>Nie-Boskiej komedii</i>	• zinterpretować pogoń Męża za Dziewicą • wyjaśnić, co jest przyczyną kłęski Męża jako poety • omówić rozważania dotyczące poety i poezji • omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości	• dokonać analizy przyczyn kłęski małżeństwa hrabiego Henryka • zinterpretować zakończenie dramatu • zinterpretować tytuł dramatu • scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego	• przedstawić obrazy rewolucji w wybranych tekstach kultury
75. Jan Lechoń, <i>Nie-Boska komedia</i>	• zrelacjonować treść utworu • określić rodzaj liryki	• wskazać nawiązania do biografii i twórczości Zygmunta Krasińskiego	• wskazać w wierszu metafory i określić ich funkcję	• zinterpretować utwór w kontekście czasu jego powstania • zinterpretować tytuł utworu	• wypowiedzieć się na temat roli sztuki w trudnych czasach
76. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę

<p>77. Ciężące nad życiem przeznaczenie – <i>Moja piosnka (I)</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • omówić kompozycję i budowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę nici • omówić funkcję motto • zinterpretować metafory występujące w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przesłanie wiersza • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konteksty kulturowe pojawiające się w wierszu
<p>78. Siła prostoty i milczenia w wierszu Cypriana Norwida <i>W Weronie</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać nastrój wiersza • rozpoznać aluzję literacką w wierszu • wskazać w wierszu ironię i kontrasty 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję aluzji literackiej w wierszu • określić funkcję kontrastów w wierszu • określić funkcję ironii w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie utworu • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare’a, i podać je interpretacji
<p>79. Wybitna jednostka i społeczeństwo – [<i>Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie...</i>] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresatów lirycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat adresatów utworu • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu środki stylistyczne i określić ich funkcję • zinterpretować znaczenie trzech ostatnich wersów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady pośmiertnych losów innych wybitnych postaci
<p>80. Poetycki hołd dla abolicjonisty – <i>Do obywatela Johna Brown</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • opisać adresata wiersza • odnaleźć w wierszu opinię podmiotu lirycznego na temat Ameryki 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie motywu mewy użytego w wierszu • omówić funkcję środków stylistycznych użytych do opisu bohatera wiersza • wyjaśnić funkcję zróżnicowanej interpunkcji w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza • sformułować tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób zaprezentowania problemu niewolnictwa w wybranych tekstach kultury, np. w <i>Amistad</i> Stevena Spielberga czy <i>Django</i> Quentin Tarantino
<p>81. Duchowa i poetycka biografia poety – [<i>Klaskaniem mając obrzękłe prawice...</i>] Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kompozycję wiersza i określić temat jego każdej części • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków • omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość • zinterpretować ostatnią strofę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić horacjański motyw <i>exegi monumentum</i> w wierszu Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury

				<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	
<p>*82. Poetycki pogrzeb bohatera – <i>Bema pamięci żałobny-rapsod</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wskazać elementy obrzędów pogrzebowych przedstawione w wierszu wskazać fragmenty tekstu oddziałujące na zmysły wzroku i słuchu 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję fragmentów tekstu oddziałujących na zmysły wzroku i słuchu omówić sposób przedstawienia obrazu nieskończoności zinterpretować funkcję wyróżnień graficznych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną wiersza dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję motto w kontekście biografii Józefa Bema
<p>*83. Hołd złożony zmarłym – <i>Czarne kwiaty</i> (fragmenty) Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty o szczególnie osobistym charakterze 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję detali przywołanych w toku opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega przyjęta przez Cypriana Norwida koncepcja przedstawiania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy kontrastujące ze sobą i określić funkcję zastosowania tego zabiegu
<p>*84. Sztuka a rzeczywistość – <i>Fortepian Szopena</i> Cypriana Norwida (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj liryki wymienić adresatów apostrof 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić kompozycję wiersza omówić sposób przedstawienia Fryderyka Chopina w wierszu wskazać nawiązania do antyku i Biblii odnaleźć elementy symbolizujące rodzimość twórczości Chopina 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję nawiązań do antyku i Biblii zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu przedstawienia powstania styczniowego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić Norwidowską koncepcję sztuki zaprezentowaną w wierszu
<p>*85. Poetyckie podsumowanie poglądów estetycznych Cypriana Norwida – <i>Promethidion</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić antyczną triadę przywołaną w podręczniku 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać nawiązania do koncepcji etycznych i estetycznych Platona omówić rolę ludu w poemacie 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować połączenie w jedną symboliczną postać mitologicznego Prometeusza i biblijnego Adama omówić ukazane w poemacie relacje pomiędzy Bogiem a człowiekiem 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę piękna i pracy w poglądach estetycznych Cypriana Norwida porównać rozważania o sztuce i pięknie w <i>Fortepianie Szopena</i> i <i>Promethidionie</i>

86. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
87. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować tekst
*88. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
89., 90., 91. i 92. Aleksander Fredro, <i>Śluby panieńskie</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść komedii • wymienić bohaterów utworu	• scharakteryzować bohaterów utworu • wskazać elementy komizmu: postaci, sytuacyjnego i języka	• dokonać analizy sposobu kreacji bohaterów • omówić sposoby postrzegania miłości przez Gustawa i Albina • dokonać analizy wszystkich rodzajów komizmu	• zinterpretować znaczenie podtytułu <i>Magnetyzm serca</i> • omówić funkcję obyczajowości oraz wpływ stereotypów kulturowych na poglądy i postępowanie bohaterów	• wskazać elementy parodii dzieł romantycznych w komedii • omówić na podstawie komedii i dostępnych źródeł sytuację społeczną kobiet w pierwszej połowie XIX wieku
93. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekście	• przetworzyć informacje zawarte w tekście	• rozpoznać główny problem w tekście	• sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • zaprezentować i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
94. Henryk Rzewuski, <i>Pamiętki Soplicy</i> (lektura uzupełniająca)	• zrelacjonować treść fragmentu tekstu • wymienić przejawy obyczajowości szlacheckiej	• wskazać w utworze cechy gatunkowe gawędy • wskazać fragmenty humorystyczne	• omówić funkcję fragmentów humorystycznych • wskazać cechy romantyczne utworu	• omówić stosunek bohaterów fragmentu tekstu do francuskiej kultury i literatury	• porównać obraz szlachty przedstawiony w <i>Pamiętkach Soplicy</i> i <i>Pamiętnikach</i> Jana Chryzostoma Paska
ROMANTYZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					

95. Zapożyczenia	<ul style="list-style-type: none"> wymienić typy i grupy zapożyczeń sklasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich pochodzenie 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych
96. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
97. i 98. Odmiany polszczyzny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić różne odmiany polszczyzny wymienić dialekty języka polskiego wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisanym przedstawić różnice pomiędzy językiem oficjalnym a nieoficjalnym 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka nieoficjalnego 	<ul style="list-style-type: none"> tworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat podatności gwar środowiskowych na ewolucję
99. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
100. Style funkcjonalne	<ul style="list-style-type: none"> wymienić style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować style funkcjonalne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć tekst w określonym stylu przekształcić tekst, nadając mu cechy innego stylu 	
101. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	

*102. Styl indywidualny a styl typowy	<ul style="list-style-type: none"> wymienić rodzaje stylu indywidualnego i stylu typowego wymienić cechy stylu indywidualnego i stylu typowego 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić styl indywidualny od stylu typowego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy stylu indywidualnego podanego twórcy wskazać cechy stylu typowego w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst, nadając mu cechy stylu indywidualnego określonego twórcy 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady stylu indywidualnego i stylu typowego w tekstach kultury
*103. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
104. Niejednoznaczność wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady homonimów, anakolutów, elips i paradoksów wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję zjawisk językowych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przekształcić tekst, aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem niejasności
105. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię d rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
ROMANTYZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
106. Perswazja w wypowiedzi literackiej i nieliterackiej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cele wypowiedzi perswazyjnej wymienić cechy dobrze przygotowanej wypowiedzi perswazyjnej wymienić rodzaje argumentów wymienić zabiegi językowe i środki stylistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć i wygłosić tekst perswazyjny zawierający różne rodzaje argumentów 	

	wzmagające perswazyjność • wymienić środki pozajęzykowe wzmagające perswazyjność				
107. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznaną terminologią	• wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
108. Jak napisać opinię w formie pisma użytkowego?	• zreferować zasady tworzenia opinii – pisma użytkowego	• wskazać cechy opinii – pisma użytkowego w podanym tekście	• przeredagować podany tekst, aby nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego	• stworzyć opinię – pismo użytkowe	
109. Szkic interpretacyjny	• wymienić cechy szkicu interpretacyjnego	• dokonać analizy przykładowego szkicu interpretacyjnego pod kątem środków językowych • stworzyć szczegółowy plan dekompozycyjny przykładowego szkicu interpretacyjnego	• przeredagować błędnie skomponowany fragment szkicu interpretacyjnego • stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek	• stworzyć szkic interpretacyjny	
ROMANTYZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
110. i 111. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	• odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie	• wykorzystać najważniejsze konteksty	• wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko	• poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać	• wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Klasa II - część 2

* zakres rozszerzony

	materiał obowiązkowy
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
POZYTYWIZM – O EPOCE					
1. i 2. Piękna epoka pary i elektryczności	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm” • określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym • scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
3. Wprowadzenie do pozytywizmu polskiego	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego • opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić hasła pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać pozytywizm polski i europejski 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego • dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim
4. Filozofia pozytywna	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych filozofów z epoki pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste’a Comte’a • przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte’a 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować poglądy pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej
5. i 6. Sztuka epoki pozytywizmu	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić architekturę z drugiej połowy XIX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku • dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić

	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>realizm, akademizm, eklektyzm, naturalizm, malarstwo historyczne</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na wybranym przykładzie istotę malarstwa historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce 		<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić
POZYTYWIZM – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
7. Wprowadzenie do literatury pozytywistycznej	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie • zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić służebną rolę powieści tendencyjnej • określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa Flauberta
8. Adam Asnyk – poeta epoki przejściowej (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego i wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować postulaty wyrażone przez podmiot liryczny • omówić sposób przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu • wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dychotomię wiersza na poziomie treści i języka • wyjaśnić na podstawie tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza <i>Do młodych</i> • wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz <i>Do młodych</i> Adama Asnyka z <i>Odą do młodości</i> Adama Mickiewicza
9. Poezja czasów niepoetyckich (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przesłanie wiersza • wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do muzyki Zbigniewa Preisnera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście filmu <i>Ostatni dzwonek</i> w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz
10. Filozoficzne <i>credo</i> poety (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe w utworze (sonet) • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję opisywanej przestrzeni • omówić funkcję kompozycji wiersza • postawić tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę opisywanej przestrzeni • zinterpretować metaforyczną wymowę wiersza 	

11. Pejzaż górski w liryce (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj rymów • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy rytmizujące wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu 	
12. Liryka miłosna Adama Asnyka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję 	
13. Konteksty i nawiązania – Krzysztof Kościelski, <i>Limbo</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i towarzyszących mu emocji • wskazać aluzje do wiersza Adama Asnyka • wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu w kontekście wiersza Adama Asnyka • postawić tezę interpretacyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać zmodyfikowane frazeologizmy i zinterpretować je w kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście paronomazję i określić jej funkcję
14. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
15. i 16. Maria Konopnicka, <i>Mendel Gdański</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • określić rodzaj narracji • omówić świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • omówić kompozycję utworu • scharakteryzować bohaterów noweli • wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację tytułowego bohatera • przedstawić argumentację tytułowego bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu • wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli problemu antysemityzmu i wskazać fragmenty, które je ujawniają 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać kreacje Żydów w <i>Mendlu Gdańskim</i> Marii Konopnickiej i <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza

		<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego 			
17. Wprowadzenie do analizy <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa • omówić świat przedstawiony utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Lalki</i> w kontekście światopoglądu pozytywistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu utworu • wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić elementy świadczące o nowatorstwie utworu 	
18. i 19. Stanisław Wokulski – bohater niejednoznaczny (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego • podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego • przedstawić przemyślenia Wokulskiego na temat siebie samego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana • określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera • wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej • omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim • omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu • określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera • omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić na podstawie rozdziałów: <i>Medytacje</i> i <i>Dusza w letargu</i> niepokoję egzystencjalne bohatera i przedstawić jego poglądy filozoficzne
20. Teatralność świata <i>Lalki</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • zrelacjonować treść fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają • wskazać fragmenty powieści, w których Wokulski udaje 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej • omówić związki pomiędzy salonowymi konwenansami a grą na scenie 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw <i>theatrum mundi</i> do treści <i>Lalki</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić motyw <i>theatrum mundi</i> w innych tekstach kultury • porównać motyw <i>theatrum mundi</i> w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa oraz <i>Hamlecie</i> i <i>Makbecie</i> Williama Szekspira
21. Panna z towarzystwa – obrona Izabeli Łęckiej (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie • wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety takie jak Izabela <i>lalkami</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sposobu prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • zinterpretować legendę o uśpionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu • zinterpretować funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej • wskazać w kontekście <i>Lalki</i> problemy, z którymi 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby przedstawiania kobiet w tekstach kultury z różnych epok • omówić obraz Édouarda Maneta • zinterpretować plakat Damiana Styrny

		<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wybrane kreacje kobiet w <i>Lalce</i> 	borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w.	
<p>22. Konteksty i nawiązania – Sylwia Chutnik, <i>Kieszonkowy atlas kobiet</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • nazwać rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prowadzenia narracji • scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić styl fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby opisywania przestrzeni w fragmentach tekstu Sylwii Chutnik i w <i>Lalce</i> Bolesława Prusa 	
<p>23. i 24. <i>Lalka</i> – powieść dojrzałego realizmu (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów powieści • wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w <i>Lalce</i> • podać przykłady realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w <i>Lalce</i> • wymienić przedstawione w <i>Lalce</i> problemy, z którymi borykało się społeczeństwo polskie • przedstawić postać Ignacego Rzeckiego • omówić sposób prowadzenia narracji w utworze • wyjaśnić funkcję retrospekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści • omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej w powieści • omówić sposób przedstawienia Warszawy w <i>Lalce</i> • omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów dwóch miast • wskazać idee pozytywizmu polskiego, które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji • omówić funkcję <i>Pamiętnika starego subiekta</i> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: <i>Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu</i> • wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Lalkę</i> Bolesława Prusa z wybraną powieścią realistyczną • wypowiedzieć się na temat realizmu społeczno-obyczajowego w kontekście historycznym • omówić znaczenie sposobu przedstawienia <i>jeneralnej bitwy</i> dla kreowania postaci Ignacego Rzeckiego

			<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego 		
25. <i>Lalka i perła</i> – komentarz Olgi Tokarczuk	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabalach 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić tezę tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób, w jaki autorka uzasadnia psychoanalityczną interpretację obsesji miłosnej Wokulskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podstawowe założenia psychologii głębi
26. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetwarzać informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autora • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
27. Prus publicysta – <i>Kronika tygodniowa</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • przedstawić definicję felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe felietonu • omówić kompozycję felietonu • odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie warszawiaków • odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję • wskazać elementy stylu publicystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa 	
28. Konteksty i nawiązania – Maria Poprzęcka, <i>Greta d'Arc</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję tekstu • wskazać cechy gatunkowe tekstu • wskazać w tekście elementy stylów potocznego i publicystycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać pytania retoryczne i określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega analogia pomiędzy bohaterkami felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tytułu felietonu 	
29. Nowela paraboliczna – <i>Z legend dawnego Egiptu</i> Bolesława Prusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • scharakteryzować świat przedstawiony • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe noweli • scharakteryzować Ramzesa i Horusa • omówić funkcję klamry kompozycyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść treść noweli do światopoglądu pozytywistycznego • wyjaśnić rolę kostiumu historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej • zinterpretować paraboliczny charakter noweli 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę liczby trzy

30. Bolesław Prus – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla rozwoju literatury polskiej
31. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
32. <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza – wprowadzenie do lektury (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść <i>Potopu</i> scharakteryzować świat przedstawiony powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy składające się na kompozycję powieści wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim przedstawić genezę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> umieścić wydarzenia z powieści w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sylwetkę twórczą Henryka Sienkiewicza 	
33. Różne prawdy o Polakach – <i>Potop</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów powieści wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości omówić sposób prowadzenia narracji we fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w dalszej części powieści 	
34.	<ul style="list-style-type: none"> wymienić bohaterów powieści podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, 	<ul style="list-style-type: none"> omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat stereotypów w kontekście bohaterów <i>Potopu</i>

Kreacje bohaterów w <i>Potopie</i> Henryka Sienkiewicza (lektura obowiązkowa)	drugoplanowych i epizodycznych	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować Olenkę Billewiczównę 	<p>Michała Wołodyjowskiego, i odnieść je do bohaterów</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawić Onufrego Zagłobę jako typowego Sarmatę 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat prawdopodobieństwa psychologicznego postaci 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreowania sympatii wobec Andrzeja Kmicica
35. <i>Potop</i> , czyli mitologia narodowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem jej przedstawienia w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy mitologizujące historię Polski 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii wyjaśnić, jaką rolę w procesie <i>pokrzepienia serc</i> odgrywają: historia, tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w powieści wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych w kontekście opinii Normana Daviesa podjąć dyskusję na temat tworzenia mitologii narodowej w odniesieniu do <i>Potopu</i> Henryka Sienkiewicza i innych wybranych tekstów kultury
36. Powieść historyczna – gatunek i styl (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty tekstu, w których zostały wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu omówić zabiegi stylizacyjne w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty powieści, w których narrator nie tylko opisuje wydarzenia, lecz także je interpretuje 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić toposy w powieści odnaleźć w powieści fragmenty stylizowane na epos homerycki odnieść się do opinii Witolda Gombrowicza na temat pisarstwa Henryka Sienkiewicza
37. Konteksty i nawiązania – Andrzej Waligórski, <i>Obrona Częstochowy</i>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu wskazać te elementy tekstu, które są wiernym odtworzeniem fabuły <i>Potopu</i>, i te, które się od niej różnią 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają zmiany wprowadzone przez Andrzeja Waligórskiego wskazać komizm we fragmentach tekstu i wyjaśnić, w jaki sposób autorowi udało się uzyskać efekt humorystyczny 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję połączenia stylu potocznego z patosem omówić satyryczny i parodystyczny charakter fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób naśladowania stylu Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat funkcji parodii

38. Henryk Sienkiewicz – podsumowanie	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej
39. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
40. Dialog pokoleń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści opisać relacje pomiędzy bohaterami fragmentów tekstu omówić stosunek do przeszłości Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposoby kreacji bohaterów zinterpretować ostatni akapit tekstu pod kątem przemiany, która dokonała się w bohaterce omówić inne konflikty pokoleń przedstawione w powieści <i>Nad Niemnem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy argumentacji bohaterów i wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne kreacje matek w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej
41. W świecie wartości – <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> opisać dwie mogiły wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu zrelacjonować losy Jana i Cecylii 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić rolę mogił w powieści porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić model patriotyzmu zaprezentowany w powieści dostrzec elementy światopoglądu pozytywistycznego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych dokonać analizy związku pomiędzy stosunkiem bohaterów do 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby podejmowania tematu powstania styczniowego w wybranych tekstach kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać tendencyjność narracji w prezentowaniu wartości 	<p>mogły a stosunkiem narratora do bohaterów</p>	
<p>42. Bohaterowie i przestrzeń w <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób przestrzeń charakteryzuje bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega mitologizacja świata w <i>Nad Niemnem</i>
<p>43. Realizm w powieści <i>Nad Niemnem</i> Elizy Orzeszkowej (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić założenia realizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy realizmu historycznego w powieści • wskazać elementy realizmu topograficznego w utworze • wskazać elementy realizmu społeczno-obyczajowego w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wypowiedzi bohaterów pod kątem realizmu języka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób przedstawienia żniw w powieści z obrazem Jeana-François Milleta <i>Kobiety zbierające kłosa</i> i dziełami z innych epok prezentującymi tę tematykę
<p>44. Konteksty i nawiązania – Czesław Miłosz, <i>Rozbieranie Justyny</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać adresatkę liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • porównać poetyckie wyobrażenie Justyny z jej wizerunkiem wykreowanym przez Elizę Orzeszkową • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motyw świateł pojawiający się na początku i na końcu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny wiersza
<p>45. Eliza Orzeszkowa, <i>Gloria victis</i> (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść noweli • wskazać narratorów pojawiających się w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić nawiązania do Biblii oraz mitologii pojawiające się w utworze i określić ich funkcję • wskazać przykłady konwencji baśniowej • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób w utworze jest realizowana funkcja poetycka • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji 	

<p>46. Eliza Orzeszkowa – podsumowanie</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat twórczości Elizy Orzeszkowej w kontekście jej biografii podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej
<p>47. Petersburg – miasto pułapka (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść utworu określić miejsce akcji 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieładowów, pokój Soni) 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni (zazwyczaj dusznych i nędznych) 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy rozpoczynającego utwór fragmentu opisującego ulice Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać opisy Petersburga ze <i>Zbrodni i kary</i> Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w <i>Ustępie do Dziadów cz. III</i> Adama Mickiewicza
<p>48. Raskolnikow na rozdrożach ideologii (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść fragmentów tekstu zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule 	<ul style="list-style-type: none"> ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfirego Pietrowicza na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow przyznał się do popełnienia zbrodni wyjaśnić znaczenie opowieści Marmieładowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę 	
<p>49. i 50. Rozum w starciu z wiarą – zbrodnia i jej odkupienie (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić historię Soni 	<ul style="list-style-type: none"> opisać postawę życiową Soni wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić motyw walki dobra ze złem w różnych tekstach kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii 	<p>wyjaśnić jej przyczynę</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia odnosi zwycięstwo 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii 	
<p>51. i 52. Powieść społeczna, psychologiczna czy filozoficzna? (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić poglądy bohaterów powieści • zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieladowów • wskazać na podstawie hasła <i>powieść psychologiczna</i> ze <i>Słownika terminów literackich</i> cechy tego gatunku w <i>Zbrodni i karze</i> • wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję • uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że <i>Zbrodnia i kara</i> jest powieścią polifoniczną 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej • określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów
<p>53. <i>Lew i mysz</i> [...] – komentarz do lektury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>bajka</i>, <i>alegoria</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić alegoryczne znaczenie bajki Iwana Kryłowa • wyjaśnić znaczenie określenia <i>przestępca-intelektualista</i> użytego przez Henryka Paprockiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób – zdaniem Henryka Paprockiego – dokonała się przemiana wewnętrzna Rodiona 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Ewangelii, Soni i sumienia w procesie przemiany Raskolnikowa 	
<p>54. Konteksty i nawiązania – Dmitri Glukhovskij, <i>Tekst</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera tekstu • porównać Goriunowa z Raskolnikowem 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie smartfona dla wymowy fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić funkcję oniryzmu we fragmentach tekstu • zinterpretować znaczenie ostatnich pięciu zdań tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat: „Jeśli nawet można uciec przed sprawiedliwością, to czy można uciec przed samym sobą?”

					przywołując różne teksty kultury
55. i 56. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów	• samodzielnie zinterpretować teksty
57. i 58. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetwarzać informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
*59. Honoriusz Balzak, <i>Ojciec Goriot</i>	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• przedstawić poglądy Vautrina i Rastignaca	• porównać poglądy Vautrina na temat Paryża z poglądami Wokulskiego na temat Warszawy	• zinterpretować metaforę użytą w tekście	
*60. i 61. Gustaw Flaubert, <i>Pani Bovary. Z obyczajów prowincji</i>	• zrelacjonować treść powieści • omówić świat przedstawiony	• scharakteryzować Emmę i Karola • scharakteryzować drobnomieszczaństwo przedstawione w utworze • omówić obraz prowincjonalnego życia Francuzów • wypowiedzieć się na temat narracji w utworze	• wyjaśnić przyczyny poczucia niespełnienia Emmy • opisać Izabelę Łęcką i Emilię Korczyńską w kategoriach bovaryzmu • porównać obraz mieszczaństwa przedstawiony w dziele Gustawa Flauberta i w <i>Lalce</i> • wskazać fragmenty tekstu, w których użyto mowy pozornie zależnej, i określić jej funkcję	• dokonać analizy zachowania bohaterki • dokonać analizy języka fragmentów tekstu i określić funkcję zastosowanych w nich zabiegów językowych • dokonać analizy sceny umierania Emmy	• wyjaśnić symbolikę znaczących przedmiotów, zjawisk i motywów pojawiających się w powieści • zinterpretować zdanie wygłoszone przez Gustawa Flauberta
*62. <i>Nuda buduaru</i> – o <i>Pani Bovary</i> Gustawa Flauberta	• zrelacjonować treść fragmentów tekstu	• wyjaśnić znaczenie użytego w komentarzu wyrazu <i>nuda</i> w kontekście powieści Gustawa Flauberta	• porównać różne definicje bovaryzmu	• zinterpretować motyw ognia	• wyjaśnić związek pomiędzy nudą a zmysłowością

<p>*63. Konteksty i nawiązania – Margaret Atwood, <i>Pani Wrocznia</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterkę tekstu i porównać ją z Emmą Bovary • zrelacjonować opinie Joan Foster i jej koleżanek na temat miłości i mężczyzn oraz odnieść je do terminu <i>bovaryzm</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji tekstu i porównać ją z narracją <i>Pani Bovary</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać odwołania, motywy oraz aluzje literackie użyte przez autorkę i określić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść termin „bovaryzm” do wybranych tekstów kultury
POZYTYWIZM – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
<p>64. i 65. Stylizacja – jej rodzaje i funkcje w tekstach</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować stylizację • przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami • przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy • wymienić funkcje stylizacji • wymienić rodzaje stylizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne • rozpoznać w podanych przykładach rodzaje stylizacji • wskazać kolokwializmy w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji • zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego • wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację • wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację • stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki
<p>66. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
<p>67. i 68. Składnia w interpretacji i tworzeniu tekstów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach • wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach • wskazać temat oraz remat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach • wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>struktura</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaje modalności w podanych przykładach • przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat 	<ul style="list-style-type: none"> • przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie • określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach

	<ul style="list-style-type: none"> wymienić figury słowne i figury myśli 	<i>syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna</i>			
69. Zasady interpunkcji oraz jej składniowo-znaczeniowy charakter	<ul style="list-style-type: none"> wymienić znaki interpunkcyjne zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> sklasyfikować znaki interpunkcyjne omówić funkcję znaków interpunkcyjnych określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach skorygować interpunkcję tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych 	
*70. Funkcje języka	<ul style="list-style-type: none"> wymienić funkcje języka zdefiniować poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w podanych przykładach realizację funkcji języka 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady regionalizmów i wyrażeń środowiskowych w kontekście funkcji społecznej języka 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować wypowiedzi, w których będą realizowane poszczególne funkcje języka 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić sens stwierdzenia Ludwiga Wittgensteina
POZYTYWIZM – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
71. Rozpoznawanie mechanizmów manipulacji i skuteczne przeciwstawianie się jej	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować perswazję i manipulację wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić perswazję od manipulacji podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście 	<ul style="list-style-type: none"> przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym 	<ul style="list-style-type: none"> określić presupozycje podanych zdań określić funkcje ironii w podanych przykładach
72. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
73. Erystyka w dyskusji, typy argumentów	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować erystykę i określić jej cele wymienić typy argumentów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych wskazać chwyt erystyczne w 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy wywodu demagogicznego dokonać analizy przykładu wywodu demagogicznego

		podanych wypowiedziach			
74. Dyskusja a spór i kłótnia	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią • wymienić rodzaje dyskusji • wymienić zasady dyskusowania • wymienić cechy agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić rodzaje dyskusji • wskazać środki językowe będące przejawami agresji • przedstawić sposoby reakcji na agresję językową • rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotować argumenty do dyskusji na podany temat • odróżnić krytykę od agresji językowej 	<ul style="list-style-type: none"> • uczestniczyć w debacie • zaproponować strategię obrony przed agresją językową 	
75. Definicja i hasło encyklopedyczne	<ul style="list-style-type: none"> • omówić budowę definicji • omówić budowę hasła słownikowego • przedstawić budowę hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną • wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji • wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego • odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć definicję podanego hasła 	
POZYTYWIZM – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
76. i 77. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Klasa III – część 1

* zakres rozszerzony

	materiał obligatoryjny
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
MŁODA POLSKA – O EPOCE					
1. i 2. Schyłek wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cztery nazwy epoki umieścić Młodą Polskę w czasie 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić etymologię czterech nazw epoki wyjaśnić znaczenie pojęć: <i>dekadentyzm</i>, <i>filister</i>, „<i>sztuka dla sztuki</i>” 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich wyjaśnić znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki
3. Filozofia końca wieku	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejszych filozofów modernistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera wymienić główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego wymienić główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera scharakteryzować główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego scharakteryzować główne założenia filozofii Henriego Bergsona 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat filozofii Arthura Schopenhauera i Friedricha Nietzschego
4. i 5. U progu sztuki nowoczesnej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić dominujące kierunki w sztuce modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować nowe kierunki w sztuce zilustrować przykładami cechy nowych kierunków w sztuce 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość najważniejszych artystów modernistycznych wymienić najważniejsze dzieła młodopolskie i modernistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranych dzieł sztuki reprezentujących impresjonizm i symbolizm opisać zmiany, jakie zaszły w teatrze na przełomie wieków XIX i XX 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat muzyki przełomu wieków zreferować wpływ Konstantego Stanisławskiego na technikę gry aktorskiej

MŁODA POLSKA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA

<p>6. Wprowadzenie do literatury modernizmu</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienić nurty w sztuce, które znalazły swoje odzwierciedlenie w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować pojęcia: <i>symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja</i> 	<ul style="list-style-type: none"> opisać wpływ nowych kierunków sztuki na literaturę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób zastosowania nowych kierunków sztuki w literaturze i dokonać jego analizy 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko krytyki literackiej w okresie Młodej Polski
<p>7. Francuscy poeci przekłęci – Charles Baudelaire</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze środki stylistyczne i omówić ich funkcję wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną przedstawić symboliczne znaczenie padliny omówić funkcję puenty wiersza odnaleźć w wierszu motyw <i>vanita</i> i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy językowej opisu padliny w wierszu zinterpretować wymowę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić konwencję turpistyczną w wierszu porównać wiersz z obrazem Rembrandta <i>Rozpłatany wół</i>
<p>8. Francuscy poeci przekłęci – Arthur Rimbaud</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza opisać sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze środki językowe i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną odnaleźć w wierszu motyw <i>homo viator</i> i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować przesłanie wiersza wskazać elementy symboliczne i zinterpretować ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa
<p>9. Francuscy poeci przekłęci – Paul Verlaine</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić typ liryki wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić na podstawie utworu, czym powinno charakteryzować się prawdziwe dzieło sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić elementy, jakich powinien wystrzegać się poeta modernistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy impresjonistyczne 	<ul style="list-style-type: none"> porównać poznane wcześniej koncepcje sztuki (sformułowane przez Arystotelesa, Horacego, Jana Kochanowskiego, Adama Mickiewicza) z koncepcją Paula Verlaine'a wypowiedzieć się na temat muzyczności w poezji
<p>10. Człowiek i człowieczeństwo</p>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść utworu wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> opisać przedstawione w utworze relacje pomiędzy 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na podstawie utworu na temat okoliczności, 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy relacji pomiędzy Marlowem a Kurtzem 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić zdobyte informacje na temat Konga Belgijskiego

w <i>Jądrze ciemności</i> Josepha Conrada		kolonizatorami a mieszkańcami Afryki • przedstawić sylwetkę Kurtza i omówić jego przemianę	w których dochodzi do głosu ciemna strona natury człowieka • zinterpretować komentarze Marlowa pod adresem Europejczyków	• zaprezentować przedstawioną w utworze koncepcję ludzkiej natury	• podjąć dyskusję na temat przedstawionej w utworze koncepcji ludzkiej natury
11. W stronę ciemności – <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada	• scharakteryzować Marlowa i Kurtza	• omówić przemianę Marlowa w kontekście rozmowy z narzeczoną Kurtza	• zinterpretować tytuł tekstu	• odnieść motyw katabazy do treści utworu • zinterpretować wyprawę Marlowa w sensie geograficznym, psychologicznym i moralnym	• wypowiedzieć się na podstawie informacji z różnych źródeł na temat konsekwencji kolonizacji • przygotować prezentację na temat motywu katabazy w literaturze i sztukach plastycznych
12. <i>Jądro ciemności</i> Josepha Conrada jako utwór modernistyczny	• określić rodzaj narracji	• omówić kompozycję utworu • określić funkcję budowy szkatułkowej	• uzasadnić tezę, że <i>Jądro ciemności</i> jest opowiadaniem psychologicznym • omówić techniki zastosowane przy stworzeniu opisów natury	• zinterpretować symboliczne znaczenie mroku i światła w utworze	• odnieść znaczenie mroku i światła w utworze do tradycyjnych sposobów ich interpretacji
13. Konteksty i nawiązania – Julia Hartwig, <i>W jądrze ciemności</i>	• omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • wymienić na podstawie wiersza doświadczenia ofiar i ograniczenia, którym one podlegały	• odnieść treść wiersza do <i>Jądra ciemności</i> Josepha Conrada • zdefiniować charakter wypowiedzi podmiotu lirycznego	• zinterpretować zakończenie utworu • zinterpretować wymowę utworu	• wypowiedzieć się na temat istoty zła przedstawionej w wierszu Julii Hartwig i opowiadaniu Josepha Conrada
14. Poszukiwanie leku na ból istnienia w wierszu	• omówić treść wiersza	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• wskazać cechy wspólne wiersza i filozofii Arthura Schopenhauera	• wypowiedzieć się na temat przedstawionego	• porównać wiersz Kazimierza Przerwy- Tetmajera z <i>Odą do</i>

Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza i określić jej funkcję wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować na podstawie wiersza światopogląd dekadенcki 	w wierszu portretu pokolenia	<i>młodości</i> Adama Mickiewicza
15. Konteksty i nawiązania – Wisława Szymborska, <i>Schylek wieku</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić oczekiwania ludzi odnośnie XX wieku wskazać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przedstawionej w wierszu roli artysty 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę wiersza porównać wiersz Wisławy Szymborskiej z utworem Kazimierza Przerwy-Tetmajera <i>Koniec wieku XIX</i> 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat powtarzalności historii w kontekście omawianych utworów
16. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę
17. Rola artysty i funkcja sztuki w wierszu <i>Evviva l'arte!</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić na podstawie wiersza wizerunek młodopolskiego artysty wskazać środki stylistyczne w wierszu i określić ich funkcję omówić sposób przedstawienia filistra 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić system wartości młodopolskiego artysty na podstawie wiersza wskazać topoty i motywy wykorzystane w wierszu i określić ich funkcję wypowiedzieć się na temat funkcji kontrastu pomiędzy filistrem a artystą 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować funkcję tytułu i refrenu dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> porównać koncepcje artysty: młodopolską i romantyczną
18. Inspiracja filozofią Arthura Schopenhauera w wierszu <i>Nie wierzę</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze środki stylistyczne omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć w wierszu elementy filozofii Arthura Schopenhauera 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz Paula Gauguina <i>Skąd przyszliśmy? Kim</i>

w nic... Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 		<ul style="list-style-type: none"> wskazać w utworze elementy dekadentyzmu 		<i>jesteśmy? Dokąd idziemy?</i>
19. Impresjonistyczne obrazowanie w poezji – <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać podmiot liryczny utworu określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję czasowników użytych w wierszu wskazać zmysły, na które oddziałuje utwór określić funkcję rzeczowników nazywających ulotne elementy rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat barw w wierszu podać przykłady synestezji i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić tezę, że wiersz tworzy pejzaż impresjonistyczny 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić tezę, że utwór realizuje młodopolską ideę syntezy sztuk
20. Konteksty i nawiązania – Andrzej Stasiuk, <i>Kucając</i> (fragment)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentu tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sposób, w jaki narrator mówi o przemijaniu odnaleźć elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje pomiędzy człowiekiem a naturą w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu przedstawienia natury w tekście porównać sposób przedstawienia natury w tekście Andrzeja Stasiuka i w wierszu <i>Melodia mgieł nocnych</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu przedstawienia przyrody w wybranych tekstach kultury
21. <i>Lubię, kiedy kobieta...</i> Kazimierza Przerwy-Tetmajera – młodopolski obraz erotyzmu	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia kobiety w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować obraz Władysława Podkowińskiego <i>Szał uniesień</i> w kontekście wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób ukazania kobiet w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera i w wybranym utworze barokowym należącym do nurtu dworskiego
22. Konteksty i nawiązania – Anna Świrszczyńska, <i>Kochanków dzieli miłość</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić relację pomiędzy podmiotem lirycznym a adresatem lirycznym wskazać środki językowe 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić paradoks w tytule wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować pierwsze zdanie wiersza wypowiedzieć się na temat roli cielesności w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać różne sposoby ukazywania miłości w wybranych tekstach kultury

		użyte w wierszu i określić ich funkcję			
23. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu	• zinterpretować tekst według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu	• samodzielnie zinterpretować tekst
24. Realizm i naturalizm w sonetach <i>Z chałupy</i> Jana Kasprowicza	• omówić treść wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu	• omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać elementy realizmu i naturalizmu w utworze	• odnaleźć w wierszu kontrasty i określić ich funkcję	• zinterpretować wymowę ostatniej strofy	• porównać obraz wsi wykreowany przez Jana Kochanowskiego z sonetem Jana Kasprowicza
25. Symboliczny obraz natury w cyklu <i>Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach</i> Jana Kasprowicza	• omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki	• omówić kompozycję wiersza i odnieść ją do definicji sonetu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego	• wskazać w utworze elementy dekadentyzmu	• zinterpretować symboliczną wymowę sonetu	• omówić obrazowanie impresjonistyczne w cyklu sonetów
26. Katastroficzny charakter hymnu <i>Dies irae</i> Jana Kasprowicza	• określić temat utworu	• wskazać środki językowe wykorzystane w celu przedstawienia wizji końca świata i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe hymnu • omówić funkcję gatunku • wskazać elementy ekspresjonistyczne w utworze	• wskazać w utworze postacie biblijne oraz omówić sposób ich przedstawienia w odniesieniu do tradycji literackiej i plastycznej • wskazać nawiązania do Księgi Rodzaju i Apokalipsy św. Jana oraz określić ich funkcję • wyjaśnić, na czym polega dialog utworu z tradycją literacką	• przedstawić koncepcję człowieka, Boga i świata, która wyłania się z hymnu	• porównać utwór Jana Kasprowicza z hymnem <i>Czego chcesz od nas, Panie...</i> Jana Kochanowskiego

<p>27. Franciszkańska koncepcja świata i natury w <i>Hymnie św. Franciszka z Asyżu</i> Jana Kasprowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy modlitwy pochwalnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy filozofii św. Franciszka z Asyżu • zinterpretować zwrot rozpoczynający wiersz w kontekście całego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różnice światopoglądowe pomiędzy utworami <i>Dies irae</i> i <i>Hymn św. Franciszka z Asyżu</i> • określić, w jaki sposób Jan Kasprowicz zreinterpretował <i>Pieśń słoneczną</i> św. Franciszka z Asyżu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz Jacka Malczewskiego <i>Święty Franciszek</i>
<p>28. Pochwała prostoty w <i>Księdze ubogich</i> Jana Kasprowicza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy postawy franciszkańskiej w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy symbolizmu i je zinterpretować 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób budowania melodyjności wiersza
<p>29. Interpretacja tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
<p>30. Nietzscheanizm w wierszu Leopolda Staffa <i>Kowal</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • określić funkcję czasowników użytych w wierszu • odnieść definicję sonetu do kompozycji wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy filozofii Friedricha Nietzschego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie symboli • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję metonimii użytej w wierszu
<p>31. Budowanie nastroju w poezji – <i>Deszcz jesienny</i> Leopolda Staffa</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób tworzenia nastroju w wierszu • wskazać środki stylistyczne wpływające na muzyczność wiersza • wskazać powiązania 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować pejzaż wewnętrzny bohatera utworu • wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przyczyn popularności motywu szatana w sztuce młodopolskiej

			między treścią a formą wiersza		
32. Humanistyczna afirmacja życia w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić motywy i symbole wskazujące na postawę podmiotu lirycznego • wskazać środki artystyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu elementy humanizmu, stoicyzmu i franciszkanizmu • odnaleźć w wierszu elementy klasycyzmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat motywu wędrówki w różnych tekstach kultury
33. Konteksty i nawiązania – Jan Twardowski, <i>To nieprawdziwe</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu • wymienić przedstawione w wierszu elementy świata przyrody i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • porównać kreacje podmiotów lirycznych w wierszu Jana Twardowskiego i w <i>Przedśpiewie</i> Leopolda Staffa 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wiersza pod kątem funkcji antytez, kontrastów i paradoksów • zinterpretować kłamrę kompozycyjną wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wymowę muralu <i>Pasterz</i> w odniesieniu do omawianych wierszy Jana Twardowskiego i Leopolda Staffa
34. W poszukiwaniu harmonii – <i>Ogród przedziwny</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy świadczące o niezwykłości opisanego miejsca • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować warstwę metaforyczną wiersza • wypowiedzieć się na temat postawy podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbole zawarte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić elementy konwencji baśniowej i onirycznej w wierszu Leopolda Staffa • zaprezentować różne sposoby przedstawiania toposu ogrodu w tekstach kultury
35. Spokój odnaleziony – <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać postawy podmiotu lirycznego na poszczególnych etapach życia • wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję • omówić kompozycję wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu wizerunku poety • odnieść przedstawiony w wierszu wizerunek poety do tradycji młodopolskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę i metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać utwory <i>Curriculum vitae</i> Leopolda Staffa i <i>Polahy się lzy me czyste...</i> Adama Mickiewicza w kontekście podsumowania życia przez artystów

		w odniesieniu do definicji sonetu			• przedstawić ewolucję światopoglądową poety na podstawie poznanych utworów
36. i 37. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę
38. i 39. <i>Rozdzióbią nas kruki, wrony...</i> Stefana Żeromskiego – deheroizacja powstańców styczniowych (lektura obowiązkowa)	• omówić treść opowiadania • nazwać rodzaj narracji zastosowany w opowiadaniu	• omówić sposób przedstawienia Winrycha • wskazać elementy obrazowania impresjonistycznego i naturalistycznego w utworze oraz określić ich funkcję	• odnieść przedstawione w opowiadaniu wydarzenia do kontekstu historycznego • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania styczniowego • omówić sposób budowania atmosfery w opowiadaniu	• zinterpretować tytuł opowiadania w odniesieniu do jego treści • omówić uniwersalną wymowę tekstu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania w odniesieniu do tradycji romantycznej • zinterpretować warstwę symboliczną utworu	• omówić romantyczne i franciszkańskie elementy kreacji Winrycha na podstawie opowiadania <i>Rozdzióbią nas kruki, wrony...</i> i tekstu Elżbiety Flis-Czerniak
40. Wiejska gromada jako mikrokosmos – <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tomu I • wymienić bohaterów utworu i ich scharakteryzować	• przedstawić strukturę społeczną wsi • omówić obyczajowość powiązaną z określonym stopniem w hierarchii społecznej • zaprezentować obyczaje przedstawione w powieści i określić ich funkcję	• omówić funkcję karczny i kościoła w życiu społeczności wiejskiej	• omówić wady i zalety podporządkowania się wspólnocie oraz jej prawom	• wypowiedzieć się na temat symbolicznego i uniwersalnego charakteru wspólnoty wiejskiej, przedstawionej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta
41. i 42. Uniwersalne prawdy o naturze ludzkiej w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	• omówić treść tomu I • scharakteryzować głównych bohaterów powieści	• omówić rolę ziemi w życiu chłopów • przedstawić Antka jako bohatera zbuntowanego • przedstawić Jagnę jako kobietę	• opisać walkę o ziemię i kobietę jako zachowania warunkowane instynktem • dostrzec rolę obyczaju jako zjawiska uwznioślającego zachowania instynktowne	• zinterpretować symboliczną śmierć Kuby podczas wesela • uogólnić postawy Antka i Jagny	• podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy funkcjonowaniem we wspólnocie a samorealizacją

		niepodporządkowującą się regułom wspólnoty			
43. <i>Chłopi</i> Władysława Stanisława Reymonta – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać trzy rodzaje narracji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy realizmu w powieści podać przykłady stylizacji gwarowej i określić funkcję tego zabiegu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazowania impresjonistycznego we fragmentach powieści dokonać analizy obrazowania naturalistycznego we fragmentach powieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazowanie impresjonistyczne w poezji i prozie Młodej Polski
*44. Kobiecość i męskość, czyli odwieczny świat archetypów w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić różne obrazy kobiecości na przykładach Hanki i Jagny 	<ul style="list-style-type: none"> opisać relacje Jagny z mężczyznami w kontekście różnorodności relacji między męskością a kobiecością przedstawić archetyp macierzyństwa na przykładzie Hanki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić topos nieszczęśliwej miłości w <i>Chłopach</i> 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy konfliktu między Maciejem a Antkiem w kontekście zachowań archetypicznych 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcjonowania Jagny w społeczności jako profanatorki i pazejantki
*45. Myślenie mityczne w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w powieści elementy religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić czas i przestrzeń w <i>Chłopach</i> w kategoriach mitycznych omówić mit Matki Ziemi w powieści odnaleźć w źródłach informacje na temat symboliki obrzędów weselnych oraz odnieść je do wesela Jagny i Macieja 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować kreację Antka w kategoriach mitu dokonać analizy zależności człowieka od natury w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega mitologizacja 	<ul style="list-style-type: none"> omówić współwystępowanie w powieści elementów religii chrześcijańskiej i obrzędów pogańskich
46. Konteksty i nawiązania – Wiesław Myśliwski, <i>Kamień na kamieniu</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tekstu wskazać narratora tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat narracji scharakteryzować relacje pomiędzy ojcem a dziećmi 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symboliczne znaczenie opisanego obrzędu 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób przedstawienia obyczajów i wartości we fragmentach powieści Wiesława Myśliwskiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić cechy literatury wiejskiej na podstawie poznanych tekstów

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy stylizacji i określić jej funkcję 		i w <i>Chłopach</i> Władysława Stanisława Reymonta	
47. Konteksty i nawiązania – Wioletta Grzegorzewska, <i>Gugule</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wypowiedzieć się na temat narracji i narratorki • przedstawić zwyczaje mieszkańców wsi, w której rozgrywa się akcja 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób kreacji świata przedstawionego • scharakteryzować główną bohaterkę • wskazać środki językowe użyte w celu opisu domu i określić ich funkcję • przytoczyć elementy stylizacji gwarowej i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia dojrzewania w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunku człowieka do śmierci w kulturach tradycyjnych na podstawie <i>Chłopów</i> Władysława Stanisława Reymonta i fragmentów prozy Wioletty Grzegorzewskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tytułu w odniesieniu do treści wywiadu udzielonego przez autorkę tekstu • wypowiedzieć się na temat mitologizacji świata w <i>Gugulach</i> i <i>Chłopach</i> • omówić funkcję użycia różnych poetyk w prozie Wioletty Grzegorzewskiej (realistycznej, naturalistycznej itd.)
48. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
49. Wprowadzenie do analizy <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić obszary działalności twórczej Stanisława Wyspiańskiego • przedstawić najważniejsze fakty z życia Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić genezę <i>Wesela</i> • przedstawić pierwowzory głównych bohaterów <i>Wesela</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy realistyczne i fantastyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w twórczości plastycznej Stanisława Wyspiańskiego elementy estetyki modernistycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy wybranych dzieł plastycznych Stanisława Wyspiańskiego
50. i 51. Portret podzielonego społeczeństwa w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić przestrzeń sceniczną na podstawie <i>Dekoracji</i> • wskazać w opisie <i>Dekoracji</i> elementy kultury materialnej kojarzące się z chłopstwem i inteligencją 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w didaskaliach rozpoczynających utwór elementy obrazowania impresjonistycznego • przedstawić Żyda jako zdystansowanego obserwatora i komentatora 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki o rabacji mówią chłopci (Dziad i Ojciec) oraz inteligencji (Pan Młody i Gospodarz) • omówić relacje między chłopstwem a inteligencją w akcie I (szczególnie na podstawie rozmów: 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić uprzedzenia i stereotypy, które stoją na przeszkodzie porozumieniu między chłopstwem a inteligencją, oraz dokonać ich analizy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób, w jaki Stanisław Wyspiański realizował w didaskaliach młodopolską ideę syntezy sztuk

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w akcie I fragmenty nawiązujące do rabacji galicyjskiej 	Czepca z Dziennikarzem, Radczyni z Kliminą, Pana Młodego z Panną Młodą)	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Rachelę i przedstawić jej funkcję w dramacie 	
<p>52. i 53. „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” – widma i duchy w <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić osoby dramatu i wskazać ich pierwowzory • przedstawić cel przybycia Wernyhory i misję powierzoną Gospodarzowi 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić wyjątkowość Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu • wyjaśnić, dlaczego zjawy ukazują się konkretnym bohaterom 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Racheli we wprowadzeniu zjaw do dramatu • zinterpretować słowa Chochoła: „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” w kontekście aktu II • wskazać konteksty kulturowe widoczne w prezentacji osób dramatu • omówić symbolikę rekwizytów, które pojawiają się w akcie II 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy dialogów bohaterów • wyjaśnić symboliczne znaczenie każdej z osób dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić wykorzystane w <i>Weselu</i> obrazy Jana Matejki i omówić ich funkcję
<p>54. W rytmie chocholego tańca – symboliczne znaczenie aktu III <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawę inteligencji w akcie III • przedstawić postawę chłopstwa w akcie III 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy inteligencją a chłopstwem wobec zbliżającego się zrywu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę złotego rogu i zgubienia artefaktu przez Jaśka • dokonać analizy symboliki Chochoła 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy symbolicznego znaczenia rozmowy Poety z Panną Młodą • zinterpretować symbolikę chocholego tańca i ocenić jej aktualność • porównać motyw tańców kończących <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza i <i>Wesele</i> Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić postawy i nastroje dekadentkie w <i>Weselu</i> oraz innych młodopolskich tekstach kultury
<p>55. Narodowa psychodrama – uniwersalny wydzźwięk <i>Wesela</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w dramacie mity narodowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kompozycji <i>Wesela</i> • wskazać w dramacie motywy oniryczne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób obnażania mitów narodowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat przedstawionej przez Stanisława Wyspiańskiego diagnozy społeczeństwa i ocenić jej aktualność 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić nawiązania do mitów chłopskich i omówić ich funkcję w utworze • zinterpretować film Wojciecha Smarzowskiego <i>Wesele</i> w kontekście dramatu

				<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu w kontekście komentarza ks. Józefa Tischnera 	
56. Konteksty i nawiązania – Wit Szostak, <i>Chocholy</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu • wskazać narratora utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji narratora • wskazać nawiązania do chocholego tańca w scenie pożegnania starego roku 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł powieści • omówić analogie pomiędzy opisem kolacji wigilijnej we fragmentach tekstu a przedstawieniem uroczystości w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać symbolikę sceny pożegnania starego roku • wypowiedzieć się na temat obrazu Polaków wyłaniającego się z obu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Jacka Malczewskiego <i>Błędne koło</i>
57. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować teksty według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować teksty
58. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
*59. Bohaterowie dwóch planów – <i>Noc listopadowa</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów utworu • omówić sposób ukazania spiskowców • porównać język, którym posługują się postacie historyczne i mityczne 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować rolę Joanny Grudzińskiej w dramacie • wyjaśnić funkcję łączenia planów: historycznego i mitycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kreacji księcia Konstantego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposób ukazania Chłopickiego w <i>Nocy listopadowej</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Kordianie</i> Juliusza Słowackiego
*60. Źródła polskiego tragizmu w <i>Nocy listopadowej</i> Stanisława Wyspiańskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób przedstawienia walki narodowowyzwoleńczej w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia walki narodowowyzwoleńczej do tradycji romantycznej • omówić rolę natury w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu mitologizacji powstania listopadowego w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować <i>Noc listopadową</i> w kontekście mitu eleuzyjskiego • przedstawić interpretację powstańczej klęski 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symbolikę obumierającego ziarna i odnieść ją do znaczenia bajki <i>Żegoty z Dziadów cz. III</i> Adama Mickiewicza

*61. <i>Noc listopadowa</i> Stanisława Wyspiańskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	• wskazać w dramacie cechy neoromantyczne	• wskazać w dramacie elementy należące do konwencji baśniowej i omówić ich funkcję	• omówić konwencję symboliczno- ekspresjonistyczną w utworze	• zinterpretować warstwę symboliczną utworu	• przedstawić warstwę plastyczną obecną w utworze i określić jej funkcje w budowaniu wizji powstania
*62. i 63. <i>W domu filistrów – Moralność pani Dulskiej</i> Gabrieli Zapolskiej (lektura uzupełniająca)	• omówić treść dramatu • scharakteryzować bohaterów dramatu • zrelacjonować sposób postrzegania instytucji małżeństwa przez Dulską	• dokonać analizy wyglądu salonu Dulskich pod kątem sposobu, w jaki charakteryzuje on bohaterów • omówić relacje pomiędzy bohaterami	• omówić konsekwencje decyzji tytułowej bohaterki • omówić kreację Felicjana i wypowiedzieć się na temat jego funkcji w rodzinie	• zinterpretować rozmowę Dulskiej z Lokatorką	• wskazać w utworze elementy dramatu naturalistycznego
*64. Dulscy – dramat uniwersalny (lektura uzupełniająca)	• wskazać w utworze elementy tragiczne i komiczne	• określić funkcje elementów tragicznych i komicznych w utworze	• wypowiedzieć się na temat efektu zestawienia tragizmu i komizmu	• porównać Emmę Bovary i Anielę Dulską • odnieść problematykę dramatu do współczesnej rzeczywistości	• podjąć dyskusję na temat dulszczyzny we współczesnym świecie • porównać obszary tabu zaprezentowane w dramacie z tymi, które dostrzega w codziennej rzeczywistości
MŁODA POLSKA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
65. i 66. Wiedza z dziedziny fleksji, leksyki, frazologii i słowotwórstwa w analizie i interpretacji tekstów literackich	• omówić funkcję czasownika i jego form w konstrukcji tekstów • omówić wpływ odpowiednio dobranych przymiotników na opis bohaterów, sytuacji i tła zdarzeń	• omówić wpływ rzeczowników abstrakcyjnych i konkretnych na kształt i sens utworu literackiego • omówić wpływ doboru czasowników na charakter tekstu • wskazać sposoby wykorzystania form rzeczownika do stylistycznego nacechowania utworu • omówić funkcję zaimków w	• omówić funkcję frazologizmów w tekstach literackich • wypowiedzieć się na temat wartości stylistycznej neologizmów, zgrubień i zdrobnień • omówić wpływ synonimów, homonimów i wyrazów wieloznacznych na wzbogacanie leksyki i wieloznaczność interpretacyjną	• wykorzystać wiadomości z fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa podczas analizy stylistycznej tekstów	

		budowaniu relacji w tekście literackim			
67. i 68. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
69. i 70. Ironia	• definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką • wymienić wyznaczniki i sygnały ironii • przedstawić sposoby osiągania efektów ironicznych	• wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym • wymienić i omówić na przykładach cele ironii w literaturze • wymienić i omówić na przykładach funkcje ironii w literaturze	• rozpoznawać sposoby osiągania efektów ironicznych • rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach • omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich	• stworzyć tekst o zabarwieniu ironicznym • omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej	
71. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	• posługiwać się nowo poznanym słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	
MŁODA POLSKA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
72. Protokół	• wymienić cechy protokołu • przedstawić etapy sporządzania protokołu • wymienić cechy języka protokołu	• ocenić podane przykłady protokołów pod kątem stosowności stylistycznej	• sporządzić protokół na podstawie notatki • sporządzić protokół na podstawie sprawozdania	• sporządzić protokół z wydarzenia	
73. Referat	• zreferować zasady wygłaszania tekstu naukowego • przedstawić budowę referatu	• scharakteryzować język referatu • przygotować konspekt referatu • sporządzić opis bibliograficzny źródeł	• wykorzystywać różne źródła w celu znalezienia informacji potrzebnych do stworzenia referatu • sformułować tezę referatu i argumentację	• dokonać analizy podanego referatu, wskazać jego mocne i słabe strony • stworzyć i wygłosić referat	

74. Szkic krytyczny	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy szkicu krytycznego 	<ul style="list-style-type: none"> sporządzić plan odtworczy podanego szkicu krytycznego 	<ul style="list-style-type: none"> zgromadzić materiały do sporządzenia szkicu krytycznego przygotować plan kompozycyjny szkicu krytycznego na zadany temat 	<ul style="list-style-type: none"> stworzyć szkic krytyczny według wskazówek 	
MŁODA POLSKA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
75. i 76. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Klasa III - część 2

* zakres rozszerzony

	materiał obowiązkowy
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – O EPOCE					
1. Dwudziestolecie międzywojenne – kontekst historyczno-społeczny	<ul style="list-style-type: none"> określić ramy czasowe epoki scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestolecie międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzyć kontekst historyczny
2. i 3. Filozofia i sztuka dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować założenia fenomenologii, psychoanalizy i katastrofizmu zaprezentować cechy kierunków w sztuce dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> porównać architekturę secesyjną i modernistyczną wskazać najważniejsze cechy teatru w dwudziestolecie międzywojennym 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wybranego filmu z dwudziestolecia międzywojennego
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
4. Wprowadzenie do literatury dwudziestolecia międzywojennego	<ul style="list-style-type: none"> wymienić wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najistotniejszych twórców z epoki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować polskie ruchy awangardowe
5. Podróż w nieistnienie – <i>Topielec</i> Bolesława Leśmiana	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat bohatera wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu kreacji przestrzeni w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne koncepcje poznania w kontekście wybranych utworów literackich

		<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację liryczną w utworze • wypowiedzieć się na temat różnych form opisu kontaktu człowieka z przyrodą w literaturze 	<p>stylistycznych użytych w utworze</p> <ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania śmierci w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić aspekt epistemologiczny utworu 	
<p>6. Człowiek wobec niedoskonałości świata – <i>Dusiolek</i> Bolesława Leśmiana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wskazać elementy ludowe w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy ballady • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi) 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać przenośny sens opowiadanej historii 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa
<p>7. Konteksty i nawiązania – Jarosław Marek Rymkiewicz, <i>Ogród w Milanówku, koty styczniowe</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza i jego stosunku do świata natury 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z motywem ogrodu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować kluczowe motywy w wierszu • porównać wiersz Jarosława Marka Rymkiewicza z <i>Dusiolkiem</i> Bolesława Leśmiana 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat ontologicznego statusu istnienia w wierszach Jarosława Marka Rymkiewicza i Bolesława Leśmiana • omówić przenikanie się konwencji w wierszach
<p>8. Symboliczne znaczenie tańca w wierszu <i>Świdryga i Midryga</i> Bolesława Leśmiana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób opisanego tańca w wierszu • wskazać w wierszu elementy groteski i określić jej funkcję • wskazać konteksty związane z motywem tańca • omówić funkcję fantastyki w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować treści symboliczne utworu • omówić sposób przedstawienia w wierszu relacji między życiem a śmiercią • zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać konwencję baśniową i określić jej funkcję w utworze

<p>9. Zmysłowy obraz intymności – *** [W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem] Bolesława Leśmiana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy tworzące atmosferę intymności • wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby ukazania cielesności oraz relacji intymnych w tekstach kultury
<p>10. Piękno i brzydota – Żołnierz Bolesława Leśmiana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą • omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować wymowę utworu • wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przenikanie się etyki i estetyki w utworze
<p>11. Co jest po drugiej stronie? – <i>Dziewczyna</i> Bolesława Leśmiana</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zdefiniować balladę 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cel bohaterów ballady w sensie dosłownym i symbolicznym • wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji w kontekście utworu • zinterpretować metaforę ballady • sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję konwencji baśniowej
<p>12. Krytyczne czytanie tekstu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>13. Prowokacja artystyczna – <i>Wiosna. Dytyramb</i> Juliana Tuwima (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów • omówić treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy we fragmentach wiersza • wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu oraz twórczości skamandrytów • zinterpretować znaczenie fragmentu: <i>Thumie! Ty masz RACJĘ!!!</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić dialog z tradycją w sposobie przedstawienia kobiety i matki • wskazać elementy tabu naruszone we fragmentach wiersza i omówić funkcję zastosowania tego zabiegu

<p>14. Manifest poetycki – <i>Do krytyków</i> Juliana Tuwima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • omówić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z rolą poety i poezji • odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić cechy literatury charakterystyczne dla grup literackich różnych okresów
<p>15. Eksperymenty językowe – <i>Słowisień</i> Juliana Tuwima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zrekonstruować sens wiersza • wskazać w wierszu synestezję 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić warstwę brzmieniową utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać deformację słowną zastosowaną przez Juliana Tuwima z malarstwem kubistycznym
<p>16. Powrót do źródeł poezji – <i>Rzecz Czarnoleska</i> Juliana Tuwima</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu słowa kluczowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej • wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat funkcji sztuki
<p>17. Satyra społeczno-polityczna – <i>Bal w Operze</i> Juliana Tuwima (fragmenty)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję fragmentów tekstu • porównać przebieg balu z jego opisem w prasie • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach utworu i określić ich funkcję • wskazać we fragmentach utworu elementy stylu potocznego i określić jego funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić, w czym przejawiają się ekspresjonizm i katastrofizm we fragmentach utworu • odnaleźć we fragmentach utworu elementy groteskowe i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie opisu balu we fragmentach utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać we fragmentach wiersza elementy parodii • odczytać tekst w jego warstwach semantycznej i semiotycznej

<p>18. Refleksje nad historią i tradycją w <i>Herostratesie</i> Jana Lechonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać adresata lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać mity romantyczne w tekście • omówić sposób przedstawienia Polski w utworze • wskazać w wierszu aluzje literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przedstawione w wierszu relacje pomiędzy tradycją a współczesnością • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić sens odwołania do <i>Nocy listopadowej</i> Stanisława Wyspiańskiego • omówić demitologizację w wierszu
<p>19. Romantyczny charakter wiersza <i>Mochnacki</i> Jana Lechonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy kompozycji utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić emocje towarzyszące koncertowi • porównać wiersz z koncertem Jankiela z <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę przestrzeni w wierszu • dokonać analizy wiersza pod kątem jego muzyczności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić mity sarmackie w literaturze na podstawie wybranych utworów • omówić relacje pomiędzy poezją a muzyką
<p>20. Portret Sarmaty w wierszu <i>Sejm</i> Jana Lechonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy szlachcica na podstawie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty związane z wizerunkiem Sarmaty w kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie wkraczania Zagłoby do sali sejmowej • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście czasu jego powstania
<p>21. Eros i Tanatos – przenikanie się motywów miłości i śmierci w wierszu *** [<i>Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...</i>] Jana Lechonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze nawiązania do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować funkcję zestawienia w wierszu motywów miłości i śmierci 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty filozoficzne
<p>22. Tragizm ludzkiej egzystencji – <i>Spotkanie</i> Jana Lechonia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • zaprezentować sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje marzenia sennego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcje nawiązania do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sytuacje egzystencjalne podmiotu lirycznego wiersza i bohatera <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri

<p>23. Czas obśmiany, czas oswojony – <i>Czas krawiec kulawy</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić sytuację liryczną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego wyraz <i>Czas</i> został zapisany wielką literą • wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wiersz Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z twórczością Daniela Naborowskiego
<p>24. Epigramatyczny charakter <i>Pocałunków</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • przedstawić sytuację liryczną w utworach • zdefiniować epigramat 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję • wskazać cechy gatunkowe utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach • rozpoznać ironię w wierszach • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puenty utworów • omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty i nawiązania do utworów
<p>25. <i>Laura i Filon</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej – reinterpretacja utworu sielankowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zdefiniować sielankę 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście nawiązania do utworu Franciszka Karpińskiego • wskazać w utworze elementy demaskujące nierealność sceny przedstawionej w pierwowzorze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunku podmiotu lirycznego wiersza do sentymentalnej konwencji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obraz Eugeniusza Zaka w kontekście utworu
<p>26. Lęk przed starością – <i>Stara kobieta</i> Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i <i>gubione</i> Krystyny Miłobędzkiej (wybór)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy starości przedstawione w utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • wskazać w utworach elementy języka potocznego i określić ich funkcję • rozpoznać środki stylistyczne użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia w utworach starości i samotności • porównać tematy wierszy Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i Krystyny Miłobędzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować i porównać puenty wierszy • zinterpretować znaczenie wierszy Krystyny Miłobędzkiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obraz starości w różnych tekstach kultury • dokonać analizy porównawczej wierszy

		wierszach i określić ich funkcję	• określić stosunek do upływającego czasu w wierszach obu poetek		
27. Konwencjonalny obraz miłości w wierszu <i>Co się stać musi</i> Kazimiery Iłakowiczówny	• omówić treść wiersza	• omówić kreację podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• opisać obrazy poetyckie przedstawione w kolejnych strofach wiersza	• dokonać analizy użytych w wierszu motywów związanych z ogniem oraz akwaticznych • zinterpretować tytuł wiersza	• wskazać w utworze elementy tradycji romantycznej i młodopolskiej
28. Obraz rzeczywistości widziany przez pryzmat zakochania w wierszu <i>Błękitna chwila</i> Kazimiery Iłakowiczówny	• określić rodzaj liryki	• omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję	• omówić rolę natury w wierszu • wskazać w wierszu elementy poetyki impresjonistycznej	• dokonać analizy występującego w wierszu podziału na wczoraj – dzisiaj – jutro	• porównać wiersz z obrazem Claude'a Moneta <i>Regaty w Argenteuil</i>
29. Poezja zaangażowana społecznie – <i>O Hani, co się zabiła</i> Kazimiery Iłakowiczówny	• omówić treść wiersza • scharakteryzować bohaterkę utworu	• wskazać w utworze elementy ballady romantycznej • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • omówić kompozycję utworu	• omówić sposób przedstawienia domowników w wierszu	• wskazać konteksty związane z tematami społecznymi poruszonymi w tekstach kultury	• wyjaśnić funkcję reinterpretacji ballady romantycznej
30. Twórczość liryczna bliska prozie życia – <i>Ulica</i> Tadeusza Peipera i <i>Piko</i> Dominika Bielickiego	• wskazać w wierszu Tadeusza Peipera elementy miejskiego krajobrazu • wskazać w wierszu Dominika Bielickiego elementy codzienności	• omówić kompozycję wierszy • rozpoznać środki językowe użyte w utworach i określić ich funkcję	• omówić awangardowy charakter wierszy • wskazać konteksty literackie związane z obrazem miasta i codzienności • porównać podejścia do wynalazków technicznych w wierszach	• zinterpretować metaforykę wierszy • zinterpretować tytuły w kontekście utworów	• omówić sposób przedstawiania miasta w literaturze i sztuce (na wybranych przykładach)
31.	• wskazać w wierszu słownictwo	• omówić kompozycję wiersza	• odnaleźć w tekście wskazówki	• zinterpretować tytuł wiersza w	• podjąć dyskusję na temat źródeł sztuki:

Obraz procesu twórczego w <i>Cieślach</i> Juliana Przybosa	związane z pracą cieśli	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<p>świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić awangardowy charakter utworu wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze 	<p>sposób dosłowny i metaforyczny</p> <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbolikę wiersza 	ciężka praca czy natchnienie?
32. Pochwała urbanizacji – <i>Gmachy</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy związane z miastem 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie wskazać konteksty związane z obrazem miasta w literaturze 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symbole zawarte w wierszu zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy futurystycznego obrazu Umberta Boccioniego <i>Ulica wchodzi do domu</i> w kontekście wiersza Juliana Przybosa
33. Relacja między naturą a człowiekiem w wierszu <i>Z Tatr</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy pejzażu górskiego wyjaśnić, który moment tragicznej wyprawy został ukazany w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić kompozycję utworu rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić genezę wiersza odnieść wiersz do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić ukazaną w wierszu relację pomiędzy człowiekiem a naturą zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazu gór w różnych tekstach kultury
34. Człowiek wobec ogromu katedry – <i>Notre-Dame</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy architektury gotyckiej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu omówić kompozycję wiersza wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić boski i ludzki aspekt katedry zinterpretować metaforykę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować tezę interpretacyjną wiersza zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy obrazów katedr przedstawionych w różnych tekstach kultury

35. Poetyka katastrofizmu w wierszu <i>Równanie serca</i> Juliana Przybosa	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze słowa klucze i uzasadnić ich wybór • wskazać w wierszu obrazy natury i wojny 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję przyrody w wierszu • odnieść topos ptaka do tradycji literackiej • wskazać w utworze elementy katastrofizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł w kontekście utworu • zinterpretować topos ptaka 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu wykorzystania toposu ptaka w różnych tekstach kultury
36. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst
37. Poetycki obraz wsi w utworze <i>Na wsi</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze elementy związane z krajobrazem wiejskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wiersz do tradycji literackiej • wskazać fragmenty tekstu, w których pojawiają się sygnały niepokoju 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza • omówić sposób budowania w utworze atmosfery harmonii i spokoju 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobów opisywania wsi w różnych tekstach kultury
38. <i>Sen – brat śmierci. ballada z tamtej strony</i> Józefa Czechowicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu aluzje literackie i kulturowe oraz określić ich funkcję • omówić motywy oniryczne w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania motywu wanitatywnego w tekstach kultury
39. Katastroficzna wizja rzeczywistości w wierszu	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację komunikacyjną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję utworu • rozpoznać środki językowe użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia 	<ul style="list-style-type: none"> • postawić tezę interpretacyjną • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Salvadora Dalego <i>Sen</i> w kontekście wiersza

<i>mały mit</i> Józefa Czechowicza		wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki	• wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza		
40. Poezja w czasach zagrożenia – <i>żal</i> Józefa Czechowicza	• wskazać w wierszu elementy mówiące o zagładzie	• wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję	• omówić sposób przedstawienia zagłady w wierszu • odnieść sposób przedstawienia katastrofy do tradycji literackiej	• zinterpretować metaforę utworu	• wypowiedzieć się na temat obrazowania surrealistycznego w wierszu
41. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	• odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów	• zinterpretować teksty według podanych wskazówek	• wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny	• określić rolę kontekstów w odczytaniu sensów utworów	• samodzielnie zinterpretować teksty
42. i 43. Dom rodzinny i rewolucja w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• omówić treść powieści • opisać dom rodzinny Cezarego Baryki • omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści	• omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści • zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej • omówić relację Cezarego i jego matki	• odnieść sposób przedstawienia rewolucji do tradycji literackiej • omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji • zaprezentować etapy dojrzwania Cezarego	• omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera	• dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania rewolucji w tekstach kultury
44. i 45. Dwór szlachecki i miłość w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	• zaprezentować mieszkańców Nawłoci • omówić rozkład dnia mieszkańców dworku	• omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci • omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku	• wskazać nawiązania do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców	• dokonać analizy przemysłów Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich • omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces	• dokonać analizy funkcji nawiązań do <i>Pana Tadeusza</i> Adama Mickiewicza

				kształtowania się jego światopoglądu	
46. i 47. Wolna ojczyzna i polityka w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera zinterpretować ostatnią scenę powieści 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby przedstawiania Polski i Polaków w literaturze
48. Podróż do mitycznej Polski w <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować opowieść o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować symboliczne znaczenie szkła odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania utopii w wybranych tekstach kultury
49. <i>Przedwiośnie</i> Stefana Żeromskiego – kształt artystyczny utworu (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić narrację powieści 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w powieści elementy realizmu, naturalizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w powieści elementy parodii i określić ich funkcję
50. Nawiązania – Tomasz Różycki, <i>Szklane domy</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza wskazać przedstawione w utworze elementy codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję przedstawić cechy grup A i B 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób wykorzystania w wierszu mitu szklanych domów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega zabieg demitologizacji w wierszu
51. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć polemikę

<p>52. i 53. Powrót do szkoły, czyli wieczna gęba ucznia – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • wymienić cechy chłopiąt i chłopaków • opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego • zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy formy szkoły • odnieść sposób przedstawienia szkoły w <i>Ferdydurke</i> do swoich doświadczeń 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia • zaprezentować mechanizm upupiania • omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt • dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczny sens konfrontacji Józia z samym sobą w kontekście teorii psychoanalizy Zygmunta Freuda • odwołując się do <i>Boskiej komedii</i> Dantego Alighieri, zinterpretować pierwsze zdanie fragmentu powieści oraz motyw wędrówki Józia
<p>54. Forma uświadomiona i rozbicie formy – <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek • wskazać elementy formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę • dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty 	
<p>55. Piekło Formy – szkoła, nowoczesność, tradycja. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz <i>tydka</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich • wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: <i>pupa</i>, <i>tydka</i> i <i>gęba</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>pupa</i> w kontekście szkoły • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>tydka</i> w kontekście formy nowoczesnych • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>gęba</i> w kontekście dworku Hurleckich • zinterpretować znaczenie pojęcia <i>forma</i> (w odniesieniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatni akapit powieści • omówić strategie manipulowania formą 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obrazy polskich ziemian w <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Przedwiośniu</i> Stefana Żeromskiego i <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza

			do powieści oraz uniwersalne)		
56. <i>Ferdydurke</i> Witolda Gombrowicza – powieść awangardowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić narrację powieści • omówić język utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję neologizmów użytych w utworze • omówić kompozycję powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w utworze elementy awangardowe • wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy cech języka <i>Ferdydurke</i> w kontekście epoki
57. Nawiązania – Tomasz Wiśniewski, <i>O pochodzeniu lajdaków...</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję miniatury • wskazać w miniaturze elementy gombrowiczowskiej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Przykład wielkości</i> z wojną na miny • wskazać w utworze elementy groteski 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł i puentę tekstu • wyjaśnić, na czym polega lekcja dojrzałości w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pojęcia: <i>groteska</i>, <i>karykatura</i> i <i>parodia</i> w kontekście wybranych tekstów kultury z różnych dziedzin sztuki
*58. i 59. W labiryncie sklepów cynamonowych Brunona Schulza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstów • wymienić realistyczne i fantastyczne etapy wędrówki bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę matki i ojca w tekstach • wypowiedzieć się na temat narratora tekstów • rozpoznać środki językowe użyte w tekstach i określić ich funkcję • omówić cechy rzeczywistości onirycznej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać moment przekraczania granicy pomiędzy realizmem a rzeczywistością oniryczną • omówić motyw labiryntu i zinterpretować jego znaczenie • omówić przestrzenie: wewnętrzną i zewnętrzną 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę sklepów cynamonowych • omówić sensualny obraz świata w tekstach • omówić aspekty mitu pojawiające się w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Marca Chagalla <i>Ja i wieś</i> w kontekście tekstów
*60. Nawiązania – Tadeusz Nowak, <i>Przebudzenia</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić narrację tekstu • wypowiedzieć się na temat narratora utworu • rozpoznać środki językowe użyte we fragmentach tekstu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby kreowania świata we fragmentach utworu i w tekstach Brunona Schulza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie koegzystowania bohatera z przyrodą 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w utworze elementy mityzacji rzeczywistości
*61. Nawiązania – Maciej Płaza, <i>Skoruni</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić subiektywny charakter narracji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby kreacji bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu opisywania zdarzeń w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby obrazowania w <i>Skoruniu</i> Macieja Płazy i <i>Sklepiach</i>

					<i>cynamonowych</i> Brunona Schulza
*62. Rewolucja w szewskim warsztacie – <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • zaprezentować zarzuty szewców w stosunku do ich oponentów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy groteski w kreacji bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać wypowiedzi Sajtana i Scurvy’ego pod kątem postaw przyjmowanych przez bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy didaskaliów pod kątem syntezy sztuk i znaczeń symbolicznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega katastroficzny charakter wypowiedzi Sajtana
*63. Kreacja postaci w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać imiona i nazwiska znaczące oraz wyjaśnić ich sens 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować przemiany Scurvy’ego i określić ich funkcję • zaprezentować przemiany Księżnej i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega groteskowość przedstawiania postaci 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy relacji pomiędzy Księżną a Prokuratorem 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść kreację Księżnej do archetypów kobiecości
*64. Praca, rewolucja, totalitaryzm w <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać i scharakteryzować kolejne rewolucje 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób wykorzystania motywu pracy w <i>Szewcach</i> • omówić funkcję Hiper-Robociarza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść kolejne przewroty przedstawione w tekście do kontekstu historycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić społeczne, światopoglądowe i psychologiczne motywacje poszczególnych grup rewolucjonistów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przemocy w utworze
*65. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza – forma i struktura dzieła (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować teorię Czystej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić katastroficzny charakter zakończenia utworu • wyjaśnić, w jaki sposób Witkacy realizuje w tekście teorię Czystej Formy 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić awangardowy i groteskowy charakter didaskaliów • zinterpretować symbolikę przedmiotów o szczególnym znaczeniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać zakończenie <i>Szewców</i> w kontekście triady heglowskiej
*66. <i>Szewcy</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza a inne teksty kultury (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • porównać zakończenia <i>Szewców</i> i <i>Ferdydurke</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby ukazania rewolucji w <i>Szewcach</i> Witkacego i <i>Nie-Boskiej komedii</i> Zygmunta Krasińskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić związek pomiędzy motywem nudy w <i>Szewcach</i> a dekadencją melancholią 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Mileny Chmielewskiej <i>Nuda</i> w kontekście motywu nudy w utworze • omówić dyskurs kulturowy pomiędzy <i>Szewcami</i> a <i>Weselem</i> Stanisława Wyspiańskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać motywy rewolucji w <i>Szewcach</i> i filmie Lecha Majewskiego <i>Młyn i krzyż</i>
*68. Jednostka kontra urząd w <i>Procesie</i> Franza Kafki	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść utworu • opisać sąd, przed którym staje bohater 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować głównego bohatera tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony pod kątem absurdu i groteski 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przestrzeń powieści w odniesieniu do motywu labiryntu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść motyw labiryntu do tradycji kulturowej

(lektura obowiązkowa)		<ul style="list-style-type: none"> • omówić reakcje bohatera na poranne zajście 			
<p>*69. i 70. <i>Proces</i> Franza Kafki – symboliczne odczytanie powieści (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę rodziny i znajomych w życiu głównego bohatera utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić przemianę bohatera utworu • omówić kompozycję utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście aluzje biblijne i zinterpretować ich znaczenie • omówić sposób kreacji świata przedstawionego podkreślający ponadczasowość utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować przypowieść o odźwiernym • zinterpretować rozmowę bohatera z księdzem • omówić symboliczne znaczenie człowieka w oknie na początku i końcu powieści • zinterpretować zakończenie powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać ujęcia motywu labiryntu w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Sklepacech cynamonowych</i> Brunona Schulza • porównać wizję ludzkiego losu przedstawione w <i>Procesie</i> Franza Kafki i <i>Szewcach</i> Stanisława Ignacego Witkiewicza
<p>*71. i 72. Woland i jego świta – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść powieści • przedstawić członków szatańskiej świty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposoby przedstawiania szatana w różnych epokach • scharakteryzować Wolanda (m.in. przez pryzmat opinii wygłaszanych na jego temat) • scharakteryzować członków szatańskiej świty • określić funkcję członków szatańskiej świty w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w kreacji szatana nawiązania do <i>Fausta</i> Johanna Wolfganga Goethego • omówić sposoby przedstawienia dobra i zła na świecie w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa oraz <i>Fauście</i> Johanna Wolfganga Goethego • wyjaśnić sens przemiany bohaterów podczas lotu w przestworzach 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motto w odniesieniu do całości utworu • omówić symbolikę przestrzeni w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść sposób przedstawienia szatana w powieści do tradycji kulturowej
<p>*73. Czy mieszkańcy Moskwy zmienili się wewnętrznie? – <i>Mistrz i Małgorzata</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować scenę w Variétés • zaprezentować wady mieszkańców Moskwy przedstawione przez narratora w scenie w Variétés i w całej powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sposób kreacji bohaterów drugoplanowych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w scenie w Variétés topos <i>theatrum mundi</i> i określić jego funkcję • zinterpretować sposób zachowania szatańskiej świty w stosunku do mieszkańców Moskwy 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić scenę w Variétés i omówić jej znaczenie w planie ideowym powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać podobieństwa w sposobie ukazania wielkomiejskiego społeczeństwa na obrazie Ottona Dixy <i>Wielkie miasto</i> i w powieści Michaiła Bułhakowa
<p>*74. Miłość, która ocala – <i>Mistrz i Małgorzata</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić pierwsze spotkanie mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić miłość bohaterów w kategorii fatalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przemiany Małgorzaty w 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób zreinterpretowania historii

Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować historię miłości bohaterów 		<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zachowanie Małgorzaty po balu u szatana 	wiedzmę w kontekście wolności <ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie historii mistrza i Małgorzaty 	Fausta i Małgorzaty w powieści
*75. Wątki biblijne w <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Michaiła Bułhakowa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> porównać kreacje Jezui i Piłata z biblijnymi pierwowzorami omówić filozofię Jezui 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób psychologizacji Jezui i Piłata w powieści omówić sposób kreacji Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję wprowadzenia historii Jezui i Piłata do powieści omówić sposoby przedstawienia Mateusza Lewity i Judy z Kiriatu omówić relacje pomiędzy Wolandem i Mateuszem w końcówce powieści 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie sekularyzacji historii biblijnej zinterpretować symboliczne znaczenie tęsknoty Piłata 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść sposób przedstawienia Jezui do tradycji kulturowej
*76. Nawiązania – Ewa Lipska, <i>Miłość, droga Pani Schubert...</i> (wybór)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść fragmentów utworów 	<ul style="list-style-type: none"> określić cechy gatunkowe utworów scharakteryzować nadawcę listów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać metafory opisujące miłość i zinterpretować ich znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób kreacji miłości w utworach Ewy Lipskiej z historią mistrza i Małgorzaty 	<ul style="list-style-type: none"> omówić obraz Marca Chagalla <i>Kochankowie z Vence</i> w kontekście utworów
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
77. i 78. Poprawność językowa. Norma językowa i innowacje językowe	<ul style="list-style-type: none"> zdefiniować normę językową wymienić kryteria poprawności językowej zaprezentować podział innowacji językowych wymienić funkcje innowacji językowych zdefiniować modę językową 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać różnice pomiędzy normą wzorcową a normą użytkową wskazać wyrazy zgodne z normą językową 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć przykłady innowacji językowych w języku mediów
79. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> posługiwać się nowo poznany słownictwem 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	

80. Błędy językowe	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować klasyfikację błędów językowych • wymienić typy błędów językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić podział błędów językowych ze względu na obszary języka • zaprezentować przyczyny powstawania błędów językowych • wskazać błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • nazwać błędy językowe znalezione w tekście • wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawić błędy językowe 	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*81. Felieton	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy i funkcje felietonów • wymienić rodzaje felietonów • zaprezentować etapy tworzenia felietonów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy stylu publicystycznego w felietonie • omówić kompozycję felietonów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić język i styl felietonów • dokonać analizy języka podanego felietonu 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować felieton 	
82. Skarga, zażalenie, reklamacja	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować cechy skargi • wymienić etapy pisania skargi • zdefiniować zażalenie • wymienić etapy pisania zażalenia • zdefiniować reklamację • wymienić etapy pisania reklamacji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostosować formę tekstu do sytuacji • określić sytuacje, w których można złożyć skargę, zażalenie bądź reklamację 	<ul style="list-style-type: none"> • skorygować podane pismo • przekształcić reklamację w skargę 	<ul style="list-style-type: none"> • zredagować skargę, zażalenie i reklamację 	
DWUDZIESTOLECIE MIĘDZYWOJENNE – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
83. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze

WOJNA I OKUPACJA – O EPOCE					
84. Wojna i okupacja – kontekst historyczno- społeczny	<ul style="list-style-type: none"> • określić ramy czasowe epoki • opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę 	<ul style="list-style-type: none"> • opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce • scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić zjawisko Holocaustu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki II wojny światowej w kontekście wcześniejszych konfliktów zbrojnych
85. Sztuka wobec wojny	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować ograniczenia rozwoju sztuki w czasie II wojny światowej • wymienić formy funkcjonowania sztuki w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wpływ wojny na rozwój sztuki i sytuację artystów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję sztuki okolicznościowej na okupowanych terenach • omówić rolę fotografii w czasie II wojny światowej 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować dzieła sztuki powstałe w okresie wojny i okupacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sztukę satyryczną okresu wojny i okupacji
WOJNA I OKUPACJA – TEKSTY Z EPOKI I NAWIĄZANIA					
86. Historiozoficzna refleksja nad dziejami ludzkości w wierszu <i>Historia</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu elementy związane z militariami 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości • zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza • omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i terażniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią strofę wiersza • odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają elegijność i dyskursywność wiersza
87. Tragizm pokolenia Kolumbów w wierszu <i>Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze • omówić kompozycyjną funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie odwołania do <i>Iliady</i> Homera • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają deklaracyjny i refleksyjny charakter ostatniej strofy wiersza

			paralelizmów w środkowej części wiersza <ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia 		
88. <i>Z głową na karabinie</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego – polemika z poezją tyrejską	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu elementy przeszłości i terażniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i terażniejszości odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę tekstu zinterpretować puentę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść problem poruszony w wierszu do różnych tekstów kultury i dokonać analizy porównawczej
89. Dziecko wobec wojny – <i>Elegia o... [chłopcu polskim]</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję wskazać w wierszu cechy elegii 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty kulturowe, w których wykorzystano motyw dziecka wobec wojny
90. Mityzacja miłości w <i>Erotyku</i> Krzysztofa Kamila Baczyńskiego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza opisać przedstawione w wierszu relacje między kochankami 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy liryki miłosnej w utworze omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać kontekst biograficzny utworu określić nastrój wiersza i wskazać środki językowe, dzięki którym został on osiągnięty 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatnią strofę – dedykację 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać w wierszach Krzysztofa Kamila Baczyńskiego elementy tradycji literackiej i kulturowej
91. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst

			filozoficzny, egzystencjalny		
92. Dwie koncepcje poezji w wierszu <i>Wczorajszemu</i> Tadeusza Gajcego	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w wierszu obszary przeszłości i teraźniejszości 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu scharakteryzować postawę, którą musi przyjąć podmiot liryczny omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić rolę kontrastu w wierszu zaprezentować dwie koncepcje poezji opisane w wierszu zinterpretować funkcję świata natury przedstawionego w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zestawienie przeszłości i teraźniejszości w kontekście historycznym 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować tradycje literackie, do których odnosi się podmiot liryczny utworu
93. Pejzaż zagłady – <i>Widma</i> . <i>Poemat</i> Tadeusza Gajcego (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> określić rodzaj liryki opisać przestrzeń ukazaną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję utworu rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcje kontrastu zastosowanego w wierszu wskazać konteksty biblijne i określić ich funkcję wskazać w utworze elementy ekspresjonizmu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka w utworze Tadeusza Gajcego zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy wiersza pod kątem łączenia obrazowania poetyckiego z malarskim omówić motywy infernalne w wierszu w odniesieniu do tradycji kulturowej
94. <i>Żegnając się z matką</i> Tadeusza Gajcego – pełne niepokoju wyznanie liryczne	<ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata lirycznego utworu i określić jego cechy 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób wyrażenia niepokoju w wierszu opisać rzeczywistość w wierszu skonstrastowaną z postacią matki odnieść zawarty w wierszu obraz matki do tradycji literackiej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić symboliczne znaczenie postaci matki w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> porównać obrazy matek zaprezentowane w różnych tekstach kultury

<p>95. Miłość w czasach apokalipsy – <i>Miłość bez jutra</i> Tadeusza Gajcego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty świadczące o wojennym kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu cechy liryki miłosnej • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję natury w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania
<p>96. Przesłanie poety-żołnierza – <i>Do potomnego</i> Tadeusza Gajcego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać fragmenty utworu, w których podmiot liryczny opisuje samego siebie • wymienić wskazówki przekazane przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować światopogląd podmiotu lirycznego wiersza • przedstawić sposób postrzegania potomnych przez podmiot liryczny utworu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza w kontekście biografii poety • zdefiniować tragizm pokolenia reprezentowanego przez podmiot liryczny • omówić funkcję zestawienia losów podmiotu lirycznego wiersza z obrazem potomnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wykorzystane przez artystów sposoby opisu własnego umierania
<p>97. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główne problemy w tekstach 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę
<p>98. Problem etycznej odpowiedzialności świadków zbrodni w wierszu <i>Campo di Fiori</i> Czesława Miłosza</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty historyczne utworu • omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosząc się do wybranych tekstów kultury, zaprezentować różne postawy Polaków wobec Zagłady

		<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza 			
99. Pytania o sens sztuki po wojnie – <i>Przedmowa</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: <i>mowa prosta</i> i <i>czarodziejstwo słów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforykę utworu • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnosząc się do wybranych kontekstów literackich, wypowiedzieć się na temat zadań artystów po wojnie
100. Dwa obrazy rzeczywistości w <i>Walcu</i> Czesława Miłosza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wskazać dwa plany czasowe 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wyjaśnić funkcję klamry kompozycyjnej w utworze • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sposób ukazania balu • omówić obrazy poetyckie będące wizjami katastrofy XX w. 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść wykorzystany w wierszu motyw tańca do tradycji literackiej • zinterpretować metaforykę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy warstwy brzmieniowej utworu
101. Wyznanie ocalonego – <i>Ocalony</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć • omówić funkcję powtórzenia wyrazu <i>widziałem</i> • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Pabla Picassa <i>Guernica</i> w kontekście wiersza
102. Manifestacja żalu w <i>Lamencie</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść wiersza • określić rodzaj liryki • wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję wiersza • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję prezentacji w wierszu atrybutów młodości • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza • wskazać w utworze nawiązania biblijne i 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy obrazu Ernsta Ludwiga Kirchnera <i>Autoportret w mundurze żołnierza</i> w kontekście problematyki wiersza

	<ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata lirycznego wiersza 		<ul style="list-style-type: none"> mitologiczne oraz określić ich funkcję 		
103. Samotność w cierpieniu – <i>Ściana</i> Tadeusza Różewicza	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść wiersza określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia bohaterki utworu omówić kompozycję wiersza rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść obraz cierpiącej matki do tradycji kulturowej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić symbolikę tytułowej ściany 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat samotności w cierpieniu
104. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> samodzielnie zinterpretować tekst
105. Człowiek wobec człowieka w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tekstu zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację narratora tekstu omówić kreacje bohaterów tekstu omówić sposób przedstawienia esesmanów 	<ul style="list-style-type: none"> omówić konteksty: historyczny i biograficzny omówić funkcję gwary obozowej w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać cechy człowieka zlagrowanego omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania obozu koncentracyjnego w kulturze
106. Człowiek wobec zła w <i>Proszę państwa do gazu</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> omówić zachowania więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać w tekście fragmenty o charakterze egzystencjalnym, filozoficznym i eschatologicznym oraz określić ich funkcję
107. Kobieta w systemie zbrodni – <i>Ludzie, którzy</i>	<ul style="list-style-type: none"> omówić treść tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać środki językowe użyte w 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia esesmanek w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy języka, za pomocą 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat możliwości oceniania ludzi,

szli Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• opisać sytuację kobiet w obozie	tekście i określić ich funkcję	• omówić kreację narratora utworu	którego narrator opisuje kobiety	którzy znaleźli się w sytuacji granicznej
108. Literatura obozowa jako przestroga – <i>Ludzie, którzy szli</i> Tadeusza Borowskiego (lektura obowiązkowa)	• zrelacjonować, na czym polegał system upokarzania i wykorzystywania kobiet	• rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • omówić sposób kreacji bohaterki utworu	• wskazać fragmenty tekstu, w których narrator stosuje kontrast, i wyjaśnić funkcję tego zabiegu • omówić sposób przedstawienia tragizmu bohaterki	• odczytać dosłowny i metaforyczny sens tytułu tekstu • omówić tragizm więźniów obozów koncentracyjnych, przywołując różne konteksty	• podjąć dyskusję na temat możliwości zachowania godności w sytuacjach granicznych
109. Nawiązania – Jan Józef Szczepański, <i>Przed nieznanym trybunałem</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• omówić funkcje, jakie – według autora eseju – pełniły obozy koncentracyjne	• wyjaśnić, dlaczego autor nazywa czyn franciszkanina <i>wstrząsającym przełomem</i>	• porównać esej Jana Józefa Szczepańskiego z wierszem Tadeusza Różewicza <i>Ocalony</i>	• wymienić inne osoby, które zasłynęły z bohaterskiej postawy w „czasach pogardy”
110. Nawiązania – Irit Amiel, <i>Spóźniona</i> (wybór)	• omówić treść utworów • wskazać bohaterów wierszy	• omówić kreację bohaterki wiersza <i>Ona</i> • rozpoznać środki językowe użyte w wierszach i określić ich funkcję	• wypowiedzieć się na temat bohaterki wiersza <i>Ona</i> w kontekście utworu Tadeusza Borowskiego <i>Ludzie, którzy szli</i> • omówić funkcję ubioru w wierszu <i>Ona</i>	• zinterpretować tytuł <i>Egzamin z Zagłady</i> • wypowiedzieć się na temat obowiązków przedstawionych w wierszu <i>Egzamin z Zagłady</i>	• zaprezentować kontekst biograficzny twórczości Irit Amiel
111. Nawiązania – Zyta Rudzka, <i>Ślicznotka doktora Józefa</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów powieści	• scharakteryzować bohaterów fragmentów utworu • wypowiedzieć się na temat kreacji Pani Czechny	• omówić stosunek Pani Czechny do siebie i swoich doświadczeń wojennych	• wskazać podobieństwa pomiędzy pensjonariuszami domu pomocy społecznej a więźniami obozu koncentracyjnego	• zaprezentować kontekst historyczny dotyczący Josefa Mengelego
112. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	• uporządkować informacje zawarte w tekstach	• przetworzyć informacje zawarte w tekstach	• rozpoznać główne problemy w tekstach	• sformułować argumenty potwierdzające stanowiska autorów • przedstawić i uzasadnić własne sądy	• podjąć polemikę

113. i 114. Rzeczywistość łagrów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić funkcje i znaczenie poszczególnych instytucji obozowych • omówić hierarchię panującą w obozie 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą • omówić mechanizmy obronne więźniów 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst biograficzny utworu
115. Problematyka moralna <i>Innego świata</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować bohaterów utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić • omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa • porównać sposoby ukazania więźniów w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza Borowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy procesu reifikacji • zinterpretować rozdział <i>Upadek Paryża</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję literatury w świecie łagrów przedstawionym w <i>Innym świecie</i>
116. <i>Inny świat</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – literatura piękna czy literatura faktu? (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy literatury faktu w utworze • wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie kłamry kompozycyjnej utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Inny świat</i> ze znanym sobie przykładem literatury faktu
117. Nawiązania – Gieorgij Władimow, <i>Wierny Rusłan. Historia obozowego psa</i> (fragmenty)	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść fragmentów tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić relację pomiędzy panem a psem • nazwać emocje Rusłana 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować rolę, jaką Rusłan odgrywał w łagrze • opisać świat łagru widziany oczami psa 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować Rusłana jako kata i ofiarę • zinterpretować historię Rusłana jako metaforę systemu totalitarnego 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować teksty kultury opisujące sowieckie łagry i dokonać ich analizy porównawczej
118. i 119. Historia deformuje, pamięć ocala – <i>Zdążyć</i>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić treść tekstu • omówić historie poszczególnych ludzi, na 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, dlaczego Markowi Edelmanowi zarzucano demitologizację powstania w getcie

<i>przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	których koncentruje się Marek Edelman • wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście	perspektywy historycznej i te pomijane w raportach	• przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu • omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana	• omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście	
120. O śmierci, życiu i Panu Bogu – <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall (lektura obowiązkowa)	• omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana • zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście	• zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera • zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu	• przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca • omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga	• zinterpretować znaczenie współistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych • zinterpretować zakończenie tekstu	• omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego <i>El-mole-rachmim</i> w kontekście tekstu
121. Nawiązania – Wojciech Tochman, <i>Jakbyś kamień jadła</i> (fragmenty)	• omówić treść fragmentów tekstu	• wskazać cechy reportażu w tekście • scharakteryzować doktor Ewę Klonowski • omówić sposób identyfikacji zwłok	• porównać fragmenty reportażu Wojciecha Tochmana ze <i>Zdążyć przed Panem Bogiem</i> Hanny Krall • omówić funkcję przestrzeni, w której jest dokonywana identyfikacja zwłok	• dokonać analizy języka relacji	• zaprezentować kontekst historyczny reportażu
WOJNA I OKUPACJA – KSZTAŁCENIE JĘZYKOWE					
*123. Tabu językowe	• zdefiniować pojęcie <i>tabu</i> • wymienić obszary podlegające tabu • wyjaśnić, na czym polega tabu językowe • wymienić strategie unikania języka nieakceptowanego społecznie	• wyjaśnić, jak zmieniały się zakres i znaczenie tabu • wskazać zjawiska wpływające na przemiany tabu	• podać przyczyny tabuizacji • wskazać relacje pomiędzy tabu a sytuacją komunikacyjną • nazwać podane strategie unikania tabu	• używać języka zastępczego w celu uniknięcia tabu językowego • omówić konsekwencje łamania tabu	• wskazać przykłady łamania tabu w mediach i kulturze
*124.	• posługiwać się nowo poznany słownictwem	• wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań	• poszerzać swoją świadomość językową	• funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową	

Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia					
WOJNA I OKUPACJA – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
*125. Interpretacja porównawcza	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne interpretacji porównawczej zaprezentować dwa sposoby porównywania utworów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać obszary, które trzeba wziąć pod uwagę podczas porównywania utworów omówić kompozycję interpretacji porównawczej sporządzić plan odtwórczy interpretacji porównawczej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać obszary podanych tekstów ważne dla analizy porównawczej sporządzić plan kompozycyjny analizy porównawczej ustalić zasadę, według której zestawiono teksty 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy przykładów interpretacji porównawczych zredagować analizę porównawczą 	
WOJNA I OKUPACJA – POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE					
126. Powtórzenie i podsumowanie wiadomości	<ul style="list-style-type: none"> odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> wyciągnąć wnioski określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zinterpretować wymagany materiał właściwie argumentować uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystywać bogate konteksty formułować i rozwiązywać problemy badawcze

Klasa 4

* zakres rozszerzony

	materiał obowiązkowy
	materiał fakultatywny

Numer i temat lekcji	Wymagania konieczne (ocena dopuszczająca)	Wymagania podstawowe (ocena dostateczna)	Wymagania rozszerzające (ocena dobra)	Wymagania dopełniające (ocena bardzo dobra)	Wymagania wykraczające (ocena celująca)
	Uczeń potrafi:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:	Uczeń potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:
WSPÓŁCZESNOŚĆ – O EPOCE					
2. Współczesna rzeczywistość	<ul style="list-style-type: none"> określić początek epoki wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i omówić ich wpływ na kulturę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić zjawisko globalizacji wypowiedzieć się na temat rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat przemian w życiu codziennym po II wojnie światowej wypowiedzieć się na temat życia codziennego w okresie PRL-u omówić wpływ przemian społecznych na kulturę światową
3. Filozofia współczesna	<ul style="list-style-type: none"> wymienić najważniejsze kierunki filozoficzne współczesności 	<ul style="list-style-type: none"> zreferować założenia współczesnych nurtów filozoficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić relacje pomiędzy filozofią a rzeczywistością współczesną 	<ul style="list-style-type: none"> podjąć dyskusję na temat współczesnych nurtów filozoficznych 	<ul style="list-style-type: none"> omówić założenia postmodernizmu
4. i 5. Sztuka współczesna	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy dominujących w epoce stylów sztuki omówić nowe formy artystyczne 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać na przykładach dominujące style sztuki współczesnej wymienić nazwiska najważniejszych twórców epoki i rozpoznać ich dzieła wskazać najważniejsze tendencje w historii kina powojennego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tendencje we współczesnej muzyce rozrywkowej i je omówić wskazać dominujące tendencje w teatrze współczesnym 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować wybrane dzieło sztuki na podstawie podanych kryteriów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze cechy architektury postmodernistycznej
WSPÓŁCZESNOŚĆ – TEKSTY Z EPOKI					

6. Wprowadzenie do literatury współczesnej	<ul style="list-style-type: none"> wymienić tendencje we współczesnej literaturze światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejszych twórców literatury światowej 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać najważniejsze tendencje w literaturze polskiej i omówić ich związek z wydarzeniami historycznymi 	<ul style="list-style-type: none"> wymienić i scharakteryzować tematy dominujące w literaturze polskiej 	<ul style="list-style-type: none"> omówić wybrany trend literatury światowej
7. Poeta zanurzony w tradycji – liryka Stanisława Balińskiego*	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wierszy <i>Romans wieczorny</i> i <i>Monument</i> 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w obu wierszach omówić sposób ukazania motywu natury w wierszu <i>Romans wieczorny</i> wskazać konteksty historycznoliterackie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać aluzje i nawiązania do epok i konwencji literackich porównać wiersz <i>Romans wieczorny</i> ze <i>Świtezianką</i> Adama Mickiewicza zrekonstruować program poetycki artysty w wierszu <i>Monument</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie motywów pojawiających się w wierszach omówić wykorzystanie toposu natury w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy środków językowych służących do ukazania motywu natury w różnych utworach literackich dokonać analizy muzyczności wierszy
8. Nostalgia w powojennej twórczości Kazimierza Wierzyńskiego*	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wierszy <i>Zapach</i> i <i>Kufer</i> zaprezentować sytuację liryczną wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszach wskazać konteksty historycznoliterackie 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać obecne w wierszach elementy poezji romantycznej odnieść wymowę wiersza do doświadczeń współczesnych emigrantów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforę utworów zinterpretować symboliczne znaczenie strychu i kufra w wierszu <i>Kufer</i> omówić wykorzystanie toposu tułacza w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować funkcję użytych w wierszach środków językowych, w tym synestezji porównać wiersz <i>Kufer</i> z utworem Cypriana Kamila Norwida pt. <i>Moja piosnka</i> [II] zinterpretować wiersz <i>Kufer</i> jako dialog z tradycją romantyczną
9. Powieść-świadectwo – <i>Droga donikąd</i> Józefa Mackiewicza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść poznanych fragmentów 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać realia historyczne opisane w powieści wskazać cechy reportażu w powieści wskazać konteksty historyczne 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać i omówić fragmenty opisujące życie bohaterów w przestrzeni zsovietyzowanej 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować warstwę symboliczną utworu 	
10. Bohaterowie i ich wybory – <i>Droga donikąd</i> Józefa	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować działania bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> zrekonstruować światopogląd bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować tytuł powieści 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować różne sposoby przedstawienia

Mackiewiczza (lektura obowiązkowa)		<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne spojrzenia bohaterów na nową polityczną rzeczywistość • wskazać konteksty społeczne, historyczne 	na podstawie ich słów i zachowań	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować uniwersalną wymowę powieści 	motywu drogi w tekstach literackich
11. i 12. <i>Dżuma</i> Alberta Camusa – różne poziomy odbioru powieści (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy powieści pozwalające traktować ją jako parabolę • wskazać metaforyczne odczytania powieści • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić, w oparciu o tekst, możliwość odczytania utworu jako opowieści o chorobie, wojnie, systemie totalitarnym, ogólnym problemie zła w świecie 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać koncepcję ludzkiego losu przedstawioną w <i>Dżumie</i> Alberta Camusa i <i>Procesie</i> Franza Kafki
13. i 14. Bohaterowie w konfrontacji ze złem – <i>Dżuma</i> Alberta Camusa (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować życie mieszkańców Oranu przed dżumą i w trakcie epidemii 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić postawy bohaterów wobec dżumy w znaczeniu dosłownym i metaforycznym • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować historię Jeana Tarrou 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpatrzyć postawę doktora Rieux w kontekście filozofii egzystencjalnej • dokonać analizy kazań ojca Paneloux 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy etosu lekarskiego • scharakteryzować postać lekarza w wybranych utworach literackich
15. <i>Dżuma</i> Alberta Camusa – kształt artystyczny utworu	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różne formy narracji w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję różnych form narracyjnych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do orańczyków oraz bohaterów drugoplanowych 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia funkcję uniwersalizacji czasu i przestrzeni w powieści 	
16. Motyw zła w literaturze	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić utwory, w których pojawił się motyw zła 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać i skategoryzować realizacje motywu zła w opisanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby opisywania zła w utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować sposób ukazania zła w utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować sposób ukazania zła w różnych tekstach kultury
17. Kreowanie świata poprzez słowo – <i>W środku życia</i> Tadeusza Różewicza*	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać odpowiednie konteksty w interpretacji kreacji podmiotu lirycznego • omówić funkcję środków językowych w budowaniu przesłania wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symbolikę noża i chleba w kontekście utworu • zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu funkcjonowania toposu ogrodu w kontekście innych tekstów kultury

<p>18. Dialog z kulturą w wierszu Tadeusza Różewicza*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • przytoczyć kontekst mitologiczny – mit o Dedalu i Ikarze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać powiązania pomiędzy obrazem a wierszem • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić reinterpretację mitu dokonaną przez Pietera Bruegla • omówić stosunek podmiotu lirycznego do Ikara w pierwszej i drugiej części wiersza • określić funkcję środków językowych użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tytułu • omówić wykorzystanie toposu Ikara w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać przesłanie wierszy <i>Prawa i obowiązki</i> Tadeusza Różewicza i <i>Musee des Beaux Arts</i> Wystena Hugh Audena
<p>19. Poeta wobec braku Boga – <i>bez</i> Tadeusza Różewicza*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego • wskazać nawiązania biblijne obecne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty filozoficzne 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować początek utworu • zinterpretować wiersz w kontekście filozofii egzystencjalnej i nietscheańskiej tezy „Bóg umarł” 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat wiersza w kontekście dialogu z tradycją biblijną
<p>20. i 21. Współczesne piekło – <i>brama</i> Tadeusza Różewicza* i <i>Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego</i> Jacka Kaczmarskiego*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przestrzeń przedstawioną w wierszu • wskazać aluzję literacką w wierszu Różewicza i piosence Kaczmarskiego • zrelacjonować treść piosenki Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy groteski w wierszu Różewicza • wskazać i omówić kontekst historyczny w piosence Kaczmarskiego • wskazać środki językowe w piosence Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję groteski w wierszu Różewicza • określić funkcję środków językowych w piosence • omówić wykorzystanie nawiązań do <i>Boskiej komedii</i> Dantego w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie bramy w kontekstach: religijnym, literackim, historycznym • zinterpretować znaczenie wizji piekła przedstawionych w obu tekstach • zinterpretować zakończenie piosenki Jacka Kaczmarskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję nawiązania do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira w wierszu Tadeusza Różewicza
<p>22. Poetycki pomnik – <i>Matka odchodzi</i> Tadeusza Różewicza*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentów • wskazać środki językowe użyte we fragmentach i określić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji narratora i podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w podanych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób opisywania matki w podanych fragmentach • omówić sposób przedstawienia emocji w podanych fragmentach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia samotności osoby umierającej • zinterpretować przesłanie wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy sposobu przedstawienia starości w różnych tekstach kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w tekście cechy literatury funeralnej • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych użytych w podanych fragmentach • porównać język liryki z językiem prozy we fragmentach • omówić wykorzystanie toposu matki w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok 		
<p>23. Kartoteka Tadeusza Różewicza – wprowadzenie do analizy utworu (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w <i>Kartotece</i> cechy zaczerpnięte z tradycji dramaturgicznej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję didaskaliów • wskazać elementy oniryczne w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję fragmentarycznej kompozycji dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w jaki sposób <i>Kartoteka</i> realizuje założenia teatru otwartego • wyjaśnić znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść konwencję oniryczną, zastosowaną w utworze, do innych tekstów kultury
<p>24. Wśród bohaterów <i>Kartoteki</i> (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić bohaterów pojawiających się w utworze i wyjaśnić, jaką pełnią funkcję w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację postaci • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać elementy groteski w dramacie • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych • określić funkcję chóru • określić funkcję groteski • omówić funkcję didaskaliów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację Bohatera – przedstawionego w samotności i wśród innych postaci • omówić sposób konstruowania postaci w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji fragmentów metatekstowych
<p>25. <i>Kartoteka</i> – diagnoza współczesności (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ułożyć życiorys Bohatera na podstawie informacji znajdujących się w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać doświadczenia generacyjne, które dzielą bohaterów • wskazać w tekście elementy języka propagandy • wskazać konteksty historyczne, społeczne i literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić stosunek Bohatera do świata • omówić wpływ przeszłości na Bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat nieufności Bohatera wobec języka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przestrzeni scenicznej w utworze
<p>26. <i>Kartoteka</i> Tadeusza Różewicza – konteksty (lektura uzupełniająca)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić konteksty powiązane z utworem 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wybrane konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenia wynikające z intertekstualnego odczytania utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować sposób przedstawienia podobnego motywu w <i>Kartotece</i> i 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać konteksty literackie z listy lektur obowiązkowych dla zakresu

				przywołanych kontekstach	rozszerzonego i wyjaśnić ich rolę w odczytaniu sensu utworu
27. Obraz państwa totalitarnego w <i>Roku 1984</i> George'a Orwella (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści • zaprezentować ministerstwa Oceanii i zakres ich działalności 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować podział społeczny Oceanii i scharakteryzować przestrzeń, w której rozgrywa się akcja antyutopii • wymienić i omówić sposoby sprawowania kontroli nad obywatelami • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić rolę Emmanuela Goldsteina w procesie kreacji państwa totalitarnego • omówić funkcję konfliktów zbrojnych w procesie kształtowania się państwa totalitarnego • przywołać konteksty kulturowe, historyczne i społeczno-polityczne 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat relacji międzyludzkich w państwie totalitarnym 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść rzeczywistość przedstawioną w powieści do realiów stalinowskich
28. Kondycja człowieka i człowieczeństwo w warunkach państwa totalitarnego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Winstona i Julię 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować, na czym polega wolność według Winstona i jak postrzega ją Julia • zaprezentować, na czym polega bunt bohaterów • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny różnych sposobów postrzegania wolności przez bohaterów • omówić koncepcję człowieczeństwa na podstawie ostatniej rozmowy Winstona z O'Brienem • przywołać konteksty literackie dotyczące człowieczeństwa i wolności 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować słowa Winstona • zinterpretować zakończenie powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat człowieczeństwa w kontekście innych tekstów kultury
29. Językowy obraz świata – nowomowa w <i>Roku 1984</i> Orwella (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega kontrola nad przeszłością • scharakteryzować nowomowę 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega <i>dwójmyślenie</i> • wyjaśnić funkcję redukcji słownictwa w procesie indoktrynacji 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję kontroli przeszłości w państwie totalitarnym 	<ul style="list-style-type: none"> • w kontekście lektury wyjaśnić znaczenie słów Ludwiga Wittgensteina 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy przemówień autorytarnych przywódców w kontekście orwellowskiej nowomowy
30. <i>Rok 1984</i> George'a Orwella – konteksty	<ul style="list-style-type: none"> • porównać metody przesłuchań opisane w <i>Roku</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać obrazy antyutopii w znanych sobie filmach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować plakaty propagandowe i 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania

	1984 z metodami śledczymi przedstawionymi w <i>Innym świecie</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować literackie obrazy władzy totalitarnej w znanych sobie tekstach literackich 	<p>historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny</p> <ul style="list-style-type: none"> omówić adaptacje książki Orwella 	porównać je z obrazem świata przedstawionym przez Orwella	
31. Motyw utopii w literaturze	<ul style="list-style-type: none"> wymienić utwory, w których zawarty jest motyw utopii 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznać i skategoryzować realizacje motywu utopii w opisanych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> omówić różne sposoby przedstawiania utopii w utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> przeanalizować sposób ukazania utopii w utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić motyw utopii pojawiający się w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
32. Kto przyniesie światu moralne ocalenie? – <i>Traktat moralny</i> Czesława Miłosza (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> określić tematykę <i>Traktatu moralnego</i> omówić kreację podmiotu lirycznego wskazać w tekście postawę, którą zaleca poeta wobec wszelkich idei, teorii, programów wskazać wykorzystane w utworze zabiegi retoryczne 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, w jaki sposób została przedstawiona relacja człowiek – historia omówić zaproponowany przez podmiot liryczny sposób ocalenia moralnego omówić funkcję zabiegów retorycznych 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować zakończenie traktatu 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnić tezę o erudycyjności poezji Miłosza
33. Odezwa do rządzących – <i>Który skrzywdziłeś</i> Czesława Miłosza*	<ul style="list-style-type: none"> przedstawić sytuację liryczną wskazać adresata utworu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego przedstawić zawartą w utworze koncepcję artysty i sztuki 	<ul style="list-style-type: none"> omówić funkcję zastosowanej w utworze liryki apelu wskazać konteksty literackie odnoszące się do roli poety w zbiorowości 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować ostatni wers utworu zinterpretować przesłanie utworu podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> odnaleźć aluzję literacką w wierszu i określić jej funkcję
34. <i>Ars poetica?</i> Czesława Miłosza – dialog z tradycją*	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego wskazać w tekście fragmenty mówiące o problemach związanych z aktem tworzenia dzieła literackiego zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw poety 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia artysty w wierszu wyjaśnić, jaka, według podmiotu lirycznego, powinna być relacja między formą a treścią dzieła scharakteryzować język wywodu poetyckiego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia motywu poety w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnić, na czym polega aluzyjny charakter wiersza

			<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty dotyczące ujęcia motywu <i>ars poetica</i> 		
<p>35. O społecznej i intymnej roli języka – <i>Moja wierna mowa</i> Czesława Miłosza*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wiersza • wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw ojczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kontekst historyczny utworu • omówić kontekst biograficzny utworu • omówić powiązania pomiędzy kontekstem biograficznym i historycznym a treścią utworu • omówić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę utworu • zinterpretować ostatnią strofę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnieść przesłanie wiersza do piramidy nienawiści Gordona Allporta
<p>36. Odwrócony topos raju – <i>Nad strumieniem</i> Czesława Miłosza*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw raju 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych • omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • wyjaśnić, na czym polega paradoksalny charakter piękna • omówić odwołanie do motywu raju w utworze • wskazać konteksty literackie dotyczące kreacji świata 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu • omówić sposób przedstawienia motywu raju w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • określić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym a światem natury • omówić sposób ukazania motywu raju w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
<p>37. Poetycki obraz Apokalipsy – <i>U wrót doliny</i> Zbigniewa Herberta*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • wskazać kontekst biblijny • zaprezentować różne postawy ludzkie wobec nieuniknionego 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację podmiotu lirycznego • określić rodzaj stylów językowych zestawionych ze sobą w utworze • wskazać kontekst historyczny – II wojnę światową, obozy koncentracyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie czasu i przestrzeni w wierszu • omówić stosunek bohaterów wiersza do innych ludzi, zwierząt i przedmiotów • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw sądu ostatecznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy wiersza • omówić sposób przedstawienia motywu sądu ostatecznego w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • dokonać analizy aluzji biblijnych obecnych w tekstach kultury • omówić motywy apokaliptyczne obecne w innych tekstach kultury • wypowiedzieć się na temat twórczości Zbigniewa Herberta w kontekście jego biografii

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać konteksty kulturowe 			<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Herberta dla rozwoju literatury polskiej
38. Konfrontacja dwóch koncepcji sztuki – <i>Apollo i Marsjasz</i> Zbigniewa Herberta*	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • zrelacjonować mit o Apollu i Marsjaszu • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • określić, jaką koncepcję sztuki symbolizuje Apollo, a jaką – Marsjasz • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację Apolla w wierszu Herberta • omówić sposób przedstawienia Marsjasza • omówić funkcję kontrastowego zestawienia Apolla i Marsjasza • omówić funkcję cierpienia w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować początkowe wersy utworu • zinterpretować zakończenie wiersza • wypowiedzieć się na temat dwóch koncepcji sztuki przedstawionych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat różnych koncepcji sztuki
39. <i>Dlaczego klasycy</i> Zbigniewa Herberta* – manifest artystyczny poety	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać części kompozycyjne utworu • zaprezentować kontekst historyczny wiersza • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat postawy Tukidydesa • skonfrontować ze sobą postawy Tukidydesa i współczesnych dowódców • określić artystyczne credo poety poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować ostatnią strofę • podjąć dyskusję na temat roli i zadań sztuki w kontekście utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać szerokie konteksty i nawiązania
40. Refleksje na temat historii i kultury – <i>Akropol</i> Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy gatunkowe eseju w tekście • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, opisane przez Herberta, doświadczenie podróży • wyjaśnić, na czym polegały obawy poety przed konfrontacją z Akroplem • określić funkcję środków językowych użytych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł zbioru <i>Labirynt nad morzem</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić refleksje poety na temat współczesnego oglądu sztuki greckiej
41. O postawie wyprostowanej –	<ul style="list-style-type: none"> • określić sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję wykorzystanych w wierszu kontekstów kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć aluzje biblijne i odczytać ich metaforyczne znaczenie

<i>Przesłanie Pana Cogito</i>	<ul style="list-style-type: none"> wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać konteksty filozoficzne w odniesieniu do kreacji podmiotu lirycznego na podstawie wiersza stworzyć kodeks moralny <i>człowieka wyprostowanego</i> 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję wykorzystanych w wierszu środków językowych zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw mędrca 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia motywu mędrca w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wiersz, uwzględniając konteksty historyczny i polityczny scharakteryzować Pana Cogito jako dziedzica kultury europejskiej
42. Poeta w czasie wojennym – <i>Raport z oblężonego miasta</i> Zbigniewa Herberta	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację podmiotu lirycznego odnieść treść wiersza do tytułowej formy raportu wskazać konteksty historyczne w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sytuację egzystencjalną człowieka żyjącego w oblężonym mieście omówić sposób przedstawienia kronikarza w wierszu Herberta i <i>Dżumie</i> Alberta Camusa omówić funkcję kontekstów historycznych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforę oblężenia w kontekście innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> porównać sposób przedstawienia oblężenia w wierszu Herberta i <i>Dżumie</i> Alberta Camusa, uwzględniając konteksty filozoficzne
43. Poetycka pokuta – <i>Rehabilitacja</i> Wisławy Szymborskiej*	<ul style="list-style-type: none"> zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego, uwzględniając kontekst biograficzny rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> omówić topos błazna w odniesieniu do wcześniej poznanych lektur określić funkcję środków językowych użytych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować wiersz w kontekście historycznym i w odniesieniu do prawd uniwersalnych zinterpretować zakończenie wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować utwory, w których pojawia się aluzja do <i>Hamleta</i> Williama Szekspira omówić sposoby funkcjonowania motywów zaczerpniętych z <i>Hamleta</i> Williama Szekspira w różnych utworach literackich
44. Człowiek wobec natury – <i>Rozmowa z kamieniem</i> Wisławy Szymborskiej*	<ul style="list-style-type: none"> wymienić cechy charakterystyczne dla twórczości Wisławy Szymborskiej zrelacjonować treść wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kompozycję wiersza wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> omówić specyfikę twórczości Wisławy Szymborskiej omówić funkcję powtórzeń wypowiedzieć się na temat wyłaniającego się z utworu obrazu człowieka 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować sformułowane przez kamień argumenty podjąć dyskusję na temat zawartej w wierszu koncepcji człowieczeństwa 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść treść wiersza do szerokich kontekstów kulturowych
45. Poetycki akt kreacji – <i>Radość pisania</i> Wisławy Szymborskiej*	<ul style="list-style-type: none"> opisać świat wykreowany przez poetkę 	<ul style="list-style-type: none"> omówić kreację podmiotu lirycznego wskazać środki językowe służące do wykreowania 	<ul style="list-style-type: none"> porównać zaprezentowany w wierszu świat poetycki ze światem realnym 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforykę wiersza zinterpretować tytuł utworu 	

		efektu plastyczności i zmysłowości	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motyw poety kreatora w odniesieniu do wiersza i innych utworów literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puente utworu 	
<p>46. Filozoficzny namysł nad człowiekiem – <i>Monolog dla Kasandry</i> Wisławy Szymborskiej*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sytuację liryczną • wskazać fragmenty nawiązujące do mitologicznego źródła 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w odniesieniu do kontekstu mitologicznego • omówić kompozycję wiersza • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Kasandry • wskazać środki językowe użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować i zinterpretować wnioski Kasandry na temat jej postawy • odnieść przesłanie wiersza do kontekstów filozoficznych • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować obecne w utworze przeciwstawienia <i>ja – oni</i> • przeanalizować stosunek Kasandry do umiejętności jasnowidzenia • zinterpretować zakończenie wiersza • omówić sposób przedstawienia motywu Kasandry w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat roli proroka społeczeństwie, odnosząc się do fragmentów eseju Jerzego Stempowskiego <i>Esej dla Kasandry</i>
<p>47. Namysł nad sztuką zideologizowaną – <i>Miniatura średniowieczna</i> Wisławy Szymborskiej*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sytuację liryczną w wierszu • wskazać elementy opisanej w wierszu feudalnej rzeczywistości • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć w wierszu zarzuty wobec sztuki podporządkowanej konkretnej wizji świata • wskazać konteksty kulturowe i historyczne 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję idealizacji świata • omówić funkcję użytych w tekście środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować uniwersalną wymowę wiersza • odnieść problematykę wiersza do znanych sobie kontekstów literackich i kulturowych • podjąć dyskusję na temat zasadności istnienia sztuki zideologizowanej 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat innych przykładów ekfrazy
<p>48. Życie jako przedstawienie – <i>Życie na oczekaniu</i> Wisławy Szymborskiej*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sytuację liryczną wiersza • wskazać sformułowania związane z teatrem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zapisanej w utworze wizji roli człowieka w świecie • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>theatrum mundi</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować funkcję odwołań do teatru w wierszu • zinterpretować zakończenie wiersza • omówić sposób przedstawienia toposu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia toposu <i>theatrum mundi</i> w różnych utworach literackich z zakresu programu rozszerzonego

				<i>theatrum mundi</i> w różnych utworach literackich	
49. Namysł nad fenomenem zła – <i>Nienawiść</i> Wisławy Szymborskiej*	<ul style="list-style-type: none"> wskazać przedstawione w wierszu przyczyny istnienia nienawiści i skutki jej działań 	<ul style="list-style-type: none"> wskazać środki językowe użyte w tekście scharakteryzować tytułową nienawiść wskazać konteksty historyczne i społeczne, które łączą się z problematyką utworu 	<ul style="list-style-type: none"> określić funkcję środków językowych odnieść problematykę wiersza do zakończenia <i>Dżumy</i> Alberta Camusa omówić funkcję zastosowanej w wierszu ironii 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować metaforę wiersza sformułować uniwersalne przesłanie wiersza zinterpretować zakończenie utworu 	<ul style="list-style-type: none"> scharakteryzować twórczość Wisławy Szymborskiej
50. Kochankowie jako motyw literacki – *** [<i>Jestem Julią...</i>] Haliny Poświatowskiej*	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sytuację liryczną w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego wskazać środki językowe użyte w tekście wskazać utwory, w których pojawia się motyw kochanków 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przeżywania miłości przez podmiot liryczny omówić sposób mówienia o miłości – w kontekście biologicznym i kulturowym omówić tragizm podmiotu lirycznego zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw kochanków 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować znaczenie specyficznej kompozycji wiersza omówić sposób przedstawienia motywu kochanków w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania motywu kochanków w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
51. Śmierć i miłość w wierszu ***[<i>Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...</i>] Haliny Poświatowskiej*	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sytuację liryczną w wierszu określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście biograficznym zaprezentować koncept, na podstawie którego poeta konstruuje swój wiersz 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia motywów miłości i śmierci w wierszu zaprezentować utwory, w których pojawia się topos <i>vanitas</i> 	<ul style="list-style-type: none"> zinterpretować użytą w wierszu grę słów zinterpretować puentę utworu omówić sposób przedstawienia toposu <i>vanitas</i> w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób ukazania toposu <i>vanitas</i> w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
52. Piosenka o ludzkim losie – <i>Niech żyje bal</i> Agnieszki Osieckiej*	<ul style="list-style-type: none"> zaprezentować sytuację liryczną w piosence wskazać adresata lirycznego 	<ul style="list-style-type: none"> wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego wypowiedzieć się na temat relacji podmiotu lirycznego z adresatem lirycznym wskazać konteksty obyczajowe z czasów PRL-u 	<ul style="list-style-type: none"> omówić sposób przedstawienia życia i śmierci w utworze omówić znaczenie motywu <i>danse macabre</i> w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> dokonać analizy stylistyki tekstu i określić jej funkcje wskazać kontekst filozoficzny – epikureizm 	<ul style="list-style-type: none"> odnieść przesłanie wiersza do obrazu Edvarda Muncha <i>Taniec życia</i>

<p>53. Estetyka kiczu i przestrzeń sacrum w <i>Karuzeli z madonnami</i> Mirona Białoszewskiego*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w wierszu • określić rodzaj liryki 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować kolorystykę zawartą w wierszu • wskazać fragmenty, w których język literacki łączy się z językiem potocznym • wskazać w wierszu fragmenty charakterystyczne dla poezji lingwistycznej • wyjaśnić, kim są madonny w wierszu Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie, kulturowe i religijne w wierszu • wskazać utwory, w których pojawia się motyw Madonny 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia ruchu karuzeli w utworze • omówić funkcję kolorystyki zawartej w wierszu • wyjaśnić, w jaki sposób został w wierszu osiągnięty efekt melodyjności • omówić funkcję łączenia języka literackiego z potocznym • omówić funkcję kontekstów literackich, kulturowych i religijnych w wierszu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Madonny 	<ul style="list-style-type: none"> • odnaleźć motyw karuzeli w innych utworach literackich i omówić sposób jego wykorzystania • omówić sposób przedstawienia motywu Madonny w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy turpistyczne w twórczości Mirona Białoszewskiego i określić ich funkcję
<p>54. Sakralizacja codzienności – <i>Podłoga błogosław</i> Mirona Białoszewskiego*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać w wierszu zwroty należące do sfery sacrum i profanum • wskazać adresata wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać parafrazy i motywy biblijne w wierszu • wskazać konteksty kulturowe i religijne • wskazać utwory, w których pojawia się motyw codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję parafraz i motywów biblijnych w wierszu • omówić warstwę brzmieniową wiersza • wyjaśnić, na czym polega poetycka deklaracja Białoszewskiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw codzienności 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie fragmentów tekstów zamieszczonych w podręczniku wypowiedzieć się na temat symbolicznej funkcji przedmiotów codziennego użytku • omówić sposób przedstawienia motywu codzienności w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania motywu codzienności w lekturach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
<p>55. <i>namuzowywanie</i> – deklaracja poetycka Mirona Białoszewskiego*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić znaczenie neologizmów użytych w wierszu 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie wiersza sformułować prośbę, z jaką podmiot liryczny zwraca się do muzy • dokonać analizy słowotwórczej neologizmów, utworzonych przez Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie odnoszące się do 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega lingwistyczny charakter wiersza • wskazać związek pomiędzy budową neologizmów a problematyką wiersza • wyjaśnić, z czego wynika żartobliwy charakter wiersza <i>namuzowywanie</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować motyw muzy użyty w wierszu i w kontekście mitologicznym 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat zmagania poetów z materią słowa, przywołując szerokie konteksty i nawiązania

		wykorzystania motywu muzy			
56. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę z tezami postawionymi przez autorów
57. i 58. Temat śmierci w poezji Jarosława Marka Rymkiewicza* (<i>Na ciało moje gdy umiera, Moje dzieło pośmiertne, Ogród w Milanówku – poezja brzóz i kotów</i>)	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować sytuację liryczną ukazaną w wierszach • określić gatunek literacki utworu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszach • wskazać elementy naturalizmu w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • wskazać słowa klucze w każdym z omawianych wierszy • wskazać cechy gatunkowe sonetu w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • wskazać konteksty historycznoliterackie, literackie i kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do poezji barokowej w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • omówić sposób wykorzystania toposów <i>vanitas</i> i <i>memento mori</i> w wierszu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • odnieść przesłanie wiersza <i>Moje dzieło pośmiertne</i> do toposu <i>exegi monumentum</i> • omówić groteskowy charakter utworu <i>Na ciało moje gdy umiera</i> • omówić znaczenie słów kluczy i symboli w wierszu <i>Ogród w Milanówku – poezja brzóz i kotów</i> • omówić relację człowieka ze światem natury w wierszu <i>Ogród w Milanówku – poezja brzóz i kotów</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę w omawianych utworach • wskazać inne utwory literackie o charakterze autotematycznym i omówić je w kontekście wiersza <i>Moje dzieło pośmiertne</i> • omówić symbolikę trumny w wierszu <i>Moje dzieło pośmiertne</i> • omówić topos ogrodu w wierszu Rymkiewicza i w innych, znanych sobie, tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić neoklasycystyczny charakter twórczości Rymkiewicza • omówić topos idylli w kontekście eseju Jarosława Marka Rymkiewicza
59. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst, wykorzystując szerokie konteksty
60. <i>Współzucie</i> Sławomira Mrożka –	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję ironii i groteski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować puentę opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę z przesłaniem utworu

mechanizmy działania ludzkiej psychiki		<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę opowiadania • wskazać elementy ironii i groteski w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać nawiązania do egzystencjalizmu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić obraz ludzkiej natury, który wyłania się z utworu 	
61. Realne i metaforyczne więzienie w opowiadaniu <i>Mój przyjaciel nieznajomy</i> Sławomira Mrożka	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować narratora • określić problematykę opowiadania • wskazać środki językowe użyte w tekście • wskazać ironię • wskazać konteksty społeczno-polityczne i kulturowe 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję środków językowych • omówić funkcję zacytowanego fragmentu <i>Hamleta</i> Williama Szekspira • wypowiedzieć się na temat postawy moralnej narratora • określić funkcję ironii w tekście • omówić symboliczne znaczenie gołębia 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie utworu • zinterpretować tytuł opowiadania • zinterpretować utwór w kontekście państwa totalitarnego • odnieść symboliczne znaczenie gołębia do problematyki utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić różne sposoby ukazania motywu szatana w różnych tekstach kultury
62. i 63. Dramat o rodzinie i społeczeństwie – <i>Tango</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • opisać przestrzeń sceniczną • zrelacjonować treść dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dramatu • zaprezentować bohaterów dramatu jako reprezentantów grup społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polega odwrócenie ról w świecie <i>Tanga</i> • omówić wyłaniający się z dramatu obraz rodziny i stosunków międzyludzkich • omówić relacje pomiędzy członkami rodziny a Edkiem w kontekście problematyki społecznej • omówić postawy poszczególnych członków rodziny jako reprezentantów różnych postaw społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować utwór jako dramat rodzinny • zinterpretować zakończenie utworu jako parabolę polityczną • zinterpretować tytuł utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy teatru absurdu w dziele Sławomira Mrożka
64. Obraz buntu w <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniować pojęcie buntu • wymienić cechy bohatera romantycznego 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować Artura • wskazać cechy bohatera romantycznego w Arturze • wskazać cechy stylu romantycznego w wypowiedziach Artura • wskazać elementy groteskowe w utworze • wskazać konteksty literacki i historycznoliteracki 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić przyczyny niezgody Artura na zastaną rzeczywistość • omówić funkcję narzuconego przez Artura ceremoniału • porównać wypowiedzi Artura do monologów Konrada, wskazać 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić tragizm Artura • omówić sposób przedstawienia motywu buntu w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić parodię stylu romantycznego w wypowiedziach Artura • omówić sposób ukazania buntu w tekstach literackich obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego

			<p>podobieństwa i różnice pomiędzy nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję groteski w utworze • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw buntu 		
<p>65. Wokół <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić trzy tańce opisane w: <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać trzy tańce przedstawione w różnych tekstach literackich: <i>Panu Tadeuszu</i> Adama Mickiewicza, <i>Weselu</i> Stanisława Wyspiańskiego i <i>Tangu</i> Sławomira Mrożka 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić portrety polskiej inteligencji w różnych tekstach kultury • porównać sposoby ukazania konfliktów społecznych w różnych tekstach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować plakat Andrzeja Pągowskiego • wypowiedzieć się na temat trudnych wyborów młodego bohatera w różnych tekstach literackich i filmowych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać sposoby ukazania domów mieszczańskich w różnych tekstach literackich
<p>66. <i>Wypełnić czytelnym pismem, Tłum, który tłumi i tłumaczy</i> Stanisława Barańczaka* – gry językowe poety</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić wyrażenia, zwroty i formy językowe charakterystyczne dla języka urzędowego oraz sformułowania charakterystyczne dla stylu poetyckiego w <i>Wypełnić czytelnym pismem</i> • wskazać wyrazy i sformułowania charakteryzujące tłum w wierszu <i>Tłum, który tłumi i tłumaczy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • określić problematykę utworów • wypowiedzieć się na temat sposobu traktowania człowieka w państwie totalitarnym w kontekście wierszy • wskazać paradoks w wierszu <i>Tłum, który tłumi i tłumaczy</i> • wskazać elementy poetyki lingwistycznej w omawianych utworach 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję niejednorodności stylistycznej wiersza • odnieść treść wierszy do kontekstu historycznego – rzeczywistości PRL-u • wyjaśnić funkcję paradoksu w wierszu <i>Tłum, który tłumi i tłumaczy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenia utworów • podjąć dyskusję na temat uniwersalności omawianych wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat strategii parodystycznych w wierszu <i>Wypełnić czytelnym pismem</i>
<p>67. i 68. Skargi do Pana Boga – <i>Drogi kąciku porad i Widokówka z tego świata</i> Stanisława Barańczaka*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść wierszy • wskazać adresatów lirycznych wierszy 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotów lirycznych w wierszach • omówić kompozycję utworów • określić problematykę utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia świata i człowieka w wierszach • omówić różne postawy bohaterów literackich wobec Boga 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować stronę graficzną wiersza <i>Drogi kąciku porad</i> • zinterpretować zakończenia utworów • zinterpretować tytuł wiersza <i>Widokówka z tego świata</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania motywu teodycei w wierszach Barańczaka i innych tekstach kultury

		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać teksty literackie, w których pojawia się motyw rozmowy człowieka z Bogiem 			
69. Interpretacja tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tekst według podanych wskazówek 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, biblijny, filozoficzny, egzystencjalny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • samodzielnie zinterpretować tekst, wykorzystując szerokie konteksty
*70. Prawda i kreacja w opowiadaniu Jorge Luisa Borgesa <i>Zwierciadło i maska</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaje narracji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać problematykę opowiadania • wskazać odniesienia intertekstualne • wskazać wykorzystane w utworze konwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać i zinterpretować symbole pojawiające się w opowiadaniu • omówić cechy trzech wersji utworu i zinterpretować wywołane przez nie reakcje • określić funkcję odniesień intertekstualnych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować zakończenie opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat wartości odniesień intertekstualnych w literaturze
71. Rozważania o totalitaryzmie – <i>Natura i obłąd</i> Zygmunta Kubiaka	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść eseju • zaprezentować problematykę poszczególnych części eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kompozycję tekstu • zaprezentować ideał nowego człowieka w państwie totalitarnym • zaprezentować mechanizm kształtowania się <i>postawy totalistycznej</i> • wskazać cechy gatunkowe eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję nawiązań kulturowych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, w czym przejawia się ekspresja językowa autora i określić jej funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat obowiązków ludzkości względem przyszłych pokoleń
*72. Straszny i śmieszny obraz PRL-u. <i>Mała apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść utworu • omówić świat przedstawiony w powieści • opisać przedstawioną w utworze rzeczywistość PRL-u 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać elementy autobiograficzne w utworze • scharakteryzować bohaterów pod kątem ich postaw i stosunku do ustroju 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji nieokreślonego czasu i przestrzeni w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symbolikę przestrzeni w powieści 	
*73. i 74. Wędrówka w poszukiwaniu odpowiedzi – <i>Mała</i>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować etapy wędrówki bohatera-narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohatera-narratora 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić motywy działania bohatera • wskazać konteksty biblijne i omówić ich funkcję 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego znaczenia wędrówki bohatera 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli <i>paradygmatu polskiej kultury tyrańskiej</i> w powieści

<i>apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego (lektura obowiązkowa)		<ul style="list-style-type: none"> • wskazać toposy i motywy literackie wykorzystane w kreacji przestrzeni • wskazać elementy katastroficzne w powieści 		<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować znaczenie tytułu 	
*75. <i>Mała apokalipsa</i> Tadeusza Konwickiego w dialogu z tekstami kultury	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać utwory, w których pojawiają się podobne wątki i motywy 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować różne ujęcia motywu samobójstwa w tekstach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób ukazania motywu miłości w rzeczywistości państwa totalitarnego w <i>Małej Apokalipsie</i> i <i>Mistrzu i Małgorzacie</i> Bułhakowa oraz w innych tekstach kultury 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać obraz i funkcję przestrzeni w powieści Konwickiego i <i>Procesie</i> Franza Kafki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić, jaką funkcję pełni szpital psychiatryczny w powieściach <i>Mała Apokalipsa</i> oraz <i>Mistrz i Małgorzata</i>
*76. Krytyczne czytanie tekstu – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • uporządkować informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • przetworzyć informacje zawarte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać główny problem w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować argumenty potwierdzające stanowisko autorki • przedstawić i uzasadnić własne sądy 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć polemikę z tezą artykułu
77. Realizm i symbolika stanu wojennego – <i>Raport o stanie wojennym</i> Marka Nowakowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować kontekst historyczny • wypowiedzieć się na temat narracji • omówić kreację postaci • wymienić, jakie środki językowe zostały użyte w tekście 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać elementy symboliczne i omówić ich znaczenie • omówić funkcję środków językowych • omówić sposób realizacji założeń małego realizmu w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł opowiadania • zinterpretować znaczenia niedosłowne w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie zdjęcia Chrisa Niedenthala • omówić sposób przedstawienia stanu wojennego w innych tekstach kultury
78. Edek w nowej rzeczywistości – <i>Góra Edek</i> Marka Nowakowskiego (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • scharakteryzować bohaterów opowiadania 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację bohaterów • wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać konteksty społeczno-obyczajowy i literacki 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję nawiązań do <i>Tanga</i> Sławomira Mrożka • omówić kontekst społeczno-obyczajowy lat 90. XX wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić symboliczny sens sceny na parkingu • zinterpretować tytuł 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia rzeczywistości Polski w pierwszych latach po transformacji, wykorzystując inne teksty kultury
79. Liryczno-nostalgiczna prawda o czasach PRL-u. <i>Już czas na sen</i> Jeremiego Przybory*	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść piosenki • wymienić, czego brakuje obywatelom ojczyzny, do której 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić wyłaniający się w utworu obraz mężczyzny i kobiety 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować wyłaniający się w utworze obraz Polski lat 60. XX wieku • omówić funkcję użytych w piosence środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować język utworu • zinterpretować sensy niedosłowne piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat aktualności utworu

	zwraca się podmiot liryczny				
80. Poezja stanu wojennego*	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować kontekst historyczny utworów 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotów lirycznych w wierszach • wskazać środki językowe w wierszach • wskazać konteksty interpretacyjne 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezy interpretacyjne • omówić funkcję środków językowych w wierszach • omówić zapisany w utworach sposób postrzegania stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuły wierszy • porównać utwory pod kątem ukazania tematu stanu wojennego 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli artysty
81. Między codziennością a polityką – <i>Jeszcze w zielone gramy</i> Wojciecha Młynarskiego*	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść piosenki 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego • wskazać środki językowe użyte w tekście • przywołać kontekst mitologiczny 	<ul style="list-style-type: none"> • określić funkcję kontekstu mitologicznego • wskazać w tekście piosenki symbole i omówić ich znaczenie oraz funkcję, jaką pełnią w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat powojennych piosenek literackich
*82. i 83. <i>Wieża</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego – studium samotności (lektura uzupełniająca)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • wskazać plany czasowe w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narracji opowiadania • omówić kompozycję utworu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw samotności 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat drogi Lebbroso do zaakceptowania swojej samotności • omówić kompozycyjną funkcję motywu pielgrzymy świętokrzyskiego • wypowiedzieć się na temat parabolicznej wymowy utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować symboliczne znaczenie wieży • porównać stosunek do samotności bohaterów opowiadania – Lebbrosa i nauczyciela z Turynu • zinterpretować znaczenie tytułu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu samotności w różnych tekstach kultury
84. i 85. Rozważania o cierpieniu w <i>Dzienniku pisanym nocą</i> Gustawa Herlinga-Grudzińskiego	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wymienić utwory, w których pojawia się motyw cierpienia 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat struktury eseju • wskazać cechy gatunkowe eseju • wskazać analogie literackie, kulturowe i filozoficzne, które stały się osią tekstu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób interpretacji tekstów literackich i filozoficznych w <i>Dzienniku pisanym nocą</i> • omówić funkcję kompozycyjną przedostatniego akapitu fragmentu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia motywu cierpienia w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli cierpienia w ludzkim życiu

<p>*86., 87. i 88. W poszukiwaniu bliskości drugiego człowieka – <i>Antygona w Nowym Jorku</i> Janusza Głowackiego</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść dramatu • zaprezentować miejsce akcji dramatu 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować bohaterów dramatu w kontekście losu emigranta i kryzysu bezdomności • omówić relacje pomiędzy bohaterami • wskazać utwory, w których pojawia się motyw domu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przestrzeni w dramacie • omówić rolę Policjanta • wskazać elementy tragiczne i komiczne w dramacie i określić ich funkcję • wypowiedzieć się na temat funkcji czekania w dramacie 	<ul style="list-style-type: none"> • porównać <i>Antygone</i> w <i>Nowym Jorku</i> i <i>Antygone</i> Sofoklesa • wypowiedzieć się na temat fatum w obu dramatach • zinterpretować ostatnie słowa Policjanta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję aluzji literackiej w dramacie • omówić sposób przedstawienia motywu domu w różnych tekstach kultury, uwzględniając szerokie konteksty
<p>89. i 90. Tęsknota za mitem – <i>Madame</i> Antoniego Libery</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść powieści • określić świat przedstawiony powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • scharakteryzować Madame • określić kompozycję powieści i omówić jej funkcję • wskazać kontekst historyczno-obyczajowy w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat symbolicznego charakteru postaci Madame • omówić proces mitologizacji pozyskanych informacji na temat Madame • zaprezentować obraz szkoły i wypowiedzieć się na temat jego realistycznego charakteru • omówić funkcję kontekstów wykorzystanych w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować scenę pożegnania ucznia z nauczycielką • wypowiedzieć się na temat potrzeby mityzacji rzeczywistości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić procesy mitologizacji i demitologizacji w powieści
<p>91. i 92. <i>Madame</i> – wśród znaków kultury</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić etapy dojrzewania bohatera • wymienić cechy powieści inicjacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy powieści inicjacyjnej w utworze • wskazać utwory, w których pojawia się motyw młodości 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia relacji uczeń – nauczyciel w powieści Libery i innych tekstach kultury • wypowiedzieć się na temat sposobu ukazania postaci tajemniczej kobiety w <i>Madame</i> i innych tekstach kultury • omówić sposób przedstawienia młodości w powieści 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji pamięci w przedstawianiu przeszłości, odwołując się do <i>Madame</i> i innych tekstów literackich • omówić sposób przedstawienia motywu młodości w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić sposób przedstawienia młodości w utworach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
<p>93. Na granicy światów – <i>Tren</i> Wojciecha Wencła*</p>	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawić sytuację liryczną wiersza 	<ul style="list-style-type: none"> • określić rodzaj liryki • wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza • wskazać cechy trenu w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • sformułować tezę interpretacyjną • omówić funkcję środków językowych 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować metaforę utworu • wskazać różne interpretacje ostatniego wersu 	<ul style="list-style-type: none"> • przywołać szerokie konteksty i nawiązania w interpretacji wiersza

			<ul style="list-style-type: none"> • określić, czy w utworze obecny jest motyw <i>ars moriendi</i> i uzasadnić swoją odpowiedź 		
94. i 95. Przestrzeń i tajemnica w <i>Katedrze</i> Jacka Dukaja (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić narrację w utworze • wymienić cechy gatunku science fiction 	<ul style="list-style-type: none"> • scharakteryzować język opowiadania • zaprezentować bohaterów opowiadania i omówić ich postawy wobec Katedry • wskazać cechy gatunku science fiction w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję odniesień kulturowych • wypowiedzieć się na temat sposobu reinterpretacji motywu katedry w opowiadaniu • porównać opowiadanie Jacka Dukaja i film Tomasza Bagińskiego pod tym samym tytułem 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat uniwersalnego charakteru opowiadania • omówić sposób wykorzystania motywu katedry w opowiadaniu i wierszu Juliana Przybosa <i>Notre-Dame</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić znaczenie i sposób funkcjonowania motywu katedry w różnych tekstach kultury
96. i 97. Beskidzki realizm magiczny – <i>Miejsce</i> Andrzeja Stasiuka (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić rodzaj narracji w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat narratora • zaprezentować różne płaszczyzny czasowe przedstawione w opowiadaniu • wskazać w tekście środki językowe • wskazać cechy realizmu magicznego w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję przedstawienia różnych perspektyw czasowych w utworze • wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania przestrzeni w opowiadaniu • omówić rolę natury w opowiadaniu • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście • omówić funkcję kontekstów przywołanych w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • zinterpretować tytuł utworu • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia motywu przemijania w opowiadaniu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić podjętą w opowiadaniu próbę ocalenia przeszłości, przywołując szerokie konteksty kulturowe
98. i 99. Samotność i wyobcowanie – <i>Profesor Andrews w Warszawie</i> Olgi Tokarczuk (lektura obowiązkowa)	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść opowiadania • określić narrację w utworze 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić świat przedstawiony, uwzględniając kontekst historyczny • wypowiedzieć się na temat kreacji tytułowego bohatera • wskazać konteksty historyczne i literackie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać symbole występujące w opowiadaniu i omówić ich funkcję • omówić przyczyny zagubienia bohatera w Warszawie • omówić funkcję kontekstu literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos labiryntu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić symboliczne znaczenie toposu labiryntu w opowiadaniu • zinterpretować zakończenie utworu • omówić sposób przedstawienia toposu labiryntu w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić kreację przestrzeni w różnych tekstach kultury • wskazać aluzję literacką w opowiadaniu i określić jej funkcję

<p>100. i 101. Spotkanie z innością – <i>Podróże z Herodotem</i> Ryszarda Kapuścińskiego (lektura obowiązkowa)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zrelacjonować treść fragmentu • wskazać różnice kulturowe pomiędzy reporterem a spotkanymi ludźmi 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować zdanie Kapuścińskiego na temat istoty zawodu reportera • scharakteryzować język, którym posługuje się autor 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję <i>Dziejów</i> Herodota w reportażu Kapuścińskiego • omówić sposób przedstawienia inności przez Kapuścińskiego • omówić funkcję fragmentów autobiograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat znaczeń wędrówki w różnych epokach • omówić ujęcia motywu podróży w różnych utworach literackich 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat funkcji stylu synkretycznego • omówić różne ujęcia motywu podróży w tekstach obowiązkowych dla zakresu rozszerzonego
<p>WSPÓŁCZESNOŚĆ – KSZTAŁCENIE JEZYKOWE</p>					
<p>102. i 103. Komunikacja internetowa i styl wypowiedzi internetowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienić cechy komunikacji internetowej • wymienić kanały komunikacji internetowej • wymienić charakterystyczne cechy języka wypowiedzi internetowej • wymienić zasady netykiety 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiedzieć się na temat specyfiki hipertekstu • wskazać zagrożenia związane z komunikowaniem się w internecie • ocenić wypowiedzi internetowe pod względem zgodności z netykieta 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić konsekwencje posługiwania się hipertekstem w procesie komunikacyjnym • omówić specyfikę elementów wypowiedzi internetowej oraz wpływ na komunikację elementów wypowiedzi internetowej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować wypowiedzi internetowe pod kątem użytych środków • podać przykłady wtórnej oralności i ocenić to zjawisko 	<ul style="list-style-type: none"> • podjąć dyskusję na temat roli skrótów i akronimów w komunikacji internetowej
<p>104. i 105. Od informacji do dezinformacji, od prawdy do postprawdy – manipulacja w mediach i polityce</p>	<ul style="list-style-type: none"> • definiować zjawisko dezinformacji • wymienić skutki postprawdy • wymienić zagrożenia, wynikające z tkwienia w bańce informacyjnej 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić funkcję fake newsów w procesie dezinformacji • wskazać różnice pomiędzy dezinformacją a kłamstwem • wskazać możliwości wykorzystania postprawdy • zaprezentować mechanizm wiralności • rozpoznać fake newsy 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować strategię odróżniania fake newsów od rzetelnych informacji • wyjaśnić, na czym polega nierzetelność wypowiedzi • wyjaśnić, w jaki sposób dezinformacja, postprawda, bańka informacyjna i wiralność przyczyniają się do manipulowania informacją i opinią publiczną 	<ul style="list-style-type: none"> • zaprezentować zagrożenia, wynikające z wiralności • rozpoznać manipulację medialną w podanym przykładzie i wyjaśnić jej mechanizm 	

106. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
*107. Znaczenie etymologiczne a znaczenie realne wyrazu	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać różnice pomiędzy znaczeniem etymologicznym a realnym wyrazu • wymienić rodzaje zmian w znaczeniach wyrazów, jakie zaszły w polszczyźnie 	<ul style="list-style-type: none"> • podać przykłady różnic pomiędzy znaczeniem etymologicznym a realnym 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić zjawisko etymologii ludowej • na podstawie definicji etymologicznych wyjaśnić, na czym polegały zmiany znaczenia podanych wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • ustalić znaczenie etymologiczne i realne podanych wyrazów • ustalić znaczenie etymologiczne wyrazu na podstawie jego budowy 	
WSPÓLCZESNOŚĆ – TWORZENIE WYPOWIEDZI Z ELEMENTAMI RETORYKI					
108. i 109. Reklama w wymiarze pragmatycznym i etycznym	<ul style="list-style-type: none"> • określić cel reklamy i wymienić jej formy • wymienić techniki perswazyjne, stosowane w reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać charakterystyczne cechy języka reklamy • zaprezentować techniki tworzenia sloganów • rozpoznać argumenty retoryczne, stosowane w tekście reklamowym • wskazać techniki manipulacyjne, stosowane w reklamie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznać techniki perswazyjne w reklamie • zaprezentować i omówić obraz świata, przedstawiony w reklamie • rozpoznać manipulację w tekstach reklamowych • rozpoznać ukryte treści reklamowe 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować język wybranych reklam • tworzy slogan reklamowy • wypowiedzieć się na temat etycznego wymiary reklamy 	
110. Nowomowa	<ul style="list-style-type: none"> • definiuje nowomowę • wymienić podstawowe właściwości nowomowy • wymienić zabiegi językowe, występujące w nowomowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać literackie pochodzenie terminu • wskazać właściwości nowomowy w podanych tekstach • rozpoznać językowe cechy nowomowy w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić, na czym polegają językowe cechy nowomowy w podanych przykładach • omówić funkcję sloganów w podanych przykładach 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnić, że podany tekst został napisany językiem nowomowy 	

111. Kompetencje językowe i komunikacyjne – ćwiczenia	<ul style="list-style-type: none"> • posługiwać się nowo poznaną terminologią 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań 	<ul style="list-style-type: none"> • poszerzać swoją świadomość językową 	<ul style="list-style-type: none"> • funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową 	
*112. Esej	<ul style="list-style-type: none"> • definiować esej • wymienić najważniejsze cechy eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy charakterystyczne języka eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić założenia kompozycyjne eseju • przygotować materiały do napisania eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • analizować problematykę podanego eseju • analizować język podanego eseju 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć, poprawny pod względem językowym i kompozycyjnym, esej
*113. Reportaż	<ul style="list-style-type: none"> • definiować reportaż • wymienić najważniejsze cechy reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazać cechy reportażu w podanych przykładach • wymienić i omówić odmiany reportażu • rozpoznać odmiany reportażu • zaprezentować założenia kompozycyjne reportażu • rozpoznać cechy językowe reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • omówić cele i funkcje reportażu • omówić strukturę wskazanego reportażu • zgromadzić materiały do napisania reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • przeanalizować kompozycję wskazanych reportaży • przeanalizować język podanego reportażu 	<ul style="list-style-type: none"> • stworzyć poprawny pod względem językowym i kompozycyjnym reportaż
POWTÓRZENIE I PODSUMOWANIE WSZYSTKICH EPOK					
114. Powtórzenie do matury – antyk	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • formułować i rozwiązywać problemy badawcze
115. Powtórzenie do matury – Biblia	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze

116. Powtórzenie do matury – średniowiecze	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
117. Powtórzenie do matury – renesans	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
118. Powtórzenie do matury – barok	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
119. Powtórzenie do matury – oświecenie	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
120. Powtórzenie do matury – romantyzm	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze

				<ul style="list-style-type: none"> • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	
121. Powtórzenie do matury – pozytywizm	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
122. Powtórzenie do matury – Młoda Polska	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
123. Powtórzenie do matury – dwudziestolecie międzywojenne	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
124. Powtórzenie do matury – wojna i okupacja	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał • właściwie argumentować • uogólniać, podsumowywać i porównywać 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty • sformułować i rozwiązać problemy badawcze
125., 126. i 127. Powtórzenie do matury – współczesność	<ul style="list-style-type: none"> • odtworzyć najważniejsze fakty, sądy i opinie 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać najważniejsze konteksty 	<ul style="list-style-type: none"> • wyciągnąć wnioski • określić własne stanowisko 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie zinterpretować wymagany materiał 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystać bogate konteksty

				<ul style="list-style-type: none">• właściwie argumentować• uogólniać, podsumowywać i porównywać	<ul style="list-style-type: none">• sformułować i rozwiązać problemy badawcze
--	--	--	--	---	---

PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO
W II LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W NOWOGARDZIE rok szkolny 2023/2024

Nauczyciel na pierwszych zajęciach w roku szkolnym informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego zamieszczonych w niniejszym dokumencie.

Uczeń potwierdza, iż został zapoznany z przedmiotowymi zasadami oceniania z języka polskiego własnoręcznym podpisem. Uczeń nieobecny na ww. zajęciach lub wpisany na listę uczniów klasy w trakcie roku szkolnego zapoznaje się z PZO dostępnymi u nauczyciela, potwierdza ten fakt własnoręcznym podpisem i opatruje datą.

Rodziców uczniów nauczyciel zapoznaje z przedmiotowymi zasadami oceniania z języka polskiego poprzez dziennik elektroniczny.

W trakcie roku szkolnego przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego dostępne są u nauczyciela przedmiotu i na stronie internetowej szkoły.

1. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów wraz z minimalną liczbą ocen z poszczególnych form koniecznych do uzyskania przez ucznia w każdym półroczu: 1) uczeń jest oceniany wg następującej skali ocen:

- 100% celujący,
- 90% - 99% bardzo dobry,
- 75% - 89% dobry,
- 60% - 74% dostateczny,
- 40% - 59% dopuszczający,
- 0% - 39% niedostateczny.

2) na języku polskim stosuje się następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

- a) odpowiedź ustną lub kartkówkę (z trzech ostatnich lekcji; kartkówki nie muszą być zapowiadane) – min. 2 w półroczu;
- b) prace klasowe poprzedzone powtórzeniem materiału i zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej – min. 2 w półroczu;
- c) sprawdziany (zapowiadane z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem) – min. 2 w półroczu;
- d) dyktanda, udział w dyskusji - wg potrzeb;
- e) prace domowe – min. 2 w półroczu;
- f) aktywność na zajęciach – wg potrzeb;
- g) recytacje/inscenizacje – wg potrzeb;
- h) prezentacje/projekty – wg potrzeb;
- i) inne formy pisemne sprawdzające znajomość lektur, w tym wypowiedź argumentacyjna, praca z zadaniami arkusza maturalnego i zestawami zadań matury ustnej, praca na lekcji, w tym praca w grupach – min. 1 w półroczu;
- j) osiągnięcia w konkursach i olimpiadach;

k) wyniki w konkursach literackich, recytatorskich, teatralnych.

Uczeń może otrzymać również ocenę za pracę plastyczną oraz aktywność pozalekcyjną, w którą się angażuje (artystyczną, dziennikarską, literacką, itp.).

2. Określenie wag ocen dla poszczególnych form oceniania:

- a) prace klasowe, sprawdziany, wyniki w konkursach i olimpiadach – waga 4, z zastrz. § 94 ust. 7 Statutu Szkoły;
 - b) różne formy pisemne sprawdzające znajomość lektur, w tym wypowiedź argumentacyjna, praca z zadaniami arkusza maturalnego i zestawami zadań matury ustnej, wyniki w konkursach literackich, teatralnych, recytatorskich, działalność pozalekcyjna (artystyczna, literacka, dziennikarska, itp.) – waga 3;
 - c) kartkówki/odpowiedzi ustne z 3 ostatnich lekcji, dyktanda, recytacje, inscenizacje, projekty, prezentacje, prace plastyczne, udział w dyskusji, praca na lekcji, w tym praca w grupach, zadania domowe – waga 2;
 - d) aktywność na zajęciach – waga 1.
3. Przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego stosuje się system średnich ważonych. Wskazanym poniżej przedziałom średnich ważonych odpowiadają poszczególne oceny:

Średnia ważona	Ocena
0,00 – 1,59	niedostateczny
1,60 – 2,59	dopuszczający
2,60 – 3,59	dostateczny
3,60 – 4,59	dobry
4,60 – 5,19	bardzo dobry
5,20 – 6,00	celujący

4. Uczeń otrzymuje pozytywną ocenę klasyfikacyjną z języka polskiego, jeśli, poza uzyskaniem średniej ważonej ocen powyżej 1,59, otrzymał ze sprawdzianów (prac klasowych) co najmniej połowę ocen pozytywnych. Przy nieparzystej liczbie sprawdzianów (prac klasowych) ich połowę zaokrąglamy do całości w górę.
5. Szczegółowe wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego:
- *Uczeń, który nie spełnia wymagań koniecznych na ocenę dopuszczającą, otrzymuje ocenę niedostateczną z języka polskiego.

Wymagania konieczne na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

Starożytność: wyjaśnić pojęcia: antyk, klasycyzm, monoteizm i politeizm, judaizm i chrześcijaństwo, określić ramy czasowe omawianej epoki, wyjaśnić pojęcia: polis, demokracja, prawo, obywatel, wymienić najważniejszych filozofów starożytnej Grecji: Sokratesa, Platona i Arystotelesa, wyjaśnić etymologię oraz znaczenie słowa filozofia, wyjaśnić pojęcie cnoty, rozpoznać najważniejsze zabytki starożytnej Grecji, wymienić cechy antycznego ideału piękna, wymienić rodzaje literackie i zdefiniować dramat, wskazać podstawowe elementy budowy teatru greckiego: orkiestrę, proscenium, skene, parodos, wyjaśnić, na czym polegała zasada trzech jedności, wymienić przynajmniej dwa tytuły tragedii Sofoklesa: *Król Edyp* i *Antygona*, czytać ze zrozumieniem tekst informacyjny, wymienić najważniejszych bogów greckich: Zeus, Posejdon, Hades, Hera, Hestia, Demeter, Afrodyta, Apollo, Ares, Atena, Hermes i Hefajstos oraz ich scharakteryzować, zrelacjonować treść omawianych tekstów (Homer: *Iliada*, *Odyseja*), wskazać narratora, omówić świat przedstawiony, wyjaśnić pojęcie: epos, wymienić najważniejszych bohaterów *Iliady* i *Odysei*, zrelacjonować treść utworu Z. Herberta H.E.O., wskazać narratora, omówić świat przedstawiony, streścić *Antygonę* Sofoklesa, wymienić racje Kreona i racje Antygony, zrelacjonować treść komedii Arystofanesa *Chmury*, przedstawić genezę utworu, zrelacjonować treść fragmentu *Państwa* Platona, *Poetyki* i *Retoryki* Arystotelesa, wyjaśnić pojęcie: poetyka normatywna, retoryka, przedstawić postać Horacego, wyjaśnić pochodzenie pojęcia horacjanizm oraz mecenas sztuki w nawiązaniu do biografii Horacego, zrelacjonować treść fragmentów *Eneidy* Wergiliusza, wymienić głównych bohaterów, przedstawić genezę utworu, zrelacjonować treść fragmentu, omówić świat przedstawiony, wskazać narratora; **Biblia:** wymienić religie wywodzące się z Biblii, określić podstawowe podobieństwa i różnice pomiędzy judaizmem a chrześcijaństwem, zrelacjonować powstanie świata i człowieka wg Biblii, opowiedzieć historię Hioba, przedstawić kompozycję *Księgi Hioba*, wyjaśnić, kim był Kohelet, zrelacjonować fragment *Księgi Koheleta*, przyporządkować psalmy do liryki, określić rodzaj liryki oraz nadawcę i adresata psalmów, zdefiniować pojęcia: psalm, psalterz, uzasadnić przynależność pieśni do liryki, zrelacjonować treść fragmentu *Pieśni nad Pieśniami*, streścić fragmenty *Księgi Apokalipsy*;

Średniowiecze: objaśnić etymologię nazwy średniowiecze, wymienić wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza oraz jego fazy, wyjaśnić pojęcia: teocentryzm, feudalizm, rozpoznać najważniejsze zabytki polskiego i europejskiego średniowiecza, przeczytać ze zrozumieniem *Bogurodzicę*, zrelacjonować treść *Lamentu świętokrzyskiego*, streścić żywot św. Aleksego oraz *Rozmowę Mistrza Polikarpa ze Śmiercią*, wskazać przykłady archaizmów w ww. utworach, opisać postać św. Franciszka z Asyżu, zrelacjonować treść fragmentów *Pieśni o Rolandzie* i przedstawić genezę utworu, zrelacjonować fragment *Wyznań św. Augustyna* oraz *Summary teologicznej*, przybliżyć postać św. Augustyna i św. Tomasza, streścić fragment *Dziejów Tristana i Izoldy*, wymienić bohaterów utworu, zdefiniować pojęcie kroniki, zrelacjonować treść fragmentów *Kroniki polskiej* Galla Anonima, opisać przedstawione w tekście obowiązki króla, zrelacjonować treść fragmentów *Boskiej Komedii* Dantego, omówić fabułę całego utworu, wymienić przewodników Dantego po zaświatach;

Renesans: wymienić umowne daty początku renesansu w Europie oraz początku renesansu w Polsce, wyjaśnić znaczenie i pochodzenie nazwy epoki oraz pojęcia reformacji i opisać rolę Marcina Lutra, dostrzec powiązania pomiędzy renesansem a antykiem, rozpoznać dzieła sztuki renesansowej, wymienić najważniejszych twórców renesansu, opisać obraz *Mona Lisa* Basquiata, wskazać pierwowzór obrazu, zrelacjonować treść fragmentów *Żywota człowieka poczciwego*, wskazać adresata utworu, wypowiedzieć się na temat Mikołaja Reja, zrelacjonować treść *Hymnu* oraz *Pieśni: IX, XXIV, V* Jana Kochanowskiego, określić rodzaj liryki, zdefiniować pieśń jako gatunek, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego, wypowiedzieć się na temat Jana Kochanowskiego, odnieść *Treny* Jana Kochanowskiego do jego biografii, zrelacjonować treść podanych trenów, zdefiniować tren, zrelacjonować treść wiersza W. Broniewskiego ****[Anka ...]*, określić rodzaj liryki, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu, przedstawić kompozycję cyklu *Trenów*, zrelacjonować treść psalmów, zdefiniować psalm, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego w psalmach, zrelacjonować treść dramatu *Odprawa posłów greckich*, przedstawić genezę utworu, wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii i omówione utwory Jana Kochanowskiego, zrelacjonować argumentację zaprezentowaną przez Piotra Skargę, wyjaśnić pojęcie: retoryka, zrelacjonować treść fragmentów *Gargantui i Pantagruela*, *Utopii* T. Morusa, *Nowego, wspaniałego świata* Huxleya i *Prób Montaigne'a* omówić genezę utworu i świat przedstawiony, wyjaśnić pojęcie antyutopia

. **Barok:** wyjaśnić etymologię terminu barok, określić ramy czasowe epoki oraz polskiego baroku, wymienić i rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach, wymienić najważniejszych twórców okresu baroku, odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego i Daniela Naborowskiego, wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną, wyjaśnić pojęcie: anafora, na podstawie wiersza *Do trupa* zdefiniować sonet i pojęcie paradoksu oraz wyjaśnić je na przykładzie, zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety, zrelacjonować treść fragmentów *Pamiętników* Jana Chryzostoma Paska, wymienić kluczowe fakty z jego biografii, zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira, streścić fabułę dramatów: *Romeo i Julia*, *Makbet*, *Hamlet* wymienić bohaterów dzieł, przedstawić genezę utworów, wyjaśnić, czym jest *Projekt Szekspir*, wymienić omawiane utwory Williama Szekspira, zrelacjonować treść wiersza *Tren Fortynbrasa* Z. Herberta, wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego i omówić sytuację liryczną, zrelacjonować treść dramatu *Skąpiec* Moliera, wymienić bohaterów utworu i najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera;

Oświecenie: objaśnić etymologię nazwy epoki, podać daty graniczne oświecenia w Europie oraz polskiego oświecenia, wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze malarstwie i rzeźbie oraz cechy stylu rokoko, wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego, przedstawić genezę *Hymnu do miłości ojczyzny*, zdefiniować hymn i satyrę, zrelacjonować treść satyr *Świat zepsuty* i *Pijaństwo*, zrelacjonować treść utworu *Mistrzostwa w narzekaniu* W. Młynarskiego, wyjaśnić terminy: ironia, stereotyp, PRL, wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami, zdefiniować sielankę, streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego, zrelacjonować treść fragmentu *Pieśni nabożne*, omówić świat przedstawiony, streścić utwór *Kandyd* Woltera, omówić świat przedstawiony, nazwać rodzaj narracji.

Nauka o języku:

wymienić rodzaje znaków, definiować znaki naturalne i konwencjonalne, posługiwać się nowo poznanym słownictwem, zdefiniować akt komunikacji językowej, wymienić, co składa się na akt komunikacji, wymienić funkcje wypowiedzi, wymienić działy gramatyki, wyjaśnić pojęcie: język praindoeuropejski, wymienić grupy języków słowiańskich, wyjaśnić pojęcie: ortografia, wymienić zasady rządzące ortografią, wymienić powody stosowania wielkiej litery, wymienić części mowy, z którymi partykułę *nie* piszemy łącznie oraz części mowy, z którymi partykułę *nie* piszemy rozdzielnie, wymienić zasady pisowni -ji, -ii oraz -i w zakończeniach niektórych rzeczowników, wymienić zasady zapisu *ą* i *ę*, *om*, *on*, *em*, *en*, wymienić zasady pisowni przedrostków *roz-*, *bez-*, *wez-*, *wes-*, *wz-*, *ws-* oraz przyimków złożonych, wyjaśnić pojęcia: skróty i skrótowce, wymienić typy skrótowców, wyjaśnić pojęcie: językowy obraz świata, posługiwać się nowo poznanym słownictwem. Tworzenie **wypowiedzi:** przedstawić strukturę wypowiedzi argumentacyjnej, wymienić rodzaje argumentów, przedstawić strukturę przemówienia, wymienić środki retoryczne, wymienić rodzaje planów (twórczy i odtwórczy), wymienić cechy dobrze przygotowanego planu, zdefiniować notatkę syntetyzującą, wymienić formy notatki syntetyzującej, zdefiniować pojęcia: streszczenie i parafraza, wyjaśnić pojęcie: interpretacja tekstu literackiego, wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej, wymienić typy dowodzenia, posługiwać się nowo poznanym słownictwem.

Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

Starożytność: wymienić kręgi kulturowe starożytnej Europy i je scharakteryzować, omówić złoty wiek Aten, wymienić osiągnięcia starożytnych Greków, podstawowe założenia filozofii Sokratesa, Platona, Arystotelesa oraz założenia szkoły filozoficznej stoików, epikurejczyków i sceptyków, przedstawić główne cechy sztuki antycznej, wyjaśnić, jak Grecy rozumieli piękno, rozróżnić antyczne gatunki dramatyczne: tragedię, komedię i dramat satyrowy, opisać podstawowe elementy budowy teatru greckiego, przedstawić budowę dramatu antycznego, referować informacje pozyskane z tekstu informacyjnego, wymienić twórców literatury starożytnej, wyjaśnić pojęcie mit na tle wierzeń świata starożytnego, odróżnić mit od legendy i baśni, omówić rodzaje mitów: kosmogoniczne, teogoniczne, antropogeniczne oraz genealogiczne i podać ich konkretne przykłady, wymienić frazeologizmy pochodzące z mitologii i objaśnić ich znaczenie, scharakteryzować bohaterów tekstu, wskazać nawiązania do mitu o Orfeuszu, wymienić cechy eposu homeryckiego oraz stylu homeryckiego, omówić kompozycję *Iliady*, *Odysei*, wskazać w tekście elementy budowy dramatu antycznego na podstawie *Antygony*, omówić zasadę trzech jedności na przykładzie utworu Sofoklesa, scharakteryzować głównych bohaterów, wymienić funkcje chóru w dramacie antycznym na przykładach z tekstu, omówić kompozycję *Chmur*, scharakteryzować bohaterów komedii, wymienić elementy składające się na komizm utworu, wskazać w utworze cechy komedii greckiej, przetwarzać informacje zawarte w tekście, wyjaśnić, na czym polegało państwo idealne według Platona i jak wygląda poznawanie prawdy,

wymienić najważniejsze założenia *Poetyki*, omówić kompozycję ww. dzieł, wymienić cechy wypowiedzi retorycznej na podstawie *Retoryki*, omówić cechy charakterystyczne pieśni na podstawie utworu Horacego, rozpoznać rodzaj liryki omawianych utworów, jego adresata, sposób kreacji podmiotu lirycznego i sytuacji lirycznej, scharakteryzować bohaterów fragmentów *Eneidy*, omówić kompozycję, scharakteryzować bohaterów fragmentu, wypowiedzieć się na temat funkcji narracji pierwszoosobowej, wykorzystać najważniejsze konteksty;

Biblia: wyjaśnić pojęcie Testament w odniesieniu do *Biblii*, przedstawić podział ksiąg biblijnych i podać przykłady, wyjaśnić pojęcia: kanon, apokryf, podać przykłady frazeologizmów wywodzących się z *Biblii*, wyjaśnić znaczenie frazeologizmu zakazany owoc, zdefiniować pojęcia: genesis, patriarcha, wskazać podobieństwa i różnice, które autor eseju dostrzega między ludźmi a zwierzętami, wskazać elementy realistyczne i fantastyczne oraz motywy biblijne we fragmencie, rozpoznać główny problem w tekście, scharakteryzować Hioba, omówić relacje między Hiobem a Bogiem na podstawie fragmentu *Biblii*, nazwać środki stylistyczne, wskazać rady Koheleta, jak należy przeżywać swój los, sklasyfikować psalmy wg poznanych kryteriów, podać przykłady paralelizmów, wskazać środki językowe, scharakteryzować relacje między Oblubieńcem a Oblubienicą w *Pieśni nad*

Pieśniami, w kontekście utworu wyjaśnić pojęcie miłość zmysłowa, opisać jeźdźców *Apokalipsy* i scharakteryzować ich na podstawie ryciny A. Dürera, zdefiniować pojęcie eschatologii, wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań, wykorzystać najważniejsze konteksty;

Średniowiecze: omówić wydarzenia związane z początkiem i końcem średniowiecza, wymienić średniowieczne wzorce osobowe, porównać ramy czasowe średniowiecza polskiego i europejskiego, scharakteryzować średniowieczny system szkolny, wyjaśnić pojęcie: *Biblia pauperum*, wymienić podstawowe cechy stylu romańskiego i gotyckiego, podać przykłady zabytków polskiego i europejskiego średniowiecza, posługiwać się terminami: płaskorzeźba, rzeźba pełnofigurowa, fresk, pieta, ikona, nawa, ołtarz, prezbiterium, apsyda, katedra, przypora, rozeta, witraż, portal, rozpoznać podmiot liryczny oraz adresata utworu *Bogurodzica*, wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe, określić sytuację liryczną, podmiot liryczny i adresatów utworu *Lament świętokrzyski*, wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe, scharakteryzować świętego jako ascetę na podstawie *Legandy o św. Aleksym*, wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i słowotwórcze, opisać obraz śmierci przedstawiony w utworze *Rozmowa Mistrza Polikarpa ze Śmiercią*, posługując się terminem alegoria, wskazać archaizmy leksykalne, fleksyjne, fonetyczne i składniowe, porównać postawy dwóch świętych: św. Franciszka i św. Aleksego, wyjaśnić reakcję zwierząt na słowa św. Franciszka, wymienić najważniejszych bohaterów *Pieśni o Rolandzie*, scharakteryzować Rolanda, omówić kompozycję utworu, omówić kompozycję *Wyznań*, wymienić podstawowe założenia filozofii św. Augustyna, wyjaśnić pojęcia: asceza, iluminacja, dualizm duszy i ciała wymienić podstawowe założenia filozofii św. Tomasza, wyjaśnić pojęcie: scholastyka, omówić kompozycję *Dziejów Tristana i Izoldy*, sformułować zasady miłości dworskiej, omówić etos rycerski na przykładzie Tristana, wymienić dzieła polskiej historiografii średniowiecznej, zdefiniować pojęcie historiografii, zaprezentować wzorzec władcy na podstawie charakterystyki Bolesława Chrobrego pióra Galla Anonima, omówić genezę *Boskiej komedii*, wyjaśnić tajemnicę tytułu, scharakteryzować narratora, omówić kompozycję poematu Dantego, wyjaśnić pojęcia: poemat epicki, *summa*;

Renesans: objaśnić, na czym polegała reformacja i podać jej przyczyny, opisać przemiany kulturowe dające podwaliny nowej epoce, wskazać powiązania pomiędzy renesansem a antykiem, wymienić wyznania protestanckie, wyjaśnić pojęcia: humanizm i antropocentryzm w kontekście epoki, wymienić cechy charakterystyczne stylu renesansowego i objaśnić je na przykładach, zaprezentować dzieła polskiego renesansu, wyjaśnić pojęcia: akt, portret, perspektywa, scenka rodzajowa, krużganki, miasto idealne, opisać kompozycję obrazu *Mona Lisa* Basquiata i porównać z obrazem Leonarda da Vinci, omówić kompozycję *Żywota człowieka poczciwego*, scharakteryzować tytułową postać, wskazać środki językowe zastosowane we fragmencie, określić gatunek *Hymnu* J. Kochanowskiego i wskazać jego pochodzenie, omówić sposób kreacji nadawcy i adresata tekstu, wskazać elementy światopoglądu renesansowego w *Pieśniach* Jana Kochanowskiego, omówić kompozycję wierszy, wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego, scharakteryzować światopogląd Jana Kochanowskiego, wyjaśnić pojęcia: horacjanizm, cnota, fortuna, stoicyzm, epikureizm, wskazać elementy filozofii stoickiej w *Trenach*, rozpoznać w *Trenie IX* pozorny panegiryk, odczytać odbudowę światopoglądu poety w *Trenie XIX*, wyjaśnić pojęcia: poezja funeralna, liryka żałobna, odnaleźć nawiązania do *Trenów* Jana Kochanowskiego w utworze W. Broniewskiego, omówić sposób przedstawienia Urszulki w *Trenach*, wskazać inspiracje mitologiczne i biblijne w *Trenach*, odnieść *Psalterz Dawidów* do tradycji biblijnej, wyjaśnić pojęcia: translatoryka, humanizm chrześcijański, *poeta doctus*, omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego, wskazać nawiązania *Odprawy posłów greckich* do budowy tragedii antycznej, scharakteryzować bohaterów, scharakteryzować wybrane utwory Jana Kochanowskiego umieścić *Kazania sejmowe* w kontekście historycznym, wskazać w tekście wątki biblijne, wyjaśnić pojęcia: anarchia szlachecka, złota wolność, tolerancja religijna, omówić kompozycję utworu *Gargantua i Pantagruel*, wyjaśnić pojęcia: parodia, scharakteryzować bohaterów,

omówić kompozycję *Utopii*, wskazać prawa i obowiązki mieszkańców Utopii, wyjaśnić ich cel działań, przedstawić kompozycję *Prób*, wskazać problemy poruszone w tekście;

Barok: scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem, wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen, wyjaśnić pojęcia: monarchia absolutna, kontreformacja, zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej, scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami, przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie, odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego, wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w sonetach, wskazać środki stylistyczne, odczytać wiersz *Krótkość żywota* jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę, odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej i literatury dworskiej, scharakteryzować je, wskazać środki stylistyczne, określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz, wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: *Niestatek i Do trupa*, wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach, wskazać środki stylistyczne w utworze, wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci, scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty, na podstawie utworu J.Ch. Paska zdefiniować pamiętnik, rozpoznać główny problem w tekście, wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira, przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego, scharakteryzować bohaterów dzieła, wskazać nawiązania do reguł starożytnych, omówić kompozycję utworu, scharakteryzować głównych bohaterów tragedii, wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta, wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie, rozpoznać główny problem, scharakteryzować bohaterów fragmentu, wskazać elementy fabuły Makbeta Williama Szekspira,

scharakteryzować bohaterów tragedii, omówić relacje między bohaterami, przedstawić różne sposoby sprawowania władzy w *Hamlecie*, wskazać nawiązania do *Hamleta* Williama Szekspira, scharakteryzować *Hamleta* i *Fortynbrasa*, wskazać środki językowe,

scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira, wymienić rodzaje komizmu, omówić *Skapca* jako komedię charakterów, omówić obyczajowość przedstawioną w dramacie i kompozycję utworu;

Oświecenie: opisać światopogląd ludzi oświecenia, przedstawić osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki, wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich, wymienić myślicieli epoki oświecenia, wyjaśnić pojęcia: deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm, wymienić cechy stylu klasycystycznego i rokoka, omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej, omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego, opisać wzór patrioty ukazany w *Hymnie do miłości ojczyzny*, wskazać środki stylistyczne, przedstawić kompozycję satyr, scharakteryzować głównych bohaterów satyry *Pijaństwo*, wymienić wady ganione przez autora w satyrach *Pijaństwo* i *Świat zepsuty*, relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego, wymienić utwory Ignacego Krasickiego, odnaleźć w świecie przedstawionym *Laury i Filona* elementy o charakterze konwencjonalnym, scharakteryzować bohaterów sielanki, omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego w *Pieśniach nabożnych* F. Karpińskiego, omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem, przedstawić historię dojrzewania bohatera w *Kandydzie* Woltera, omówić kompozycję utworu, wyjaśnić pojęcie: Eldorado. **Nauka o języku:**

omówić język jako system znaków, wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań, rozróżniać rodzaje kodów (języków), wyjaśnić, co należy zrobić, aby komunikat był dobrze zrozumiany, scharakteryzować poszczególne funkcje wypowiedzi, scharakteryzować działy gramatyki, wskazać języki należące do poszczególnych grup języków słowiańskich, wskazać zmiany kształtujące system gramatyczny, scharakteryzować zasady rządzące ortografią, przedstawić reguły pisowni wielką literą, wymienić zasady łącznej bądź rozdzielnej pisowni partykuły by, wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań, omówić zasady pisowni -ji, -ii oraz -i w zakończeniach niektórych rzeczowników, omówić zasady zapisu ą i ę, om, on, em, en, omówić zasady pisowni przedrostków roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws- oraz przyimków złożonych omówić pisownię skrótowców, wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata, wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań. **Tworzenie wypowiedzi:** omówić sposoby budowania spójności między zdaniem, rozwinąć zaproponowaną argumentację, przedstawić zależności pomiędzy sposobem budowania przemówienia a sytuacją komunikacyjną, przerehablować podany plan, scharakteryzować rodzaje notatek, przedstawić proces tworzenia streszczeń, przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej omówić budowę akapitów, omówić poszczególne typy dowodzenia, wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań.

Wymagania rozszerzające na ocenę dobrą

Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:

Starożytność: wyjaśnić symboliczne znaczenie Aten, Rzymu i Jerozolimy, wypowiedzieć się na temat greckich filozofów, wyjaśnić, na czym polegał antropocentryzm cywilizacji antyku, wyjaśnić, na czym polegał przełomowy charakter działalności Sokratesa i omówić jego metodę filozoficzną, omówić dualistyczną koncepcję świata według Platona, omówić znaczenie harmonii w sztuce antyku, wytłumaczyć, co to jest kanon, objaśnić pojęcie mimesis jako kategorii sztuki antycznej, przedstawić historię narodzin teatru, swobodnie posługiwać się pojęciami: dytyramb, koryfeusz, agon, chór, koturny, maska, deus ex machina, amfiteatr, wymienić gatunki literatury starożytnej, wskazać środki językowe użyte we fragmencie *Iliady i Odysei*, omówić ich funkcję, wskazać i omówić archetypy obecne we fragmencie *Odysei*, wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny, interpretować mit o Orfeuszu, omówić znaczenie mitów dla starożytnych Greków, omówić kondycję człowieka w starożytnym świecie w świetle mitów, określić problematykę utworu Z. Herberta *H.E.O.*, omówić rolę nawiązań do mitu o Orfeuszu, wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia bohaterów, wytłumaczyć tragizm w kontekście utworu, na przykładzie działań Kreona określić funkcjonowanie ironii tragicznej, przedstawić istotę winy tragicznej w odniesieniu do losów głównych bohaterów, omówić konflikt racji w *Chmurach*, wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia Sokratesa, rozpoznać główny problem w tekście, wyjaśnić metaforyczne znaczenie opowieści o jaskini, omówić relacje pomiędzy rzeczywistością materialną a idealną, wyjaśnić pojęcie: mimesis, wyjaśnić, na czym polega epizodyczność fabuły, wymienić i omówić trzy grupy środków, za pomocą których mówca może przekonać kogoś do swojej racji, określić problematykę utworów Horacego, umieścić treść utworu w kontekście poznanych filozofii, wskazać środki wyrazu artystycznego zastosowane w utworze i określić ich funkcję, wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter *Eneidy*, wskazać środki językowe zastosowane w utworze i omówić ich funkcję, przedstawić problematykę fragmentu, omówić sposób reinterpretacji mitu;

Biblia: omówić różnice między Starym a Nowym Testamentem, wyjaśnić, czym są Ewangelie i wymienić ewangelistów, wymienić przekłady *Biblii*, wymienić cechy stylu biblijnego, porównać biblijny opis stworzenia świata i człowieka z opisem mitologicznym, interpretować przemianę postawy Hioba po rozmowie z Bogiem, określić funkcję środków stylistycznych użytych we fragmencie, określić problematykę utworu, wypowiedzieć się na temat związku psalmów z muzyką, odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w psalmach i omówić ich funkcje, wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny, omówić oddziaływanie *Pieśni nad Pieśniami* na zmysły, podając cytaty z tekstu, odnaleźć środki stylistyczne zastosowane w *Pieśni nad Pieśniami* i określić ich funkcję, wskazać główne cechy stylu *Apokalipsy*, interpretować symbole i alegorie w omawianych fragmentach, poszerzyć świadomość językową;

Średniowiecze: analizować specyfikę periodyzacji polskiego średniowiecza, omówić średniowieczny uniwersalizm, teocentryzm oraz dualizm, wyjaśnić i zilustrować przykładami parenetyczny i anonimowy charakter sztuki średniowiecznej, omówić alegorię i podać jej przykłady, posługiwać się terminami: symultanizm, iluminatorstwo, miniatura, chorał, bazylika, wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny, omówić kompozycję utworu, omówić funkcję *Bogurodzicy* w średniowiecznej Polsce, scharakteryzować Maryję jako matkę, omówić motyw *Stabat mater* w wierszu, wskazać w *Legendzie o św. Aleksym* typowe elementy legendy hagiograficznej, porównać legendę średniowieczną z poetyckim komentarzem współczesnej poetki w utworze K. Iłakowiczówny, omówić motyw *danse macabre*, wyjaśnić przyczyny popularności motywu śmierci w średniowieczu, w kontekście utworu wyjaśnić pojęcia: *memento mori* i *ars moriendi*, omówić problematykę utworu *Kwiatki św. Franciszka*, omówić funkcję elementów fantastycznych, przedstawić Rolanda jako wzorzec osobowy rycerza, wskazać w utworze cechy eposu rycerskiego, omówić elementy *ars moriendi* obecne w utworze, wyjaśnić naturę i pochodzenie zła na podstawie *Wyznania św. Augustyna*, wyjaśnić, na czym polega opisany w tekście św. Tomasza dowód na istnienie Boga, wyjaśnić, na czym polega scholastyczny sposób myślenia, objaśnić funkcję fantastyki w utworze *Dzieje Tristana i Izoldy*, wyjaśnić, na czym polega tragizm bohaterów, poszerzyć świadomość językową, scharakteryzować dzieła polskiej historiografii średniowiecznej, wypowiedzieć się na temat *Kroniki polskiej* jako źródła historycznego, wymienić elementy dzieła charakterystyczne dla średniowiecza i renesansu, zinterpretować alegorie obecne w poemacie Dantego;

Renesans: wyjaśnić społeczne uwarunkowania narodzin epoki renesansu oraz rolę wydarzeń wyznaczających początek renesansu w kształtowaniu nowej epoki, wyjaśnić pojęcie: *ad fontes*, wskazać i zilustrować przykładami tematy sztuki renesansowej, opisać twórczość artystów renesansu (Leonardo da Vinci, Michał Anioł, Rafael, Sandro Botticelli), opisać kompozycję obrazu w kontekście banknotu jednodolarowego, omówić funkcję środków językowych zastosowanych we fragmencie *Żywota człowieka poczciwego*, wymienić i omówić cechy idealnego szlachcica, dokonać interpretacji *Hymnu* Jana Kochanowskiego, zanalizować renesansowy charakter wiersza, odnaleźć i omówić wątki horacjańskie, elementy stoicyzmu i epikureizmu w utworach Jana Kochanowskiego, zdefiniować humanistyczny ideał człowieka na podstawie *Pieśni*, wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny, przedstawić kryzys światopoglądowy poety na podstawie trenów: IX, X i XI, wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w *Trenach*, dokonać analizy stylistycznej wiersza

***[Anka...], wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w kontekście *Trenów* Jana Kochanowskiego, omówić *Treny* jako świadomą kreację artystyczną, wskazać elementy renesansowe w cyklu, wypowiedzieć się na temat specyfiki tłumaczenia Psalmów, omówić obraz Boga i człowieka wyłaniający się z psalmów, porównać wybrane tłumaczenie psalmu Jana Kochanowskiego z tłumaczeniem zamieszczonym w *Biblii Tysiąclecia*, wskazać i omówić problematykę *Odprawy posłów greckich*, przedstawić konflikt postaw, wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Jana Kochanowskiego, wskazać w *Kazaniach Sejmowych* środki retoryczne i omówić ich funkcję, scharakteryzować stylizację proroczej groźby,

wyjaśnić alegoryczny sens fragmentów *Gargantui i Pantagruela*, omówić elementy parodii, wskazać cechy idealnego państwa na przykładzie *Utopii* T. Morusa, omówić podobieństwa i różnice pomiędzy utopią i antyutopią na przykładzie *Utopii* T. Morusa i *Nowego wspaniałego świata* Aldousa Huxleya, omówić *Próby* jako przykład eseistyki. analizować pobudki kierujące tytułową bohaterką filmu;

Barok: zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego, omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego, scharakteryzować specyfikę baroku polskiego, wyjaśnić pojęcie: *sarmatyzm*, scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku, wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej, określić problematykę utworów M. Sępa Szarzyńskiego, określić funkcje środków stylistycznych w wierszu, określić funkcje środków stylistycznych w wierszach Naborowskiego, omówić koncept w wierszu *Na oczy królowej angielskiej*, wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu *Krótkość żywota*, omówić funkcję anafory, zdefiniować pojęcie *marinizmu* po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna, wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny, omówić kompozycję *Pamiętników* J. Ch. Paska, wskazać w tekście *Pamiętników* elementy mentalności sarmackiej i je omówić, przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii, omówić sposób postrzegania miłości przez bohaterów *Romea i Julii*, wskazać cechy dramatu szekspirowskiego, analizować pod względem psychologicznym motywację działań bohaterów *Makbeta*, określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie, określić funkcję fantastyki w utworze, określić funkcję elementów humorystycznych w utworze, omówić wątki wanitatywne w *Hamlecie*, omówić różne sposoby realizacji nakazu zemsty w *Hamlecie*, omówić przyczyny obłędu Ofelii, przedstawić problematykę *Trenu Fortynbrasa*, omówić funkcje środków stylistycznych, wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira, przedstawić problematykę *Skapca* Moliera, omówić rolę didaskaliów;

Oświecenie: opisać przemiany społeczne w oświeceniu, wyjaśnić pojęcia: umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy, wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu, wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau, scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego, wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego, opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz, omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego, omówić funkcje środków stylistycznych w utworze *Hymn do miłości ojczyzny*, przedstawić problematykę satyr, wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu, omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego, wyliczyć tematy i motywy twórczości Ignacego Krasickiego oraz odnieść je do konkretnych dzieł, wyjaśnić pojęcie: sentymentalizm, wskazać elementy sentymentalizmu w utworze, wskazać cechy modlitwy w utworach *Pieśni nabożne*, formułować przesłanie utworów, wskazać treści symboliczne, omówić *Kandyda* jako satyryczną i krytyczną wizję cywilizacji europejskiej, wskazać elementy parodii w utworze. **Nauka o języku:** posługiwać się różnymi kodami ikonicznymi, poszerzyć świadomość językową omówić funkcję mowy ciała w procesie komunikacji, określić funkcje dominujące w danej wypowiedzi, rozpoznawać błędy we wskazanych wypowiedziach i określać rodzaj błędu, omówić zmiany kształtujące system gramatyczny, wskazać zasady pisowni regulujące zapis podanych wyrazów, uzasadnić pisownię wielką literą w podanych słowach, podać przykłady wyjątków, uzasadnić pisownię nie oraz by w podanych przykładach, poszerzyć świadomość językową, wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki i podane słowa, tworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców, omówić językowy obraz świata wynikający z podanych wyrażen, poszerzyć świadomość językową. Tworzenie wypowiedzi: zaproponować argumenty do podanej tezy i podeprzeć je przykładami, budować przemówienie, podążając za wskazówkami, stworzyć plan odtwórczy tekstu, przygotować notatkę syntetyzującą, wyjaśnić różnicę pomiędzy streszczeniem a parafrazą, formułować tezę interpretacyjną, wskazać konteksty interpretacyjne, wyjaśnić na przykładach poszczególne typy dowodzenia, rozpoznać poszczególne typy dowodzenia, poszerzyć świadomość językową.

Wymagania dopełniające na ocenę bardzo dobrą

Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:

Starożytność: wypowiadać się na temat fundamentalnej roli starożytności klasycznej w historii kultury europejskiej, wypowiedzieć się na temat idei kształtujących życie starożytnych, wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Arystotelesa, dokonać analizy dzieła sztuki według następujących kryteriów: stosunek do natury, kompozycja, sposób ukazania tematu, kontekst kulturowy i filozoficzny, określić rolę trzech pisarzy w rozwoju dramatu: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa, zdefiniować pojęcia: mit, symbol, sacrum, profanum, rodzaje literackie, epika, liryka, dramat, poezja tyrzejska, anakreontyk, mimesis, wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka ukazanego w *Iliadzie* i *Odysei*, wyjaśnić pojęcie archetyp w kontekście mitu o Orfeuszu, wskazać archetypy w innych mitach greckich, interpretować treści symboliczne i metaforyczne utworu Z. Herberta *H.E.O.*, określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów, analizować koncepcję człowieka i losu w świecie starożytnych Greków, odnosząc się do *Antygony*, posługiwać się pojęciem hybris przy charakteryzowaniu postaci Kreona i Antygony, objaśnić zagadnienie katharsis jako jednej z podstawowych kategorii tragedii greckiej, wypowiedzieć się na temat antycznego sporu filozofii z poezją w Chmurach, prezentować i uzasadnić własne sądy, wyjaśnić funkcję dialogu dla wymowy fragmentu Państwa Platona, przedstawić i omówić sposoby wywołania katharsis, omówić funkcję mitów w literaturze na podstawie Poetyki, przygotować wypowiedź retoryczną według Retoryki Arystotelesa, stworzyć pisemną analizę i interpretację wiersza Horacego, omówić relację Eneasza i Dydony w kontekście priorytetów starożytnych Rzymian;

Biblia: wypowiedzieć się na temat roli Biblii w kulturze, omówić funkcje Biblii – sakralną, poznawczą i estetyczną, interpretować opowieść o zerwaniu owocu z drzewa zakazanego (grzechu pierworodnym), podjąć dyskusję na temat sensu cierpienia i zgody Boga na istnienie zła (teodycei), interpretować teologiczną wymowę Księgi Koheleta, wskazać podobieństwa pomiędzy radami Koheleta a radami greckich filozofów, omówić obraz Boga wyłaniający się z psalmów, określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów, podjąć dyskusję na temat przynależności Pieśni nad Pieśniami do kanonu biblijnego, wypowiedzieć się na temat alegorycznej interpretacji Pieśni nad Pieśniami, wypowiedzieć się na temat sposobów obrazowania i wywoływania nastroju grozy w *Apokalipsie*, porównać biblijną *Apokalipsę* z innymi przedstawieniami końca świata;

Średniowiecze: interpretować rolę karnawału, analizować średniowieczne dzieło sztuki według podanych kryteriów, odnaleźć w treści *Bogurodzicy* motyw deesis i odnieść go do sztuk plastycznych, omówić formę wiersza, porównać obrazy Maryi z *Lamentu świętokrzyskiego* i z *Bogurodzicy*, podjąć dyskusję na temat aktualności ascezy oraz sensu takiej drogi do świętości, omówić parenetyczny charakter *Legandy o św. Aleksym*, na podstawie *Rozmowy Mistrza Polikarpa ze Śmiercią*, omówić światopogląd ludzi średniowiecza, omówić utwór jako satyrę społeczną, wypowiedzieć się na temat „czarnej śmierci” w średniowieczu, interpretować metaforyczne znaczenie utworu o św. Franciszku, wyjaśnić pojęcie: franciszkanizm, wskazać i omówić symbole obecne w *Pieśni o Rolandzie*, porównać wzorzec wojownika współczesnego ze średniowiecznym, porównać wyjaśnienie obecności zła w świecie zawarte w *Księdze Hioba* z interpretacją tego problemu w *Wyznaniach* św. Augustyna, podjąć dyskusję na temat zastosowanej przez św. Tomasza argumentacji, porównać filozofię św. Tomasza i św. Augustyna, przeanalizować specyfikę uczucia łączącego Tristana i Izoldę, wypowiedzieć się na temat obyczajowości średniowiecznej na podstawie *Dziejów Tristana i Izoldy*, wypowiedzieć się na temat stosunków społecznych i obyczajowości w średniowiecznej Polsce na podstawie *Kroniki polskiej*, omówić uwarunkowania historyczne początków piśmiennictwa polskiego, wypowiedzieć się na temat sposobu obrazowania w *Boskiej Komedii*, wskazać źródła kulturowe, z których czerpał Dante;

Renesans: analizować wpływ antyku na narodziny nowej epoki, analizować renesansowe dzieło sztuki, analizować wpływ antyku na sztukę renesansu, omówić obraz świata przedstawiony we *Żywocie człowieka poczciwego*, wyjaśnić, na czym polega parenetyczny charakter dzieła, porównać kreację Boga w wierszu Jana Kochanowskiego z jego obrazem w utworach średniowiecznych, rozpoznać rodzaj wersyfikacji, dokonać wnikliwej analizy i interpretacji *Pieśni*, wskazać w utworach cechy wiersza sylabicznego, dokonać analizy i interpretacji trenów, określić, jakie innowacje wprowadził Jan Kochanowski w trenie jako gatunku literackim, podjąć dyskusję na temat opisu śmierci i żałoby w różnych epokach literackich, omówić cykl Trenów jako świadectwo kryzysu światopoglądowego, omówić znaczenie twórczości Jana Kochanowskiego w rozwoju literatury polskiej, podjąć dyskusję na temat aktualności *Kazań sejmowych* we współczesnym społeczeństwie polskim, skonfrontować treść obrazu Jana Matejki z realiami historycznymi, wyciągnąć wnioski na temat ideologicznej funkcji obrazu, porównać sposób postrzegania miłości do ojczyzny przez podmiot liryczny oraz Piotra Skargę, analizować język *Gargantui i Pantagruela* przedstawić motyw utopii dawniej i dziś, wyjaśnić, na czym polega antyutopia i podać przykłady, podjąć dyskusję na temat wartości istotnych dla Republiki Świata, wskazać teksty świadczące o subiektywnym charakterze *Prób*;

Barok: wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku, omówić filozofię baroku, opisać rolę Kościoła jako mecenasa sztuki, dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów, porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w *Hymnie* Jana Kochanowskiego, analizować

znaczenie paradoksów kończących wiersz Naborowskiego, dokonać analizy i interpretacji utworów Naborowskiego, dokonać analizy i interpretacji wiersza, dokonać analizy i interpretacji wierszy Morsztyna, podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu *Niestatek*, określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów, analizować styl i język *Pamiętników*, omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira, analizować język utworu, podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła, analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira, wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira, zdefiniować tragizm w utworze, analizować kreację Lady Makbet, zaprezentować i uzasadnić własne sądy, podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira, analizować przyczyny zachowań Hamleta, dokonać analizy i interpretacji monologów Hamleta, dokonać analizy i interpretacji utworu *Tren Fortynbrasa*, omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury, analizować język utworu *Skapca* Moliera, podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu;

Oświecenie: zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne, analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę, analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów, analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki, wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia, porównać *Hymn do miłości ojczyzny* Ignacego Krasickiego z *Pieśnią V* Jana Kochanowskiego, rozpatrzyć satyrę w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej, omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze, porównać *Mistrzostwa w narzekaniu* Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego, omówić kontekst społeczno-polityczny utworu, rozważać znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej, wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszają dzisiejszego czytelnika, analizować i interpretować utwory Franciszka Karpińskiego, porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią *Czego chcesz od nas, Panie* Jana Kochanowskiego, omówić językowe sposoby uzyskiwania efektu komicznego w *Kandydzie* i kontekst filozoficzny utworu, interpretować zakończenie utworu. **Nauka o języku:** porównać różne formy przekazywania informacji, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, omówić wpływ sytuacji społecznej na jakość aktu komunikacji, wyszukać w tekście przykłady poszczególnych funkcji wypowiedzi, omówić funkcję poszczególnych działów gramatyki w budowaniu wypowiedzi, omówić procesy językowe, które ukształtowały podane słowa i zwroty, wskazać w dziełach kultury dawnej dowody na zmiany językowe, wyjaśnić cel stworzenia zasad ortograficznych, omówić znaczenie wielkich liter w tekście poetyckim, uzasadnić pisownię *nie* oraz *by* w tekście poetyckim, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu, zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu, posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu, przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową. **Tworzenie wypowiedzi:** zbudować spójną, poprawną i przekonującą wypowiedź argumentacyjną, wygłosić spójne przemówienie dostosowane do sytuacji komunikacyjnej, stworzyć plan twórczy tekstu, przygotować notatkę syntetyzującą w formie mapy myśli, dokonać streszczenia i parafrazy podanych tekstów, stworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną, stworzyć tekst, stosując różne typy dowodzenia, przeanalizować podany przykład dowodzenia, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową.

Wymagania wykraczające na ocenę celującą

Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

Starożytność: przedstawić znaczenie prawa rzymskiego dla rozwoju późniejszych kodyfikacji prawnych, podjąć dyskusję na temat wpływu starożytności na współczesność, omówić wpływ filozofii starożytnych na epoki późniejsze, rozróżnić okresy klasyczny i hellenistyczny w historii sztuki starożytnej Grecji i przyporządkować im konkretne dzieła, wyjaśnić etymologię słowa tragedia, omówić wpływ tragików greckich: Ajschylosa, Eurypidesa i Sofoklesa oraz komediopisarza Arystofanesa na rozwój teatru, omówić podstawowe wątki i tematy podejmowane przez starożytnych twórców literatury, wskazać i omówić antyczne toposy w kulturze współczesnej, interpretować rolę opozycji światła i mroku w kreacji Orfeusza, podjąć dyskusję dotyczącą tezy, że *Iliada* ukazuje tragiczną koncepcję ludzkiego losu, omówić różne sposoby przedstawiania motywu wędrówki w kulturze, samodzielnie zinterpretować tekst, streścić mit o rodzie Labdakidów, wyjaśnić, na czym polega zasada decorum na przykładzie *Antygony*,

podjąć dyskusję na temat sposobu przedstawienia poglądów Sokratesa, podjąć polemikę, podjąć dyskusję na temat koncepcji przedstawionej przez Platona, omówić funkcję poetyki normatywnej w procesie twórczym,

podjąć dyskusję na temat przydatności retoryki w różnych sytuacjach, przywołać szerokie konteksty i nawiązania do utworu Horacego, podjąć dyskusję na temat dwóch wizji sztuki:

Horacego i Różewicza, porównać Eneasza i Odyseusza;

Biblia: wyczerpująco opisać jedną z religii, wywodzących się z Biblii, wymienić święte księgi innych religii, omówić sposób przedstawiania cierpienia w kulturze popularnej, interpretować obraz Léona Bonnata w kontekście historii Hioba, omówić obraz Adriaen van Utrechta w kontekście *Księgi Koheleta*, porównać tłumaczenia psalmów (z Biblii Tysiąclecia, Jana Kochanowskiego i Czesława Miłozza), porównać opis miłości zaprezentowany w *Pieśni nad Pieśniami* z wybranymi utworami miłosnymi z kręgu popkultury, opisać Oblubienicę z obrazu Rossettiego i porównać ją z literackim pierwowzorem postaci w *Biblii*, stworzyć w formie pisemnej analizę porównawczą *Apokalipsy* i dowolnego dzieła prezentującego koniec świata (literackiego, malarskiego bądź filmowego);

Średniowiecze: opisać wpływ antyku i kultury arabskiej na średniowiecze, odróżnić styl romański od gotyckiego, wymienić cechy stylu bizantyjskiego i podać jego przykłady, wypowiedzieć się na temat muzyki średniowiecznej, wskazać podobieństwa między motywem deesis w *Bogurodzicy*, a tym przedstawionym na ikonie, porównać obrazy męki Pańskiej przedstawione w *Lamencie świętokrzyskim* i na obrazie Grünewalda, wypowiedzieć się na temat obrazu Żydów w tekście *Lamentu*, opisać inne przykłady ascezy średniowiecznej, omówić rolę świętych w życiu ludzi średniowiecza, porównać motyw *danse macabre* przedstawiony w *Rozmowie* z jego ujęciem na obrazie Berna Notkego, interpretować scenę z życia św. Franciszka ukazaną na fresku Giotta, omówić przykłady współczesnych wzorców osobowych, omówić obraz Angelico w kontekście *Wyznań* św. Augustyna, podjąć dyskusję na temat aktualności poglądów głoszonych przez św. Augustyna i Tomasza, omówić topos nieszczęśliwej miłości na wybranym przykładzie z kultury współczesnej, napisać analizę i interpretację wiersza, uwzględniającą konteksty, sprawnie posługiwać się językiem, podjąć dyskusję na temat wizerunku współczesnych władców w mediach, wyjaśnić, dlaczego Dante uczynił swoim przewodnikiem Wergiliusza, wykorzystać bogate konteksty, formułować i rozwiązywać problemy badawcze;

Renesans: wyjaśnić podłoże różnicy pomiędzy periodyzacją renesansu w Europie i Polsce, objaśnić wpływ odkrycia Mikołaja Kopernika, wynalezienia druku i upadku Konstantynopola na kształtowanie się epoki renesansu, opisać twórczość renesansowych artystów północnych, analizować i oceniać dzieła renesansowe, wypowiedzieć się na temat muzyki renesansowej, przedstawić inne dzieła wchodzące w dialog z dziełem Leonarda da Vinci, na podstawie indywidualnych poszukiwań wyjaśnić pojęcie *deus artifex* i odnieść je do utworu Jana Kochanowskiego, skonfrontować wiersz Jana Kochanowskiego z obrazem Pietera Bruegela, porównać *Pieśń XXIV* z *Ksiąg wtórych* z wierszami Horacego, samodzielnie zinterpretować tekst, omówić sposób przedstawienia żałoby we współczesnym tekście kultury, stworzyć pracę pisemną, w której dokona analizy porównawczej wierszy: *[Anka! to już trzy i pół roku]* Władysława Broniewskiego i *Trenu XIX* Jana Kochanowskiego, samodzielnie zinterpretować tekst, podjąć dyskusję na temat aktualności *Trenów*, podjąć dyskusję na temat aktualności *Odprawy posłów greckich*, wypowiedzieć się na temat światopoglądu Jana Kochanowskiego w kontekście jego biografii i twórczości, zanalizować obraz Jana Matejki *Kazanie Skargi*, podjąć dyskusję na temat roli śmiechu w życiu człowieka, podjąć dyskusję na temat ideału społeczeństwa przedstawionego w dziele Morusa, podjąć dyskusję, czy ważniejsza jest jednostka, czy społeczność, wskazać przykłady sentencji we fragmencie i rozwinąć zawarte w niej myśli, przywołać szerokie konteksty i nawiązania;

Barok: analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki, podać przykłady teatralizacji życia w baroku, scharakteryzować tło historyczne epoki, stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej, analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia, skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem *In actu oculi*, dokonać interpretacji obrazu Maria Magdalena, skonfrontować wiersz *Do trupa* z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci, samodzielnie zinterpretować tekst, podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków, omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira, omówić wybraną adaptację *Makbeta* bądź *Hamleta* i skonfrontować ją z tekstem dramatu, przedstawić i omówić wybraną adaptację filmową *Hamleta*, podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira, przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu, wykorzystać bogate konteksty, formułować i rozwiązywać problemy badawcze;

Oświecenie: analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie, wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia, podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu, w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie, podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie, samodzielnie zinterpretować tekst, podjąć polemikę, zaprezentować tematykę powieści *Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki*, porównać świat sielankowej Arkadii do utopii, wskazać konteksty i nawiązania do *Pieśni nabożnych* Karpińskiego, podjąć dyskusję na temat przesłania zawartego w zakończeniu Kandyda Woltera, wskazać konteksty i nawiązania, wykorzystać bogate konteksty, formułować i rozwiązywać problemy badawcze. **Nauka o języku:**

wyjaśnić przyczyny nieporozumień językowych, sprawnie posługiwać się językiem. **Tworzenie wypowiedzi:** formułować wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierworodnym.

** kolorem szarym zaznaczono treści realizowane tylko w klasie I C i I D (zakres rozszerzony)*

6. Prawo ucznia do poprawy ocen, w tym warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

- uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji: raz w ciągu półrocza w klasach realizujących język polski w zakresie podstawowym, dwa razy w ciągu półrocza w klasach o realizujących język polski w zakresie rozszerzonym;
- brak podręcznika, lektury lub innych materiałów wskazanych przez nauczyciela jest traktowany jako nieprzygotowanie;
- uczeń, który z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu w pierwszym terminie, powinien przystąpić do ww. formy sprawdzania wiedzy w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
- jeśli uczeń był nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie i nie pisał ich w wyznaczonym terminie dwóch tygodni, to w dzienniku zapisuje się znak 0, co stanowi informację dla ucznia i jego rodziców o niezaliczonej pracy klasowej/sprawdzianie;
- uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej/sprawdzianu powinien poprawić ocenę w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od otrzymania oceny niedostatecznej – termin wyznacza nauczyciel. Przy ocenianiu poprawy stosuje się pełną skalę ocen;
- do dziennika wpisuje się z poprawy tylko ocenę wyższą od uzyskanej na pracy klasowej/sprawdzianie;
- uczeń, który podczas pisania pracy klasowej lub sprawdzianu korzysta z pomocy niedozwolonych przez nauczyciela, kończy pracę w momencie ujawnienia tego faktu;
- uczeń ma prawo ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana dla niego rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego zgodnie z § 97 ust. 1 - 6 Statutu II Liceum Ogólnokształcącego w Nowogardzie.

7. Sposób informowania uczniów i rodziców o efektach procesu oceniania:

- oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców; □ uczeń jest na bieżąco informowany przez nauczyciela o uzyskanych ocenach, które są wpisywane do dziennika elektronicznego;
- rodzice ucznia mogą na bieżąco zapoznać się z ocenami wpisanymi do dziennika elektronicznego oraz podczas spotkań nauczycieli z rodzicami uczniów zgodnie z harmonogramem ustalonym na początku roku szkolnego, a także podczas spotkań indywidualnych po wcześniejszym umówieniu z nauczycielem;
- nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę uczniowi lub jego rodzicom w sposób określony w § 85 ust. 3 - 5 Statutu Szkoły.

Wymagania konieczne na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

Barok: wyjaśnić etymologię terminu barok, określić ramy czasowe epoki oraz polskiego baroku, wymienić i rozpoznać cechy stylu barokowego na przedstawionych przykładach, wymienić najważniejszych twórców okresu baroku, odczytać ze zrozumieniem wiersze Mikołaja Sępa Szarzyńskiego i Daniela Naborowskiego, wskazać podmiot liryczny, adresata lirycznego oraz określić sytuację liryczną, wyjaśnić pojęcie: anafora, na podstawie wiersza *Do trupa* zdefiniować sonet i pojęcie paradoksu, zdefiniować sarmatyzm, wymienić jego wady i zalety, zrelacjonować treść fragmentów *Pamiętników* Jana Chryzostoma Paska, wymienić kluczowe fakty z jego biografii, zrelacjonować najważniejsze fakty z biografii Williama Szekspira, streścić fabułę dramatów: *Romeo i Julia*, *Makbet*, wymienić bohaterów dzieł, przedstawić genezę utworów, zrelacjonować treść dramatu *Skąpiec* Moliera, wymienić bohaterów utworu i najważniejsze wydarzenia w biografii Moliera;

Oświecenie: objaśnić etymologię nazwy epoki, podać daty graniczne oświecenia w Europie oraz polskiego oświecenia, wskazać na przykładach cechy stylu klasycystycznego w architekturze, malarstwie i rzeźbie oraz cechy stylu rokoko, wymienić najważniejsze fakty z biografii Ignacego Krasickiego, przedstawić genezę *Hymnu do miłości ojczyzny*, zdefiniować hymn i satyrę, zrelacjonować treść satyr *Świat zepsuty* i *Pijaństwo*, zrelacjonować treść utworu *Mistrzostwa w narzekaniu* W. Młynarskiego, wyjaśnić terminy: ironia, stereotyp, PRL, wymienić gatunki tworzone przez Ignacego Krasickiego i zilustrować je przykładami, zdefiniować sielankę, streścić podane fragmenty utworu Franciszka Karpińskiego, zrelacjonować treść fragmentu *Pieśni nabożne*, omówić świat przedstawiony. **Romantyzm:** wyjaśnić etymologię nazwy epoki, przedstawić ramy czasowe romantyzmu europejskiego i polskiego, wskazać i zilustrować przykładami najważniejsze tematy sztuki romantycznej, wymienić motywy i tematy charakterystyczne dla literatury romantycznej, wymienić gatunki realizowane w literaturze romantycznej, zrelacjonować treść ballady *Król olch*, wskazać narratora i bohaterów tekstu, zrelacjonować treść dramatu *Cierpienia młodego Wertera*, określić rodzaj narracji, zrelacjonować treść *Fausta* na podstawie streszczenia, zrelacjonować treść fragmentów tekstu, określić przynależność rodzajową i gatunkową utworu, zrelacjonować treść wiersza *Prospekt* W. Szymborskiej, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego, zrelacjonować treść *Giaura* Byrona, określić sposób relacjonowania wydarzeń, zrelacjonować treść wiersza *Oda do młodości* A. Mickiewicza, określić rodzaj liryki, **Romantyzm:** zrelacjonować treść ballady, opisać różne reakcje osób zgromadzonych, wokół Karusi: ludu, Starca i narratora, *Świtez:* zrelacjonować treść ballady, określić rodzaj narracji i wskazać narratora, *Lilije:* zrelacjonować treść ballady, omówić świat przedstawiony, zrelacjonować treść *Sonetów krymskich*, określić rodzaj liryki opisać zachowania pasażerów statku z sonetu *Burza*, zrelacjonować treść utworów miłosnych: *Do M****, *Niepewność*, *Do *** Na Alpach w Splugen*, określić rodzaj liryki, wskazać elementy aluzji literackiej w utworach K. I. Gałczyńskiego *Teatrzyk Zielona Gęś*, zrelacjonować treść *Konrada Wallenroda* A. Mickiewicza, zrekonstruować biografię tytułowego bohatera, określić sposób relacjonowania wydarzeń, zrelacjonować treść dramatu *Dziady cz. IV*, wymienić cechy miłości romantycznej, zrelacjonować treść *Dziadów cz. III*, przedstawić okoliczności powstania *Dziadów cz. III*, zrelacjonować treść utworów – *Liryki lozańskie*, określić sposób relacjonowania wydarzeń, wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Adama Mickiewicza, zrelacjonować treść utworów: *Rozłączenie*, *Grób Agamemnona* i *Testament mój* Juliusza Słowackiego, przedstawić sytuację liryczną, określić rodzaj liryki, zrelacjonować treść wiersza, określić rodzaj liryki, zrelacjonować treść utworów *Sowiński w okopach Woli* i *Pogrzeb kapitana Majznera*, określić rodzaj liryki i wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych wierszy, zrelacjonować treść *Kordiana*, zrelacjonować przemianę tytułowego bohatera, wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Juliusza Słowackiego, zrelacjonować treść utworu *Nie-Boska komedia* Z. Krasińskiego, opisać obóz rewolucji, zrelacjonować treść i określić rodzaj liryki utworów: *Moja piosnka (I)*, *W Weronie*, *Do obywatela Johna Brown*, *[Klaskaniem mając obrzękłe prawice...]*, wskazać podmiot liryczny i adresatów utworu *[Coś Ty Atenom zrobił, Sokratesie...]* C. K. Norwida, zrelacjonować treść komedii *Śluby panięskie* A. Fredry, wymienić bohaterów utworu, zrelacjonować treść fragmentu *Pamiętek Soplicy*, wymienić przejawy obyczajowości szlacheckiej.

Nauka o języku/kształcenie językowe:

wymienić zasady pisowni -ji, -ii oraz -i w zakończeniach niektórych rzeczowników, wymienić zasady zapisu ą i ę, om, on, em, en, wymienić zasady pisowni przedrostków roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws- oraz przyimków złożonych, wyjaśnić pojęcia: skróty i skrótowce, wymienić typy skrótowców, wymienić typy i grupy zapożyczeń, klasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie, wymienić różne odmiany polszczyzny, wymienić dialekty języka polskiego, wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny, wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności.

Tworzenie wypowiedzi: wyjaśnić pojęcie: interpretacja tekstu literackiego, wymienić elementy rozprawki interpretacyjnej, wymienić typy dowodzenia, wymienić: cele i cechy dobrze przygotowanej wypowiedzi perswazyjnej, wymienić rodzaje argumentów, zabiegi językowe i środki stylistyczne wzmagające perswazyjność, środki pozajęzykowe wzmagające perswazyjność, zreferować zasady tworzenia opinii – pisma użytkowego, wymienić cechy szkicu interpretacyjnego.

Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną *Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:*

Barok: scharakteryzować podstawowe różnice pomiędzy renesansem a barokiem, wyjaśnić, dlaczego w historii okres baroku nazywany jest czasem wojen, wyjaśnić pojęcia: monarchia absolutna, kontrreformacja, zaprezentować twórczość najważniejszych przedstawicieli sztuki barokowej, scharakteryzować malarstwo barokowe, posługując się przykładami, przedstawić cechy architektury barokowej na wybranym przykładzie, odnaleźć cechy poezji metafizycznej w utworach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego, wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w sonetach, wskazać środki stylistyczne, odczytać wiersz *Krótkość żywota* jako traktat zawierający tezę i argumentację potwierdzającą tezę, odnaleźć w wierszach cechy literatury metafizycznej i literatury dworskiej, scharakteryzować je, wskazać środki stylistyczne, określić zasadę kompozycyjną, według której zbudowany jest wiersz, wyjaśnić istotę konceptu w wierszach: *Niestatek i Do trupa*, wskazać elementy sensualizmu w analizowanych wierszach, wskazać środki stylistyczne w utworze, wskazać podobieństwa związane z doświadczeniem miłości i śmierci, scharakteryzować biografię Jana Chryzostoma Paska jako typową dla sarmaty, na podstawie utworu J.Ch. Paska zdefiniować pamiętnik, rozpoznać główny problem w tekście, wymienić najważniejsze dzieła Williama Szekspira, przedstawić specyfikę teatru elżbietańskiego, scharakteryzować bohaterów dzieła, wskazać nawiązania do reguł starożytnych, omówić kompozycję utworu, scharakteryzować głównych bohaterów tragedii, wskazać przyczyny ostatecznej klęski Makbeta, wskazać elementy realistyczne i fantastyczne w dramacie, rozpoznać główny problem, scharakteryzować bohaterów fragmentu, wskazać elementy fabuły *Makbeta* Williama Szekspira, scharakteryzować wybrane utwory Williama Szekspira, wymienić rodzaje komizmu, omówić *Skąpca* jako komedię charakterów, omówić obyczajowość przedstawioną w dramacie i kompozycję utworu;

Oświecenie: opisać światopogląd ludzi oświecenia, przedstawić osiągnięcia oświecenia w dziedzinie nauki, wymienić najważniejsze instytucje powstałe w czasach stanisławowskich, wymienić myślicieli epoki oświecenia, wyjaśnić pojęcia: deizm, ateizm, materializm, sensualizm, empiryzm, tabula rasa, utylitaryzm, liberalizm, libertynizm, wymienić cechy stylu klasycystycznego i rokoka, omówić inspiracje antyczne w sztuce klasycystycznej, omówić działalność publicystyczną Ignacego Krasickiego, opisać wzór patrioty ukazany w *Hymnie do miłości ojczyzny*, wskazać środki stylistyczne, przedstawić kompozycję satyr, scharakteryzować głównych bohaterów satyry *Pijaństwo*, wymienić wady ganione przez autora w satyrach *Pijaństwo i Świat zepsuty*, relacjonować najważniejsze wydarzenia w biografii Ignacego Krasickiego, wymienić utwory Ignacego Krasickiego, odnaleźć w świecie przedstawionym *Laury i Filona* elementy o charakterze konwencjonalnym, scharakteryzować bohaterów sielanki, omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego i adresata lirycznego w *Pieśniach nabożnych* F. Karpińskiego, omówić opisaną w utworach relację pomiędzy człowiekiem a Bogiem.

Romantyzm: wyjaśnić, na czym polegała specyfika romantyzmu polskiego, przedstawić wydarzenia historyczne, które miały wpływ na kształtowanie się epoki, wymienić cechy charakterystyczne stylu romantycznego i objaśnić je na przykładach, wymienić i omówić cechy bohatera romantycznego, wymienić typy bohaterów romantycznych i wskazać ich rodowody, omówić punkty widzenia ojca i syna w *Królu olch* Goethego, scharakteryzować króla olch, omówić cechy gatunkowe utworu, scharakteryzować tytułowego bohatera *Cierpień młodego Wertera*, zaprezentować obraz uczucia Wertera do Lotty wylaniający się z tekstu, scharakteryzować głównych bohaterów *Fausta*, zdefiniować bohatera faustowskiego, scharakteryzować adresata lirycznego *Prospektu* W. Szymborskiej, wskazać środki retoryczne i określić ich funkcje, scharakteryzować tytułowego bohatera *Giaura* Byrona na podstawie fragmentów tekstu, wskazać cechy gatunkowe we fragmentach tekstu, nazwać funkcję językową dominującą w *Odzie do młodości* A. Mickiewicza i uzasadnić swoje stanowisko, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego, wskazać w utworze postawę podlegającą krytyce oraz przeciwstawione jej cechy młodości, *Romantyczność:* omówić życie wewnętrzne bohaterki wiersza, omówić sposób przedstawienia Starca, wskazać cechy gatunkowe utworu, *Świtez:* omówić kompozycję ballady, wskazać cechy gatunkowe utworu, *Lilije:* scharakteryzować bohaterkę utworu, wszystkie ballady: wskazać elementy

synkretyczne w utworach, omówić kompozycję sonetów w odniesieniu do definicji gatunku, przedstawić postawy wobec życia bohaterów lirycznych sonetu *Droga nad przepaścią w Czufut-Kale*, omówić sposób przedstawienia podróży w utworach, wypowiedzieć się na temat podmiotów lirycznych w utworach: *Do M****, *Niepewność*, *Do*** Na Alpach w Splugen*, omówić kompozycję erotyków, wymienić cechy ody na podstawie *Ody do młodości* i odnieść jej definicję do utworu Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, *On nie doczekał się*: wskazać elementy konwencji romantycznej w utworze, *Straszna rozmowa Gzężółki z duchem*: omówić efekt humorystyczny utworu w kontekście romantycznej roli świata nadprzyrodzonego, wskazać momenty przełomowe w życiu Konrada Wallenroda, omówić kompozycję utworu, przedstawić Konrada Wallenroda jako bohatera bajronicznego, wymienić funkcje poezji wskazane w *Pieśni wajdeloty*, scharakteryzować Aldonę i omówić jej funkcję w utworze, scharakteryzować Gustawa z *IV cz. Dziadów* jako bohatera werterowskiego, omówić kompozycję utworu, opisać miłość romantyczną jako religię przeznaczeń, odnaleźć w utworze cechy dramatu romantycznego, omówić kompozycję *III cz. Dziadów*, odnieść treść scen więziennych do biografii Adama Mickiewicza, przedstawić romantyczną koncepcję poety i poezji, przedstawić wątki biblijne obecne w *Widzeniu Księdza Piotra*, przedstawić obraz społeczeństwa polskiego na podstawie scen: *Salon warszawski* i *Pan Senator*, przedstawić cechy dramatu romantycznego na podstawie *Dziadów cz. III*, scharakteryzować Konrada jako bohatera romantycznego, omówić kreacje podmiotów mówiących w *Lirykach lozańskich*, omówić kompozycję wierszy, wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Adama Mickiewicza, nazwać uczucia podmiotu lirycznego i omówić kompozycję wiersza *Rozłączenie* Juliusza Słowackiego, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w *Grobie Agamemnona*, wskazać motywy mitologiczne w wierszu, omówić kreację podmiotu lirycznego w utworze *Testament mój*, przedstawić kompozycję wiersza i omówić jej funkcję, wymienić grupy adresatów wiersza i określić ich funkcje, *Sowiński w okopach Woli*: scharakteryzować tytułowego bohatera oraz określić znaczenie jego wieku i kalectwa dla wymowy utworu, wskazać, które elementy postawy generała Sowińskiego tworzą wzorzec osobowy patrioty, *Pogrzeb kapitana Meyznera*: wskazać elementy synkretyczne w utworze, omówić kompozycję *Kordiana* i określić problematykę jego poszczególnych części, scharakteryzować Kordiana w akcie I, zinterpretować imię tytułowego bohatera, wskazać w kreacji Kordiana cechy bohatera werterowskiego, wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Juliusza Słowackiego, omówić kompozycję *Nie-Boskiej komedii* i wskazać problematykę każdej części, przedstawić argumenty hrabiego Henryka i Pankracego, omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie *Nie-Boskiej komedii*, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w *Mojej piosnce (I)* C. K. Norwida, omówić kompozycję i budowę wiersza, opisać nastrój wiersza *W Weronie*, rozpoznać aluzję literacką w wierszu, wskazać w wierszu ironię i kontrasty, wypowiedzieć się na temat adresatów utworu [*Coś Ty Atenom zrobił, Sokratesie*], wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Do obywatela Johna Brown*, opisać adresata wiersza, odnaleźć w wierszu opinię podmiotu lirycznego na temat Ameryki, przedstawić kompozycję wiersza [*Klaskaniem mając obrzękłe prawice*] i określić temat jego każdej części, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego, scharakteryzować bohaterów utworu *Śluby panięskie*, wskazać elementy komizmu: postaci, sytuacyjnego i języka, wskazać w *Pamiętkach Soplicy* cechy gatunkowe gawędy, wskazać fragmenty humorystyczne, wykorzystać najważniejsze konteksty.

Nauka o języku/ kształcenie językowe: omówić zasady pisowni -ji, -ii oraz -i w zakończeniach niektórych rzeczowników, omówić zasady zapisu ą i ę, om, on, em, en, omówić zasady pisowni przedrostków roz-, bez-, wez-, wes-, wz-, ws- oraz przyimków złożonych omówić pisownię skrótowców, wymienić i omówić elementy składające się na językowy obraz świata, wykorzystywać teorię w rozwiązywaniu zadań, odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup oraz określić ich pochodzenie, przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisanym, językiem oficjalnym a nieoficjalnym, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, scharakteryzować style funkcjonalne, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy. **Tworzenie wypowiedzi:** przedstawić kompozycję rozprawki interpretacyjnej omówić budowę akapitów, wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich, nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, wskazać cechy opinii – pisma użytkowego w podanym tekście, dokonać analizy przykładowego szkicu interpretacyjnego pod kątem środków językowych, stworzyć szczegółowy plan dekompozycyjny przykładowego szkicu interpretacyjnego.

Wymagania rozszerzające na ocenę dobrą

Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:

Barok: zaprezentować najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego, omówić przyczyny i przejawy niepokoju duchowego, scharakteryzować specyfikę baroku polskiego, wyjaśnić pojęcie: *sarmatyzm*, scharakteryzować założenia światopoglądowe sztuki baroku, wymienić i opisać najważniejsze dzieła sztuki barokowej, określić problematykę utworów Mikołaja Sępa Szarzyńskiego, określić funkcje środków stylistycznych w wierszu, określić funkcje środków stylistycznych w wierszach

Naborowskiego, omówić koncept w wierszu *Na oczy królowny angielskiej*, wyjaśnić, na czym polega dramatyzm przedstawienia ludzkiej egzystencji w wierszu *Krótkość żywota*, wykazać się znajomością topiki barokowej, omówić funkcję anafory, zdefiniować pojęcie *marinizmu* po analizie wierszy Jana Andrzeja Morsztyna, omówić funkcje środków stylistycznych zastosowanych w utworze, wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny, omówić kompozycję *Pamiętników* J. Ch. Paska, wskazać w tekście *Pamiętników* elementy mentalności sarmackiej i je omówić, przedstawić nowatorstwo twórczości Szekspira wobec klasycznej tragedii, omówić sposób postrzegania miłości przez bohaterów *Romea i Julii*, wskazać cechy dramatu szekspirowskiego, analizować pod względem psychologicznym motywację działań bohaterów *Makbeta*, określić rolę czarownic w procesie budowania napięcia w dramacie, określić funkcję fantastyki w utworze, określić funkcję elementów humorystycznych w utworze, wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Williama Szekspira, przedstawić problematykę *Skapca* Moliera, omówić rolę didaskaliów;

Oświecenie: opisać przemiany społeczne w oświeceniu, wyjaśnić pojęcia: umowa społeczna, konstytucja, trójpodział władzy, wypowiedzieć się na temat edukacji w oświeceniu, wymienić najważniejsze założenia filozofii: Johna Locke'a, Immanuela Kanta, Jana Jakuba Rousseau, scharakteryzować specyfikę oświecenia polskiego, wymienić najważniejsze dzieła czołowych twórców klasycyzmu europejskiego, opisać specyfikę rokokowych przedmiotów codziennego użytku i wystroju wnętrz, omówić działalność literacką Ignacego Krasickiego, omówić funkcje środków stylistycznych w utworze *Hymn do miłości ojczyzny*, przedstawić problematykę satyr, wskazać te cechy satyry, które określają jej przynależność do klasycyzmu, omówić sposób piętnowania wad w satyrach Ignacego Krasickiego, wyliczyć tematy i motywy twórczości Ignacego Krasickiego oraz odnieść je do konkretnych dzieł, wyjaśnić pojęcie: sentymentalizm, wskazać elementy sentymentalizmu w utworze, wskazać cechy modlitwy w utworach *Pieśni nabożne*, formułować przesłanie utworów, wskazać treści symboliczne.

Romantyzm: przedstawić rolę rewolucji francuskiej w procesie kształtowania się nowej epoki, wymienić nazwiska najważniejszych twórców romantyzmu i omówić ich dzieła, określić rolę wyobraźni i natchnienia w twórczości romantyków oraz rolę wątków irracjonalnych, wypowiedzieć się na temat emocji towarzyszących bohaterom *Króla olch* Goethego, wyjaśnić, dlaczego tylko dziecko widzi króla, scharakteryzować miłość romantyczną w kontekście przeczytanych fragmentów *Cierpień młodego Wertera*, omówić funkcję dobra i zła w *Fauście*, dostrzec i przedstawić uniwersalną wymowę utworu, wskazać i zinterpretować nawiązanie *Prospektu* W. Szyborskiej do *Fausta* Goethego, porównać dwa rodzaje kuszenia: w dramacie Goethego i w wierszu Szyborskiej, zdefiniować miłość romantyczną w *Giaurze* Byrona, omówić nastrój *Ody do młodości* i wskazać środki językowe, które go tworzą, wskazać elementy klasycyzmu i romantyzmu w utworze, *Romantyczność*: wskazać objawy świadczące o obłądnie bohaterki, wskazać środki językowe, za pomocą których jest prezentowana Karusia, i określić ich funkcję, *Świtez*: omówić sposób przedstawienia natury i Boga w balladzie, wskazać elementy światopoglądu romantycznego w utworze, *Lilije*: omówić sposób kreacji bohaterki, określić rolę pustelnika, przedstawić rolę natury w balladzie, wszystkie ballady: określić funkcję motywów fantastycznych w utworach, *Burza*: wskazać środki stylistyczne budujące atmosferę zagrożenia, omówić sposób przedstawienia wyróżniającego się pasażera, *Bakczysaraj w nocy*: wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcje, *Ajudah*: omówić sposób kreacji podmiotu lirycznego, zinterpretować funkcję rozbudowanego porównania użytego w wierszu, wszystkie sonety: przedstawić funkcję orientalizmów, wskazać środki stylistyczne użyte w wierszach i określić ich funkcje, *Do M****: zinterpretować rolę natury przywołanej w wierszu, *Niepewność*: omówić sposób przedstawienia relacji pomiędzy podmiotem lirycznym a bohaterką wiersza, zinterpretować funkcję stylistyczną pytań umieszczonych na końcu każdej strofy, *Do*** Na Alpach w Splügen 1829*: scharakteryzować kreację bohaterki lirycznej, omówić postawę podmiotu lirycznego wobec doświadczenia niespełnionej miłości, *Oda do młodości*: wyjaśnić, na czym polega i z czego wynika efekt komiczny uzyskany w utworze, *On nie doczekał się*: wyjaśnić, na czym polega parodia w utworze, zinterpretować funkcję didaskaliów, *Straszna rozmowa Gzęgźółki z duchem*: omówić funkcję występowania świata nadprzyrodzonego w utworach romantycznych, zinterpretować tytuł utworu w kontekście atmosfery grozy, wskazać i omówić zabiegi literackie podkreślające atmosferę tajemnicy wokół głównego bohatera *Konrada Wallenroda*, omówić funkcję Halbana w utworze, wymienić fragmenty liryczne utworu i określić ich funkcję, zinterpretować zakończenie utworu, wyjaśnić znaczenie ballady *Alpuhara*, omówić funkcję literatury w kształtowaniu wyobrażenia o miłości na podstawie

Dziadów cz. IV, porównać Księdza jako antagonistę Gustawa ze Starcem z *Romantyczności*, porównać sposób ukazania obłądki i miłości w *Dziadach cz. IV* i *Romantyczności*, dokonać analizy sensu przestrogi wygłoszonej przez Gustawa, zinterpretować przemianę Gustawa w Konrada w *Dziadach cz. III*, omówić problem teodycei obecny w *Wielkiej Improwizacji*, omówić prometeizm i psychomachię na podstawie *Wielkiej Improwizacji* oraz mesjanizm na podstawie *Widzenia Księdza Piotra*, dostrzec stylizację apokaliptyczną w *Widzeniu Księdza Piotra*, zinterpretować słowa Wysockiego: *Nasz naród jak lawa...Nad wodą wielką i czystą...*: omówić sposób przedstawienia natury w wierszu, omówić funkcję paralelizmu w wierszu, *Polaty się lzy me czyste...*: omówić funkcję klamry kompozycyjnej w wierszu, omówić sposób przedstawienia

każdego z etapów życia podmiotu mówiącego, wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Adama Mickiewicza, zinterpretować funkcję kompozycji wiersza *Rozłączenie*, wskazać elementy charakterystyczne dla romantycznego sposobu obrazowania, zinterpretować metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w *Grobie Agamemnona*, zinterpretować symbolikę „duszy anielskiej” i „czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze, odnieść treść wiersza *Testament mój* do potocznego rozumienia słowa „testament”, wyjaśnić w kontekście wiersza, czym jest testament poetycki, określić funkcję wyrażenia o charakterze impresywnym, wskazać wartości istotne dla podmiotu lirycznego, *Sowiński w okopach Woli*: określić funkcję motywów religijnych w utworze, *Pogrzeb kapitana Meyznera*: określić funkcję motywów religijnych w utworze, omówić sposób, w jaki została dokonana heroizacja bohatera, określić funkcję *Przygotowania, Kordian*: omówić kreację postaci demonicznych w *Przygotowaniu*, omówić funkcję opowieści Grzegorza, omówić funkcję podróży Kordiana po Europie, zinterpretować metaforyczne znaczenie Winkelrieda, zinterpretować pieśń Nieznajomego, zinterpretować funkcję miejsca spotkania spiskowych, omówić funkcję Strachu i Imaginacji w drodze Kordiana do komnaty cara, wskazać ironię romantyczną w utworze i określić jej funkcję, wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Juliusza Słowackiego, wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny, zinterpretować pogoń Męża za Dziewicą w *Nie-Boskiej komedii*, wyjaśnić, co jest przyczyną klęski Męża jako poety, omówić rozważania dotyczące poety i poezji, omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości, zinterpretować symbolikę nici w *Mojej piosnce (I)*, omówić funkcję motto, zinterpretować metafory występujące w wierszu i określić ich funkcję, określić funkcję aluzji literackiej w utworze *W Weronie*, kontrastów w wierszu oraz ironii w wierszu, wskazać w utworze *[Coś Ty Atenom zrobił, Sokratesie...]* środki stylistyczne i określić ich funkcje, zinterpretować, znaczenie trzech ostatnich wersów utworu, zinterpretować znaczenie motywu mewy użytego w wierszu *Do obywatela Johna Brown*, omówić funkcje środków stylistycznych użytych do opisu bohatera wiersza, wyjaśnić funkcję zróżnicowanej interpunkcji w wierszu, omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków w utworze *[Klaskaniem mając obrzękle prawice]*, omówić sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny, określić funkcję fragmentów tekstu *Bema pamięci żałobny rapsod* oddziałujących na zmysły wzroku i słuchu, omówić sposób przedstawienia obrazu nieskończoności, zinterpretować funkcję wyróżnień graficznych w tekście, dokonać analizy sposobu kreacji bohaterów *Ślubów panińskich*, omówić sposoby postrzegania miłości przez Gustawa i Albina, dokonać analizy wszystkich rodzajów komizmu, omówić funkcję fragmentów humorystycznych w *Pamiętkach Soplicy*, wskazać cechy romantyczne utworu, wyciągnąć wnioski, określić własne stanowisko.

Nauka o języku/kształcenie językowe:

wskazać zasadę, według której zapisuje się podane rzeczowniki i podane słowa, tworzyć odpowiednie formy poszczególnych skrótowców, poszerzyć świadomość językową, odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję, poszerzać swoją świadomość językową, wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego, wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka nieoficjalnego, poszerzać swoją świadomość językową, wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu, wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego, wskazać cechy stylu typowego w podanym tekście, podać przykłady homonimów, anakolutów, elips i paradoksów, wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach. **Tworzenie wypowiedzi:** formułować tezę interpretacyjną, wskazać konteksty interpretacyjne, określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach, poszerzać swoją świadomość językową, przereklamować podany tekst, aby nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego, przereklamować błędnie skomponowany fragment szkicu interpretacyjnego, stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek.

Wymagania dopelniające na ocenę bardzo dobrą *Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:*

Barok: wypowiedzieć się na temat życia codziennego w baroku, omówić filozofię baroku, opisać rolę Kościoła jako mecenas sztuki, dokonać analizy dzieła barokowego według wskazanych kryteriów, porównać obraz Boga zawarty w wierszach Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem Boga w *Hymnie* Jana Kochanowskiego, analizować znaczenie paradoksów kończących wiersz Naborowskiego, dokonać analizy i interpretacji utworów Naborowskiego, dokonać analizy i interpretacji wiersza, dokonać analizy i interpretacji wierszy Morsztyna, podjąć dyskusję na temat prawdy o człowieku, zawartej w wierszu *Niestatek*, określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworów, analizować styl i język *Pamiętników*, omówić specyfikę tragizmu w dziełach Szekspira, analizować język utworu, podjąć dyskusję na temat aktualności dzieła, analizować przyczyny ponadczasowej aktualności dzieł Szekspira, wymienić przykłady adaptacji dzieł Szekspira, zdefiniować tragizm w utworze, analizować kreację Lady Makbet,

zaprezentować i uzasadniać własne sądy, podjąć dyskusję na temat uniwersalności twórczości Williama Szekspira, omówić znaczenie twórczości Williama Szekspira w rozwoju literatury, analizować język utworu *Skapca* Moliera, podjąć dyskusję na temat problematyki dramatu;

Oświecenie: zaprezentować wpływ idei oświeceniowych na życie codzienne, analizować wpływ czasopiśmiennictwa na epokę, analizować dzieło klasycystyczne według wskazanych kryteriów, analizować, w jaki sposób sztuka oświecenia odzwierciedlała najważniejsze idee tej epoki, wypowiedzieć się na temat znaczenia działalności Ignacego Krasickiego dla rozwoju polskiego oświecenia, porównać *Hymn do miłości ojczyzny* Ignacego Krasickiego z *Pieśnią V* Jana Kochanowskiego, rozpatrzeć satyry w kontekście ówczesnej obyczajowości oraz w kontekście sytuacji społeczno-politycznej, omówić sposoby uzyskiwania efektu komicznego w satyrze, porównać *Mistrzostwa w narzekaniu* Wojciecha Młynarskiego z wybraną satyrą Ignacego Krasickiego, omówić kontekst społeczno-polityczny utworu, rozważać znaczenie twórczości Ignacego Krasickiego w rozwoju literatury polskiej, wyjaśnić, dlaczego sielanki sentymentalne śmieszają dzisiejszego czytelnika, analizować i interpretować utwory Franciszka Karpińskiego, porównać utwory Franciszka Karpińskiego z pieśnią *Czego chcesz od nas, Panie* Jana Kochanowskiego.

Romantyzm: przedstawić najważniejsze założenia filozofii romantycznej, dokonać analizy romantycznego dzieła sztuki oraz wpływu gotyku na sztukę romantyczną, wskazać specyfikę literatury polskiej i wyjaśnić jej genezę, określić nastrój wiersza *Król olch* i jego budowę, określić konwencję literacką dominującą w utworze, wyjaśnić przyczynę wyboru powieści epistolarnej przez Goethego, wskazać przykłady funkcji ekspresywnej i wyjaśnić znaczenie jej dominacji w tekście, zinterpretować słowa Mefistofelesa w *Fauście: Cząstka siły mała, / Co złego pragnąc zawsze dobro działała*, postawić tezę interpretacyjną i zinterpretować tytuł wiersza *Prospekt W. Szymborskiej*, wypowiedzieć się na temat tragizmu w odniesieniu do Giaura, sformułować program przedstawiony w wierszu *Oda do młodości, Romantyczność*: przedstawić punkty widzenia Starca i narratora oraz odnieść je do światopoglądów: oświeceniowego i romantycznego, wyjaśnić, dlaczego wiersz został okrzyknięty manifestem romantyzmu, *Świtez*: dokonać analizy sposobu przedstawienia Świtezi w dzień i w nocy, *Lilije*: dokonać analizy zabiegów artystycznych, dzięki którym został uzyskany nastrój grozy, porównać główną bohaterkę z Lady Makbet, wszystkie ballady: omówić romantyczną koncepcję świata zaprezentowaną w utworach, *Burza*: zinterpretować zakończenie sonetu w kontekście biografii autora, *Bakczysaraj w nocy*: wyjaśnić, na czym polega orientalizm utworu, *Droga nad przepaścią w Czufut-Kale*: wypowiedzieć się na temat symboliki przepaści, *Ajudah*: omówić wiersz jako manifest poezji romantycznej, wszystkie sonety: dokonać analizy sposobu uzyskania określonego nastroju w poszczególnych utworach, *Do M****: porównać obraz miłości przedstawiony w wierszu do przeżyć tytułowego bohatera utworu Johanna Wolfganga Goethego *Cierpienia młodego Wertera*, *Niepewność i Do M****: porównać utwory, *Do*** Na Alpach w Splügen 1829*: dokonać analizy sposobu ukazania w wierszu różnych odcieni uczuć, *On nie doczekał się*: dokonać analizy reakcji bohatera romantycznego utworu i wyjaśnić przyczynę ich prześmiewczego potraktowania, dokonać analizy wypowiedzi bohaterów utworu i omówić funkcję kontrastu, zinterpretować rolę kostiumu historycznego w *Konradzie Wallenrodzie*, dokonać analizy stylu utworu, dokonać analizy środków, za pomocą których został wykreowany bohater *Dziadów cz. IV*, dokonać analizy ekspresji słownej w wypowiedziach Gustawa i omówić jej funkcję, wyjaśnić, na czym polega tragizm głównego bohatera, dokonać analizy kreacji Konrada w *Wielkiej Improwizacji*, wyjaśnić symbolikę bajki *Żegoty*, zinterpretować *Ustęp* oraz *Do przyjaciół Moskali* pod kątem obrazu społeczeństwa rosyjskiego, *Nad wodą wielką i czystą...*: dokonać analizy wiersza pod kątem sposobu ukazania przemijania, oba wiersze: dokonać analizy sposobów uzyskania nastroju w wierszach, omówić związki utworów ze światopoglądem romantycznym i z romantyczną metodą twórczą, przedstawić znaczenie twórczości Adama Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej, porównać opisy dwóch światów w *Rozłączeniu*: obserwowanego przez podmiot liryczny i znanego adresatce lirycznej, odnieść się do zawartej w *Grobie Agamemnona* opinii podmiotu lirycznego o Polakach, omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do współczesnej Juliuszowi Słowackiemu historii Polski, omówić realizację motywu exegi monumentum w wierszu *Testament mój, Sowiński w okopach Woli*: dokonać analizy stylistycznej wypowiedzi generała i określić ich funkcję w kreacji bohatera, *Pogrzeb kapitana Meyznera*: dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu, dokonać analizy ostatniej zwrotki wiersza i określić jej funkcję, dokonać analizy rozmowy Kordiana z Papieżem, omówić próbę autokreacji bohatera w monologu na szczycie Mont Blanc, wskazać zabiegi manipulacyjne w przemowie Kordiana do spiskowych, dokonać analizy rozmowy Kordiana z Doktorem w zakładzie dla obłąkanych, przedstawić znaczenie twórczości Juliusza Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej, dokonać analizy przyczyn kłęski małżeństwa hrabiego Henryka, zinterpretować zakończenie dramatu *Nie-Boska komedia*, zinterpretować tytuł dramatu, scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego, wyjaśnić przesłanie wiersza *Moja piosnka (I)*, dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu, zinterpretować przesłanie utworu, dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu [*Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie...*], sformułować tezę interpretacyjną, dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza *Do obywatela Johna Brown*, sformułować tezę interpretacyjną, wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość w [*Klaskaniem mając obrzękle prawicę*], zinterpretować ostatnią strofę utworu, dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu, zinterpretować

znaczenie podtytułu *Magnetyzm serca*, omówić funkcję obyczajowości oraz wpływ stereotypów kulturowych na poglądy i postępowanie bohaterów *Ślubów panińskich*, omówić stosunek bohaterów fragmentu tekstu *Pamiętek Soplicy* do francuskiej kultury i literatury, właściwie argumentować, uogólniać, podsumowywać i porównywać.

Nauka o języku/kształcenie językowe: zapisać poprawnie podane wyrazy i wyjaśnić zasadę zapisu, posługiwać się skrótami i skrótowcami w tworzeniu tekstu, przeanalizować język w odniesieniu do elementów składających się na językowy obraz świata, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy, tworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, stworzyć tekst w określonym stylu, określić funkcję zjawisk językowych w podanych tekstach.

Tworzenie wypowiedzi:

tworzyć spójną rozprawkę interpretacyjną, stworzyć i wygłosić tekst perswazyjny zawierający różne rodzaje argumentów, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, stworzyć opinię

– pismo użytkowe, stworzyć szkic interpretacyjny.

Wymagania wykraczające na ocenę celującą

Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

Barok: analizować wpływ soboru trydenckiego na kształt epoki, podać przykłady teatralizacji życia w baroku, scharakteryzować tło historyczne epoki, stworzyć samodzielną analizę i interpretację wybranego dzieła sztuki barokowej, analizować, zawarty w podanych sonetach pogląd poety na temat sensu istnienia, skonfrontować sonety Mikołaja Sępa Szarzyńskiego z obrazem *In ictu oculi*, dokonać interpretacji obrazu Maria Magdalena, skonfrontować wiersz *Do trupa* z rzeźbą Berniniego w kontekście barokowego ujęcia tematu śmierci, samodzielnie zinterpretować tekst, podjąć dyskusję na temat obecności elementów mentalności sarmackiej wśród współcześnie żyjących Polaków, omówić tekst kultury współczesnej nawiązujący do dzieła Szekspira, podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Williama Szekspira, przedstawić i omówić wybraną adaptację utworu, wykorzystać bogate konteksty, formułować i rozwiązywać problemy badawcze;

Oświecenie: analizować przemiany światopoglądowe, które ukształtowały oświecenie, wypowiedzieć się na temat muzyki okresu oświecenia, podjąć dyskusję na temat definicji patriotyzmu, w kontekście satyry rozpatrzyć i ocenić wzorce obyczajowe oraz postawy społeczne we współczesnym świecie, podjąć dyskusję na temat siły oddziaływania dobrej satyry – dawniej i współcześnie, samodzielnie zinterpretować tekst, podjąć polemikę, zaprezentować tematykę powieści *Mikołaja Doświadczyńskiego przypadki*, porównać świat sielankowej Arkadii do utopii, wskazać konteksty i nawiązania do *Pieśni nabożnych* Karpińskiego, wskazać konteksty i nawiązania, wykorzystać bogate konteksty, formułować i rozwiązywać problemy badawcze.

Romantyzm: wyjaśnić, na czym polegał wpływ wydarzeń historycznych w Europie i na świecie na proces kształtowania się nowej epoki, opisać specyfikę życia codziennego w romantyzmie, omówić obrazy Thomasa Cole'a i Johana Christiana Dahla w kontekście epoki, wymienić cechy romantycznego pejzażu, omówić zagadnienie polskiego malarstwa romantycznego, wypowiedzieć się na temat muzyki romantycznej, scharakteryzować specyfikę romantycznych gatunków literackich, wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia romantycznego nastroju ballady w *Królu olch* F. Schuberta, wypowiedzieć się w odniesieniu do fragmentu artykułu Franka Furediego na temat ewoluowania motywu strachu w literaturze i sztuce na przestrzeni epok, podjąć dyskusję na temat przyczyn popularności fantastyki, aktualności romantycznego sposobu przeżywania miłości we współczesnym świecie, możliwości osiągnięcia przez człowieka szczęścia, przedstawić utwory zawierające topos Fausta, podjąć dyskusję na temat „kusicieli” XXI wieku na podstawie *Prospektu* W. Szymborskiej, przedstawić wybranego bohatera kultury współczesnej, którego można określić mianem bohatera bajronicznego, wypowiedzieć się na temat symbolu zębów w kulturze, omówić wybrany tekst kultury prezentujący ideały młodości i przyjaźni, przedstawić swoje zdanie na temat sporu pomiędzy narratorem a Starcem w balladzie *Romantyczność*, wskazać elementy konwencji baśniowej w balladach, wypowiedzieć się na temat filmu Kamila Polaka pt. *Świtez*, wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy fantastyką romantyczną a współczesną, porównać kreację podmiotu lirycznego w wierszu *Ajudah* ze sposobem przedstawienia Adama Mickiewicza na obrazie Walentego Wańkowicza *Portret Adama Mickiewicza na Judahu skale*, omówić sposoby przedstawienia motywu *homo viator* w wybranych tekstach kultury, wypowiedzieć się na temat obrazu kobiety w utworach miłosnych Mickiewicza i porównać go ze współczesną obyczajowością, podjąć dyskusję na temat relacji damsko-męskich w utworach, wypowiedzieć się na temat roli miłości w życiu romantyka, porównać romantyczną koncepcję miłości z barokową i

sentymalną, porównać *Odeę do młodości* Adama Mickiewicza z jej parodią w kontekstach historycznych, w których powstały oba utwory, podjąć dyskusję na temat współczesnego odbioru romantyzmu, podjąć dyskusję na temat problemów etycznych, z którymi mierzył się Konrad Wallenrod, podjąć dyskusję na temat prawdopodobieństwa psychologicznego Konrada Wallenroda, wypowiedzieć się na temat roli, jaką literatura odgrywa współcześnie, przedstawić różne sposoby prezentowania miłości w literaturze i różnych sposobów pojmowania szczęścia w kontekście sporu pomiędzy Gustawem a Księdzem, dokonać analizy „pieśni wampirycznej” Konrada i omówić ją, opisać funkcję *Malej Improwizacji*, omówić funkcję epizodu przedstawiającego historię Pani Rollisonowej, dokonać analizy scen onirycznych w *Dziadach cz. III* i porównać je, podjąć dyskusję na temat dwóch postaw wobec Boga:

Konrada i Księdza Piotra, wypowiedzieć się na temat wiersza *Polaty się lzy me czyste...* w kontekście biografii Adama Mickiewicza, dostrzec i omówić odmienność *Liryków lozańskich* od dotychczasowej twórczości poety, przedstawić biografię Adama Mickiewicza, podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Mickiewicza dla rozwoju literatury polskiej, omówić wybrany tekst kultury podejmujący temat rozłączenia dwójki ludzi, podjąć dyskusję na temat diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków w *Grobie Agamemnona* oraz jej aktualności w świecie współczesnym, opisać grobowiec szybowy, z którego przemawia podmiot liryczny, porównać motyw exegi monumentum w znanych sobie tekstach literackich, porównać sposób przedstawienia ostatnich chwil generała Sowińskiego i rycerza Rolanda, wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawiania patriotyzmu w utworach romantycznych, omówić kontekst historyczny *Przygotowania w Kordianie*, porównać różne realizacje motywu wędrówki w wybranych tekstach kultury, zaprezentować biografię Juliusza Słowackiego, wypowiedzieć się na temat twórczości Słowackiego w kontekście jego biografii, podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Słowackiego dla rozwoju literatury polskiej, przedstawić obrazy rewolucji w wybranych tekstach kultury, omówić konteksty kulturowe pojawiające się w wierszu *Moja piosnka (I)*, przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare’a, i poddać je interpretacji, podać przykłady pośmiertnych losów innych wybitnych postaci poza Sokratesem, przedstawić sposób zaprezentowania problemu niewolnictwa w wybranych tekstach kultury, np. w *Amistad* Stevena Spielberga czy *Django* Quentina Tarantino, omówić horacjański motyw exegi monumentum w wierszu Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury, wskazać elementy parodii dzieł romantycznych w komedii *Śluby paniieńskie*, omówić na podstawie komedii i dostępnych źródeł sytuację społeczną kobiet w pierwszej połowie XIX wieku, porównać obraz szlachty przedstawiony w *Pamiętkach* Soplisy i *Pamiętnikach* Jana Chryzostoma Paska, wykorzystywać bogate konteksty, formułować i rozwiązywać problemy badawcze. **Nauka o języku/kształcenie językowe:**

omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych, podjąć dyskusję na temat podatności gwar środowiskowych na ewolucję, przekształcić tekst, aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem niejasności, rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację, stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki, wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie, określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach. **Tworzenie wypowiedzi:** formułować wypowiedź na temat wolnej woli w kontekście opowieści o grzechu pierwotnym, określić presupozycje podanych zdań, określić funkcje ironii w podanych przykładach, wymienić cechy wywodu demagogicznego, dokonać analizy przykładu wywodu demagogicznego.

6. Prawo ucznia do poprawy ocen, w tym warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

- uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji: raz w ciągu półroczu w klasach realizujących język polski w zakresie podstawowym;
- brak podręcznika, lektury lub innych materiałów wskazanych przez nauczyciela jest traktowany jako nieprzygotowanie;
- uczeń, który z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu w pierwszym terminie, powinien przystąpić do ww. formy sprawdzania wiedzy w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
- jeśli uczeń był nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie i nie pisał ich w wyznaczonym terminie dwóch tygodni, to w dzienniku zapisuje się znak 0, co stanowi informację dla ucznia i jego rodziców o niezaliczonej pracy klasowej/sprawdzianie;
- uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej/sprawdzianu powinien poprawić ocenę w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od otrzymania oceny niedostatecznej – termin wyznacza nauczyciel. Przy ocenianiu poprawy stosuje się pełną skalę ocen;
- do dziennika wpisuje się z poprawy tylko ocenę wyższą od uzyskanej na pracy klasowej/sprawdzianie;

- uczeń, który podczas pisania pracy klasowej lub sprawdzianu korzysta z pomocy niedozwolonych przez nauczyciela, kończy pracę w momencie ujawnienia tego faktu; □ uczeń ma prawo ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana dla niego rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego zgodnie z § 97 ust. 1 - 6 Statutu II Liceum Ogólnokształcącego w Nowogardzie.

7. Sposób informowania uczniów i rodziców o efektach procesu oceniania:

- oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców; □ uczeń jest na bieżąco informowany przez nauczyciela o uzyskanych ocenach, które są wpisywane do dziennika elektronicznego;
- rodzice ucznia mogą na bieżąco zapoznać się z ocenami wpisanymi do dziennika elektronicznego oraz podczas spotkań nauczycieli z rodzicami uczniów zgodnie z harmonogramem ustalonym na początku roku szkolnego, a także podczas spotkań indywidualnych, po wcześniejszym umówieniu z nauczycielem;
- nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę uczniowi lub jego rodzicom w sposób określony w § 85 ust. 3 - 5 Statutu Szkoły.

Nauczyciel na pierwszych zajęciach w roku szkolnym informuje uczniów o wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego, sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów oraz warunkach i trybie uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego zamieszczonych w niniejszym dokumencie.

Uczeń potwierdza, iż został zapoznany z przedmiotowymi zasadami oceniania z języka polskiego własnoręcznym podpisem. Uczeń nieobecny na ww. zajęciach lub wpisany na listę uczniów klasy w trakcie roku szkolnego zapoznaje się z PZO dostępnymi u nauczyciela, potwierdza ten fakt własnoręcznym podpisem i opatruje datą.

Rodziców uczniów nauczyciel zapoznaje z przedmiotowymi zasadami oceniania z języka polskiego poprzez dziennik elektroniczny.

W trakcie roku szkolnego przedmiotowe zasady oceniania z języka polskiego dostępne są u nauczyciela przedmiotu i na stronie internetowej szkoły.

1. Sposoby i formy sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów wraz z minimalną liczbą ocen z poszczególnych form koniecznych do uzyskania przez ucznia w każdym półroczu:

1) uczeń jest oceniany wg następującej skali ocen:

- 100% celujący,
- 90% - 99% bardzo dobry,
- 75% - 89% dobry,
- 60% - 74% dostateczny,
- 40% - 59% dopuszczający,
- 0% - 39% niedostateczny;

2) na języku polskim stosuje się następujące formy sprawdzania wiadomości i umiejętności:

- a) odpowiedź ustną lub kartkówkę (z trzech ostatnich lekcji; kartkówki nie muszą być zapowiadane) – min. 2 w półroczu;
- b) prace klasowe poprzedzone powtórzeniem materiału i zapowiedziane co najmniej tydzień wcześniej – min. 2 w półroczu;
- c) sprawdziany (zapowiadane z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem) – min. 2 w półroczu;
- d) dyktanda, udział w dyskusji – według potrzeb;
- e) prace domowe – min. 2 w półroczu;
- f) aktywność na zajęciach – według potrzeb;
- g) recytacje/inscenizacje – według potrzeb;
- h) prezentacje/projekty – według [potrzeb];
- i) inne formy pisemne sprawdzające znajomość lektur, w tym wypowiedź argumentacyjna, praca z zadaniami arkusza maturalnego i zestawami zadań matury ustnej – min. 1 w półroczu;
- j) praca na lekcji, w tym praca w grupach – według potrzeb;
- k) osiągnięcia w konkursach i olimpiadach;
- l) wyniki w konkursach literackich, recytatorskich, teatralnych.

Uczeń może otrzymać również ocenę za pracę plastyczną oraz aktywność pozalekcyjną, w którą się angażuje (artystyczną, dziennikarską, literacką, itp.).

2. Określenie wag ocen dla poszczególnych form oceniania:

- a) prace klasowe, sprawdziany, wyniki w konkursach i olimpiadach – waga 4, z zastrz. § 94 ust. 7 Statutu Szkoły;
- b) różne formy pisemne sprawdzające znajomość lektur, w tym wypowiedź argumentacyjna, praca z zadaniami arkusza maturalnego i zestawami zadań matury ustnej, wyniki w konkursach literackich, teatralnych, recytatorskich, działalność pozalekcyjna (artystyczna, literacka, dziennikarska, itp.) – waga 3;
- c) kartkówki/odpowiedzi ustne z 3 ostatnich lekcji, dyktanda, recytacje, elementy przedstawień teatralnych, projekty, prezentacje, prace plastyczne, udział w dyskusji, praca na lekcji, w tym praca w grupach, zadania domowe, – waga 2;
- d) aktywność na zajęciach – waga 1.

3. Przy ustalaniu śródrocznej i rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego stosuje się system średnich ważonych. Wskazanym poniżej przedziałom średnich ważonych odpowiadają poszczególne oceny:

Średnia ważona	Ocena
0,00 – 1,59	niedostateczny
1,60 – 2,59	dopuszczający
2,60 – 3,59	dostateczny
3,60 – 4,59	dobry
4,60 – 5,19	bardzo dobry
5,20 – 6,00	celujący

4. Uczeń otrzymuje pozytywną ocenę klasyfikacyjną z języka polskiego, jeśli, poza uzyskaniem średniej ważonej ocen powyżej 1,59, otrzymał ze sprawdzianów (prac klasowych) co najmniej połowę ocen pozytywnych. Przy nieparzystej liczbie sprawdzianów (prac klasowych) ich połowę zaokrąglamy do całości w górę.

5. Szczegółowe wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z języka polskiego:

*Uczeń, który nie spełnia wymagań koniecznych na ocenę dopuszczającą, otrzymuje ocenę niedostateczną z języka polskiego

Wymagania konieczne na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

Romantyzm: zrelacjonować treść utworu: *Grób Agamemnona* Juliusza Słowackiego, przedstawić sytuację liryczną, określić rodzaj liryki, zrelacjonować treść „Nie-Boskiej komedii” Z. Krasińskiego, opisać obóz rewolucji, określić rodzaj liryki w wierszu *Moja piosnka (I)* Cypriana Norwida, zrelacjonować treść wiersza Cypriana Norwida *W Weronie*, określić rodzaj liryki, zrelacjonować treść wiersza – [Coś ty *Atenom zrobił, Sokratesie...*] Cypriana Norwida i wskazać podmiot liryczny oraz adresatów lirycznych, zrelacjonować treść wiersza *Do obywatela Johna Brown* Cypriana Norwida i określić rodzaj liryki, określić rodzaj liryki w wierszu [Klaskaniem mając obrzękłe prawice...] Cypriana Norwida, odczytać wskazówki dotyczące interpretacji tekstów, uporządkować informacje zawarte w tekście, wymienić cechy szkicu interpretacyjnego

Pozytywizm: wyjaśnić etymologię terminu „pozytywizm”, określić ramy czasowe pozytywizmu europejskiego, określić ramy czasowe pozytywizmu polskiego, opisać przemiany cywilizacyjne na ziemiach polskich w okresie pozytywizmu, wymienić najważniejszych twórców i dzieła z drugiej połowy XIX wieku, wyjaśnić znaczenie pojęć: *realizm, akademizm, eklektyzm, naturalizm, malarstwo historyczne*, wymienić gatunki literackie popularne w pozytywizmie, zdefiniować gatunki literackie popularne w pozytywizmie, zrelacjonować treść wiersza „Do młodych” A. Asnyka, wskazać adresata lirycznego i wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego, określić rodzaj liryki, zrelacjonować treść wiersza „Miejmy nadzieję” A. Asnyka, wskazać adresata lirycznego, zrelacjonować treść wiersza *Sonet IV [Jak ptaki...]* A. Asnyka i określić rodzaj liryki, zrelacjonować treść wiersza Adama Asnyka *Ulewa*” i wskazać elementy krajobrazu górskiego w utworze, zrelacjonować treść wiersza Adama Asnyka *Między nami nic nie było i* określić rodzaj liryki, zrelacjonować treść noweli *Mendel Gdański* M. Konopnickiej, określić rodzaj narracji, omówić świat przedstawiony, przedstawić sylwetkę Bolesława Prusa, omówić świat przedstawiony *Lalki*, przedstawić życiorys Stanisława Wokulskiego, podać przykłady wypowiedzi różnych bohaterów utworu na temat Wokulskiego, przedstawić przemyślenia Wokulskiego na temat siebie samego, zrelacjonować treść fragmentów powieści zamieszczonych w podręczniku, zrelacjonować treść fragmentów powieści opisujących zabawę Ignacego Rzeckiego marionetkami i innych zamieszczonych w podręczniku, określić rodzaj narracji, wymienić grupy społeczne i etniczne przedstawione w *Lalce*, podać przykłady realizmu języka, zrelacjonować treść fragmentów tekstu *Lalka i perla* O. Tokarczuk, zrelacjonować treść fragmentów tekstu *Kronika tygodniowa*, przedstawić definicję felietonu, zrelacjonować treść noweli *Z legend dawnego Egiptu*, scharakteryzować świat przedstawiony, określić rodzaj narracji, wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Bolesława Prusa, zrelacjonować treść *Potopu* H. Sienkiewicza, scharakteryzować świat przedstawiony powieści, zrelacjonować treść fragmentów powieści, wskazać perspektywę, z której poznajemy przebieg rozmowy, wymienić bohaterów powieści, podzielić bohaterów na pierwszoplanowych, drugoplanowych i epizodycznych, wskazać rozbieżności pomiędzy prawdą historyczną a sposobem jej przedstawienia w powieści, wskazać trzy typy narracji w przytoczonych fragmentach tekstu, zrelacjonować treść fragmentów tekstu, wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii Henryka Sienkiewicza, zrelacjonować treść fragmentów *Nad Niemnem* E. Orzeszkowej, opisać dwie mogiły, wskazać fragmenty tekstu, w których jest mowa o powstaniu, zrelacjonować losy Jana i Cecylii, wymienić miejsca, w których toczy się akcja powieści, wymienić założenia realizmu, zrelacjonować treść noweli *Gloria victis* E. Orzeszkowej, wskazać narratorów pojawiających się w utworze,

wymienić najważniejsze wydarzenia w biografii E. Orzeszkowej, zrelacjonować treść utworu *Zbrodnia i kara* F. Dostojewskiego, określić miejsce akcji, zrelacjonować treść fragmentów tekstu, zrekonstruować poglądy Raskolnikowa zawarte w jego artykule, przedstawić historię Soni, przedstawić poglądy bohaterów powieści, zdefiniować powieść psychologiczną i powieść polifoniczną.

Młoda Polska: wymienić cztery nazwy epoki, umiejscowić Młodą Polskę w czasie, wymienić najważniejszych filozofów modernistycznych, wymienić dominujące kierunki w sztuce modernistycznej, wymienić nurty w sztuce, które znalazły swoje odzwierciedlenie w literaturze: *symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja*; omówić treść wiersza Kazimierza Przerwy-Tetmajera *Koniec wieku XIX*, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu; omówić treść wiersza *Evviva l'arte!* Kazimierza Przerwy-Tetmajera, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu; omówić treść wiersza *Nie wierzę w nic...* Kazimierza Przerwy-Tetmajera, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu; omówić treść wiersza *Melodia mgieł nocnych* Kazimierza Przerwy-Tetmajera, wskazać podmiot liryczny utworu, określić sytuację liryczną; omówić treść wiersza *Z chałupy* Jana Kasprowicza, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu; omówić treść wiersza *Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach* Jana Kasprowicza, określić rodzaj liryki; określić temat utworu *Dies irae* Jana Kasprowicza; omówić treść wiersza Leopolda Staffa *Kowal*, wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego utworu, określić sytuację liryczną; omówić treść wiersza – *Deszcz jesienny* Leopolda Staffa, określić sytuację liryczną; omówić treść wiersza *Przedśpiewie* Leopolda Staffa, określić sytuację liryczną; omówić treść opowiadania *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* Stefana Żeromskiego, nazwać rodzaj narracji zastosowany w opowiadaniu; omówić treść tomu I *Chłopów* Władysława Stanisława Reymonta, wymienić bohaterów utworu i ich scharakteryzować, wskazać trzy rodzaje narracji w utworze; wymienić obszary działalności twórczej Stanisława Wyspiańskiego, przedstawić najważniejsze fakty z życia Stanisława Wyspiańskiego, przedstawić przestrzeń sceniczną na podstawie *Dekoracji*, wskazać w opisie *Dekoracji* w *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego elementy kultury materialnej kojarzące się z chłopstwem i inteligencją, wymienić osoby dramatu i wskazać ich pierwowzory, przedstawić cel przybycia Wernyhory i misję powierzoną Gospodarzowi, przedstawić postawę inteligencji w akcie III, przedstawić postawę chłopstwa w akcie III, wskazać w dramacie mity narodowe

Dwudziestolecie międzywojenne:

określić ramy czasowe epoki

- scharakteryzować ideologie totalitarne dwudziestolecia międzywojennego, wymienić kierunki filozoficzne oraz nurty w sztuce dwudziestolecia międzywojennego, omówić treść utworu *Dusiołek* Bolesława Leśmiana
- wskazać elementy ludowe w utworze; omówić treść wiersza *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana
- omówić sytuację liryczną w wierszu; omówić treść wiersza *Żołnierz* Bolesława Leśmiana; omówić treść wiersza *Dziewczyna* Bolesława Leśmiana
- zdefiniować balladę; wypowiedzieć się na temat grupy Skamander
- wymienić cechy poezji skamandrytów
- omówić treść fragmentów utworu *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima; omówić treść wiersza *Do krytyków* Juliana Tuwima

- omówić sytuację liryczną w utworze; zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście *Słowisień* Juliana Tuwima; wskazać w wierszu *Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima słowa klucze; omówić treść wiersza *Herostrates* Jana Lechonia
- wskazać adresata lirycznego utworu; określić rodzaj liryki wiersza *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...*] Jana Lechonia; omówić treść wiersza *Spotkanie* Jana Lechonia
- zaprezentować sytuację liryczną w utworze; omówić treść wiersza *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
- określić sytuację liryczną w utworze; określić rodzaj liryki w *Pocałunkach* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór)
- przedstawić sytuację liryczną w utworach
- zdefiniować epigramat; omówić treść utworu *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
- zdefiniować sielankę; • określić rodzaj liryki w wierszu *Błękitna chwila* Kazimierzy Iłakowiczówny; wskazać w wierszu *Ulica* Tadeusza Peipera elementy miejskiego krajobrazu
- wskazać w wierszu i *Piko* Dominika Bielickiego elementy codzienności; wskazać w wierszu *Cieśle* Juliana Przybosa słownictwo związane z pracą cieśli; wskazać w wierszu *Gmachy* Juliana Przybosa elementy związane z miastem; wskazać w wierszu *Notre-Dame* Juliana Przybosa elementy architektury gotyckiej; • określić sytuację komunikacyjną w wierszu *mały mit* Józefa Czechowicza; • omówić treść wiersza *ballada z tamtej strony* Józefa Czechowicza
- wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania
- omówić treść powieści *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego
- opisać dom rodzinny Cezarego Baryki
- omówić etapy rewolucji przedstawione w powieści, zaprezentować mieszkańców Nawłoci
- omówić rozkład dnia mieszkańców dworku; zaprezentować opisaną w powieści rzeczywistość II Rzeczypospolitej, zaprezentować opowieść o szklanych domach, omówić narrację powieści; omówić treść utworu *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza, wymienić cechy chłopiąt i chłopaków
- opisać przedstawicieli ciała pedagogicznego
- zrelacjonować przebieg lekcji języka polskiego, zrelacjonować pobyt Józia u Młodziaków, zrelacjonować fragment, w którym pojawia się wyraz *tydka*, omówić narrację powieści
- omówić język utworu

Kształcenie językowe:

wymienić typy i grupy zapożyczeń, klasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie, wymienić różne odmiany polszczyzny, wymienić dialekty języka polskiego, wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny, wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności, zdefiniować stylizację, przedstawić podział stylizacji ze względu na stopień nasycenia służącymi jej środkami, przedstawić podział stylizacji ze względu na typ podstawy, wymienić funkcje stylizacji, wymienić rodzaje stylizacji, wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach, wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność, wymienić figury słowne i figury myśli, wymienić znaki interpunkcyjne, zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych, posługiwać się nowo poznaną

terminologią; omówić funkcję czasownika i jego form w konstrukcji tekstów, omówić wpływ odpowiednio dobranych przymiotników na opis bohaterów, sytuacji i tła zdarzeń; definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką, wymienić wyznaczniki i sygnały ironii, przedstawić sposoby osiągania efektów ironicznych; • zdefiniować normę językową

- wymienić kryteria poprawności językowej
- zaprezentować podział innowacji językowych
- wymienić funkcje innowacji językowych
- zdefiniować modę językową; zaprezentować klasyfikację błędów językowych
- wymienić typy błędów językowych

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

wymienić: cele i cechy dobrze przygotowanej wypowiedzi perswazyjnej, rodzaje argumentów, zabiegi językowe i środki stylistyczne wzmagające perswazyjność, środki pozajęzykowe wzmagające perswazyjność, zreferować zasady tworzenia opinii – pisma użytkowego, wymienić cechy szkicu interpretacyjnego, zdefiniować perswazję i manipulację, wymienić językowe i pozajęzykowe zabiegi służące manipulacji, zdefiniować erystykę i określić jej cele, wymienić typy argumentów erystycznych, przedstawić różnice pomiędzy dyskusją, sporem a kłótnią, wymienić rodzaje dyskusji, wymienić zasady dyskusowania, wymienić cechy agresji językowej, omówić budowę definicji, omówić budowę hasła słownikowego, przedstawić budowę hasła encyklopedycznego. posługiwać się nowo poznaną terminologią.

Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

Romantyzm: wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w *Grobie Agamemnona J. Słowackiego*, wskazać motywy mitologiczne w wierszu, omówić kompozycję *Nie-Boskiej komedii* i wskazać problematykę każdej części, przedstawić argumenty hrabiego Henryka i Pankracego, omówić cechy dramatu romantycznego na podstawie *Nie-Boskiej komedii*, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w *Mojej piosnce (I)* C. K. Norwida, omówić kompozycję i budowę wiersza, opisać nastrój wiersza *W Weronie*, rozpoznać aluzję literacką w wierszu, wskazać w wierszu ironię i kontrasty, wypowiedzieć się na temat adresatów utworu [*Coś Ty Atenom zrobił, Sokratesie*], wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Do obywatela Johna Brown*, opisać adresata wiersza, odnaleźć w wierszu opinię podmiotu lirycznego na temat Ameryki, przedstawić kompozycję wiersza [*Klaskaniem mając obrzękłe prawice*] i określić temat jego każdej części

Pozytywizm: wskazać przemiany cywilizacyjne i społeczne, które ukształtowały epokę, omówić hasła pozytywizmu polskiego, scharakteryzować polską filozofię pozytywistyczną, omówić na wybranym przykładzie istotę realizmu oraz istotę malarstwa historycznego, scharakteryzować założenia poezji pozytywistycznej w kontekście poprzedniej epoki, sformułować postulaty wyrażone przez podmiot liryczny w utworze *Do młodych*, omówić sposób przedstawienia przemiany dziejowej w wierszu, wskazać środki stylistyczne i omówić ich funkcję, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w utworze *Miejmy nadzieję*, wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcję, wskazać cechy gatunkowe utworu *Sonet IV*, wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i omówić ich funkcję, w utworze *Ulewa*, określić rodzaj rymów,

wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Między nami nic nie było*, wskazać środki stylistyczne użyte w wierszu i określić ich funkcję, wskazać cechy gatunkowe utworu *Mendel Gdański* M. Konopnickiej, omówić kompozycję utworu, scharakteryzować bohaterów noweli, wskazać elementy kultury żydowskiej w noweli, odnieść treść utworu do światopoglądu pozytywistycznego, przedstawić genezę *Lalki* B. Prusa w kontekście światopoglądu pozytywistycznego, wskazać różnice pomiędzy relacjonowaniem biografii bohatera przez radcę Węgrowicza, Ignacego Rzeckiego i doktora Szumana, określić funkcję rozbieżności opinii na temat bohatera, wyjaśnić, na czym polega idealizm bohatera, wskazać fragmenty powieści, w których bohaterowie udają *oraz te*, w których Wokulski udaje, omówić sposób, w jaki Izabela Łęcka postrzega samą siebie, wyjaśnić, dlaczego prezesowa Zasławska nazywa kobiety takie jak Izabela lalkami, przedstawić czynniki, które ukształtowały Izabelę, przedstawić nastroje społeczne wobec mniejszości etnicznych opisane w *Lalce*, wymienić przedstawione w *Lalce* problemy, z którymi borykało się społeczeństwo polskie, przedstawić postać Ignacego Rzeckiego, omówić sposób prowadzenia narracji w utworze, wyjaśnić funkcję retrospekcji, wyjaśnić, jak należy rozumieć sformułowanie o dwóch Izabalach w komentarzu O. Tokarczuka, wskazać cechy gatunkowe i omówić kompozycję felietonu, odnaleźć elementy światopoglądu pozytywistycznego w tekście *Kronika tygodniowa*, wskazać cechy gatunkowe noweli, scharakteryzować Ramzesa i Horusa na podstawie noweli B. Prusa, omówić funkcję klamry kompozycyjnej, wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Bolesława Prusa, wymienić elementy składające się na kompozycję *Potopu* H. Sienkiewicza, wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim, przedstawić genezę powieści, omówić reakcje pozostałych bohaterów tekstu – Lisoli i Kmicica, scharakteryzować Kmicica na podstawie fragmentów powieści i w kontekście jej całości, omówić sposób prowadzenia narracji, omówić przemianę Kmicica w odniesieniu do kontekstu romantycznego bohatera dynamicznego, scharakteryzować Oleńkę Billewiczównę, wskazać elementy mitologizujące historię Polski, wskazać cechy gatunkowe powieści historycznej o modelu walterskotowskim, wskazać fragmenty tekstu, w których zastosowano archaizację, wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Henryka Sienkiewicza, scharakteryzować bohaterów fragmentów powieści *Nad Niemnem*, opisać relacje pomiędzy bohaterami fragmentów tekstu, omówić stosunek do przeszłości Andrzejowej i Zygmunta Korczyńskich, przedstawić rolę mogił w powieści, porównać Jana Bohatyrowicza i Zygmunta Korczyńskiego, zwracając uwagę na sposób kreowania tych postaci, odnaleźć przykłady użycia języka ezopowego, przyporządkować bohaterów do miejsc, w których są oni prezentowani, wskazać elementy realizmu historycznego w powieści, wskazać elementy realizmu topograficznego i realizmu społeczno-obyczajowego w powieści, wymienić nawiązania do *Biblii* oraz mitologii pojawiające się w *Glorii victis* i określić ich funkcję, wskazać przykłady konwencji baśniowej, omówić kompozycję utworu, wymienić i scharakteryzować omawiane utwory Elizy Orzeszkowej, wskazać fragmenty prezentujące pomieszczenia, w których przebywają bohaterowie *Zbrodni i kary* (szynk, pokój Raskolnikowa, mieszkanie Marmieładowów, pokój Soni), ustalić, jakie poszlaki naprowadziły Porfirego Pietrowicza na pomysł, że zbrodniarzem jest Raskolnikow, omówić emocje, które towarzyszą Raskolnikowowi podczas rozmowy ze śledczym, opisać postawę życiową Soni, wymienić podobieństwa i różnice pomiędzy Sonią a Rodionem, omówić postawy Soni i Raskolnikowa na Syberii, omówić problematykę społeczną powieści na przykładzie historii rodziny Marmieładowów, wskazać na podstawie hasła powieść psychologiczna ze *Słownika terminów literackich* cechy tego gatunku w *Zbrodni i karze*, wskazać elementy konwencji realistycznej i naturalistycznej w powieści, wyjaśnić znaczenie określenia przestępca-intelektualista użytego przez Henryka Paprockiego, scharakteryzować bohatera tekstu, porównać Goriunowa z Raskolnikowem.

Młoda Polska: wyjaśnić etymologię czterech nazw epoki, wyjaśnić znaczenie pojęć: *dekadentyzm, filister, „sztuka dla sztuki”*, wymienić główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera, Friedricha Nietzschego, Henriego Bergsona; scharakteryzować nowe kierunki w sztuce zilustrować przykładami cechy nowych kierunków w sztuce, zdefiniować pojęcia: *symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja*; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu Kazimierza Przerwy-Tetmajera *Koniec wieku XIX*, omówić kompozycję wiersza i określić jej funkcję, wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję; przedstawić na podstawie wiersza wizerunek młodopolskiego artysty *Evviva l'arte!* Kazimierza Przerwy-Tetmajera, wskazać środki stylistyczne w wierszu i określić ich funkcję, omówić sposób przedstawienia filistra; wskazać w utworze środki stylistyczne, omówić kompozycję wiersza; *Nie wierzę w nic...* Kazimierza Przerwy-Tetmajera; omówić funkcję czasowników użytych w wierszu *Melodia mgieł nocnych* Kazimierza Przerwy-Tetmajera, wskazać zmysły, na które oddziałuje utwór, określić funkcję rzeczowników nazywających ulotne elementy rzeczywistości; omówić kompozycję wiersza *Z chałupy* Jana Kasprówicza i odnieść ją do definicji sonetu, wskazać elementy realizmu i naturalizmu w utworze; omówić treść wiersza *Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach* Jana Kasprówicza, określić rodzaj liryki; wskazać środki językowe wykorzystane w celu przedstawienia wizji końca świata i określić ich funkcję w wierszu *Dies irae* Jana Kasprówicza, wskazać cechy gatunkowe hymnu, omówić funkcję gatunku, wskazać elementy ekspresjonistyczne w utworze, omówić kompozycję wiersza Leopolda Staffa *Kowal*, określić funkcję czasowników użytych w wierszu, odnieść definicję sonetu do kompozycji wiersza, omówić kompozycję wiersza *Deszcz jesienny* Leopolda Staffa, wskazać środki stylistyczne i określić ich funkcji; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Przedśpiewie* Leopolda Staffa, omówić motywy i symbole wskazujące na postawę podmiotu lirycznego, wskazać środki artystyczne i określić ich funkcję; omówić sposób przedstawienia Winrycha w *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* Stefana Żeromskiego; wskazać elementy obrazowania impresjonistycznego i naturalistycznego w *Chłopach* Władysława Stanisława Reymonta w utworze oraz określić ich funkcję; przedstawić strukturę społeczną wsi, omówić obyczajowość powiązaną z określonym stopniem w hierarchii społecznej, zaprezentować obyczaje przedstawione w powieści i określić ich funkcję, omówić rolę ziemi w życiu chłopów

- przedstawić Antka jako bohatera zbuntowanego
- przedstawić Jagnę jako kobietę niepodporządkowaną się regułom wspólnoty, • wskazać cechy realizmu w powieści
- podać przykłady stylizacji gwarowej

i określić funkcję tego zabiegu; przedstawić genezę *Wesela*

- przedstawić pierwowzory głównych bohaterów *Wesela*, wskazać w didaskaliach rozpoczynających utwór elementy obrazowania impresjonistycznego
- przedstawić Żyda jako zdystansowanego obserwatora i komentatora
- wskazać w akcie I fragmenty nawiązujące do rabacji galicyjskiej, wyjaśnić wyjątkowość Wernyhory na tle pozostałych osób dramatu
- wyjaśnić, dlaczego zjawy ukazują się konkretnym bohaterom, omówić relacje pomiędzy inteligencją a chłopstwem wobec zbliżającego się zrywu, • omówić funkcję kompozycji *Wesela*

- wskazać w dramacie motywy oniryczne i omówić ich funkcję

Dwudziestolecie międzywojenne: zaprezentować problemy społeczne II Rzeczypospolitej, scharakteryzować wiodące nurty literatury dwudziestolecia międzywojennego, wskazać cechy ballady w *Dusiołku* Bolesława Leśmiana

- omówić funkcję elementów ludowych w utworze
- wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję, wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję, wskazać cechy gatunkowe utworu *Żołnierz* Bolesława Leśmiana
- wskazać cechy gatunkowe utworu *Dziewczyzna* Bolesława Leśmiana
- rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję; • omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście w wierszu *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima
- wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Do krytyków* Juliana Tuwima
- określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych
- rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję; • zrekonstruować sens wiersza *Słowisień* Juliana Tuwima
- wskazać w wierszu synestezję; wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu *Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima
- rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Herostrates* Jana Lechonia
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza śmierci w wierszu *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...*] Jana Lechonia
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję
- omówić kompozycję utworu ; • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu *Spotkanie* Jana Lechonia i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję; rozpoznać środki językowe użyte w wierszach z cyklu *Pocałunki* M. Pawlikowskiej – Jasnorzewskiej i określić ich funkcję
- wskazać cechy gatunkowe utworów; rozpoznać środki językowe użyte w wierszu *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i określić ich funkcję; omówić kompozycję wiersza
- rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję *Błękitna chwila* Kazimiery Iłakowiczówny; omówić kompozycję wierszy *Ulica* Tadeusza Peipera i *Piko* Dominika Bielickiego
- rozpoznać środki językowe użyte w utworach i określić ich funkcję; omówić kompozycję wiersza *Cieśle* Juliana Przybosa
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję; omówić kompozycję utworu *Gmachy* Juliana Przybosa
- rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję

- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Notre-Dame* Juliana Przybosa
- omówić kompozycję wiersza
- wskazać środki językowe użyte w utworze *ballada z tamtej strony* Józefa Czechowicza i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu
- wskazać adresata lirycznego wiersza
- omówić kompozycję utworu
- rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję; • omówić kompozycję utworu *mały mit* Józefa Czechowicza
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję
- wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki; omówić sposób przedstawienia rewolucji w powieści *Przedwiośnie* Stefana Żeromskiego
- zaprezentować stosunek do rewolucji Cezarego Baryki, Seweryna Baryki i Jadwigi Barykowej
- omówić relację Cezarego i jego matki, omówić sposób przedstawienia dworku szlacheckiego w Nawłoci
- omówić zauważony przez Cezarego kontrast pomiędzy życiem w Nawłoci i w Chłodku, zaprezentować recepty Szymona Gajowca i Antoniego Lulka na poprawę sytuacji mieszkańców II Rzeczypospolitej
- zaprezentować poglądy Cezarego wyrażane w dyskusji z Szymonem Gajowcem i Antonim Lulkiem, omówić stosunek do Polski Seweryna Baryki, Jadwigi Barykowej i Cezarego Baryki
- wskazać elementy utopii w opowieści o szklanych domach, omówić kompozycję utworu wymienił cechy formy szkoły w *Ferdydurke* W. Gombrowicza
- odnieść sposób przedstawienia szkoły w *Ferdydurke* do swoich doświadczeń, • zinterpretować tekst według podanych wskazówek
- wskazać elementy formy nowoczesnych
- zaprezentować sposób mówienia o gębie w dworku Hurleckich
- wyjaśnić uniwersalne znaczenie pojęć: *pupa*, *tydka* i *gęba*
- omówić funkcję neologizmów użytych w utworze
- omówić kompozycję powieści

Kształcenie językowe:

odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup oraz określić ich pochodzenie, przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisanym, językiem oficjalnym a nieoficjalnym, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, scharakteryzować style funkcjonalne, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy, rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne oraz rodzaje stylizacji, wskazać kolokwializmy w tekście, rozpoznać

figury słowne i figury myśli w podanych przykładach, wskazać temat oraz remat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach, wyjaśnić znaczenie pojęć: struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna, sklasyfikować znaki interpunkcyjne i omówić ich funkcję, określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach, omówić wpływ rzeczowników abstrakcyjnych

i konkretnych na kształt i sens utworu literackiego omówić wpływ doboru czasowników na charakter tekstu, wskazać sposoby wykorzystania form rzeczownika do stylistycznego nacechowania utworu, omówić funkcję zaimków w budowaniu relacji

w tekście literackim, wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym, wymienić i omówić na przykładach cele ironii

w literaturze, wymienić i omówić na przykładach funkcje ironii w literaturze, wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich, nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, wskazać cechy opinii – pisma użytkowego w podanym tekście, dokonać analizy przykładowego szkicu interpretacyjnego pod kątem środków językowych, stworzyć szczegółowy plan dekompozycyjny przykładowego szkicu interpretacyjnego, odróżnić perswazję od manipulacji, podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych, wskazać chwytów erystycznych w podanych wypowiedziach, wymienić rodzaje dyskusji, wskazać środki językowe będące przejawami agresji, przedstawić sposoby reakcji na agresję językową, rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach, wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną, wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji, wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego, odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego.

Wymagania rozszerzające na ocenę dobrą

Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:

Romantyzm: zinterpretować metaforyczne znaczenie motywów mitologicznych w kontekście wiersza „Grób Agamemnona” J. Słowackiego, zinterpretować symbolikę „duszy anielskiej” i „czerepu rubasznego” oraz pozostałe symbole zawarte w utworze, zinterpretować pogoń Męża za Dziewicą w *Nie-Boskiej komedii*, wyjaśnić, co jest przyczyną klęski Męża jako poety, omówić rozważania dotyczące poety i poezji, omówić stosunek rewolucjonistów do ustroju, obyczajowości, moralności, religii i wartości, zinterpretować symbolikę nici w *Mojej piosnce (I)*, omówić funkcję motto, zinterpretować metafory występujące w wierszu i określić ich funkcję, określić funkcję aluzji literackiej w utworze *W Weronie*, kontrastów w wierszu oraz ironii w wierszu, wskazać w utworze [*Coś Ty Atenom zrobił, Sokratesie...*] środki stylistyczne i określić ich funkcję, zinterpretować, znaczenie trzech ostatnich wersów utworu, zinterpretować znaczenie motywu mewy użytego w wierszu *Do obywatela Johna Brown*, omówić funkcję środków stylistycznych użytych do opisu bohatera wiersza, wyjaśnić funkcję zróżnicowanej interpunkcji w wierszu, omówić stosunek podmiotu lirycznego do wybitnych romantyków w utworze [*Klaskaniem mając obrzękle prawice*], omówić sposób

postrzegania rzeczywistości przez podmiot liryczny, określić funkcję fragmentów tekstu *Bema pamięci żałobny rapsod* oddziałujących na zmysły wzroku i słuchu

Pozytywizm: wyjaśnić pojęcia związane ze światopoglądem pozytywistycznym, scharakteryzować życie codzienne w drugiej połowie XIX wieku, porównać pozytywizm polski i europejski, wymienić i omówić najważniejsze założenia filozofii Auguste'a Comte'a, przedstawić podział dziejów ludzkości według Comte'a, omówić architekturę drugiej połowy XIX wieku, wyjaśnić przyczyny popularności malarstwa historycznego w Polsce, omówić służebną rolę powieści tendencyjnej, określić przyczyny popularności powieści historycznej w Polsce, sformułować tezę interpretacyjną i zinterpretować puentę wiersza *Do młodych* A. Asnyka przedstawić elementy światopoglądu romantycznego obecne w wierszu *Miejmy nadzieję* i omówić ich funkcję, omówić funkcję przestrzeni opisywanej w *Sonecie IV*, omówić funkcję kompozycji wiersza, postawić tezę interpretacyjną, wskazać elementy rytmizujące wiersz *Ulewa*, omówić kompozycję wiersza *Między nami nic nie było*, omówić kreację tytułowego bohatera noweli M. Konopnickiej *Mendel Gdański*, przedstawić argumentację tytułowego bohatera w odniesieniu do przyczyn pogromu, wskazać elementy stylizacji językowej w utworze i określić jej funkcję, przedstawić kontekst historyczny towarzyszący powstaniu *Lalki* B. Prusa, wyjaśnić cel specyficznej kompozycji utworu, określić, jakie cechy osobowości bohatera stały się widoczne dzięki jego miłości do Izabeli Łęckiej, omówić relację pomiędzy Wokulskim a Rzeckim, omówić konflikty wewnętrzne Wokulskiego, wyjaśnić, na czym polega sztuczność świata Izabeli Łęckiej, omówić związki pomiędzy salonowymi konwenansami a grą na scenie, omówić funkcję sposobu prowadzenia narracji w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej, zinterpretować legendę o uspionej pannie na dnie potoku w kontekście obrazu Izabeli, omówić wybrane kreacje kobiet w *Lalce*, omówić sposób przedstawienia arystokracji w przytoczonych fragmentach powieści, omówić sposób przedstawienia Żydów i mniejszości niemieckiej oraz Warszawy w *Lalce*, omówić sposób przedstawienia Paryża w powieści i wyciągnąć wnioski na temat zestawienia obrazów dwóch miast, wskazać idee pozytywizmu polskiego, które pojawiają się w powieści, i przedstawić diagnozę Bolesława Prusa odnośnie ich realizacji, omówić funkcję *Pamiętnika starego subiekta*, wyjaśnić, na czym polega idealizm Ignacego Rzeckiego, wyjaśnić, na czym polega idealizm Juliana Ochockiego, omówić sposób, w jaki Bolesław Prus prezentował współczesnych sobie warszawiaków w *Kronice tygodniowej*, odnaleźć w tekście ironię i określić jej funkcję, wskazać elementy stylu publicystycznego, odnieść treść noweli *Z legend dawnego Egiptu* do światopoglądu pozytywistycznego, wyjaśnić rolę kostiumu historycznego, wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Bolesława Prusa, umieścić wydarzenia z *Potopu* H. Sienkiewicza w kontekście historycznym, przedstawić sposób charakteryzowania Polaków przez Weyharda Wrzeszczowicza, przedstawić znaczenie klasztoru jasnogórskiego w powieści, wskazać wzorce osobowe, które posłużyły do stworzenia postaci Jana Kazimierza oraz Michała Wołodyjowskiego i odnieść je do bohaterów, przedstawić Onufrego Zagłobę jako typowego Sarmatę, określić funkcję modyfikacji w sposobie prezentowania historii, wyjaśnić, jaką rolę w procesie pokrzepienia serc odgrywają: historia, tradycja, sposób kreacji bohaterów, miłość, przyjaźń, humor, wskazać fragmenty tekstu, w których zostały wykorzystane różne rodzaje komizmu, i określić funkcję tego zabiegu, omówić zabiegi stylizacyjne w tekście, wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Henryka Sienkiewicza

wyjaśnić, w jaki sposób w utworze *Gloria victis* jest realizowana funkcja poetycka, zinterpretować tytuł utworu, wskazać najważniejsze tematy i motywy w twórczości Elizy Orzeszkowej, wyciągnąć wnioski z opisów różnych przestrzeni w *Zbrodni i karze*, wyjaśnić, dlaczego Raskolnikow

przyznał się do popełnienia zbrodni, wyjaśnić znaczenie opowieści Marmieladowa o Soni i listu do Raskolnikowa od matki dla podjęcia decyzji o popełnieniu zbrodni, omówić funkcję przywołania w utworze opowieści o Łazarzu, omówić reakcję Soni na wiadomość o zbrodni Raskolnikowa i wyjaśnić jej przyczynę, wyjaśnić, dlaczego w konfrontacji postaw to Sonia odnosi zwycięstwo, zinterpretować sny przedstawione w powieści i określić ich funkcję, uzasadnić na podstawie fragmentów tekstu stwierdzenie, że *Zbrodnia i kara* jest powieścią polifoniczną.

Młoda Polska: scharakteryzować cechy przełomu modernistycznego, scharakteryzować główne założenia filozofii Arthura Schopenhauera

- scharakteryzować główne założenia filozofii Friedricha Nietzschego
- scharakteryzować główne założenia filozofii Henriego Bergsona, scharakteryzować twórczość najważniejszych artystów modernistycznych
- wymienić najważniejsze dzieła młodopolskie i modernistyczne, opisać wpływ nowych kierunków sztuki *symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja* na literaturę; wskazać cechy wspólne wiersza Kazimierza Przerwy-Tetmajera *Koniec wieku XIX* i filozofii Arthura Schopenhauera

- scharakteryzować na podstawie wiersza światopogląd dekadentki; przedstawić system wartości młodopolskiego artysty na podstawie wiersza *Evviva l'arte!* Kazimierza Przerwy-Tetmajera

- wskazać toposy

i motywy wykorzystane w wierszu i określić ich funkcję

- wypowiedzieć się na temat funkcji kontrastu pomiędzy filistrem a artystą; odnaleźć w wierszu *Nie wierzę w nic...* Kazimierza Przerwy-Tetmajera elementy filozofii Arthura Schopenhauera

- wskazać w utworze elementy dekadentyzmu; wypowiedzieć się na temat barw

w wierszu *Melodia mgieł nocnych* Kazimierza Przerwy-Tetmajera

- podać przykłady synestezji i określić jej funkcję ; odnaleźć w wierszu *Z chałupy* Jana Kasprowicza kontrasty i określić ich funkcję

; wskazać w utworze *Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach* Jana Kasprowicza elementy dekadentyzmu ; wskazać w utworze *Dies irae*

Jana Kasprowicza postacie biblijne oraz omówić sposób ich przedstawienia

w odniesieniu do tradycji literackiej i plastycznej

- wskazać nawiązania do Księgi Rodzaju i Apokalipsy św. Jana oraz określić ich funkcję

- wyjaśnić, na czym polega dialog utworu

z tradycją literacką; wskazać w wierszu Leopolda Staffa *Kowal* elementy filozofii Friedricha Nietzschego; omówić sposób tworzenia nastroju

w wierszu *Deszcz jesienny* Leopolda Staffa

- wskazać środki stylistyczne wpływające na muzyczność wiersza

- wskazać powiązania pomiędzy treścią a formą wiersza; • odnaleźć w wierszu *Przedśpiew* Leopolda Staffa elementy humanizmu, stoicyzmu i franciszkanizmu
- odnaleźć w wierszu elementy klasycyzmu; • odnieść przedstawione w opowiadaniu *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* Stefana Żeromskiego wydarzenia do kontekstu historycznego
- wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania styczniowego
- omówić sposób budowania atmosfery w opowiadaniu ; omówić funkcję karczmy i kościoła w życiu społeczności wiejskiej *Chłopów* Władysława Stanisława Reymonta, opisać walkę o ziemię i kobietę jako zachowania warunkowane instynktem
- dostrzec rolę obyczaju jako zjawiska uwznioślającego zachowania instynktowne, dokonać analizy obrazowania impresjonistycznego we fragmentach powieści
- dokonać analizy obrazowania naturalistycznego we fragmentach powieści wskazać w *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego elementy realistyczne i fantastyczne, omówić sposób, w jaki o rabacji mówią chłopci (Dziad i Ojciec) oraz inteligencji (Pan Młody i Gospodarz)
- omówić relacje między chłopstwem a inteligencją w akcie I (szczególnie na podstawie rozmów: Czepca z Dziennikarzem, Radczyni z Kliminą, Pana Młodego z Panną Młodą), omówić rolę Racheli we wprowadzeniu zjaw do dramatu
- zinterpretować słowa Chochoła: „Co się w duszy komu gra, co kto w swoich widzi snach...” w kontekście aktu II
- wskazać konteksty kulturowe widoczne w prezentacji osób dramatu
- omówić symbolikę rekwizytów, które pojawiają się w akcie II, zinterpretować symbolikę złotego rogu i zgubienia artefaktu przez Jaśka
- dokonać analizy symboliki Chochoła, omówić sposób obnażania mitów narodowych

Dwudziestolecie międzywojenne: wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestoleciu międzywojennym, porównać architekturę secesyjną i modernistyczną, wymienić najistotniejszych twórców z epoki , wskazać konteksty wiersza *Dusiołek* Bolesława Leśmiana (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi), wskazać w utworze *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana elementy tworzące atmosferę intymności

- wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń; • omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą w wierszu *Żołnierz* Bolesława Leśmiana
- omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza; określić cel bohaterów ballady *Dziewczyzna* Bolesława Leśmiana w sensie dosłownym i symbolicznym
- wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny; wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy we fragmentach wiersza *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima

- wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury; wskazać w wierszu *Do krytyków* Juliana Tuwima konteksty związane z rolą poety i poezji
- odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów; dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu *Słowisień* Juliana Tuwima; zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej (*Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima),
- wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji; wskazać mity romantyczne w tekście
- omówić sposób przedstawienia Polski w utworze *Herostrates* Jana Lechonia
- wskazać w wierszu śmierci
w wierszu *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...*] Jana Lechonia aluzje literackie; wskazać w utworze *Spotkanie* Jana Lechonia nawiązania do tradycji literackiej; omówić funkcje marzenia sennego w wierszu; wyjaśnić, dlaczego wyraz *Czas* został zapisany wielką literą w wierszu *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
- wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję; zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach *Pocałunków* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
- rozpoznać ironię w wierszach
- wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów; wskazać w tekście *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej nawiązania do utworu Franciszka Karpińskiego
- wskazać w utworze elementy demaskujące nierealność sceny przedstawionej w pierwowzorze; omówić rolę natury w wierszu *Błękitna chwila* Kazimiery Iłakowiczówny
- wskazać w wierszu elementy poetyki impresjonistycznej; omówić awangardowy charakter wierszy *Ulica* Tadeusza Peipera i *Piko* Dominika Bielickiego
- wskazać konteksty literackie związane z obrazem miasta i codzienności
- porównać podejścia do wynalazków technicznych w wierszach; odnaleźć w tekście *Cieśle* Juliana Przybosa wskazówki świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania
- omówić awangardowy charakter utworu
- wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze; wskazać w wierszu *Gmachy* Juliana Przybosa figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie
- wskazać w wierszu *Notre-Dame* Juliana Przybosa konteksty związane z obrazem miasta w literaturze; omówić boski i ludzki aspekt katedry
- zinterpretować metaforykę utworu; wskazać w utworze *mały mit* Józefa Czechowicza fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia
- wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza; odnieść sposób przedstawienia rewolucji w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego do tradycji literackiej
- omówić ewolucję poglądów Cezarego na temat rewolucji

- zaprezentować etapy dojrzewania Cezarego, wskazać nawiązania do *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza w sposobie przedstawienia dworku i jego mieszkańców, zinterpretować dosłowne i metaforyczne znaczenie tytułu powieści, zinterpretować symboliczne znaczenie szkła
- odnieść przedstawiony w powieści motyw utopii do tradycji literackiej, wskazać w powieści elementy realizmu, naturalizmu i symbolizmu oraz określić ich funkcję; w *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza
- omówić zabiegi manipulacyjne Pimki mające wpędzić Józia w formę ucznia
- zaprezentować mechanizm upupiania
- omówić funkcję groteskowego przedstawienia rzeczywistości, omówić stosowane przez Józia strategie rozluźniania formy nowoczesnych, zinterpretować znaczenie pojęcia *pupa* w kontekście szkoły
- zinterpretować znaczenie pojęcia *hydka* w kontekście formy nowoczesnych
- zinterpretować znaczenie pojęcia *gęba* w kontekście dworku Hurleckich
- zinterpretować znaczenie pojęcia *forma* (w odniesieniu do powieści oraz uniwersalne), wskazać w utworze elementy awangardowe
- wyjaśnić, na czym polega groteskowy charakter rzeczywistości przedstawionej w *Ferdydurke*

Kształcenie językowe:

odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję, poszerzać swoją świadomość językową, wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego, wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka nieoficjalnego, poszerzać swoją świadomość językową, wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu, wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego, wskazać cechy stylu typowego w podanym tekście, podać przykłady homonimów, anakolutów, elips i paradoksów, wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach, wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji, zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego, wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu, poszerzać swoją świadomość językową, określić rodzaje modalności w podanych przykładach, przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat, wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach, skorygować interpunkcję tekstu.

omówić funkcję frazeologizmów w tekstach literackich

- wypowiedzieć się na temat wartości stylistycznej neologizmów, zgrubień i zdrobnień
- omówić wpływ synonimów, homonimów i wyrazów wieloznacznych na wzbogacanie leksyki i wieloznaczność interpretacyjną, rozpoznawać sposoby osiągania efektów ironicznych
- rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach
- omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich; wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej
- ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej, nazwać błędy językowe znalezione w tekście
- wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach, poszerzać swoją świadomość językową, przeredagować podany tekst, aby nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego, przeredagować błędnie skomponowany fragment szkicu interpretacyjnego, stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek, rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście, wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach, przygotować argumenty do dyskusji na podany temat, odróżnić krytykę od agresji językowej, wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować.

Wymagania dopełniające na ocenę bardzo dobra

Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:

Romantyzm: odnieść się do zawartej w utworze opinii podmiotu lirycznego o Polakach, omówić symbolikę Termopil i Cheronei w odniesieniu do współczesnej Juliuszowi Słowackiemu historii Polski; dokonać analizy przyczyn klęski małżeństwa hrabiego Henryka, zinterpretować zakończenie dramatu *Nie-Boska komedia*, zinterpretować tytuł dramatu, scharakteryzować hrabiego Henryka jako bohatera tragicznego; wyjaśnić przesłanie wiersza *Moja piosnka (I)*, dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu, zinterpretować przesłanie utworu, dokonać sfunkcjonalizowanej analizy utworu [*Coś ty Atenom zrobił, Sokratesie...*], sformułować tezę interpretacyjną, dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza *Do obywatela Johna Brown*, sformułować tezę interpretacyjną, wyjaśnić, w jaki sposób podmiot liryczny prezentuje swoją twórczość w [*Klaskaniem mając obrzękłe prawice*], zinterpretować ostatnią strofę utworu

Pozytywizm: omówić rolę prasy w drugiej połowie XIX wieku, dokonać analizy roli powstania styczniowego w kształtowaniu się pozytywizmu polskiego, wyjaśnić istotę filozofii pozytywnej, dokonać analizy dzieła sztuki na podstawie podanych kryteriów, dokonać analizy przyczyn popularności gatunków epickich w okresie pozytywizmu, omówić dychotomię wiersza *Do młodych* na poziomie treści i języka, wyjaśnić na podstawie tekstu Tadeusza Budrewicza, na czym polega imperatywny i wyjaśniający porządek wiersza *Do młodych*, wskazać dwa style, którymi Adam Asnyk posługuje się w wierszu, zinterpretować przesłanie wiersza *Miejmy nadzieję*, wypowiedzieć się na temat utworu wykonywanego do muzyki Zbigniewa Preisnera, zinterpretować symbolikę opisywanej przestrzeni w *Sonecie IV*, zinterpretować metaforyczną wymowę wiersza, omówić sposób dynamizowania liryki na przykładzie utworu *Ulewa*, odnaleźć w wierszu ironię i zinterpretować jej funkcję, przedstawić stanowisko narratora wobec poruszonego w noweli *Mendel Gdański* problemu antysemityzmu i wskazać fragmenty, które je ujawniają, wymienić elementy świadczące o nowatorstwie *Lalki* B. Prusa, wyjaśnić, jakie znaczenie dla kreacji głównego bohatera ma jego pobyt w Paryżu, określić funkcję mowy pozornie zależnej w kreacji bohatera, omówić funkcję otwartego zakończenia powieści w kontekście kreacji głównego bohatera, odnieść motyw theatrum mundi do treści *Lalki*, zinterpretować sens porównania życia arystokratów do snu i funkcję posągu Apollina w kreowaniu postaci Izabeli Łęckiej, wskazać w kontekście *Lalki* problemy, z którymi borykały się kobiety w drugiej połowie XIX w., zinterpretować znaczenie pierwotnego tytułu powieści: Trzy pokolenia idealistów na tle społecznego rozkładu, wskazać i nazwać zabiegi literackie oraz językowe, za pomocą których został zaprezentowany świat wewnętrzny bohaterów powieści, porównać wybrany współczesny felieton z tekstem Bolesława Prusa, dokonać analizy fragmentów tekstu pod kątem jego funkcji poetyckiej, zinterpretować paraboliczny charakter noweli *Z legend dawnego Egiptu*, wyjaśnić znaczenie twórczości Bolesława Prusa dla rozwoju literatury polskiej, przedstawić sylwetkę

twórczą Henryka Sienkiewicza, porównać opinię Wrzeszczowicza ze słowami królowej, które padają w *Potopie*, omówić sposób kreacji bohaterów negatywnych na przykładzie braci Radziwiłłów, wypowiedzieć się na temat prawdopodobieństwa psychologicznego postaci, odnieść się krytycznie do sposobu przedstawienia historii i bohaterów w powieść, wyjaśnić funkcję wypowiedzianych pod koniec utworu słów Zagłoby w planie ideologicznym powieści, wskazać fragmenty powieści, w których narrator interpretuje wydarzenia, wyjaśnić znaczenie twórczości Henryka Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej, dokonać analizy argumentacji bohaterów *Nad Niemnami* wskazać elementy racjonalne oraz emocjonalne, odnaleźć w tekście ocenę dokonaną przez narratora i ją przedstawić, dokonać analizy sceny, w której Jan pokazuje Justynie mogiłę powstańczą, pod kątem motywów religijnych, symboli i zjawisk przyrodniczych, dokonać analizy związku pomiędzy stosunkiem bohaterów do mogiły a stosunkiem narratora do bohaterów, wyjaśnić, jaką rolę w kreacji bohaterów odgrywa natura, dokonać analizy narracji i wskazać elementy odbiegające od jej prostego stylu, wyjaśnić, na czym polega zabieg mitologizacji w *Glorii victis*, wyjaśnić znaczenie twórczości Elizy Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej, dokonać analizy rozpoczynającego *Zbrodnię i karę* fragmentu opisującego ulicę Petersburga pod kątem oddziaływania na zmysły, odnieść opisy przestrzeni do fabuły utworu, zinterpretować znaczenie snu o koniu w kontekście planowanej zbrodni, opisać stan psychiczny Raskolnikowa po zamordowaniu kobiet i wyjaśnić jego przyczynę, dokonać analizy potyczek słownych pomiędzy Sonią a Rodionem w kontekście postaw życiowych bohaterów, zinterpretować znaczenie snu Raskolnikowa na Syberii, dokonać analizy monologów wewnętrznych Raskolnikowa w kontekście problematyki psychologicznej, określić funkcję Arkadiusza Swidrygajłowa w powieści.

Kształcenie językowe:

wyjaśnić klasyfikację zapożyczeń na podstawie ich budowy, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, tworzyć teksty z wykorzystaniem różnych odmian polszczyzny, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, stworzyć tekst w określonym stylu, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, określić funkcję zjawisk językowych w podanych tekstach, przeredagować podane fragmenty tekstu tak, aby zastosować w nich stylizację, wskazać intertekstualność w podanym fragmencie tekstu, przeredagować podane teksty tak, aby stanowiły logiczną i spójną całość, zredagować tekst, w którym wyraża emocje za pomocą znaków interpunkcyjnych.

odróżnić zamierzoną innowację językową od błędu językowego, poprawić błędy językowe

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

stworzyć i wygłosić tekst perswazyjny zawierający różne rodzaje argumentów, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, stworzyć opinię – pismo użytkowe, stworzyć szkic interpretacyjny, przygotować wypowiedź o charakterze manipulacyjnym, funkcjonalnie wykorzystywać wiedzę językową, stworzyć dialog z zastosowaniem chwytów erystycznych, uczestniczyć w debacie, zaproponować strategię obrony przed agresją językową, stworzyć definicję podanego hasła.

Młoda Polska: opisać specyfikę przełomu modernistycznego na ziemiach polskich

- wyjaśnić znaczenie Krakowa dla rozwoju Młodej Polski, wyjaśnić przyczyny popularności filozofii Arthura Schopenhauera, dokonać analizy wybranych dzieł sztuki reprezentujących impresjonizm i symbolizm, omówić sposób zastosowania nowych kierunków sztuki *symbolizm, impresjonizm, ekspresjonizm, klasycyzm, naturalizm, synestezja* w literaturze i dokonać jego analizy; wypowiedzieć się na temat przedstawionego w wierszu Kazimierza Przerwy-Tetmajera *Koniec wieku XIX* portretu pokolenia; zinterpretować funkcję tytułu i refrenu w wierszu *Evviva l'arte!* Kazimierza Przerwy-Tetmajera

- dokonać sfunkcjonalizowanej analizy wiersza; dokonać sfunkcjonalizowanej analizy środków stylistycznych w wierszu *Nie wierzę w nic...* Kazimierza Przerwy-Tetmajera; uzasadnić tezę, że wiersz *Melodia mgieł nocnych* Kazimierza Przerwy-Tetmajera tworzy pejzaż impresjonistyczny; • zinterpretować wymowę ostatniej strofy wiersza *Z chałupy* Jana Kasprówicza; zinterpretować symboliczną wymowę sonetu *Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach* Jana Kasprówicza; przedstawić koncepcję człowieka, Boga i świata, która wyłania się z hymnu *Dies irae* Jana Kasprówicza; zinterpretować znaczenie symboli w wierszu Leopolda Staffa *Kowal*
 - zinterpretować zakończenie wiersza; scharakteryzować pejzaż wewnętrzny bohatera utworu *Deszcz jesienny* Leopolda Staffa
 - wskazać w wierszu elementy obrazowania impresjonistycznego; • zinterpretować tytuł wiersza *Przedśpiewie* Leopolda Staffa
 - zinterpretować puentę utworu; zinterpretować tytuł opowiadania *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* Stefana Żeromskiego w odniesieniu do jego treści • omówić uniwersalną wymowę tekstu
 - wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia powstania w odniesieniu do tradycji romantycznej
 - zinterpretować warstwę symboliczną utworu; omówić wady i zalety podporządkowania się wspólnocie oraz jej prawom przedstawione w *Chłopach* Władysława Stanisława Reymonta, zinterpretować symboliczną śmierć Kuby podczas wesela
 - uogólnić postawy Antka i Jagny • dostrzec rolę obyczaju jako zjawiska uwznioślającego zachowania instynktowne, zinterpretować symbolikę powieści; wskazać w twórczości plastycznej Stanisława Wyspiańskiego elementy estetyki modernistycznej, wymienić uprzedzenia i stereotypy, które stoją na przeszkodzie porozumieniu między chłopstwem a inteligencją, oraz dokonać ich analizy
 - scharakteryzować Rachelę i przedstawić jej funkcję w dramacie *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego, dokonać analizy dialogów bohaterów
 - wyjaśnić symboliczne znaczenie każdej z osób dramatu, dokonać analizy symbolicznego znaczenia rozmowy Poety z Panną Młodą
 - zinterpretować symbolikę chocholego tańca i ocenić jej aktualność
 - porównać motyw tańców kończących *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza i *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego, wypowiedzieć się na temat przedstawionej przez Stanisława Wyspiańskiego diagnozy społeczeństwa i ocenić jej aktualność
 - zinterpretować zakończenie utworu
- w kontekście komentarza ks. Józefa Tischnera,

Dwudziestolecie międzywojenne: dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne, dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego, wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze; odczytać przenośny sens opowiadanej historii w *Dusiołku* Bolesława Leśmiana; wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności w *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana; zinterpretować wymowę utworu *Żołnierz* Bolesława Leśmiana,

- wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury; wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji w kontekście utworu *Dziewczyzna* Bolesława Leśmiana

- zinterpretować metaforykę ballady
- sformułować tezę interpretacyjną utworu; zinterpretować znaczenie tłumy i wiosny w kontekście utworu *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima oraz twórczości skamandrytów
- zinterpretować znaczenie fragmentu: *Thumie! Ty masz RACJĘ!!!*; zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza *Do krytyków* Juliana Tuwima; omówić warstwę brzmieniową utworu *Słowisień* Juliana Tuwima; wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze *Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima; zinterpretować przedstawione w wierszu *Herostratesie* Jana Lechonia relacje pomiędzy tradycją a współczesnością
- zinterpretować puentę wiersza; sformułować tezę interpretacyjną utworu wierszu *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...*] Jana Lechonia
- zinterpretować funkcję zestawienia w wierszu motywów miłości i śmierci; • omówić funkcje nawiązania do *Boskiej komedii* Dantego Alighieri w wierszu *Spotkanie* Jana Lechonia
- zinterpretować puentę wiersza; zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej,
- zinterpretować puentę wiersza; zinterpretować puenty utworów z cyklu *Pocałunki* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
- omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy; wypowiedzieć się na temat stosunku podmiotu lirycznego wiersza *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej do sentymentalnej konwencji literackiej; dokonać analizy występującego w wierszu *Błękitna chwila* Kazimiery Iłakowiczówny podziału na wczoraj – dzisiaj – jutro; zinterpretować metaforykę wierszy *Ulica* Tadeusza Peipera i *Piko* Dominika Bielickiego
- zinterpretować tytuły w kontekście utworów; zinterpretować tytuł wiersza *Cieśle* Juliana Przybosa w sposób dosłowny i metaforyczny
- zinterpretować symbolikę wiersza; zinterpretować symbole zawarte w wierszu *Gmachy* Juliana Przybosa
- zinterpretować metaforykę utworu; sformułować tezę interpretacyjną wiersza *Notre-Dame* Juliana Przybosa
- zinterpretować puentę utworu; postawić tezę interpretacyjną wiersza *mały mit* Józefa Czechowicza
- zinterpretować puentę wiersza; omówić wpływ doświadczenia rewolucji na głównego bohatera *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego, dokonać analizy przemyśleń Cezarego Baryki na temat sposobu życia Wielosławskich
- omówić wpływ pobytu Cezarego w Nawłoci na proces kształtowania się jego światopoglądu, dokonać analizy sceny, w której Cezary Baryka przekracza granicę, i omówić jej wpływ na budowanie światopoglądu bohatera
- zinterpretować ostatnią scenę powieści, omówić funkcję opowieści o szklanych domach w planie ideologicznym powieści
- zinterpretować metaforyczne znaczenie opowieści o szklanych domach, wskazać w powieści kontrasty i określić ich funkcję; objaśnić mechanizm symetrii i analogii na przykładzie tworzenia się stronnictw chłopaków i chłopiąt w *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza
- dokonać analizy wojny na miny i wyjaśnić jej metaforyczny sens, dokonać analizy zabiegu manipulowania formą podczas prezentowania Józia Młodziakom przez Pimkę
- dokonać analizy sceny rozbicia formy w pokoju Zuty, • zinterpretować ostatni akapit powieści
- omówić strategie manipulowania formą, omówić rolę groteski w budowaniu znaczeń utworu

Wymagania wykraczające na ocenę celującą

Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

Romantyzm: , podjąć dyskusję na temat diagnozy podmiotu lirycznego dotyczącej Polski i Polaków w *Grobie Agamemnona* oraz jej aktualności w świecie współczesnym, opisać grobowiec szybowy, z którego przemawia podmiot liryczny, porównać motyw exegi monumentum w znanych sobie tekstach literackich; omówić konteksty kulturowe pojawiające się w wierszu *Moja piosnka (I)* Cypriana Norwida, przedstawić inne teksty kultury, w których pojawia się aluzja literacka do dzieła Williama Shakespeare'a, i poddać je interpretacji („W Weronie” C. Norwida), przedstawić sposób zaprezentowania problemu niewolnictwa w wybranych tekstach kultury, np. w *Amistad* Stevena Spielberga czy *Django* Quentina Tarantino, omówić horacjański motyw *exegi monumentum* w wierszu [*Klaskaniem mając obrzękłe prawice...*] Cypriana Norwida i w innych tekstach kultury, zinterpretować funkcję motta do wiersza *Bema pamięci żałobny-rapsod* Cypriana Norwida w kontekście biografii Józefa Bema

Pozytywizm: dokonać analizy wskazanych obrazów w kontekście epoki, podjąć dyskusję na temat powstania styczniowego, dokonać szczegółowej analizy różnic pomiędzy pozytywizmem polskim a europejskim, scharakteryzować poglądy pozostałych twórców filozofii pozytywistycznej, wypowiedzieć się na temat muzyki z drugiej połowy XIX wieku, dokonać analizy dzieł realistycznych i je ocenić, dokonać analizy wybranego dzieła polskiego malarstwa historycznego i je ocenić, zrelacjonować treść wybranej powieści realistycznej Stendhala, Karola Dickensa, Lwa Tołstoja lub Gustawa Flauberta, porównać wiersz *Do młodych* Adama Asnyka z *Odą do młodości* Adama Mickiewicza, wypowiedzieć się na temat wiersza *Miejmy nadzieję* w kontekście filmu *Ostatni dzwonek* w reżyserii Magdaleny Łazarkiewicz, porównać kreacje Żydów w *Mendlu Gdańskim* Marii Konopnickiej i *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza, omówić na podstawie rozdziałów: Medytacje i Dusza w letargu niepokoję egzystencjalne bohatera i przedstawić jego poglądy filozoficzne, przedstawić motyw theatrum mundi w innych tekstach kultury, porównać motyw theatrum mundi w *Lalce* Bolesława Prusa oraz *Hamlecie* i *Makbecie* Williama Szekspira, porównać sposoby przedstawiania kobiet w tekstach kultury z różnych epok, omówić obraz Édouarda Maneta, zinterpretować plakat Damiana Styrny, porównać *Lalkę* Bolesława Prusa z wybraną powieścią realistyczną, wypowiedzieć się na temat realizmu społeczno-obyczajowego w kontekście historycznym, omówić znaczenie sposobu przedstawienia jeneralnej bitwy dla kreowania postaci Ignacego Rzeckiego, zinterpretować symbolikę liczby trzy na podstawie noweli *Z legend dawnego Egiptu*, wypowiedzieć się na temat twórczości Bolesława Prusa w kontekście jego biografii, podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Prusa dla rozwoju literatury polskiej, podjąć dyskusję na temat stereotypów w kontekście bohaterów *Potopu*, wypowiedzieć się na temat kreowania sympatii wobec Andrzeja Kmicica, wypowiedzieć się na temat polskich mitów narodowych w kontekście opinii Normana Daviesa, podjąć dyskusję na temat tworzenia mitologii narodowej w odniesieniu do *Potopu* Henryka Sienkiewicza i innych wybranych tekstów kultury, wskazać i omówić toposy w powieści, odnaleźć w powieści fragmenty stylizowane na epos homerycki, odnieść się do opinii Witolda Gombrowicza na temat pisarstwa Henryka Sienkiewicza, wypowiedzieć się na temat twórczości Henryka Sienkiewicza w kontekście jego biografii, podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Sienkiewicza dla rozwoju literatury polskiej, przedstawić różne kreacje matek w powieści *Nad Niemnem* Elizy Orzeszkowej, omówić różne sposoby podejmowania tematu powstania styczniowego w wybranych tekstach kultury, wyjaśnić, na czym polega mitologizacja świata w *Nad Niemnem*, porównać sposób przedstawienia

źniw w powieści z obrazem Jeana-François Milleta Kobiety zbierające kłosa i dziełami z innych epok prezentującymi tę tematykę, wypowiedzieć się na temat twórczości Elizy Orzeszkowej w kontekście jej biografii, podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Orzeszkowej dla rozwoju literatury polskiej, porównać opisy Petersburga ze *Zbrodni i kary* Fiodora Dostojewskiego z opisami tego miasta zawartymi w Ustępie do *Dziadów cz. III* Adama Mickiewicza, omówić motyw walki dobra ze złem w różnych tekstach kultury, omówić postać Swidrygajłowa – dokonać analizy jego wyglądu, postępowania oraz snów, wykorzystywać bogate konteksty, formułować i rozwiązywać problemy badawcze.

Młoda Polska: dokonać analizy wskazanych obrazów

w kontekście epoki, podjąć dyskusję na temat filozofii Arthura Schopenhauera i Friedricha Nietzschego, wypowiedzieć się na temat muzyki przełomu wieków, omówić zjawisko krytyki literackiej w okresie Młodej Polski, porównać wiersz Kazimierza Przerwy-Tetmajera *Koniec wieku XIX z Odą do młodości* Adama Mickiewicza; porównać koncepcje artysty: młodopolską

i romantyczną na podstawie wiersza *Evviva l'arte!* Kazimierza Przerwy-Tetmajera

- dokonać sfunekjonalizowanej analizy wiersza; omówić obraz Paula Gauguina *Skąd przyszliśmy? Kim jesteśmy? Dokąd idziemy?* w kontekście wiersza *Nie wierzę w nic...* Kazimierza Przerwy-Tetmajera; uzasadnić tezę, że utwór *Melodia mgieł nocnych* Kazimierza Przerwy-Tetmajera realizuje młodopolską ideę syntezy sztuk; porównać obraz wsi wykreowany przez Jana Kochanowskiego z sonetem Jana Kasprowicza *Z chałupy* Jana Kasprowicza; omówić obrazowanie impresjonistyczne w cyklu sonetów *Krzak dzikiej róży w Ciemnych Smreczynach* Jana Kasprowicza; porównać utwór Jana Kasprowicza *Dies irae* z hymnem *Czego chcesz od nas, Panie...* Jana Kochanowskiego; omówić funkcję metonimii użytej w wierszu Leopolda Staffa *Kowal*; wypowiedzieć się na temat przyczyn popularności motywu szatana w sztuce młodopolskiej na podstawie wiersza *Deszcz jesienny* Leopolda Staffa; wypowiedzieć się na temat motywu wędrówki w różnych tekstach kultury (*Przedśpiecie* Leopolda Staffa); omówić romantyczne

i franciszkańskie elementy kreacji Winrycha na podstawie opowiadania *Rozdzióbią nas kruki, wrony...* i tekstu Elżbiety Flis-Czerniak; wypowiedzieć się na temat symbolicznego

i uniwersalnego charakteru wspólnoty wiejskiej, przedstawionej w *Chłopach* Władysława Stanisława Reymonta; podjąć dyskusję na temat relacji pomiędzy funkcjonowaniem we wspólnocie a samorealizacją; • porównać obrazowanie impresjonistyczne w poezji

i prozie Młodej Polski; dokonać analizy wybranych dzieł plastycznych Stanisława Wyspiańskiego; omówić sposób, w jaki Stanisław Wyspiański realizował w didaskaliach „Wesela” młodopolską ideę syntezy sztuk; przedstawić wykorzystane w *Weselu* obrazy Jana Matejki i omówić ich funkcję, przedstawić postawy

i nastroje dekadentki

w *Weselu* oraz innych młodopolskich tekstach kultury, przedstawić nawiązania do mitów chłopskich i omówić ich funkcję w utworze

- zinterpretować film Wojciecha Smarzowskiego *Wesele* w kontekście dramatu

Dwudziestolecie międzywojenne: poszerzyć kontekst historyczny epoki, dokonać analizy wybranego filmu z dwudziestolecia międzywojennego, scharakteryzować polskie ruchy awangardowe; podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa (*Dusiołek* Bolesława Leśmiana); omówić różne sposoby ukazania cielesności oraz relacji intymnych w tekstach kultury (***) [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych*

wzrokiem] Bolesława Leśmiana); omówić przenikanie się etyki i estetyki w utworze *Żołnierz* Bolesława Leśmiana; omówić funkcję konwencji baśniowej w *Dziewczyni* Bolesława Leśmiana; omówić dialog z tradycją w sposobie przedstawienia kobiety i matki w wierszu *Wiosna*.

Dytyramb Juliana Tuwima

- wskazać elementy tabu naruszone we fragmentach wiersza i omówić funkcję zastosowania tego zabiegu; określić cechy literatury charakterystyczne dla grup literackich różnych okresów (*Do krytyków* Juliana Tuwima); porównać deformację słowną zastosowaną przez Juliana Tuwima w *Słowisień* z malarstwem kubistycznym; podjąć dyskusję na temat funkcji sztuki (*Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima); omówić demitologizację w wierszu *Herostrates* Jana Lechonia; wskazać konteksty filozoficzne do wiersza *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzecz główną...*] Jana Lechonia; porównać sytuacje egzystencjalne podmiotu lirycznego wiersza *Spotkanie* Jana Lechonia i bohatera *Boskiej komedii* Dantego Alighieri; porównać wiersz *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z twórczością Daniela Naborowskiego; wskazać konteksty i nawiązania do utworów z cyklu *Pocałunki* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej; zinterpretować obraz Eugeniusza Zaka w kontekście utworu *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej; porównać wiersz *Błękitna chwila* Kazimiery Iłakowiczówny z obrazem Claude'a Moneta *Regaty w Argenteuil*; omówić sposób przedstawiania miasta w literaturze i sztuce (na wybranych przykładach) w kontekście wierszy *Ulica* Tadeusza Peipera i *Piko* Dominika Bielickiego; podjąć dyskusję na temat źródeł sztuki: ciężka praca czy natchnienie? w kontekście wiersza *Cieśle* Juliana Przybosia; • dokonać analizy futurystycznego obrazu Umberta Boccioniego *Ulica wchodzi do domu* w kontekście wiersza *Gmachy* Juliana Przybosia; dokonać analizy obrazów katedr przedstawionych w różnych tekstach kultury w kontekście wiersza *Notre-Dame* Juliana Przybosia; dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania motywu wanitatywnego w tekstach kultury (*ballada z tamtej strony* Józefa Czechowicza); dokonać analizy obrazu Salvadora Dalego *Sen* w kontekście wiersza *mały mit* Józefa Czechowicza; dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania rewolucji w tekstach kultury w kontekście *Przedwiośnia* Stefana Żeromskiego; dokonać analizy funkcji nawiązań w *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego do *Pana Tadeusza* Adama Mickiewicza; omówić różne sposoby przedstawiania Polski i Polaków w literaturze; dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania utopii w wybranych tekstach kultury; wskazać w powieści elementy parodii i określić ich funkcję; zinterpretować symboliczny sens konfrontacji Józia, bohatera *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza z samym sobą w kontekście teorii psychoanalizy Zygmunta Freuda
- odwołując się do *Boskiej komedii* Dantego Alighieri, zinterpretować pierwsze zdanie fragmentu powieści oraz motyw wędrowki Józia, porównać obrazy polskich ziemian w *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza, *Przedwiośniu* Stefana Żeromskiego i *Ferdydurke* Witolda Gombrowicza, dokonać analizy cech języka *Ferdydurke* w kontekście epoki

Kształcenie językowe:

omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych, podjąć dyskusję na temat podatności gwar środowiskowych na ewolucję, przekształcić tekst, aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem niejasności, rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację, stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki, wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie, określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach.

wykorzystać wiadomości z fleksji, leksyki, frazeologii i słowotwórstwa podczas analizy stylistycznej tekstów, stworzyć tekst o zabarwieniu ironicznym ; odnaleźć przykłady innowacji językowych w języku mediów

- omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

określić presupozycje podanych zdań, określić funkcje ironii w podanych przykładach wymienić cechy wywodu demagogicznego, dokonać analizy przykładu wywodu demagogicznego.

6. Prawo ucznia do poprawy ocen, w tym warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

- uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji: raz w ciągu półrocza w klasach realizujących język polski w zakresie podstawowym;
- brak podręcznika, lektury lub innych materiałów wskazanych przez nauczyciela jest traktowany jako nieprzygotowanie;
- uczeń, który z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu w pierwszym terminie, powinien przystąpić do ww. formy sprawdzania wiedzy w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;
- jeśli uczeń był nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie i nie pisał ich w wyznaczonym terminie dwóch tygodni, to w dzienniku zapisuje się znak 0, co stanowi informację dla ucznia i jego rodziców o niezaliczonej pracy klasowej/sprawdzianie;

uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej, sprawdzianu powinien poprawić ocenę w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od otrzymania oceny niedostatecznej– termin wyznacza nauczyciel. Przy ocenianiu poprawy stosuje się pełną skalę ocen;

- do dziennika wpisuje się z poprawy tylko ocenę wyższą od uzyskanej na pracy klasowej/sprawdzianie;
- uczeń, który podczas pisania pracy klasowej lub sprawdzianu korzysta z pomocy niedozwolonych przez nauczyciela, kończy pracę w momencie ujawnienia tego faktu;
- uczeń ma prawo ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana dla niego rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego zgodnie z § 97 ust. 1-6 Statutu II Liceum Ogólnokształcącego w Nowogardzie.

7. Sposób informowania uczniów i rodziców o efektach procesu oceniania:

- oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców;
- uczeń jest na bieżąco informowany przez nauczyciela o uzyskanych ocenach, które są wpisywane do dziennika elektronicznego;
- rodzice ucznia mogą na bieżąco zapoznać się z ocenami wpisanymi do dziennika elektronicznego oraz podczas spotkań nauczycieli z rodzicami uczniów zgodnie z harmonogramem ustalonym na początku roku szkolnego, a także podczas spotkań indywidualnych po wcześniejszym umówieniu z nauczycielem;
- nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę uczniowi lub jego rodzicom w sposób określony w § 85 ust. 3-5 Statutu Szkoły.

Wymagania konieczne na ocenę dopuszczającą

Uczeń potrafi:

Dwudziestolecie międzywojenne

omówić treść utworu *Dusiołek* Bolesława Leśmiana • wskazać elementy ludowe

w utworze; omówić treść wiersza *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana

• omówić sytuację liryczną w wierszu; omówić treść wiersza *Żołnierz* Bolesława Leśmiana; omówić treść wiersza *Dziewczyzna* Bolesława Leśmiana

• zdefiniować balladę; wypowiedzieć się na temat grupy Skamander • wymienić cechy poezji skamandrytów

• omówić treść fragmentów utworu *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima; omówić treść wiersza *Do krytyków* Juliana Tuwima

• omówić sytuację liryczną w utworze; zaprezentować skojarzenia z wyrazami użytymi w tekście *Słowisień* Juliana Tuwima; wskazać w wierszu *Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima słowa kluczowe; omówić treść wiersza *Herostrates* Jana Lechonia

• wskazać adresata lirycznego utworu; określić rodzaj liryki wiersza *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...*] Jana Lechonia; omówić treść wiersza *Spotkanie* Jana Lechonia

• zaprezentować sytuację liryczną w utworze; omówić treść wiersza *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej

• określić sytuację liryczną w utworze; określić rodzaj liryki w *Pocałunkach* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej (wybór) • przedstawić sytuację liryczną w utworach

• zdefiniować epigramat; omówić treść utworu *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej

• zdefiniować sielankę; • określić rodzaj liryki w wierszu *Błękitna chwila* Kazimiery Iłakowiczówny;

wskazać w wierszu *Ulica* Tadeusza Peipera elementy miejskiego krajobrazu

• wskazać w wierszu i *Piko* Dominika Bielickiego elementy codzienności; wskazać w wierszu *Cieśle* Juliana Przybosa słownictwo związane z pracą cieśli; wskazać w wierszu *Gmachy* Juliana Przybosa elementy związane z miastem; wskazać w wierszu *Notre-Dame* Juliana Przybosa elementy architektury gotyckiej;

• określić sytuację komunikacyjną w wierszu *mały mit* Józefa Czechowicza; • omówić treść wiersza *ballada z tamtej strony* Józefa Czechowicza

• wskazać w utworze cechy ballady i omówić funkcję ich wykorzystania

Wojna i okupacja

- określić ramy czasowe epoki
- opisać formy represji na obszarach okupowanych przez III Rzeszę
- wskazać w wierszu *Historia* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego elementy związane z militariami
- wskazać motywy arkadyjskie i katastroficzne w pierwszej części wiersza *Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- wskazać w wierszu *Z głową na karabinie* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego elementy przeszłości i teraźniejszości
- wskazać podmiot liryczny i adresata lirycznego wiersza *Elegia o... [chłopcu polskim]* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- wskazać w wierszu *Wczorajszemu* Tadeusza Gajcego obszary przeszłości i teraźniejszości
- określić rodzaj liryki *Widma. Poemat* Tadeusza Gajcego (fragmenty)
- opisać przestrzeń ukazaną w wierszu
- omówić treść wiersza *Campo di Fiori* Czesława Miłosza
- wskazać podobieństwa pomiędzy opisanymi wydarzeniami
- omówić treść wiersza *Przedmowa* Czesława Miłosza
- określić rodzaj liryki
- wskazać kontrastowe pojęcia wymienione przez podmiot liryczny *Ocalony* Tadeusza Różewicza
- omówić treść wiersza *Lament* Tadeusza Różewicza • określić rodzaj liryki
- wymienić przedstawione w wierszu atrybuty młodości • wskazać adresata lirycznego wiersza
- omówić treść tekstu *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego
- zaprezentować różne reakcje osób wychodzących z wagonów • omówić zachowania więźniów
- omówić treść tekstu *Ludzie, którzy szli* Tadeusza • opisać sytuację kobiet w obozie
- zrelacjonować, na czym polegał system upokarzania i wykorzystywania kobiet
- omówić treść tekstu *Inny świat* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego
- wymienić kolejne elementy systemu opresji w ZSRR • opisać rzeczywistość obozową • zaprezentować bohaterów utworu • zdefiniować literaturę faktu • zdefiniować literaturę piękną
- omówić treść tekstu *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall
- omówić historie poszczególnych ludzi, na których koncentruje się Marek Edelman
- wymienić postacie historyczne, o których jest mowa w tekście
- omówić powody wybuchu powstania w getcie przedstawione przez Marka Edelmana
- zaprezentować różne sposoby mówienia o śmierci w tekście

Współczesność

- określić początek epoki • wskazać wydarzenia historyczne oraz inne czynniki, które ukształtowały epokę
- zrelacjonować treść wierszy *Zapach* i *Kufer* Kazimierza Wierzyńskiego
- zaprezentować sytuację liryczną wierszy
- zrelacjonować treść powieści *Dżuma* Alberta Camusa
- scharakteryzować życie mieszkańców Oranu przed dżumą i w trakcie epidemii
- wskazać różne formy narracji w powieści
- przedstawić sytuację liryczną w wierszu *W środku życia* Tadeusza Różewicza
- przedstawić sytuację liryczną w wierszu *Prawa i obowiązki* Tadeusza Różewicza
- przytoczyć kontekst mitologiczny – mit o Dedalu i Ikarze
- przedstawić sytuację liryczną wiersza *bez* Tadeusza Różewicza
- opisać przestrzeń przedstawioną w wierszu *brama* Tadeusza Różewicza
- wskazać aluzję literacką w wierszu Różewicza i piosence *Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego* Kaczmarskiego
- zrelacjonować treść piosenki Jacka Kaczmarskiego
- opisać przestrzeń przedstawioną w wierszu *brama* Tadeusza Różewicza
- wskazać aluzję literacką w wierszu Różewicza i piosence *Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego* Kaczmarskiego, • zrelacjonować treść piosenki Jacka Kaczmarskiego
- zrelacjonować treść powieści *Rok 1984* George’a Orwella
- zaprezentować ministerstwa Oceanii i zakres ich działalności; • scharakteryzować Winstona i Julię; • wyjaśnić, na czym polega kontrola nad przeszłością
- scharakteryzować nowomowę; • porównać metody przesłuchań opisane w *Roku 1984* z metodami śledczymi przedstawionymi w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego; • porównać metody przesłuchań opisane w *Roku 1984* z metodami śledczymi przedstawionymi w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego
- przedstawić sytuację liryczną wiersza *Który skrzywdziłeś* Czesława Miłosza • wskazać adresata utworu
- zrelacjonować treść wiersza *Ars poetica?* Czesława Miłosza; • zrelacjonować treść wiersza *Ars poetica?* Czesława Miłosza; • przedstawić sytuację liryczną w wierszu *Nad strumieniem* Czesława Miłosza • określić rodzaj liryki
- przedstawić sytuację liryczną w wierszu *U wrót doliny* Zbigniewa Herberta; • wskazać kontekst biblijny • zaprezentować różne postawy ludzkie wobec nieuniknionego ; • przedstawić sytuację liryczną w wierszu *Apollo i Marsjasz* Zbigniewa Herberta, • zrelacjonować mit o Apollu i Marsjaszu, • określić rodzaj liryki

- przedstawić sytuację liryczną w wierszu *Dlaczego klasycy* Zbigniewa Herberta; • określić rodzaj liryki; • określić sytuację liryczną w wierszu *Przesłanie Pana Cogito* Zbigniewa Herberta; • wskazać adresata lirycznego;
- zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w utworze – *Raport z oblężonego miasta* Zbigniewa Herberta;
- zrelacjonować treść wiersza *Rehabilitacja* Wisławy Szymborskiej; • wymienić cechy charakterystyczne dla twórczości Wisławy Szymborskiej;
- zrelacjonować treść wiersza *Rozmowa z kamieniem* Wisławy Szymborskiej; • opisać świat wykreowany przez poetkę w wierszu *Radość pisania* Wisławy Szymborskiej;
- zaprezentować sytuację liryczną w wierszu *Monolog dla Kasandry* Wisławy Szymborskiej; • wskazać fragmenty nawiązujące do mitologicznego źródła; • omówić sytuację liryczną w wierszu *Miniatura średniowieczna* Wisławy Szymborskiej; • wskazać elementy opisanej w wierszu feudalnej rzeczywistości
- określić rodzaj liryki; • zaprezentować sytuację liryczną wiersza *Życie na poczekaui* Wisławy Szymborskiej; • wskazać sformułowania związane z teatrem; • zaprezentować sytuację liryczną wiersza *Życie na poczekaui* Wisławy Szymborskiej; • wskazać sformułowania związane z teatrem
- zaprezentować sytuację liryczną w wierszu *** [*Jestem Julią...*] Haliny Poświatowskiej; • zaprezentować sytuację liryczną w wierszu *** [*Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...*] Haliny Poświatowskiej; • określić rodzaj liryki
- zaprezentować sytuację liryczną w piosence *Niech żyje bal* Agnieszki Osieckiej; • wskazać adresata lirycznego
- zaprezentować sytuację liryczną przedstawioną w wierszu *Karuzela z madonnami* Mirona Białoszewskiego • określić rodzaj liryki; • wskazać w wierszu *Podłogo błogosław* Mirona Białoszewskiego zwroty należące do sfery sacrum i profanum; • wskazać adresata wiersza; • wyjaśnić znaczenie neologizmów użytych w wierszu *namuszowywanie* Mirona Białoszewskiego
- zaprezentować sytuację liryczną ukazaną w wierszach Jarosława Marka Rymkiewicza (*Na ciało moje gdy umiera, Moje dzieło pośmiertne, Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów*), • określić gatunek literacki utworu *Na ciało moje gdy umiera*
- opisać przestrzeń sceniczną dramatu *Tango* Sławomira Mrożka , • zrelacjonować treść dramatu, • zdefiniować pojęcie buntu , • wymienić cechy bohatera romantycznego, • przedstawić trzy tańce opisane w: *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza, *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego i *Tangu* Sławomira Mrożka
- wymienić wyrażenia, zwroty i formy językowe charakterystyczne dla języka urzędowego oraz sformułowania charakterystyczne dla stylu poetyckiego w *Wypełnić czytelnym pismem*
- wskazać wyrazy i sformułowania charakteryzujące tłum w wierszu *Tłum, który tłum i tłumaczy*
- zrelacjonować treść wierszy *Drogi kąciku porad* i *Widokówka z tego świata* Stanisława Barańczaka
- wskazać adresatów lirycznych wierszy
- zrelacjonować treść opowiadania stanu wojennego – *Raport o stanie wojennym* Marka Nowakowskiego
- zrelacjonować treść opowiadania *Górq Edek* Marka Nowakowskiego, • scharakteryzować bohaterów opowiadania
- zrelacjonować treść piosenki *Już czas na sen* Jeremiego Przybory, • wymienić, czego brakuje obywatelom ojczyzny, do której zwraca się podmiot liryczny

- zaprezentować kontekst historyczny utworów reprezentujących poezję stanu wojennego
- zrelacjonować treść piosenki *Jeszcze w zielone gramy* Wojciecha Młynarskiego
- przedstawić sytuację liryczną wiersza *Tren* Wojciecha Wencła
- zrelacjonować treść opowiadania *Katedra* Jacka Dukaja, • określić narrację w utworze, • wymienić cechy gatunku science fiction
- zrelacjonować treść opowiadania *Miejsce* Andrzeja Stasiuka, • określić rodzaj narracji w utworze
- zrelacjonować treść opowiadania *Profesor Andrews w Warszawie* Olgi Tokarczuk, • określić narrację w utworze
- zrelacjonować treść fragmentu *Podróże z Herodotem* Ryszarda Kapuścińskiego, • wskazać różnice kulturowe pomiędzy reporterem a spotkanymi ludźmi

Kształcenie językowe:

wymienić typy i grupy zapożyczeń, klasyfikować zapożyczenia ze względu na ich pochodzenie, wymienić różne odmiany polszczyzny, wymienić dialekty języka polskiego, wymienić cechy środowiskowych odmian polszczyzny, wymienić zjawiska językowe będące źródłem niejednoznaczności, zdefiniować stylizację, wymienić funkcje stylizacji, wymienić rodzaje stylizacji, wymienić rodzaje grup składniowych i wskazać je w podanych przykładach, wyróżnić typy wypowiedzi ze względu na modalność, wymienić figury słowne i figury myśli, wymienić znaki interpunkcyjne, zrelacjonować zasady stosowania znaków interpunkcyjnych, posługiwać się nowo poznaną terminologią; omówić funkcję czasownika i jego form w konstrukcji tekstów, omówić wpływ odpowiednio dobranych przymiotników na opis bohaterów, sytuacji i tła zdarzeń; definiować ironię jako kategorię filozoficzną, estetyczną i literacką, wymienić wyznaczniki i sygnały ironii, przedstawić sposoby osiągnięcia efektów ironicznych;

- zdefiniować normę językową
- wymienić kryteria poprawności językowej
- zaprezentować podział innowacji językowych
- wymienić funkcje innowacji językowych
- zdefiniować modę językową; zaprezentować klasyfikację błędów językowych
- wymienić typy błędów językowych
- wymienić cechy komunikacji internetowej
- wymienić kanały komunikacji internetowej
- wymienić charakterystyczne cechy języka wypowiedzi internetowej
- wymienić zasady netykiety
- definiować zjawisko dezinformacji
- wymienić skutki postprawdy
- wymienić zagrożenia, wynikające z tkwienia w bańce informacyjnej
- posługiwać się nowo poznaną terminologią

- określić cel reklamy i wymienić jej formy
- wymienić techniki perswazyjne,
- definiuje nowomowę
- wymienić podstawowe właściwości nowomowy
- wymienić zabiegi językowe, występujące w nowomowie

Wymagania podstawowe na ocenę dostateczną

Uczeń potrafi to, co na ocenę dopuszczającą, oraz:

Dwudziestolecie międzywojenne

wskazać cechy ballady w *Dusiołku* Bolesława Leśmiana • omówić funkcję elementów ludowych w utworze • wyjaśnić, na czym polega humor w wierszu, i omówić jego funkcję,

wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana

- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i wskazać ich funkcję, wskazać cechy gatunkowe utworu *Żołnierz* Bolesława Leśmiana
- wskazać cechy gatunkowe utworu *Dziewczyzna* Bolesława Leśmiana
- rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję;
 - omówić sposób przedstawienia święta wiosny w mieście w wierszu *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima • wskazać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Do krytyków* Juliana Tuwima
- określić stosunek podmiotu lirycznego wiersza do adresatów lirycznych • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję;
 - zrekonstruować sens wiersza *Słowisień* Juliana Tuwima
- wskazać w wierszu synestezję; wymienić zasługi renesansowego poety przedstawione w wierszu *Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima
- rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Herostrates* Jana Lechonia
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza śmierci w wierszu *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzecz główną...*] Jana Lechonia
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję

- omówić kompozycję utworu ; • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu *Spotkanie* Jana Lechonia i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję; rozpoznać środki językowe użyte w wierszach z cyklu *Pocałunki* M. Pawlikowskiej – Jasnorzewskiej i określić ich funkcję
- wskazać cechy gatunkowe utworów; rozpoznać środki językowe użyte w wierszu *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej i określić ich funkcję; omówić kompozycję wiersza
- rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję *Błękitna chwila* Kazimierzy Iłakowiczówny; omówić kompozycję wierszy *Ulica* Tadeusza Peipera i *Piko* Dominika Bielickiego
- rozpoznać środki językowe użyte w utworach i określić ich funkcję; omówić kompozycję wiersza *Cieśle* Juliana Przybosia
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję; omówić kompozycję utworu *Gmachy* Juliana Przybosia
- rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję
- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Notre-Dame* Juliana Przybosia • omówić kompozycję wiersza
- wskazać środki językowe użyte w utworze *ballada z tamtej strony* Józefa Czechowicza i określić ich funkcję; wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu
- wskazać adresata lirycznego wiersza • omówić kompozycję utworu
- rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję;
- omówić kompozycję utworu *mały mit* Józefa Czechowicza • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję • wskazać w tekście elementy charakterystyczne dla kołysanki;

Wojna i okupacja

- opisać sytuację panującą w okupowanej Polsce • scharakteryzować życie codzienne w Generalnym Gubernatorstwie
- omówić sposób prezentowania upływającego czasu przez podmiot liryczny wiersza *Historia* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję
- omówić kompozycję wiersza *Pokolenie* [*Wiatr drzewa spienia...*] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego • wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję
- omówić kompozycję wiersza *Z głową na karabinie* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję
- omówić kompozycję wiersza *Elegia o...* [*chłopcu polskim*] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję

- wskazać w wierszu cechy elegii
- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego i adresata lirycznego utworu *Wczorajszemu* Tadeusza Gajcego • scharakteryzować postawę, którą musi przyjąć podmiot liryczny • omówić kompozycję wiersza
- rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję omówić kompozycję utworu *Widma. Poemat* Tadeusza Gajcego (fragmenty) • rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję
- omówić kompozycję wiersza *Campo di Fiori* Czesława Miłosza • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję • omówić kreację podmiotu lirycznego wiersz
 - wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego utworu *Przedmowa* Czesława Miłosza
- rozpoznać środki językowe użyte w wierszu i określić ich funkcję
- omówić kompozycję wiersza *Ocalony* Tadeusza Różewicza • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję
 - omówić kompozycję wiersza *Lament* Tadeusza Różewicza • wskazać w utworze cechy gatunkowe lamentu • rozpoznać środki językowe użyte w utworze i określić ich funkcję
- omówić kreację narratora tekstu *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego
- omówić kreacje bohaterów tekstu • omówić sposób przedstawienia esesmanów wskazać elementy opisu behawioralnego w prezentacji rzeczywistości obozowej • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję
- Ludzie, którzy szli* Tadeusza Borowskiego • rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję • omówić sposób kreacji bohaterów utworu
- omówić funkcje i znaczenie *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego poszczególnych instytucji obozowych • scharakteryzować opisaną w tekście Wielką Przemianę więźnia • omówić hierarchię panującą w obozie • omówić relacje pomiędzy więźniami • omówić postawy więźniów, którzy dali się całkowicie upodlić
- omówić postawy więźniów, którzy podjęli próbę zachowania człowieczeństwa wskazać cechy literatury faktu w utworze
- wskazać cechy języka świadczące o przynależności utworu do literatury pięknej
- rozpoznać środki językowe użyte w tekście i określić ich funkcję
 - wskazać w relacji Marka Edelmana wydarzenia istotne z perspektywy historycznej i te pomijane w raportach w *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall, zaprezentować funkcję Marka Edelmana w getcie i omówić jej wpływ na bohatera
- zaprezentować sposoby postrzegania Boga przez bohaterów tekstu

Współczesność

- zaprezentować najważniejsze wydarzenia w powojennej historii Polski i omówić ich wpływ na kulturę
- wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego w obu wierszach *Romans wieczorny* i *Monument* Stanisława Balińskiego, • omówić sposób ukazania motywu natury w wierszu *Romans wieczorny*
- wskazać konteksty historycznoliterackie
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszach *Zapach* i *Kufer* Kazimierza Wierzyńskiego, • wskazać konteksty historycznoliterackie
- wskazać elementy powieści *Dżuma* Alberta Camusa pozwalające traktować ją jako parabolę • wskazać metaforyczne odczytania powieści ,
- wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu • omówić postawy bohaterów wobec dżumy w znaczeniu dosłownym i metaforycznym , • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu, • określić funkcję różnych form narracyjnych w utworze, • rozpoznać i skategoryzować realizacje motywu zła w opisanych utworach
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego *W środku życia* Tadeusza Różewicza • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w wierszu,
 - wskazać powiązania pomiędzy obrazem a wierszem *Prawa i obowiązki* Tadeusza Różewicza, • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście,
 - wypowiedzieć się na temat podmiotu lirycznego wiersza *bez* Tadeusza Różewicza,
 - wskazać nawiązania biblijne obecne w wierszu
- wskazać elementy groteski w wierszu *brama* Tadeusza Różewicza • wskazać i omówić kontekst historyczny w piosence Kaczmarskiego *Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego*, • wskazać środki językowe w piosence Jacka Kaczmarskiego
- wypowiedzieć się na temat kreacji narratora i podmiotu lirycznego wiersza *Matka odchodzi* Tadeusza Różewicza, • wskazać środki językowe użyte w podanych fragmentach, • wskazać w tekście cechy literatury funeralnej, • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu
- zaprezentować podział społeczny Oceanii i scharakteryzować przestrzeń, w której rozgrywa się akcja antyutopii *Roku 1984* George'a Orwella, • wymienić i omówić sposoby sprawowania kontroli nad obywatelami • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu, • zaprezentować, na czym polega wolność według Winstona i jak postrzega ją Julia,
- zaprezentować, na czym polega bunt bohaterów , • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu, • wyjaśnić, na czym polega *dwójmyślenie*, • wyjaśnić funkcję redukcji słownictwa w procesie indoktrynacji, • przywołać obrazy antyutopii w znanych sobie filmach
- zaprezentować literackie obrazy władzy totalitarnej w znanych sobie tekstach literackich,
- przywołać obrazy antyutopii w znanych sobie filmach, • zaprezentować literackie obrazy władzy totalitarnej w znanych sobie tekstach literackich
- określić tematykę *Traktatu moralnego* Czesława Miłosza • omówić kreację podmiotu lirycznego , • wskazać w tekście postawę, którą zaleca poeta wobec wszelkich idei, teorii, programów • wskazać wykorzystane w utworze zabiegi retoryczne

- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu *Który skrzywdziłeś* Czesława Miłosza • przedstawić zawartą w utworze koncepcję artysty i sztuki
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego . *Ars poetica?* Czesława Miłosza
- wskazać w tekście fragmenty mówiące o problemach związanych z aktem tworzenia dzieła literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw poety
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego *Moja wierna mowa* Czesława Miłosza • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu
- zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw ojczyzny
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego wiersza *Nad strumieniem* Czesława Miłosza • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście,
 - zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw raj
- omówić kreację podmiotu lirycznego w wierszu *U wrót doliny* Zbigniewa Herberta,
 - określić rodzaj stylów językowych zestawionych ze sobą w utworze, • wskazać kontekst historyczny – II wojnę światową, obozy koncentracyjne, • wskazać konteksty kulturowe
- wskazać części kompozycyjne utworu *Dlaczego klasycy* Zbigniewa Herberta,
 - zaprezentować kontekst historyczny wiersza, • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście
- wskazać części kompozycyjne utworu *Dlaczego klasycy* Zbigniewa Herberta,
 - zaprezentować kontekst historyczny wiersza, • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście
- omówić kreację podmiotu lirycznego w wierszu – *Raport z oblężonego miasta* Zbigniewa Herberta • odnieść treść wiersza do tytułowej formy raportu, • wskazać konteksty historyczne w wierszu
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego wiersza *Rehabilitacja* Wisławy Szymborskiej, uwzględniając kontekst biograficzny, • rozpoznać i wskazać środki językowe użyte w tekście
- omówić kompozycję wiersza *Rozmowa z kamieniem* Wisławy Szymborskiej • wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego
- omówić kreację podmiotu lirycznego w wierszu *Radość pisania* Wisławy Szymborskiej
- wskazać środki językowe służące do wykreowania efektu plastyczności i zmysłowości
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu *Monolog dla Kasandry* Wisławy Szymborskiej w odniesieniu do kontekstu mitologicznego , • omówić kompozycję wiersza
- zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Kasandry , • wskazać środki językowe użyte w tekście
- odnaleźć w wierszu *Miniatura średniowieczna* Wisławy Szymborskiej zarzuty wobec sztuki podporządkowanej konkretnej wizji świata, • wskazać konteksty kulturowe i historyczne
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego *Życie na oczekaniu* Wisławy Szymborskiej

- wskazać środki językowe użyte w tekście *Nienawiść* Wisławy Szymborskiej,
- scharakteryzować tytułową nienawiść, • wskazać konteksty historyczne i społeczne, które łączą się z problematyką utworu
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszu *** [*Jestem Julią...*] Haliny Poświatowskiej, • wskazać środki językowe użyte w tekście, • wskazać utwory, w których pojawia się motyw kochanków
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego wiersza *** [*Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...*] Haliny Poświatowskiej w kontekście biograficznym, • zaprezentować koncept, na podstawie którego poetka konstruuje swój wiersz
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego *Niech żyje bal* Agnieszki Osieckiej • wypowiedzieć się na temat relacji podmiotu lirycznego z adresatem lirycznym • wskazać konteksty obyczajowe z czasów PRL-u
- zaprezentować kolorystykę zawartą w wierszu *Karuzela z madonnami* Mirona Białoszewskiego • wskazać fragmenty, w których język literacki łączy się z językiem potocznym • wskazać w wierszu fragmenty charakterystyczne dla poezji lingwistycznej
 - wyjaśnić, kim są madonny w wierszu Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie, kulturowe i religijne w wierszu • wskazać utwory, w których pojawia się motyw Madonny
- wskazać parafrazy i motywy biblijne w wierszu *Podłogo błogosław* Mirona Białoszewskiego • wskazać konteksty kulturowe i religijne • wskazać utwory, w których pojawia się motyw codzienności
- na podstawie wiersza *namuzowywanie* Mirona Białoszewskiego sformułować prośbę, z jaką podmiot liryczny zwraca się do muzy • dokonać analizy słotwórczej neologizmów, utworzonych przez Białoszewskiego • wskazać konteksty literackie odnoszące się do wykorzystania motywu muzy
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego w wierszach Jarosława Marka Rymkiewicza (*Na ciało moje gdy umiera, Moje dzieło pośmiertne, Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów*)
- wskazać elementy naturalizmu w wierszu *Na ciało moje gdy umiera* • wskazać słowa klucze w każdym z omawianych wierszy
- wskazać cechy gatunkowe sonetu w wierszu *Na ciało moje gdy umiera*, • wskazać konteksty historycznoliterackie, literackie i kulturowe
- zinterpretować tekst według podanych wskazówek
- scharakteryzować bohaterów dramatu *Tango* Sławomira Mrożka • zaprezentować bohaterów dramatu jako reprezentantów grup społecznych
- scharakteryzować Artura • wskazać cechy bohatera romantycznego w Arturze • wskazać cechy stylu romantycznego w wypowiedziach Artura • wskazać elementy groteskowe w utworze • wskazać konteksty literackie i historycznoliterackie
- porównać trzy tańce przedstawione w różnych tekstach literackich: *Panu Tadeuszu* Adama Mickiewicza, *Weselu* Stanisława Wyspiańskiego i *Tangu* Sławomira Mrożka
- określić problematykę utworów *Wypełnić czytelnym piśmem, Tłum, który tłum i tłumaczy* Stanisława Barańczaka • wypowiedzieć się na temat sposobu traktowania człowieka w państwie totalitarnym w kontekście wierszy • wskazać paradoks w wierszu *Tłum, który tłum*

i tłumaczy • wskazać elementy poetyki lingwistycznej w omawianych utworach

• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotów lirycznych w wierszach *Drogi kąciku porad*

i *Widokówka z tego świata* Stanisława Barańczaka • omówić kompozycję utworów • określić problematykę utworów

• wskazać teksty literackie, w których pojawia się motyw rozmowy człowieka z Bogiem

• zaprezentować kontekst historyczny opowiadania stanu wojennego – *Raport o stanie wojennym* Marka Nowakowskiego • wypowiedzieć się na temat narracji • omówić kreację postaci • wymienić, jakie środki językowe zostały użyte w tekście

• omówić kreację bohaterów opowiadania *Górą Edek* Marka Nowakowskiego • wypowiedzieć się na temat narracji • wskazać konteksty społeczno-obyczajowy i literacki

• omówić wyłaniający się w utworu *Już czas na sen* Jeremiego Przybory obraz mężczyzny i kobiety

• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotów lirycznych w wierszach stanu wojennego

• wskazać środki językowe w wierszach • wskazać konteksty interpretacyjne

• wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego *Jeszcze w zielone gramy* Wojciecha Młynarskiego • wskazać środki językowe użyte w tekście • przywołać kontekst mitologiczny

• wypowiedzieć się na temat kompozycji wiersza *Tren* Wojciecha Wencła

• wskazać cechy trenu w utworze

• scharakteryzować język opowiadania *Katedra* Jacka Dukaja • zaprezentować bohaterów opowiadania i omówić ich postawy wobec Katedry • wskazać cechy gatunku science fiction w opowiadaniu

• wypowiedzieć się na temat narratora opowiadania *Miejsce* Andrzeja Stasiuka • zaprezentować różne płaszczyzny czasowe przedstawione w opowiadaniu • wskazać

w tekście środki językowe • wskazać cechy realizmu magicznego w utworze • wskazać konteksty potrzebne do interpretacji utworu

• omówić świat przedstawiony, uwzględniając kontekst historyczny • wypowiedzieć się

na temat kreacji tytułowego bohatera • wskazać konteksty historyczne i literackie

• zaprezentować zdanie Kapuścińskiego na temat istoty zawodu reportera (*Podróże z Herodotem* Ryszarda Kapuścińskiego), • scharakteryzować język, którym posługuje się autor

Kształcenie językowe:

odnaleźć w tekście zapożyczenia oraz określić ich typ i przynależność do grup oraz określić ich pochodzenie, przedstawić różnice pomiędzy językiem mówionym a pisanym, językiem oficjalnym a nieoficjalnym, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, scharakteryzować style funkcjonalne, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, wskazać w tekście homonimy, anakoluty, elipsy i paradoksy, rozpoznać w podanych przykładach stylizacje całościowe, fragmentaryczne i minimalne oraz rodzaje stylizacji, wskazać kolokwializmy w tekście, rozpoznać figury słowne i figury myśli w podanych przykładach, wskazać temat oraz remat i określić porządek wypowiedzi w podanych przykładach,

wyjaśnić znaczenie pojęć: struktura syntaktyczna, struktura tematyczno-rematyczna, struktura semantyczno-logiczna, sklasyfikować znaki interpunkcyjne i omówić ich funkcję, określić funkcję znaków przestankowych w podanych zdaniach, omówić wpływ rzeczowników abstrakcyjnych

i konkretnych na kształt i sens utworu literackiego omówić wpływ doboru czasowników na charakter tekstu, wskazać sposoby wykorzystania form rzeczownika do stylistycznego nacechowania utworu, omówić funkcję zaimków w budowaniu relacji

w tekście literackim, wskazać przykłady ironii w językach potocznym i oficjalnym oraz w tekście publicystycznym, wymienić i omówić na przykładach cele ironii

w literaturze, wymienić i omówić na przykładach funkcje ironii w literaturze, wykorzystywać teorię podczas wykonywania zadań

- wypowiedzieć się na temat specyfiki hipertekstu
- wskazać zagrożenia związane z komunikowaniem się w internecie
- ocenić wypowiedzi internetowe pod względem zgodności z netykietą
- omówić funkcję fake newsów w procesie dezinformacji
- wskazać różnice pomiędzy dezinformacją a kłamstwem
- wskazać możliwości wykorzystania postprawdy
- zaprezentować mechanizm wiralności
- rozpoznać fake newsy

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

wskazać elementy perswazji w podanych tekstach literackich i nieliterackich, nazwać środki perswazji zastosowane w podanych tekstach, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, odróżnić perswazję od manipulacji, podać przykłady językowych i pozajęzykowych zabiegów służących manipulacji, wykorzystywać teorię do rozwiązywania zadań, podać przykłady różnych typów argumentów erystycznych, wskazać chwytów erystycznych w podanych wypowiedziach, wymienić rodzaje dyskusji, wskazać środki językowe będące przejawami agresji, przedstawić sposoby reakcji na agresję językową, rozpoznawać dyskusję, spór i kłótnię w podanych przykładach, wymienić różnice pomiędzy definicją słownikową a definicją encyklopedyczną, wymienić reguły obowiązujące podczas budowania definicji, wymienić zasady tworzenia hasła encyklopedycznego, odróżnić hasło słownikowe od hasła encyklopedycznego.

- wskazać charakterystyczne cechy języka reklamy
- zaprezentować techniki tworzenia sloganów
- rozpoznać argumenty retoryczne, stosowane w tekście reklamowym
- wskazać techniki manipulacyjne, stosowane w reklamie
- wskazać literackie pochodzenie terminu
- wskazać właściwości nowomowy w podanych tekstach
- rozpoznać językowe cechy nowomowy w podanych przykładach

Wymagania rozszerzające na ocenę dobrą

Uczeń potrafi to, co na ocenę dostateczną, oraz:

Dwudziestolecie międzywojenne: wypowiedzieć się na temat przemian politycznych i społecznych w dwudziestoleciu międzywojennym, porównać architekturę secesyjną i modernistyczną, wymienić najistotniejszych twórców z epoki, wskazać konteksty wiersza *Dusiołek* Bolesława Leśmiana (bohater wadzący się z Bogiem, bohaterowie ludowi), wskazać w utworze *** [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana elementy tworzące atmosferę intymności

- wypowiedzieć się na temat roli natury w budowaniu znaczeń; • omówić dosłowną i symboliczną funkcję analogii pomiędzy kalekim żołnierzem a drewnianą figurą w wierszu *Żołnierz* Bolesława Leśmiana
- omówić koncepcję Boga, która wyłania się z wiersza; określić cel bohaterów ballady *Dziewczyzna* Bolesława Leśmiana w sensie dosłownym i symbolicznym
- wskazać konteksty związane z bohaterami wierzącymi w sny; wypowiedzieć się na temat funkcji tłumy we fragmentach wiersza *Wiosna*. *Dytyramb* Juliana Tuwima
- wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawiania wiosny w tekstach kultury; wskazać w wierszu *Do krytyków* Juliana Tuwima konteksty związane z rolą poety i poezji
- odnieść treść wiersza do programu poetyckiego skamandrytów; dokonać analizy budowy słowotwórczej wyrazów użytych w wierszu *Słowisień* Juliana Tuwima; zaprezentować rolę Jana Kochanowskiego w literaturze polskiej (*Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima),
- wypowiedzieć się na temat funkcji słowa w poezji; wskazać mity romantyczne w tekście
- omówić sposób przedstawienia Polski w utworze *Herostrates* Jana Lechonia
- wskazać w wierszu *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...*] Jana Lechonia aluzje literackie; wskazać w utworze *Spotkanie* Jana Lechonia nawiązania do tradycji literackiej; omówić funkcje marzenia sennego w wierszu; wyjaśnić, dlaczego wyraz *Czas* został zapisany wielką literą w wierszu *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej -Jasnorzewskiej
- wskazać w wierszu elementy języka potocznego i określić ich funkcję; zaprezentować sposób postrzegania rzeczywistości przez podmiot mówiący w wierszach *Pocałunków* Marii Pawlikowskiej -Jasnorzewskiej
- rozpoznać ironię w wierszach
- wskazać konteksty potrzebne do interpretacji tekstów; wskazać w tekście *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej -Jasnorzewskiej nawiązania do utworu Franciszka Karpińskiego

- wskazać w utworze elementy demaskujące nierealność sceny przedstawionej w pierwowzorze; omówić rolę natury w wierszu *Błękitna chwila* Kazimierzy Iłakowiczówny
- wskazać w wierszu elementy poetyki impresjonistycznej; omówić awangardowy charakter wierszy *Ulica* Tadeusza Peipera i *Piko* Dominika Bielickiego
- wskazać konteksty literackie związane z obrazem miasta i codzienności
- porównać podejścia do wynalazków technicznych w wierszach; odnaleźć w tekście *Cieśle* Juliana Przybosa wskazówki świadczące o możliwości jego metaforycznego odczytania
- omówić awangardowy charakter utworu
- wskazać konteksty związane z autotematyzmem w literaturze; wskazać w wierszu *Gmachy* Juliana Przybosa figury eksplozywne i wyjaśnić ich znaczenie
- wskazać w wierszu *Notre-Dame* Juliana Przybosa konteksty związane z obrazem miasta w literaturze; omówić boski i ludzki aspekt katedry
- zinterpretować metaforykę utworu; wskazać w utworze *mały mit* Józefa Czechowicza fragmenty świadczące o poczuciu zagrożenia
- wypowiedzieć się na temat wizji rzeczywistości wyłaniającej się z wiersza;

Wojna i okupacja

- omówić zjawisko Holokaustu
- zinterpretować funkcję odwołań do militarnej przeszłości *Historia* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- zaprezentować koncepcję dziejów wyłaniającą się z wiersza
- omówić funkcję zestawienia w wierszu przeszłości i terażniejszości • zinterpretować zestawienie motywów arkadyjskich i katastroficznych w utworze *Pokolenie [Wiatr drzewa spienia...]* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- omówić kompozycyjną funkcję paralelizmów w środkowej części wiersza
- wypowiedzieć się na temat wartości utraconych przez członków pokolenia • omówić sposób i funkcje kontrastowego zestawienia przeszłości i terażniejszości *Z głową na karabinie* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- odnieść przedstawiony w wierszu motyw żołnierza do tradycji literackiej • odnieść motyw cierpiącej matki do tradycji literackiej *Elegia o... [chłopcu polskim]* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- wypowiedzieć się na temat kreacji podmiotu lirycznego utworu • omówić rolę kontrastu w wierszu *Wczorajszemu* Tadeusza Gajcego
- zaprezentować dwie koncepcje poezji opisane w wierszu
- zinterpretować funkcję świata natury przedstawionego w wierszu • omówić funkcje kontrastu zastosowanego w wierszu *Widma. Poemat* Tadeusza Gajcego (fragmenty)
- wskazać konteksty biblijne i określić ich funkcję

- wskazać w utworze elementy ekspresjonizmu i określić ich funkcję • wskazać konteksty historyczne utworu *Campo di Fiori* Czesława Miłosza
- omówić znaczenie motywu karuzeli dla przekazu wiersza
- scharakteryzować dwa modele poezji ukryte pod sformułowaniami: *mowa prosta* i *czarodziejstwo słów*
- omówić funkcję wykorzystania kontrastowych pojęć *Ocalony* Tadeusza Różewicza
- omówić funkcję powtórzenia wyrazu *widziałem* • wskazać w wierszu konteksty biblijne i wyjaśnić ich funkcję
- omówić funkcję prezentacji w wierszu *Lamencie* Tadeusza Różewicza atrybutów młodości
- omówić kreację podmiotu lirycznego wiersza
- wskazać w utworze nawiązania biblijne i mitologiczne oraz określić ich funkcję
 - omówić konteksty: historyczny i biograficzny
- omówić funkcję gwary obozowej w tekście *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego
- wypowiedzieć się na temat relacji kat – ofiara w tekście
- wyjaśnić, na czym polega Dekalog odwrócony w rzeczywistości obozowej
- omówić sposób przedstawienia w tekście tragizmu więźniów • omówić sposób przedstawienia esesmanek w tekście *Ludzie, którzy szli* Tadeusza
- omówić kreację narratora utworu • wskazać fragmenty tekstu, w których narrator stosuje kontrast, i wyjaśnić funkcję tego zabiegu
- omówić sposób przedstawienia tragizmu bohaterek • zaprezentować obóz jako instytucję wychowawczą w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego
- omówić mechanizmy obronne więźniów
- zaprezentować obóz jako system utrzymywania więźniów tuż poniżej granicy człowieczeństwa
- porównać sposoby ukazania więźniów w *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego i w utworach Tadeusza Borowskiego • omówić znaczenie klamry kompozycyjnej utworu
- wskazać różnice pomiędzy wielką a małą historią w *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall
- przedstawić sposób mówienia przez Marka Edelmana o Mordechaju Anielewiczu
- omówić sposób relacjonowania w tekście wydarzeń i funkcję komentarzy Edelmana przedstawić sposób mówienia o życiu w kontekście operacji serca
- omówić wpływ doświadczeń życiowych człowieka na sposób postrzegania przez niego Boga

Współczesność

- omówić zjawisko globalizacji

- wypowiedzieć się na temat rewolucji informatycznej i jej znaczenia we współczesnym świecie
- wskazać aluzje i nawiązania do epok i konwencji literackich w wierszach *Romans wieczorny* i *Monument* Stanisława Balińskiego
- porównać wiersz *Romans wieczorny* ze *Świtezianką* Adama Mickiewicza
- zrekonstruować program poetycki artysty w wierszu *Monument*
- wskazać obecne w wierszach *Zapach* i *Kufer* Kazimierza Wierzyńskiego elementy poezji romantycznej • odnieść wymowę wiersza do doświadczeń współczesnych emigrantów
- uzasadnić, w oparciu o tekst *Dżuma* Alberta Camusa, możliwość odczytania utworu jako opowieści o chorobie, wojnie, systemie totalitarnym, ogólnym problemie zła w świecie, zinterpretować historię Jeana Tarrou, wypowiedzieć się na temat stosunku narratora do orańczyków oraz bohaterów drugoplanowych, • omówić różne sposoby opisywania zła w utworach literackich
- wykorzystywać odpowiednie konteksty w interpretacji kreacji podmiotu lirycznego wiersza *W środku życia* Tadeusza Różewicza • omówić funkcję środków językowych w budowaniu przesłania wiersza
- omówić reinterpretację mitu dokonaną przez Pietera Bruegla • omówić stosunek podmiotu lirycznego wiersza *Prawa i obowiązki* Tadeusza Różewicza do Ikara
- w pierwszej i drugiej części wiersza • określić funkcję środków językowych użytych w wierszu
- wskazać konteksty filozoficzne wiersza *bez* Tadeusza Różewicza
- określić funkcję groteski w wierszu *brama* Tadeusza Różewicza • określić funkcję środków językowych w piosence • omówić wykorzystanie nawiązań do *Boskiej komedii* Dantego
- w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok
- omówić sposób opisywania matki w podanych fragmentach wiersza *Matka odchodzi* Tadeusza Różewicza • omówić sposób przedstawienia emocji w podanych fragmentach
- określić funkcję środków językowych użytych w podanych fragmentach • porównać język liryki z językiem prozy we fragmentach
- omówić wykorzystanie toposu matki w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok
- omówić rolę Emmanuela Goldsteina w procesie kreacji państwa totalitarnego w *Roku 1984* George'a Orwella • omówić funkcję konfliktów zbrojnych w procesie kształtowania się państwa totalitarnego • przywołać konteksty kulturowe, historyczne i społeczno-polityczne, • wyjaśnić przyczyny różnych sposobów postrzegania wolności przez bohaterów
- omówić koncepcję człowieczeństwa na podstawie ostatniej rozmowy Winstona z O'Brienem • przywołać konteksty literackie dotyczące człowieczeństwa i wolności • omówić funkcję kontroli przeszłości w państwie totalitarnym
- wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny
- omówić adaptacje książki Orwella • omówić różne sposoby przedstawiania utopii w utworach literackich
- wyjaśnić, w jaki sposób została przedstawiona relacja człowiek – historia w *Traktacie moralnym* Cz. Miłosza
- omówić zaproponowany przez podmiot liryczny sposób ocalenia moralnego • omówić funkcję zabiegów retorycznych

- omówić funkcję zastosowanej w utworze *Który skrzywdziłeś* Czesława Miłosza liryki apelu
- wskazać konteksty literackie odnoszące się do roli poety w zbiorowości
- omówić sposób przedstawienia artysty w wierszu *. Ars poetica?* Czesława Miłosza
- wyjaśnić, jaka, według podmiotu lirycznego, powinna być relacja między formą a treścią dzieła
- scharakteryzować język wywodu poetyckiego • wskazać konteksty dotyczące ujęcia motywu *ars poetica*
- omówić kontekst historyczny utworu *Moja wierna mowa* Czesława Miłosza
- omówić kontekst biograficzny utworu • omówić powiązania pomiędzy kontekstem biograficznym i historycznym a treścią utworu • omówić sposób przedstawienia motywu ojczyzny w różnych utworach literackich
- określić funkcję środków językowych w wierszu *Nad strumieniem* Czesława Miłosza
- omówić sposób przedstawienia natury w wierszu • wyjaśnić, na czym polega paradoksalny charakter piękna • omówić odwołanie do motywu rajy w utworze • wskazać konteksty literackie dotyczące kreacji świata
- omówić znaczenie czasu i przestrzeni w wierszu *U wrót doliny* Zbigniewa Herberta
- omówić stosunek bohaterów wiersza do innych ludzi, zwierząt i przedmiotów
- zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw sądu ostatecznego
- omówić kreację Apolla w wierszu *Apollo i Marsjasz* Zbigniewa Herberta • omówić sposób przedstawienia Marsjasza • omówić funkcję kontrastowego zestawienia Apolla i Marsjasza
 - omówić funkcję cierpienia w wierszu
- wypowiedzieć się na temat postawy Tukidydesa w wierszu *Dlaczego klasycy* Zbigniewa Herberta
- skonfrontować ze sobą postawy Tukidydesa i współczesnych dowódców • określić artystyczne credo poety poprzez udzielenie odpowiedzi na pytanie zawarte w tytule
- omówić, opisane przez Herberta, doświadczenie podróży • wyjaśnić, na czym polegały obawy poety przed konfrontacją z Akropolem • określić funkcję środków językowych użytych w tekście
- określić funkcję wykorzystanych w wierszu *Przesłanie Pana Cogito* Zbigniewa Herberta kontekstów kulturowych • określić funkcję wykorzystanych w wierszu środków językowych
 - zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw mędrca
- omówić sytuację egzystencjalną człowieka żyjącego w oblężonym mieście na podst. wiersza – *Raport z oblężonego miasta* Zbigniewa Herberta
- omówić sposób przedstawienia kronikarza w wierszu Herberta i *Dżumie* Alberta Camusa • omówić funkcję kontekstów historycznych w wierszu
- omówić topos błazna w odniesieniu do wcześniej poznanych lektur i wiersza *Rehabilitacja* Wisławy Szymborskiej • określić funkcję środków językowych użytych w tekście
- omówić specyfikę twórczości Wisławy Szymborskiej, wykorzystując znajomość wiersza *Rozmowa z kamieniem* Wisławy Szymborskiej • omówić funkcję powtórzeń • wypowiedzieć się na temat wyłaniającego się z utworu obrazu człowieka

- porównać zaprezentowany w wierszu *Radość pisania* Wisławy Szymborskiej świat poetycki ze światem realnym • omówić motyw poety kreatora w odniesieniu do wiersza i innych utworów literackich
- zaprezentować i zinterpretować wnioski Kasandry na temat jej postawy w wierszu *Monolog dla Kasandry* Wisławy Szymborskiej • odnieść przesłanie wiersza do kontekstów filozoficznych • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście
- omówić funkcję idealizacji świata w wierszu *Miniatura średniowieczna* Wisławy Szymborskiej
- omówić funkcję użytych w tekście środków językowych
- wypowiedzieć się na temat zapisanej w utworze *Życie na oczekaniu* Wisławy Szymborskiej wizji roli człowieka w świecie • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos *theatrum mundi*
- określić funkcję środków językowych w wierszu *Nienawiść* Wisławy Szymborskiej
- odnieść problematykę wiersza do zakończenia *Dżumy* Alberta Camusa • omówić funkcję zastosowanej w wierszu ironii
- omówić sposób przeżywania miłości przez podmiot liryczny w wierszu *** [*Jestem Julią...*] Haliny Poświatowskiej • omówić sposób mówienia o miłości – w kontekście biologicznym i kulturowym
- omówić tragizm podmiotu lirycznego • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw kochanków
- omówić sposób przedstawienia motywów miłości i śmierci w wierszu *** [*Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...*] Haliny Poświatowskiej • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos *vanitas*
- omówić sposób przedstawienia życia i śmierci w utworze *Niech żyje bal* Agnieszki Osieckiej
- omówić znaczenie motywu *danse macabre* w wierszu
- omówić sposób przedstawienia ruchu karuzeli w utworze *Karuzela z madonnami* Mirona Białoszewskiego
- omówić funkcję kolorystyki zawartej w wierszu • wyjaśnić, w jaki sposób został w wierszu osiągnięty efekt melodyjności • omówić funkcję łączenia języka literackiego z potocznym
- omówić funkcję kontekstów literackich, kulturowych i religijnych w wierszu • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw Madonny
- omówić funkcję parafraz i motywów biblijnych w wierszu *Podłogo błogosław* Mirona Białoszewskiego
- omówić warstwę brzmieniową wiersza • wyjaśnić, na czym polega poetycka deklaracja Białoszewskiego
- zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw codzienności
- wyjaśnić, na czym polega lingwistyczny charakter wiersza *namuzowywanie* Mirona Białoszewskiego
- wskazać związek pomiędzy budową neologizmów a problematyką wiersza
- wyjaśnić, z czego wynika żartobliwy charakter wiersza *namuzowywanie*
- rozpoznać główny problem w tekście
- wskazać nawiązania do poezji barokowej w wierszu *Na ciało moje gdy umiera* • omówić sposób wykorzystania
- odnieść przesłanie wiersza *Moje dzieło pośmiertne* do toposu *exegi monumentum* • omówić groteskowy charakter utworu *Na ciało moje gdy umiera* • omówić znaczenie słów kluczowych

i symboli w wierszu *Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów* • omówić relację człowieka ze światem natury w wierszu *Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów*

- wyjaśnić, czym są konteksty: literacki, historyczny, biograficzny, historycznoliteracki, kulturowy, religijny, filozoficzny, egzystencjalny
- wyjaśnić, na czym polega odwrócenie ról w świecie *Tanga* Sławomira Mrożka
- omówić wyłaniający się z dramatu obraz rodziny i stosunków międzyludzkich
- omówić relacje pomiędzy członkami rodziny a Edkiem w kontekście problematyki społecznej
- omówić postawy poszczególnych członków rodziny jako reprezentantów różnych postaw społecznych
- wyjaśnić przyczyny niezgody Artura na zastaną rzeczywistość • omówić funkcję narzuconego przez Artura ceremoniału
- porównać wypowiedzi Artura do monologów Konrada, wskazać podobieństwa i różnice pomiędzy nimi
- omówić funkcję groteski w utworze • zaprezentować utwory, w których pojawia się motyw buntu
- omówić portrety polskiej inteligencji w różnych tekstach kultury
- porównać sposoby ukazania konfliktów społecznych w różnych tekstach literackich
- omówić funkcję niejednorodności stylistycznej wiersza *Wypełnić czytelnym pismem*
- odnieść treść wierszy do kontekstu historycznego – rzeczywistości PRL-u
- wyjaśnić funkcję paradoksu w wierszu *Tłum, który tłum i tłumaczy*
- omówić sposób przedstawienia świata i człowieka w wierszach *Drogi kąciku porad* i *Widokówka z tego świata* Stanisława Barańczaka • omówić różne postawy bohaterów literackich wobec Boga
- wskazać elementy symboliczne i omówić ich znaczenie w opowiadaniu stanu wojennego – *Raport o stanie wojennym* Marka Nowakowskiego
- omówić funkcję środków językowych
- omówić sposób realizacji założeń małego realizmu w opowiadaniu
- omówić funkcję nawiązań *Górą Edek* Marka Nowakowskiego do *Tanga* Sławomira Mrożka
- omówić kontekst społeczno-obyczajowy lat 90. XX wieku
- zaprezentować wyłaniający się w utworze *Już czas na sen* Jeremiego Przybory obraz Polski lat 60. XX wieku
- omówić funkcję użytych w piosence środków językowych
- określić funkcję kontekstu mitologicznego w wierszu *Jeszcze w zielone gramy* Wojciecha Młynarskiego
- wskazać w tekście piosenki symbole i omówić ich znaczenie oraz funkcję, jaką pełnią w utworze
- sformułować tezę interpretacyjną wiersza *Tren* Wojciecha Wencla • omówić funkcję środków językowych
- określić, czy w utworze obecny jest motyw *ars moriendi* i uzasadnić swoją odpowiedź
- omówić funkcję odniesień kulturowych w *Katedrze* Jacka Dukaja
- wypowiedzieć się na temat sposobu reinterpretacji motywu katedry w opowiadaniu
- porównać opowiadanie Jacka Dukaja i film Tomasza Bagińskiego pod tym samym tytułem
- omówić funkcję przedstawienia różnych perspektyw czasowych w utworze *Miejsce* Andrzeja Stasiuka

- wypowiedzieć się na temat sposobu postrzegania przestrzeni w opowiadaniu • omówić rolę natury w opowiadaniu • omówić funkcję środków językowych użytych w tekście • omówić funkcję kontekstów przywołanych w utworze
- wskazać symbole występujące w opowiadaniu *Profesor Andrews w Warszawie* Olgi Tokarczuk i omówić ich funkcję • omówić przyczyny zagubienia bohatera w Warszawie • omówić funkcję kontekstu literackiego • zaprezentować utwory, w których pojawia się topos labiryntu
- omówić funkcję *Dziejów* Herodota w reportażu *Podróże z Herodotem* Ryszarda Kapuścińskiego • omówić sposób przedstawienia inności przez Kapuścińskiego
- omówić funkcję fragmentów autobiograficznych

Kształcenie językowe:

odnaleźć w tekście zapożyczenia i określić ich funkcję, poszerzać swoją świadomość językową, wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka mówionego, wskazać w tekście cechy charakterystyczne dla języka nieoficjalnego, poszerzać swoją świadomość językową, wskazać w podanych tekstach cechy określonego stylu, wskazać w tekście literackim elementy stylu artystycznego, wskazać cechy stylu typowego w podanym tekście, podać przykłady homonimów, anakolutów, elips i paradoksów, wyjaśnić sposób wykorzystania zjawisk językowych w podanych tekstach, wskazać elementy języka świadczące o konkretnym rodzaju stylizacji, zastąpić wyrazy nacechowane stylistycznie wyrazami z języka ogólnego, wskazać rodzaje stylizacji literackiej w podanych fragmentach tekstu, poszerzać swoją świadomość językową, określić rodzaje modalności w podanych przykładach, przekształcić podane wypowiedzi tak, aby zmodyfikować temat, wyjaśnić, na czym polegają błędy interpunkcyjne w podanych zdaniach, skorygować interpunkcję tekstu.

omówić funkcję frazeologizmów w tekstach literackich

- wypowiedzieć się na temat wartości stylistycznej neologizmów, zgrubień i zdrobnień
- omówić wpływ synonimów, homonimów i wyrazów wieloznacznych na wzbogacanie leksyki i wieloznaczność interpretacyjną, rozpoznawać sposoby osiągania efektów ironicznych
- rozpoznawać rodzaje ironii we wskazanych tekstach
- omówić funkcje ironii w tekstach pozaliterackich; wyjaśnić zmiany zachodzące w normie językowej
- ocenić podane elementy pod kątem kryteriów poprawności językowej, nazwać błędy językowe znalezione w tekście
- wyjaśnić, na czym polegają błędy językowe w tekście
- omówić konsekwencje posługiwania się hipertekstem w procesie komunikacyjnym
- omówić specyfikę elementów wypowiedzi internetowej oraz wpływ na komunikację elementów wypowiedzi internetowej
- zaprezentować strategie odróżniania fake newsów od rzetelnych informacji
- wyjaśnić, na czym polega nierzetelność wskazanych wypowiedzi
- wyjaśnić, w jaki sposób dezinformacja, postprawda, bańka informacyjna i wiralność przyczyniają się do manipulowania informacją i opinią publiczną

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

określić funkcję zabiegów perswazyjnych w podanych tekstach, poszerzać swoją świadomość językową, przeredagować podany tekst, aby nadać mu cechy opinii – pisma użytkowego, przeredagować błędnie skomponowany fragment szkicu interpretacyjnego, stworzyć plan szkicu interpretacyjnego według podanych wskazówek, rozpoznać techniki manipulacyjne w podanym tekście, wyjaśnić, na czym polegają świadome błędy logiczne w podanych wypowiedziach, przygotować argumenty do dyskusji na podany temat, odróżnić krytykę od agresji językowej, wskazać błędy w podanych definicjach i je skorygować.

- rozpoznać techniki perswazyjne w reklamie
- zaprezentować i omówić obraz świata, przedstawiony w reklamie
- rozpoznać manipulację w tekstach reklamowych
- rozpoznać ukryte treści reklamowe
- wyjaśnić, na czym polegają językowe cechy nowomowy w podanych przykładach
- omówić funkcję sloganów w podanych przykładach

Wymagania dopełniające na ocenę bardzo dobra

Uczeń potrafi to, co na ocenę dobrą, oraz:

Dwudziestolecie międzywojenne: dokonać analizy wpływu I wojny światowej na nastroje społeczne, dokonać analizy malarstwa dwudziestolecia międzywojennego, wypowiedzieć się na temat związków pomiędzy atmosferą społeczno-polityczną epoki a nurtami i tematami w literaturze; odczytać przenośny sens opowiadanej historii w *Dusiołku* Bolesława Leśmiana; wskazać konteksty związane ze sposobem przedstawienia cielesności w *** [*W malinowym chrusniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana; zinterpretować wymowę utworu *Żołnierz* Bolesława Leśmiana,

- wskazać konteksty związane ze sposobem ukazywania brzydoty w tekstach kultury; wypowiedzieć się na temat paradoksu ludzkiej egzystencji w kontekście utworu *Dziewczyna* Bolesława Leśmiana
- zinterpretować metaforę ballady
- sformułować tezę interpretacyjną utworu; zinterpretować znaczenie tłum i wiosny w kontekście utworu *Wiosna. Dytyramb* Juliana Tuwima oraz twórczości skamandrytów
- zinterpretować znaczenie fragmentu: *Tłumie! Ty masz RACJĘ!!!*; zaprezentować koncepcję poety wyłaniającą się z wiersza *Do krytyków* Juliana Tuwima; omówić warstwę brzmieniową utworu *Słowisień* Juliana Tuwima; wskazać uniwersalne prawdy zawarte w utworze *Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima; zinterpretować przedstawione w wierszu *Herostratesie* Jana Lechonia relacje pomiędzy tradycją a współczesnością

- zinterpretować puentę wiersza; sformułować tezę interpretacyjną utworu wierszu *** [Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...] Jana Lechonia
 - zinterpretować funkcję zestawienia w wierszu motywów miłości i śmierci; • omówić funkcje nawiązania do *Boskiej komedii* Dantego Alighieri w wierszu *Spotkanie* Jana Lechonia
 - zinterpretować puentę wiersza; zinterpretować metaforyczne znaczenie utworu *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej,
 - zinterpretować puentę wiersza; zinterpretować puenty utworów z cyklu *Pocałunki* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej
 - omówić wizję kobiety i miłości, jaka wyłania się z wierszy; wypowiedzieć się na temat stosunku podmiotu lirycznego wiersza *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej do sentymentalnej konwencji literackiej; dokonać analizy występującego w wierszu *Błękitna chwila* Kazimiery Iłakowiczówny podziału na wczoraj – dzisiaj – jutro; zinterpretować metaforykę wierszy *Ulica* Tadeusza Peipera i *Piko* Dominika Bielickiego
 - zinterpretować tytuły w kontekście utworów; zinterpretować tytuł wiersza *Cieśle* Juliana Przybosia w sposób dosłowny i metaforyczny
 - zinterpretować symbolikę wiersza; zinterpretować symbole zawarte w wierszu *Gmachy* Juliana Przybosia
 - zinterpretować metaforykę utworu; sformułować tezę interpretacyjną wiersza *Notre-Dame* Juliana Przybosia
 - zinterpretować puentę utworu; postawić tezę interpretacyjną wiersza *mały mit* Józefa Czechowicza
 - zinterpretować puentę wiersza;
- Wojna i okupacja**
- omówić rolę Polskiego Państwa Podziemnego
 - zinterpretować ostatnią strofę wiersza *Historia* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
 - odnieść zawartą w wierszu historiozoficzną koncepcję dziejów do tradycji literackiej
 - zinterpretować znaczenie odwołania do *Iliady* Homera *Pokolenie* [Wiatr drzewa spienia...] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
 - zinterpretować puentę wiersza • zinterpretować metaforykę tekstu *Z głową na karabinie* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
 - zinterpretować puentę utworu
 - zinterpretować puentę wiersza *Elegia o... [chłopcu polskim]* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego
- zinterpretować zestawienie przeszłości i terażniejszości w kontekście historycznym *Wczorajszemu* Tadeusza Gajcego wypowiedzieć się na temat obrazu człowieka w utworze Tadeusza Gajcego *Widma. Poemat* Tadeusza Gajcego (fragmenty)
- zinterpretować tytuł wiersza • sformułować tezę interpretacyjną utworu *Campo di Fiori* Czesława Miłosza
 - zinterpretować puentę wiersza • zinterpretować metaforykę utworu *Przedmowa* Czesława Miłosza
 - zinterpretować puentę wiersza • zinterpretować funkcję klamry kompozycyjnej utworu *Ocalony* Tadeusza Różewicza
 - zinterpretować puentę wiersza *Lamencie* Tadeusza Różewicza • wskazać cechy człowieka zlagrowanego
 - omówić funkcję behawioralnego sposobu opisu bohaterów *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego • dokonać analizy sposobu prowadzenia rozmowy przez więźniów przed przybyciem transportu

- dokonać analizy języka, za pomocą którego narrator opisuje kobiety *Ludzie, którzy szli* Tadeusza
- odczytać dosłowny i metaforyczny sens tytułu tekstu
- omówić tragizm więźniów obozów koncentracyjnych, przywołując różne konteksty • dokonać analizy przedstawionego w tekście stopniowego pozbawiania więźnia człowieczeństwa *Innym świecie* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego
- dokonać analizy procesu reifikacji
- zinterpretować rozdział *Upadek Paryża*
- wskazać różne płaszczyzny interpretacji tekstu: psychologiczną, polityczną, socjologiczną, filozoficzną, etyczną • wypowiedzieć się na temat sposobu mówienia przez Edelmana o sobie i swojej roli po powstaniu w *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall
- omówić mechanizm pamięci w kontekście nawracania motywów w tekście • zinterpretować znaczenie współistnienia w tekście dwóch płaszczyzn czasowych
- zinterpretować zakończenie tekstu

Współczesność:

- wypowiedzieć się na temat funkcjonowania demokracji i przestrzegania praw człowieka we współczesnym świecie
- wypowiedzieć się na temat zjawiska wielokulturowości we współczesnym świecie
- zinterpretować znaczenie motywów pojawiających się w wierszach *Romans wieczorny* i *Monument* Stanisława Balińskiego
- omówić wykorzystanie toposu natury w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok
- zinterpretować metaforę utworów *Zapach* i *Kufer* Kazimierza Wierzyńskiego
- zinterpretować symboliczne znaczenie strychu i kufra w wierszu *Kufer*
- omówić wykorzystanie toposu tułacza w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok
- zinterpretować zakończenie utworu *Dżuma* Alberta Camusa; • rozpatrzyć postawę doktora Rieux w kontekście filozofii egzystencjalnej • dokonać analizy kazań ojca Paneloux • omawia funkcję uniwersalizacji czasu i przestrzeni w powieści
- przeanalizować sposób ukazania zła w utworach literackich
- zinterpretować symbolikę noża i chleba w kontekście utworu *W środku życia* Tadeusza Różewicza
- zinterpretować zakończenie wiersza
- zinterpretować znaczenie tytułu wiersza *Prawa i obowiązki* Tadeusza Różewicza
- omówić wykorzystanie toposu Ikara w różnych tekstach literackich na przestrzeni epok
- zinterpretować początek wiersza *bez* Tadeusza Różewicza
- zinterpretować wiersz w kontekście filozofii egzystencjalnej i nietzscheańskiej tezy „Bóg umarł
- zinterpretować symboliczne znaczenie bramy w kontekstach: religijnym, literackim, historycznym
- zinterpretować znaczenie wizji piekła przedstawionych w wierszu *brama* Tadeusza Różewicza
- zinterpretować zakończenie piosenki *Epitafium dla Włodzimierza Wysockiego* Jacka Kaczmarskiego
- przedstawienia samotności osoby umierającej w wierszu *Matka odchodzi* Tadeusza Różewicza

- zinterpretować przesłanie wierszy
- wypowiedzieć się na temat relacji międzyludzkich w państwie totalitarnym w *Roku 1984* George'a Orwella
- zinterpretować słowa Winstona • zinterpretować zakończenie powieści w kontekście lektury wyjaśnić znaczenie słów Ludwiga Wittgensteina • przeanalizować plakaty propagandowe i porównać je z obrazem świata przedstawionym przez Orwella przeanalizować sposób ukazania utopii w utworach literackich
- zinterpretować zakończenie *Traktatu moralnego* Czesława Miłosza
- zinterpretować ostatni wers utworu *Który skrzywdziłeś* Czesława Miłosza • zinterpretować przesłanie utworu
- podjąć dyskusję na temat aktualności wiersza
- omówić sposób przedstawienia motywu poety w różnych utworach literackich i *. Ars poetica?* Czesława Miłosza
- zinterpretować metaforę utworu *Moja wierna mowa* Czesława Miłosza • zinterpretować ostatnią strofę wiersza
- zinterpretować zakończenie utworu *Nad strumieniem* Czesława Miłosza • omówić sposób przedstawienia motywu raju w różnych utworach literackich
- wypowiedzieć się na temat uniwersalnej wymowy wiersza *U wrót doliny* Zbigniewa Herberta
- omówić sposób przedstawienia motywu sądu ostatecznego w różnych utworach literackich
- zinterpretować początkowe wersy utworu *Apollo i Marsjasz* Zbigniewa Herberta
- zinterpretować zakończenie wiersza • wypowiedzieć się na temat dwóch koncepcji sztuki przedstawionych w wierszu
- zinterpretować początkowe wersy utworu *Apollo i Marsjasz* Zbigniewa Herberta
- zinterpretować zakończenie wiersza • wypowiedzieć się na temat dwóch koncepcji sztuki przedstawionych w wierszu
- zinterpretować metaforę wiersza *Przesłanie Pana Cogito* Zbigniewa Herberta • omówić sposób przedstawienia motywu mędrca w różnych utworach literackich
- zinterpretować metaforę obłączenia w kontekście innych utworów literackich i wiersza – *Raport z obłąconego miasta* Zbigniewa Herberta
- zinterpretować wiersz *Rehabilitacja* Wisławy Szymborskiej w kontekście historycznym i w odniesieniu do prawd uniwersalnych • zinterpretować zakończenie wiersza
- zinterpretować sformułowane przez kamień argumenty w wierszu *Rozmowa z kamieniem* Wisławy Szymborskiej
- podjąć dyskusję na temat zawartej w wierszu koncepcji człowieczeństwa
- zinterpretować metaforę wiersza *Radość pisania* Wisławy Szymborskiej • zinterpretować tytuł utworu
- zinterpretować puentę utworu
- zinterpretować obecne w utworze *Monolog dla Kasandry* Wisławy Szymborskiej przeciwstawienia *ja – oni*
- przeanalizować stosunek Kasandry do umiejętności jasnowidzenia • zinterpretować zakończenie wiersza
- omówić sposób przedstawienia motywu Kasandry w różnych utworach literackich

- zaprezentować uniwersalną wymowę wiersza *Miniatura średniowieczna* Wisławy Szymborskiej
- odnieść problematykę wiersza do znanych sobie kontekstów literackich i kulturowych
- podjąć dyskusję na temat zasadności istnienia sztuki zideologizowanej
- zinterpretować funkcję odwołań do teatru w wierszu *Życie na oczekaniu* Wisławy Szymborskiej
- zinterpretować zakończenie wiersza
- omówić sposób przedstawienia toposu *theatrum mundi* w różnych utworach literackich
- zinterpretować metaforykę wiersza *Nienawiść* Wisławy Szymborskiej • sformułować uniwersalne przesłanie wiersza • zinterpretować zakończenie utworu
- zinterpretować znaczenie specyficznej kompozycji wiersza *** [*Jestem Julią...*] Haliny Poświatowskiej
- omówić sposób przedstawienia motywu kochanków w różnych utworach literackich
- zinterpretować użytą w wierszu *** [*Zawsze kiedy chcę żyć krzyczę...*] Haliny Poświatowskiej grę słów
- zinterpretować puentę utworu
- omówić sposób przedstawienia toposu *vanitas* w różnych utworach literackich
- dokonać analizy stylistyki tekstu *Niech żyje bal* Agnieszki Osieckiej i określić jej funkcje
- wskazać kontekst filozoficzny – epikureizm
- odnaleźć motyw karuzeli w innych utworach literackich i omówić sposób jego wykorzystania (*Karuzela z madonnami* Mirona Białoszewskiego)
- omówić sposób przedstawienia motywu Madonny w różnych utworach literackich
- na podstawie fragmentów tekstów *Podłoga błogosław* Mirona Białoszewskiego zamieszczonych w podręczniku wypowiedzieć się na temat symbolicznej funkcji przedmiotów codziennego użytku
- omówić sposób przedstawienia motywu codzienności w różnych utworach literackich
- na podstawie fragmentów tekstów *Podłoga błogosław* Mirona Białoszewskiego zamieszczonych w podręczniku wypowiedzieć się na temat symbolicznej funkcji przedmiotów codziennego użytku
- omówić sposób przedstawienia motywu codzienności w różnych utworach literackich
- metaforykę w utworach Jarosława Marka Rymkiewicza (*Na ciało moje gdy umiera, Moje dzieło pośmiertne, Ogród w Milanówku – poezja brzoź i kotów*) • wskazać inne utwory literackie o charakterze autotematycznym i omówić je w kontekście wiersza *Moje dzieło pośmiertne* • omówić symbolikę trumny w wierszu *Moje dzieło pośmiertne* • omówić topos ogrodu w wierszu Rymkiewicza i w innych, znanych sobie, tekstach kultury
- określić rolę kontekstów w odczytaniu sensu utworu
- zinterpretować utwór *Tango* Sławomira Mrożka jako dramat rodzinny • zinterpretować zakończenie utworu jako parabolę polityczną • zinterpretować tytuł utworu
- omówić tragizm Artura

- omówić sposób przedstawienia motywu buntu w różnych utworach literackich
- zinterpretować plakat Andrzeja Pągowskiego
- wypowiedzieć się na temat trudnych wyborów młodego bohatera w różnych tekstach literackich i filmowych
- zinterpretować zakończenia utworów *Wypełnić czytelnym pismem, Tłum, który tłumi i tłumaczy* Stanisława Barańczaka • podjąć dyskusję na temat uniwersalności omawianych wierszy
- przeanalizować stronę graficzną wiersza *Drogi kąciku porad* • zinterpretować zakończenia utworów
- zinterpretować tytuł wiersza *Widokówka z tego świata*
- zinterpretować tytuł opowiadania stanu wojennego – *Raport o stanie wojennym* Marka Nowakowskiego
- zinterpretować znaczenia niedosłowne w opowiadaniu
- wyjaśnić symboliczny sens sceny na parkingu w opowiadaniu *Góra Edek* Marka Nowakowskiego
- zinterpretować tytuł
- przeanalizować język utworu *Już czas na sen* Jeremiego Przybory • zinterpretować sensy niedosłowne piosenki
- zinterpretować tytuły wierszy stanu wojennego • porównać utwory pod kątem ukazania tematu stanu wojennego
- zinterpretować metaforykę utworu *Jeszcze w zielone gramy* Wojciecha Młynarskiego
- zinterpretować metaforykę utworu *Tren* Wojciecha Wencła • wskazać różne interpretacje ostatniego wersu
- wypowiedzieć się na temat uniwersalnego charakteru opowiadania *Katedra* Jacka Dukaja
- omówić sposób wykorzystania motywu katedry w opowiadaniu i wierszu Juliana Przybosa *Notre-Dame*
- zinterpretować tytuł utworu *Miejsce* Andrzeja Stasiuka • wypowiedzieć się na temat sposobu przedstawienia motywu przemijania w opowiadaniu
- omówić symboliczne znaczenie toposu labiryntu w opowiadaniu *Profesor Andrews*
- w *Warszawie* Olgi Tokarczuk • zinterpretować zakończenie utworu • omówić sposób przedstawienia toposu labiryntu w różnych utworach literackich
- wypowiedzieć się na temat znaczeń wędrówki w różnych epokach
- omówić ujęcia motywu podróży w różnych utworach literackich i *Podróżach z Herodotem* Ryszarda Kapuścińskiego

Kształcenie językowe:

- analizować wypowiedzi internetowe pod kątem użytych środków • podać przykłady wtórnej oralności i ocenić to zjawisko
- zaprezentować zagrożenia, wynikające z wiralności • rozpoznać manipulację medialną w podanym przykładzie i wyjaśnić jej mechanizm

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

- analizować język wybranych reklam
- tworzy slogan reklamowy

- wypowiedzieć się na temat etycznego wymiary reklamy
- uzasadnić, że podany tekst został napisany językiem nowomowy
- uzasadnić, że podany tekst został napisany językiem nowomowy

Wymagania wykraczające na ocenę celującą

Uczeń: potrafi to, co na ocenę bardzo dobrą, oraz:

Dwudziestolecie międzywojenne: poszerzyć kontekst historyczny epoki, dokonać analizy wybranego filmu z dwudziestolecia międzywojennego, scharakteryzować polskie ruchy awangardowe; podjąć dyskusję na temat archetypicznego obrazu dzieciństwa (*Dusiołek* Bolesława Leśmiana); omówić różne sposoby ukazania cielesności oraz relacji intymnych w tekstach kultury (***) [*W malinowym chruśniaku, przed ciekawych wzrokiem*] Bolesława Leśmiana); omówić przenikanie się etyki i estetyki w utworze *Żołnierz* Bolesława Leśmiana; omówić funkcję konwencji baśniowej w *Dziewczynie* Bolesława Leśmiana; omówić dialog z tradycją w sposobie przedstawienia kobiety i matki w wierszu *Wiosna*.

Dytyramb Juliana Tuwima

- wskazać elementy tabu naruszone we fragmentach wiersza i omówić funkcję zastosowania tego zabiegu; określić cechy literatury charakterystyczne dla grup literackich różnych okresów (*Do krytyków* Juliana Tuwima); porównać deformację słowną zastosowaną przez Juliana Tuwima w *Słowisień* z malarstwem kubistycznym; podjąć dyskusję na temat funkcji sztuki (*Rzecz Czarnoleska* Juliana Tuwima); omówić demitologizację w wierszu *Herostrates* Jana Lechonia; wskazać konteksty filozoficzne do wiersza *** [*Pytasz, co w moim życiu z wszystkich rzeczą główną...*] Jana Lechonia; porównać sytuacje egzystencjalne podmiotu lirycznego wiersza *Spotkanie* Jana Lechonia i bohatera *Boskiej komedii* Dantego Alighieri; porównać wiersz *Czas krawiec kulawy* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej z twórczością Daniela Naborowskiego; wskazać konteksty i nawiązania do utworów z cyklu *Pocałunki* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej; zinterpretować obraz Eugeniusza Zaka w kontekście utworu *Laura i Filon* Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej; porównać wiersz *Błękitna chwila* Kazimiery Iłakowiczówny z obrazem Claude'a Moneta *Regaty w Argenteuil*; omówić sposób przedstawiania miasta w literaturze i sztuce (na wybranych przykładach) w kontekście wierszy *Ulica* Tadeusza Peipera i *Piko* Dominika Bielickiego; podjąć dyskusję na temat źródeł sztuki: ciężka praca czy natchnienie? w kontekście wiersza *Cieśle* Juliana Przybosia; • dokonać analizy futurystycznego obrazu Umberta Boccioniego *Ulica wchodzi do domu* w kontekście wiersza *Gmachy* Juliana Przybosia; dokonać analizy obrazów katedr przedstawionych w różnych tekstach kultury w kontekście wiersza *Notre-Dame* Juliana Przybosia; dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania motywu wanitatywnego w tekstach kultury (*ballada z tamtej strony* Józefa Czechowicza); dokonać analizy obrazu Salvadora Dalego *Sen* w kontekście wiersza *mały mit* Józefa Czechowicza;

Wojna i okupacja

- wypowiedzieć się na temat specyfiki II wojny światowej w kontekście wcześniejszych konfliktów zbrojnych wyjaśnić, na czym polegają elegijność i dyskursywność wiersza *Historia* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego • wyjaśnić, na czym polegają deklaratywny i refleksyjny charakter ostatniej strofy wiersza *Pokolenie* [*Wiatr drzewa spienia...*] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego • odnieść problem poruszony w wierszu *Z głową na karabinie* Krzysztofa Kamila Baczyńskiego do różnych tekstów kultury i dokonać analizy porównawczej • wskazać konteksty kulturowe, w których wykorzystano motyw dziecka wobec wojny *Elegia o...* [*chłopcu polskim*] Krzysztofa Kamila Baczyńskiego

- zaprezentować tradycje literackie, do których odnosi się podmiot liryczny utworu *Wczorajszemu* Tadeusza Gajcego • dokonać analizy wiersza *Widma. Poemat* Tadeusza Gajcego (fragmenty) pod kątem łączenia obrazowania poetyckiego z malarskim
- omówić motywy infernalne w wierszu w odniesieniu do tradycji kulturowej • odnosząc się do wybranych tekstów kultury, zaprezentować różne postawy Polaków wobec Zagłady *Campo di Fiori* Czesława Miłosza • odnosząc się do wybranych kontekstów literackich, wypowiedzieć się na temat zadań artystów po wojnie *Przedmowa* Czesława Miłosza • dokonać analizy obrazu Pabla Picassa *Guernica* w kontekście wiersza *Ocalony* Tadeusza Różewicza
- dokonać analizy obrazu Ernsta Ludwiga Kirchnera *Autoportret w mundurze żołnierza* w kontekście problematyki wiersza *Lamencie* Tadeusza Różewicza • dokonać analizy różnych sposobów przedstawiania obozu koncentracyjnego w kulturze *Proszę państwa do gazu* Tadeusza Borowskiego • wskazać w tekście fragmenty o charakterze egzystencjalnym, filozoficznym i eschatologicznym oraz określić ich funkcję • podjąć dyskusję na temat możliwości oceniania ludzi, którzy znaleźli się w sytuacji granicznej *Ludzie, którzy szli* Tadeusza • podjąć dyskusję na temat możliwości zachowania godności w sytuacjach granicznych • omówić kontekst biograficzny utworu *Inny świat* Gustawa Herlinga-Grudzińskiego
- omówić funkcję literatury w świecie łagrów przedstawionym w *Innym świecie* • porównać *Inny świat* ze znanym sobie przykładem literatury faktu • wyjaśnić, dlaczego Markowi Edelmanowi zarzucano demitologizację powstania w getcie w *Zdążyć przed Panem Bogiem* Hanny Krall
- omówić obraz Bronisława Wojciecha Linkego, *El-mole-rachmim* w kontekście tekstu

Współczesność:

- wypowiedzieć się na temat przemian w życiu codziennym po II wojnie światowej
- wypowiedzieć się na temat życia codziennego w okresie PRL-u
- omówić wpływ przemian społecznych na kulturę światową
- dokonać analizy środków językowych służących do ukazania motywu natury w różnych utworach literackich • dokonać analizy muzyczności wierszy *Romans wieczorny* i *Monument* Stanisława Balińskiego
- przeanalizować funkcję użytych w wierszach *Zapach* i *Kufer* Kazimierza Wierzyńskiego środków językowych, w tym synestezji • porównać wiersz *Kufer* z utworem Cypriana Kamila Norwida pt. *Moja piosnka* [II]
- zinterpretować wiersz *Kufer* jako dialog z tradycją romantyczną
- porównać koncepcję ludzkiego losu przedstawioną w *Dżumie* Alberta Camusa i *Procesie* Franza Kafki
- dokonać analizy etosu lekarskiego • scharakteryzować postać lekarza w wybranych utworach literackich
- przeanalizować sposób ukazania zła w różnych tekstach kultury
- dokonać analizy sposobu funkcjonowania toposu ogrodu w kontekście innych tekstów kultury i wiersza *W środku życia* Tadeusza Różewicza
- porównać przesłanie wierszy *Prawa i obowiązki* Tadeusza Różewicza i *Musee des Beaux Arts* Wystena Hugh Audena
- wypowiedzieć się na temat wiersza *bez* Tadeusza Różewicza w kontekście dialogu z tradycją biblijną
- omówić funkcję nawiązania do *Hamleta* Williama Szekspira w wierszu *brama* Tadeusza Różewicza
- dokonać analizy sposobu przedstawienia starości w wierszu *Matka odchodzi* Tadeusza Różewicza i

różnych tekstach kultury

odnieść rzeczywistość przedstawioną w powieści *Rok 1984* George'a Orwella do realiów stalinowskich

- podjąć dyskusję na temat człowieczeństwa w kontekście innych tekstów kultury

dokonać analizy przemówień autorytarnych przywódców w kontekście orwellowskiej nowomowy

przywołać szerokie konteksty i nawiązania powieści *Rok 1984* George'a Orwella

- uzasadnić tezę o erudycyjności poezji Miłosza na podst. *Traktatu moralnego* Czesława Miłosza

- odnaleźć aluzję literacką w wierszu *Który skrzywdziłeś* Czesława Miłosza* i określić jej funkcję

- wyjaśnić, na czym polega aluzyjny charakter wiersza *Ars poetica?* Czesława Miłosza

- odnieść przesłanie wiersza *Moja wierna mowa* Czesława Miłosza do piramidy nienawiści Gordona Allporta

- określić relacje pomiędzy podmiotem lirycznym wiersza *Nad strumieniem* Czesława Miłosza a światem natury

dokonać analizy aluzji biblijnych obecnych w tekstach kultury i wierszu *U wrót doliny* Zbigniewa Herberta*

- omówić motywy apokaliptyczne obecne w innych tekstach kultury

- wypowiedzieć się na temat twórczości Zbigniewa Herberta w kontekście jego biografii

- podjąć dyskusję na temat znaczenia twórczości Herberta dla rozwoju literatury polskiej

wypowiedzieć się na temat różnych koncepcji sztuki w kontekście wiersza *Apollo i Marsjasz* Zbigniewa Herberta

wskazać szerokie konteksty i nawiązania do wiersza *Dlaczego klasycy* Zbigniewa Herberta

- omówić refleksje poety na temat współczesnego oglądu sztuki greckiej

- odnaleźć aluzje biblijne i odczytać ich metaforyczne znaczenie w wierszu *Przesłanie Pana Cogito* Zbigniewa Herberta

- zinterpretować wiersz, uwzględniając konteksty historyczny i polityczny

- scharakteryzować Pana Cogito jako dziedzica kultury europejskiej

porównać sposób przedstawienia obłączenia w wierszu – *Raport z obłąconego miasta* Zbigniewa Herberta i *Dżumie* Alberta Camusa,

uwzględniając konteksty filozoficzne

- zaprezentować utwory, w których pojawia się aluzja do *Hamleta* Williama Szekspira (po omówieniu wiersza *Rehabilitacja* Wisławy Szymborskiej

- omówić sposoby funkcjonowania motywów zaczerpniętych z *Hamleta* Williama Szekspira w różnych utworach literackich

odnieść treść wiersza *Rozmowa z kamieniem* Wisławy Szymborskiej do szerokich kontekstów kulturowych

- wypowiedzieć się na temat roli proroka społeczeństwie, odnosząc się do fragmentów eseju Jerzego Stempowskiego *Esej dla Kasandry* oraz wiersza *Monolog dla Kasandry* Wisławy Szymborskiej

- wypowiedzieć się na temat innych przykładów ekfrazy oraz zastosowanej w wierszu *Miniatura średniowieczna* Wisławy Szymborskiej

scharakteryzować twórczość Wisławy Szymborskiej

odnieść przesłanie wiersza *Niech żyje bal* Agnieszki Osieckiej do obrazu Edvarda Muncha *Taniec życia*

- wskazać elementy turpistyczne w twórczości Mirona Białoszewskiego i określić ich funkcję

- podjąć polemikę z tezami postawionymi przez autorów
 - omówić neoklasycystyczny charakter twórczości Rymkiewicza
 - omówić topos idylli w kontekście eseju Jarosława Marka Rymkiewicza
 - wskazać elementy teatru absurdu w *Tangu* Sławomira Mrożka
- omówić parodię stylu romantycznego w wypowiedziach Artura
- porównać sposoby ukazania domów mieszczańskich w różnych tekstach literackich
- wypowiedzieć się na temat strategii parodystycznych w wierszu *Wypełnić czytelnym pismem*
- omówić sposób ukazania motywu teodycei w wierszach Barańczaka i innych tekstach kultury
- samodzielnie zinterpretować tekst, wykorzystując szerokie konteksty
- zinterpretować symboliczne znaczenie zdjęcia Chrisa Niedenthala
- omówić sposób przedstawienia stanu wojennego w innych tekstach kultury
 - omówić sposób przedstawienia rzeczywistości Polski w opowiadaniu *Górą Edek* Marka Nowakowskiego w pierwszych latach po transformacji, wykorzystując inne teksty kultury
 - podjąć dyskusję na temat aktualności utworu *Już czas na sen* Jeremiego Przybory
 - podjąć dyskusję na temat roli artysty w stanie wojennym
- wypowiedzieć się na temat powojennych piosenek literackich
- przywołać szerokie konteksty i nawiązania w interpretacji wiersza *Tren* Wojciecha Wencła
 - omówić znaczenie i sposób funkcjonowania motywu katedry w różnych tekstach kultury
- i *Katedrze* Jacka Dukaja
- omówić podjętą w opowiadaniu *Miejsce* Andrzeja Stasiuka próbę ocalenia przeszłości, przywołując szerokie konteksty kulturowe
 - omówić kreację przestrzeni w różnych tekstach kultury i opowiadaniu *Profesor Andrews w Warszawie* Olgi Tokarczuk
 - wskazać aluzję literacką w opowiadaniu i określić jej funkcję
- wypowiedzieć się na temat funkcji stylu synkretycznego

Kształcenie językowe:

omówić genezę zapożyczeń w odniesieniu do wydarzeń historycznych, podjąć dyskusję na temat podatności gwar środowiskowych na ewolucję, przekształcić tekst, aby wyeliminować zjawiska językowe będące źródłem niejasności, rozpoznać w tekście pastisz, parodię i trawestację,

stworzyć tekst parodiujący wybrany utwór literacki, wyjaśnić istotę presupozycji na przykładzie, określić rodzaje presupozycji w podanych przykładach.

wykorzystać wiadomości z fleksji, leksyki, frazeologii

i słowotwórstwa podczas analizy stylistycznej tekstów, stworzyć tekst

o zabarwieniu ironicznym ; odnaleźć przykłady innowacji językowych w języku mediów

- omówić specyfikę ironii tragicznej, sokratycznej i romantycznej
- podjąć dyskusję na temat roli skrótów i akronimów w komunikacji internetowej

Tworzenie wypowiedzi z elementami retoryki:

określić presupozycje podanych zdań, określić funkcje ironii w podanych przykładach

wymienić cechy wywodu demagogicznego, dokonać analizy przykładu wywodu demagogicznego.

6. Prawo ucznia do poprawy ocen, w tym warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych:

· uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji: dwa razy w ciągu półroczu w klasach realizujących język polski w zakresie podstawowym;

· brak podręcznika, lektury lub innych materiałów wskazanych przez nauczyciela jest traktowany jako nieprzygotowanie;

· uczeń, który z przyczyn losowych nie pisał pracy klasowej lub sprawdzianu w pierwszym terminie, powinien przystąpić do ww. formy sprawdzania wiedzy w ciągu dwóch tygodni od powrotu do szkoły, w terminie wyznaczonym przez nauczyciela;

· jeśli uczeń był nieobecny na pracy klasowej lub sprawdzianie i nie pisał ich w wyznaczonym terminie dwóch tygodni, to w dzienniku zapisuje się znak 0, co stanowi informację dla ucznia i jego rodziców o niezaliczonej pracy klasowej/sprawdzianie;

uczeń, który otrzymał ocenę niedostateczną z pracy klasowej, sprawdzianu powinien poprawić ocenę w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie od otrzymania oceny – termin wyznacza nauczyciel. Przy ocenianiu poprawy stosuje się pełną skalę ocen;

· do dziennika wpisuje się z poprawy tylko ocenę wyższą od uzyskanej na pracy klasowej/sprawdzianie;

- uczeń, który podczas pisania pracy klasowej lub sprawdzianu korzysta z pomocy niedozwolonych przez nauczyciela, kończy pracę w momencie ujawnienia tego faktu;

- uczeń ma prawo ubiegać się o uzyskanie wyższej niż przewidywana dla niego rocznej oceny klasyfikacyjnej z języka polskiego zgodnie z § 97 ust. 1-6 Statutu II Liceum Ogólnokształcącego w Nowogardzie.

7. Sposób informowania uczniów i rodziców o efektach procesu oceniania:

- oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców;

- uczeń jest na bieżąco informowany przez nauczyciela o uzyskanych ocenach, które są wpisywane do dziennika elektronicznego;

- rodzice ucznia mogą na bieżąco zapoznać się z ocenami wpisanymi do dziennika elektronicznego oraz podczas spotkań nauczycieli z rodzicami uczniów zgodnie z harmonogramem ustalonym na początku roku szkolnego, a także podczas spotkań indywidualnych po wcześniejszym umówieniu z nauczycielem;

- nauczyciel uzasadnia ustaloną ocenę uczniowi lub jego rodzicom w sposób określony w § 85 ust. 3-5 Statutu Szkoły.